

SAMDATA PSYKISK HELSEVERN Tabeller

Sammenligningsdata for psykisk helsevern
2001

Johan Håkon Bjørngaard
(red)

SINTEF Unimed 7465 TRONDHEIM
Telefon: 73 59 25 90
Telefaks: 73 59 63 61

Rapport 1/02

ISBN 82-446-0836-6
ISSN 0802-4979

SINTEF © Unimed
Kopiering uten kildehenvisning er forbudt

Forside: Kari Fagerberg, TAPIR UTTRYKK AS

Trykk: TAPIR UTTRYKK AS, Trondheim

SINTEF Unimed
Helsetjenesteforskning

Postadresse: 7465 Trondheim
Besøksadresse: Olav Kyrres gt. 3
Telefon: 73 59 25 90
Telefaks: 73 59 63 61

Foretaksregisteret: NO 948 007 029 MVA

SINTEF RAPPORT

TITTEL

SAMDATA Psykisk helsevern Tabeller 2001 Sammenligningsdata for psykisk helsevern 2001

FORFATTER(E)

Johan Håkon Bjørngaard (red)

OPPDRAGSGIVER(E)

Sosial- og helsedirektoratet

RAPPORTNR. STF78 A025014	GRADERING Åpen	OPPDRAGSGIVERS REF. Finn Aasheim	
GRADER. DENNE SIDE Åpen	ISBN 82-446-0836-6	PROSJEKTNR. 785216.02	ANTALL SIDER OG BILAG 225
ELEKTRONISK ARKIVKODE Ekstrakside.doc		PROSJEKTLEDER (NAVN, SIGN.) Johan Håkon Bjørngaard	VERIFISERT AV (NAVN, SIGN.)
ARKIVKODE E	DATO 2002-09-26	GODKJENT AV (NAVN, STILLING, SIGN.) Torleif Ruud	

SAMMENDRAG

2001 er det siste året hvor fylkene har hatt ansvar for spesialisttjenesten. Endringene vi har sett tidligere gjennom 90-tallet har vært preget av jevn utvikling år for år. Resultatene for 2001 viser enkelte endringer, både i ressursinnsatsen og i måten tjenesten blir organisert.

I underkant av 2 800 flere barn og unge mottok behandling i 2001 sammenlignet med 2000. Andelen av barn og unge som mottok behandling økte fra 1,8 prosent i 1996 til 2,7 prosent i 2001.

Det har kommet til 1 962 flere årsverk i psykisk helsevern fra 1996 til 2001; en økning på omlag 13 prosent. Økningen har prosentvis vært størst for leger og psykologer, men også høyskoleutdannet personell har økt kraftig.

Det har vært en realvekst i de samlede utgiftene til det psykiske helsevernet på nær 14 prosent i perioden 1996 – 2001. Til sammenligning har ressursøkningen vært betydelig større i somatisk sektor med 25 prosent økning fra 1996 – 2001.

Helseregion Øst brukte mest penger på det psykiske helsevernet i 2001, med 2 321 kroner per innbygger. Til sammenligning brukte region Sør 1 735 kroner per innbygger. På landsbasis brukes omlag dobbelt så mye ressurser per innbygger på tiltak for voksne som for barn og unge. Det er større forskjeller mellom helseregionene i utgifter til barn og unge enn til voksne.

STIKKORD	NORSK	ENGELSK
GRUPPE 1	Helse	Health
GRUPPE 2	Psykisk helsevern	Mental Health
EGENVALGTE	Statistikk	Statistics
	Velferd	Welfare

Forord

SAMDATA Psykisk helsevern skal avspeile virksomheten i spesialisttjenesten for mennesker med psykiske lidelser. Målet er å presentere sammenlignbare styringsindikatorer, samt analyser av utviklingstendenser for spesialisthelsetjenesten. Dette skal gi grunnlag for planlegging, styring og forskning i denne delen av helsetjenesten. SAMDATA Psykisk helsevern Tabeller rettes inn mot hovedmålene i den nasjonale helsepolitikken – god tilgang til helsetjenester av god kvalitet og effektiv utnyttelse av ressursene. De spesifikke målene i opptrappingsplanen for psykisk helse (St prp 63, 1997-98) er en viktig referanseramme for arbeidet.

Arbeidet er utført av SINTEF Unimed på oppdrag fra Sosial- og helsedirektoratet, som også har finansiert prosjektet.

Resultatene i denne rapporten er basert på data fra flere kilder. Pasientdatasettene for voksne samles inn av Norsk pasientregister (NPR). Pasientdata for barn og unge bygger i hovedsak på data fra BUP-datasystemet, innsamlet av Hiadata AS. Vi vil takke både NPR og Hiadata AS for godt samarbeid og velvillig bistand.

Store deler av rapporten bygger på data samlet inn av Statistisk sentralbyrå (SSB). Vi vil takke SSB for velvillig bistand og godt samarbeid. Rapporten bygger i tillegg på egne spørreskjema til fylkeskommunene, innsamlet av Sintef Unimed i samråd med Sosial- og helsedirektoratet.

Fra SINTEF Unimed har følgende deltatt i arbeidet med SAMDATA Psykisk helsevern Tabeller: Helle Wessel Andersson, Vidar Halsteinli, Torhild Heggstad, Jorid Kalseth, Frank Krogh, Marit Sitter, Heidi Torvik og Tove E. Waagan. Prosjektsekretær Hanne Kvam har ferdigstilt manuskriptet for trykking. Johan Håkon Bjørngaard har vært prosjektleder.

Trondheim, oktober 2002

Johan Håkon Bjørngaard

Innholdsfortegnelse

Forord	1
Innholdsfortegnelse	3
Tabelloversikt	9
1 Om SAMDATA Psykisk helsevern Tabeller	17
Johan Håkon Bjørngaard	
1.1 Tabelldelens oppbygging – leserveiledning	17
1.2 SAMDATA Psykisk helsevern og hovedmålene for helsepolitikken	19
1.3 Tolkning og bruk av SAMDATA Psykisk helsevern Tabeller	20
2 Utviklingstall 1996–2001	21
Johan Håkon Bjørngaard	
2.1 Datagrunnlag og definisjoner	22
2.2 Psykisk helsevern samlet	23
2.3 Tilbudet til barn og unge med psykiske lidelser	26
2.4 Tilbudet til voksne med psykiske lidelser	27
3 Helseregionene	29
Johan Håkon Bjørngaard	
3.1 Datagrunnlag og definisjoner	29
3.2 Psykisk helsevern samlet	30
3.3 Psykisk helsevern for barn og unge	32
3.4 Psykisk helsevern for voksne	33

Del 1	Psykisk helsevern 2001 i et befolkningsperspektiv	35
4	Personellinnsats i psykisk helsevern.....	37
	Johan Håkon Bjørngaard, Marit Sitter og Tove E. Waagan	
4.1	Datagrunnlag og definisjoner	37
4.2	Personell i psykisk helsevern for barn og unge	38
4.2.1	Personell i psykisk helsevern for barn og unge – nasjonalt.....	38
4.2.2	Personell i psykisk helsevern for barn og unge – fylkeskommuner	40
4.3	Personell i psykisk helsevern for voksne	44
4.3.1	Personell i psykisk helsevern for voksne – nasjonalt	44
4.3.2	Personell i psykisk helsevern for voksne – fylkeskommuner	46
4.3.3	Leger og kliniske psykologer med fylkeskommunal driftsavtale	50
5	Døgnplasser i psykisk helsevern	53
	Johan Håkon Bjørngaard, Marit Sitter og Tove E. Waagan	
5.1	Datagrunnlag og definisjoner	53
5.2	Døgnplasser i psykisk helsevern for barn og unge – nasjonalt og etter fylke	54
5.3	Døgnplasser i psykisk helsevern for voksne – nasjonalt og etter fylke	59
6	Utgifter.....	65
	Frank Krogh, Jorid Kalseth, Vidar Halsteinli og Heidi Torvik	
6.1	Datagrunnlag og definisjoner	65
6.2	Utgifter til psykisk helsevern totalt	68
6.3	Utgifter – psykisk helsevern for barn og ungdom	70
6.4	Utgifter – psykisk helsevern for voksne	72
7	Bruk av tjenester for barn og unge	75
	Helle Wessel Andersson	
7.1	Innledning	75
7.2	Datagrunnlag og definisjoner	75
7.2.1	Saker og pasienter	75
7.3	Begrensninger i datamaterialet	76

7.4	Utvalg	76
7.4.1	Antall behandlede pasienter.....	76
8	Bruk av tjenester for voksne.....	81
Johan Håkon Bjørngaard		
8.1	Datagrunnlag	81
Del 2	Psykisk helsevern 2001 i et institusjonsperspektiv	85
9	Utgifter og finansiering	87
Frank Krogh, Jorid Kalseth, Vidar Halsteinli og Heidi Torvik		
9.1	Datagrunnlag og definisjoner.....	87
9.2	Utgifter til og finansiering av psykisk helsevern totalt.....	90
9.3	Utgifter og finansiering – psykisk helsevern for barn og ungdom.....	91
9.4	Utgifter og finansiering – psykisk helsevern for voksne.....	92
9.5	Fylkeskommunal og statlig driftsstøtte til psykisk helsevern	94
10	Kapasitetsutnyttning i institusjoner for barn og unge	97
Johan Håkon Bjørngaard og Vidar Halsteinli		
10.1	Innledning	98
10.2	Datagrunnlag og definisjoner	98
10.3	Produktivitetsindikatorer for fylker.....	100
10.4	Produktivitetsindikatorer for poliklinikker	104
11	Kapasitetsutnyttning i døgninstitusjoner for voksne	117
Johan Håkon Bjørngaard		
11.1	Datagrunnlag og definisjoner	117
11.2	Produksjonens utvikling og fordeling	119
11.3	Kapasitetsutnyttelse etter institusjonstype og fylke	122
12	Behandlingstilbudet for barn og unge.....	127
Helle Wessel Andersson		
12.1	Innledning	127

12.2	Datagrunnlag og definisjoner	127
12.2.1	Saker og pasienter	128
12.3	Henvising til spesialisthelsetjenesten	129
13	Døgnbehandling for voksne	135
Johan Håkon Bjørngaard og Marit Sitter		
13.1	Datagrunnlag og definisjoner	135
13.2	Forskjeller i døgnbehandling ved sykehus for ulike diagnosegrupper	137
13.3	Oppholdstider for utskrevne pasienter	139
13.4	Henvisningsmåte – døgnbehandling ved sykehus	142
Del 3	.....	145
14	Personell.....	147
Marit Sitter og Johan Håkon Bjørngaard		
14.1	Datagrunnlag og definisjoner	147
14.2	Personell – psykisk helsevern for barn og unge – institusjoner	148
14.3	Personell – psykisk helsevern for voksne – institusjoner.....	155
15	Døgnplasser og driftsstatistikk	169
Marit Sitter		
15.1	Datagrunnlag og definisjoner	169
15.2	Driftsdata psykisk helsevern for barn og unge – institusjoner	170
15.3	Driftsdata psykisk helsevern for voksne – institusjoner	176
16	Regnskapstall	187
Frank Krogh, Jorid Kalseth og Heidi Torvik		
16.1	Datagrunnlag og definisjoner	187
16.2	Psykisk helsevern totalt	189
16.3	Regnskapstall – psykisk helsevern for barn og ungdom.....	193
16.4	Regnskapstall – psykisk helsevern for voksne.....	203

Vedlegg 1.....	219
Definisjoner og beregninger for institusjonsdata	219
Vedlegg 2.....	225
Folketall i fylkene 1. januar 2002	225

Tabelloversikt

Tabell 1.1	Indikatorer, analysenivå, datagrunnlag og kapittelinndeling.	18
Tabell 2.1	Brutto driftsutgifter, fylkeskommunale driftstilskudd og statlige driftstilskudd til psykisk helsevern og somatikk ¹ . Millioner kroner (2001=100 ²). 1996-2001.	23
Tabell 2.2	Brutto driftsutgifter og fylkeskommunale netto driftsutgifter til psykiske helsevern. Nasjonale tall. Endring i absolutte tall og prosent. Millioner kroner (2001 = 100 ¹). 1996-2001.	24
Tabell 2.3	Årsverk i institusjoner i psykisk helsevern totalt. Etter personellkategori. Absolutte tall og endring fra 1996 til 2001.	24
Tabell 2.4	Årsverk for leger og psykologer ved institusjoner i psykisk helsevern totalt, samt årsverk for leger og psykologer med fylkeskommunale driftsavtale. Absolutte tall og endring fra 1997 til 2001.	25
Tabell 2.5	Årsverk og døgnplasser for barn og unge. Nasjonale tall. Absolutte tall og endring fra 1996-2001.	26
Tabell 2.6	Aktivitet og produktivitet i psykisk helsevern for barn og unge. Absolutte tall og endring fra 1996-2001.	26
Tabell 2.7	Årsverk i institusjoner for voksne etter personellkategori og driftsform. Absolutte tall og endring fra 1996 til 2001.	27
Tabell 2.8	Døgnplasser for voksne etter institusjonstype. Absolutte tall og endring fra 1996-2001.	28
Tabell 2.9	Aktivitet og ressursutnytting i tilbudet til voksne. Nasjonale tall. Absolutte tall og endring fra 1996-2001.	28
Tabell 3.1	Brutto driftsutgifter per innbygger etter region. 2001.	30
Tabell 3.2	Personelldekning i psykisk helsevern totalt etter personellkategori. Etter institusjonenes regiontilknytning. Årsverk per 10 000 innbyggere. 2001.	31

Tabell 3.3	Årsverk for leger og psykologer i institusjoner i psykisk helsevern totalt, og for leger og psykologer med fylkeskommunal driftsavtale. Årsverk per 10 000 innbyggere etter institusjonenes regiontilknytning. 2001.....	31
Tabell 3.4	Dekning av hhv poliklinisk og døgn/dagpersonale i psykisk helsevern for barn og unge etter institusjonenes regiontilknytning. Antall årsverk per 10 000 innbyggere 0-17 år. 2001.....	32
Tabell 3.5	Personelldekning i psykisk helsevern for barn og unge etter personellkategori. Etter institusjonenes regiontilknytning. Årsverk per 10 000 innbyggere 0-17 år. 2001.....	32
Tabell 3.6	Døgnplassdekning i psykisk helsevern for barn og unge etter institusjonstype og institusjonenes regiontilknytning. Antall døgnplasser per 10 000 innbyggere 0-17 år. 2001.....	32
Tabell 3.7	Prosentandel av befolkningen under 18 år som er behandlet i psykisk helsevern for barn og unge. Etter bostedsregion. 2001.....	33
Tabell 3.8	Dekning av hhv poliklinisk og døgn/dagpersonale i psykisk helsevern for voksne etter institusjonenes regiontilknytning. Antall årsverk per 10 000 innbyggere 18 år eller eldre år. 2001.....	33
Tabell 3.9	Personelldekning i psykisk helsevern for voksne etter personellkategori og institusjonenes regiontilknytning. Årsverk per 10 000 innbyggere 18 år eller eldre. 2001.....	33
Tabell 3.10	Døgnplassdekning i psykisk helsevern for voksne etter institusjonstype og institusjonenes regiontilknytning. Antall døgnplasser per 10 000 innbyggere 18 år eller eldre. 2001.....	34
Tabell 3.11	Konsultasjoner i psykisk helsevern for voksne per 10 000 innbyggere 18 år eller eldre etter institusjonenes regiontilknytning. 2001.....	34
Tabell 3.12	Oppholdsdøgn og utskrivinger i psykisk helsevern for voksne per 10 000 innbyggere 18 år eller eldre etter institusjonenes regiontilknytning. Sykehus og andre døgninstitusjoner. 2001.....	34
Tabell 4.1	Årsverk i psykisk helsevern for barn og unge og prosentandel i poliklinisk virksomhet. Etter personellkategori. 2000 og 2001.....	38
Tabell 4.2.	Årsverk i psykisk helsevern for barn og unge. Etter institusjonstype. 2000 og 2001.....	39
Tabell 4.3	Personell ved institusjoner og poliklinikker for barn og unge. Etter institusjonstype. 2001.....	39

Tabell 4.4	Årsverk i psykisk helsevern for barn og unge. Etter institusjonenes tilknytningsfylke og pasientenes bostedsfylke. 2000 og 2001.....	40
Tabell 4.5	Personelldekning i psykisk helsevern for barn og unge etter fylke. Årsverk per 10 000 innbyggere 0-17 år. Etter institusjonenes tilknytningsfylke og pasientenes bostedsfylke. 2001.....	41
Tabell 4.6	Personelldekning i psykisk helsevern for barn og unge etter personellkategori. Årsverk per 10 000 innbyggere 0-17 år. Etter institusjonens tilknytningsfylke. 2001.	42
Tabell 4.7	Personelldekning i psykisk helsevern for barn og unge per 10 000 innbyggere. Etter institusjonstype og institusjonenes tilknytningsfylke. 2001.	43
Tabell 4.8	Årsverk i psykisk helsevern for voksne og prosentandel i poliklinisk virksomhet. Etter personellkategori. 2000 og 2001.	44
Tabell 4.9	Årsverk for leger og psykologer i institusjoner for voksne og med driftsavtale med fylkeskommunen. 2000 og 2001.	44
Tabell 4.10	Årsverk i institusjoner for voksne etter institusjonstype. 2000 og 2001.	45
Tabell 4.11	Årsverk i institusjoner og poliklinikker for voksne. Etter personellkategori og institusjonstype. 2001.	45
Tabell 4.12	Årsverk i poliklinisk virksomhet og årsverk totalt i institusjoner for voksne. Etter institusjonenes tilknytningsfylke og pasientenes bostedsfylke. 2000 og 2001.	46
Tabell 4.13	Personelldekning i institusjoner for voksne etter fylke. Årsverk totalt per 10 000 innbyggere 18 år eller eldre. Etter institusjonenes tilknytningsfylke og pasientenes bostedsfylke. 2001.	47
Tabell 4.14	Personelldekning i institusjoner for voksne etter personellkategori. Etter institusjonenes tilknytningsfylke. Årsverk per 10 000 innbyggere 18 år eller eldre. 2001.	48
Tabell 4.15	Personelldekning etter institusjonstype og institusjonenes tilknytningsfylke. Årsverk i institusjoner for voksne per 10 000 innbyggere 18 år eller eldre. 2001.	49
Tabell 4.16	Årsverk for leger og psykologer i institusjoner for voksne, og for leger og psykologer med fylkeskommunal driftsavtale. Etter institusjonens tilknytningsfylke. 2001.	50
Tabell 4.17	Personelldekning av leger og psykologer i institusjoner for voksne, og for leger og psykologer med fylkeskommunal driftsavtale. Årsverk per 10 000 innbyggere 18 år eller eldre etter institusjonenes tilknytningsfylke. 2001.	51

Tabell 5.1	Døgnplasser for barn og unge etter institusjonstype. Nasjonalt nivå. 2000 og 2001.....	54
Tabell 5.2	Døgnplasser for barn og unge etter institusjonenes tilknytningsfylke og pasientenes bostedsfylke. Absolutte tall, prosent og prosent endring. 2000 og 2001.....	55
Tabell 5.3	Døgnplasser for barn og unge etter institusjonstype og institusjonenes tilknytningsfylke. 2001.	56
Tabell 5.4	Døgnplassdekning i psykisk helsevern for barn og unge etter institusjonstype og institusjonenes tilknytningsfylke. Døgnplasser per 10 000 innbyggere 0-17 år. 2001.....	57
Tabell 5.5	Døgnplassdekning i psykisk helsevern for barn og unge etter fylke. Etter institusjonenes tilknytningsfylke og pasientenes bostedsfylke. Plasser per 10 000 innbyggere 0-17 år. 2001.....	58
Tabell 5.6	Døgnplasser for voksne etter institusjonstype. Nasjonalt nivå. 2000 og 2001.....	59
Tabell 5.7	Døgnplasser for voksne etter institusjonenes tilknytningsfylke og pasientenes bostedsfylke. 2000 og 2001.	60
Tabell 5.8	Døgnplasser for voksne etter institusjonstype og institusjonens tilknytningsfylke. 2001.	61
Tabell 5.9	Døgnplassdekning i psykisk helsevern for voksne etter institusjonstype og institusjonens tilknytningsfylke. Plasser per 10 000 innbyggere 18 år eller eldre. 2001.	62
Tabell 5.10	Døgnplassdekning i psykisk helsevern for voksne. Etter institusjonenes tilknytningsfylke og pasientenes bostedsfylke. Plasser per 10 000 innbyggere 18 år eller eldre. 2001.....	63
Tabell 6.1	Fylkeskommunenes netto driftsutgifter til det psykiske helsevernet. Kroner per innbygger. 2001.....	68
Tabell 6.2	Fylkeskommunal- og statlig driftsstøtte til psykisk helsevern. Kroner per innbygger. 2001.	69
Tabell 6.3	Fylkeskommunenes netto driftsutgifter til psykisk helsevern for barn og ungdom. Kroner per innbygger 0-17 år. 2001.	70
Tabell 6.4	Fylkeskommunal- og statlig driftsstøtte til psykisk helsevern for barn og ungdom. Kroner per innbygger 0-17 år. 2001.....	71
Tabell 6.5	Fylkeskommunenes netto driftsutgifter til psykisk helsevern for voksne. Kroner per innbygger 18 år eller mer. 2001.	72

Tabell 6.6	Fylkeskommunal- og statlig driftsstøtte til psykisk helsevern for voksne Kroner per innbygger 18 år eller mer 2001.	73
Tabell 7.1	Antall pasienter i spesialisert psykisk helsevern for barn og unge. Etter bosted og omsorgsnivå. 2001	77
Tabell 7.2	Pasienter per 10 000 innbyggere under 18 år. 2001. Rater etter aldersgrupper og bostedsfylke.	78
Tabell 7.3	Pasienter per 10 000 innbyggere under 18 år. 2001. Etter bostedsfylke og omsorgsnivå.	79
Tabell 7.4	Andel pasienter behandlet i eget bostedsfylke. 2001.	80
Tabell 8.1	Døgnopphold og oppholdsdøgn per 10 000 innbyggere 18 år eller eldre etter pasientenes bostedsfylke. Sykehus og andre døgninstitusjoner. 2001.	82
Tabell 8.2	Elektive og øyeblikkelig-hjelpinnleggelser per 10 000 innbyggere 18 år eller eldre etter institusjonens tilknytningsfylke. Sykehusinnleggelser i 2001.	83
Tabell 9.1	Brutto driftsutgifter til spesialisthelsetjenesten for psykisk helsevern. Løpende priser. Millioner kroner. 2000 og 2001.	90
Tabell 9.2	Finansiering av spesialisthelsetjenesten for psykisk helsevern. Løpende priser. Millioner kroner. 2000 og 2001.....	90
Tabell 9.3	Brutto driftsutgifter til spesialisthelsetjenesten for psykisk helsevern for barn og ungdom. Løpende priser. Millioner kroner. 2000 og 2001.....	91
Tabell 9.4	Brutto driftsutgifter til spesialisthelsetjenesten for psykisk helsevern for barn og ungdom. Etter institusjonstype. Løpende priser. Millioner kroner. 2000 og 2001.....	91
Tabell 9.5	Finansiering spesialisthelsetjenesten for psykisk helsevern for barn og ungdom. Løpende priser. Millioner kroner. 2000 og 2001.	92
Tabell 9.6	Brutto driftsutgifter til spesialisthelsetjenesten for psykisk helsevern for voksne. Løpende priser. Millioner kroner. 2000 og 2001.....	92
Tabell 9.7	Brutto driftsutgifter til spesialisthelsetjenesten for psykisk helsevern for voksne. Etter institusjonstype. Løpende priser. Millioner kroner. 2000 og 2001.....	92
Tabell 9.8	Finansiering av spesialisthelsetjenesten for psykisk helsevern for voksne. Etter institusjonstype. Løpende priser. Millioner kroner. 2000 og 2001.	93

Tabell 9.9	Samlet driftsstøtte til spesialisthelsetjenesten for psykisk helsevern (1000 kroner). 2001. Endring fra 2000 fordelt på finansieringskilde.	94
Tabell 9.10	Bruk av øremerkede driftstilskudd gjennom Opptrappingsplanen. Tusen kroner. 2001.	95
Tabell 10.1	Sum tiltak per fagårsverk, sum tiltak per pasient og pasienter per fagårsverk i poliklinisk virksomhet for barn og unge. Fylker. 2001 og endring fra 2000.	100
Tabell 10.2	Direkte tiltak per fagårsverk og indirekte tiltak per direkte tiltak i poliklinisk virksomhet for barn og unge. Fylker. 2001 og endring fra 2000.	101
Tabell 10.3	Direkte tiltak per pasient og indirekte tiltak per pasient i poliklinisk virksomhet for barn og unge. Fylker. 2001 og endring fra 2000.	102
Tabell 10.4	Antall fagårsverk, pasienter og pasienter per fagårsverk i dag/døgnvirksomhet i institusjoner for barn og unge. Fylker. 2000 og 2001.	103
Tabell 10.5	Sum tiltak per fagårsverk, sum tiltak per pasient og pasienter per fagårsverk i poliklinisk virksomhet for barn og unge. Poliklinikker. 2000 - 2001.	104
Tabell 10.6	Direkte tiltak per pasient og indirekte tiltak per pasient i poliklinisk virksomhet for barn og unge. Poliklinikker. 2001 og endring fra 2000.	108
Tabell 10.7	Antall fagårsverk, pasienter og tiltak i poliklinisk virksomhet for barn og unge. Poliklinikker. 2000 - 2001.	112
Tabell 11.1	Oppholdsdøgn for døgnpasienter ved institusjoner i psykisk helsevern for voksne. Etter institusjonstype. 2000 og 2001.	119
Tabell 11.2	Oppholdsdager for dagpasienter ved institusjoner i psykisk helsevern for voksne. Etter institusjonstype. 2000 og 2001.	119
Tabell 11.3	Utskrivninger av døgnpasienter ved institusjoner i psykisk helsevern for voksne. Etter institusjonstype. 2000 og 2001.	120
Tabell 11.4	Driftsdata for institusjoner og poliklinikker i psykisk helsevern for voksne. Etter institusjonstype. 2001.	120
Tabell 11.5	Antall oppholdsdøgn, antall opphold, prosentandel oppholdsdøgn og opphold generert av øyeblikkelig hjelp-innleggelse og beleggspersent ved sykehus for voksne etter institusjonens tilknytningsfylke. 2001.	121
Tabell 11.6	Kapasitetsutnyttelsen ved døgninstitusjoner i psykisk helsevern for voksne. Etter institusjonstype. 2001.	122

Tabell 11.7	Kapasitetsutnyttelsen ved døgninstitusjoner innen psykisk helsevern for voksne. 2000-2001. Etter institusjonenes tilknytningsfylke og type.	123
Tabell 12.1	Pasienter etter henvisningsgrunn og kjønn. 2001.....	129
Tabell 12.2	Tabell 13.2 Pasienter etter henvisende instans og institusjonens tilknytningsfylke. Tall i prosent. 2001.....	130
Tabell 12.3	Bruk av diagnose etter ICD-10 Akse I. Etter institusjonens tilknytningsfylke. 2001.	131
Tabell 12.4	Antall pasienter etter hoveddiagnosegruppe og kjønn. 2001.	132
Tabell 12.5	Prosentandel pasienter innen utvalgte diagnosekategorier. Etter institusjonens tilknytningsfylke. 2001.	133
Tabell 13.1	Døgnopphold og oppholdsøgn ved sykehus i 2001 etter pasientenes diagnosegruppe. Antall og prosent. Utskrevet fra sykehus i 2001.	137
Tabell 13.2	Elektive versus ø-hjelpsinnleggelser i ulike diagnosegrupper. Antall og prosent. Utskrevet fra sykehus i 2001.....	137
Tabell 13.3	Gjennomsnittsalder for pasienter i ulike diagnosegrupper. Utskrevet fra sykehus i 2001.	138
Tabell 13.4	Andel kvinner og menn av opphold i ulike diagnosegrupper. Prosent. Utskrevet fra sykehus i 2001.	138
Tabell 13.5	Fordeling av oppholdstid etter institusjonenes tilknytningsfylke og institusjonstype. Avsluttede institusjonsopphold i 2001. Prosent opphold for hver tidskategori.....	139
Tabell 13.6	Andel elektive versus øyeblikkelig hjelp-innleggelser etter institusjonenes tilknytningsfylke. Prosent. Innlagt på sykehus i 2001.	142
Tabell 13.7	Innleggelser ved sykehus etter henvisningsformalitet (psykisk helsevernloven). Prosent av antall innlagte i 2001.	143
Tabell 14.1	Personell i institusjoner og poliklinikker for barn og unge. 2001.	148
Tabell 14.2	Personell i institusjoner og poliklinikker for voksne. 2001.....	155
Tabell 15.1	Driftsdata for institusjoner og poliklinikker for barn og unge. Enkeltinstitusjoner etter tilknytningsfylke og institusjonstype. 2001.	170
Tabell 15.2	Driftsdata for institusjoner og poliklinikker i psykisk helsevern for voksne. 2001.....	176

Tabell 16.1	Fylkeskommunenes utgifter til det psykiske helsevernet (1000 kroner). Fylker 2001.....	189
Tabell 16.2	Fylkeskommunenes utgifter til det psykiske helsevernet (1000 kroner). Fylker 2000.....	190
Tabell 16.3	Statlige overføringer til psykisk helsevern totalt (1000 kroner). Fylker. 2001.....	191
Tabell 16.4	Statlige overføringer til psykisk helsevern totalt (1000 kroner). Fylker. 2000.....	192
Tabell 16.5	Fylkeskommunenes utgifter til psykisk helsevern for barn og ungdom (1000 kroner). Fylker. 2001.	193
Tabell 16.6	Fylkeskommunenes utgifter til psykisk helsevern for barn og ungdom (1000 kroner). Fylker. 2000.	194
Tabell 16.7	Statlige overføringer til psykisk helsevern for barn og ungdom (1000 kroner). Fylker. 2001.	195
Tabell 16.8	Statlige overføringer til psykisk helsevern for barn og ungdom (1000 kroner). Fylker. 2000.	196
Tabell 16.9	Regnskapstall for institusjoner og poliklinikker innen psykisk helsevern for barn og ungdom (1000 kroner). 2001.	197
Tabell 16.10	Regnskapstall for institusjoner og poliklinikker innen psykisk helsevern for barn og ungdom (1000 kroner). Etter institusjonstype. 2001.....	202
Tabell 16.11	Fylkeskommunenes utgifter til psykisk helsevern for voksne (1000 kroner). Fylker. 2001.....	203
Tabell 16.12	Fylkeskommunenes utgifter til psykisk helsevern for voksne (1000 kroner). Fylker. 2000.....	204
Tabell 16.13	Statlige overføringer til psykisk helsevern for voksne (1000 kroner). Fylker. 2001.....	205
Tabell 16.14	Statlige overføringer til psykisk helsevern for voksne (1000 kroner). Fylker. 2000.....	206
Tabell 16.15	Regnskapstall for institusjoner og poliklinikker innen psykisk helsevern for voksne (1000 kroner). 2001.	207
Tabell 16.16	Regnskapstall for institusjoner og poliklinikker innen psykisk helsevern for voksne (1000 kroner). Etter institusjonstype. 2001.....	215

1 Om SAMDATA Psykisk helsevern Tabeller

Johan Håkon Bjørngaard

1.1 Tabelldelens oppbygging – leserveiledning

SAMDATA Psykisk helsevern består av en rapportdel og en tabelldel. Rapportdelen vektlegger drøfting og analyse, mens tabelldelen presenterer nøkkelindikatorer for det Psykiske helsevernet.

Årets tabelldel følger samme mønster som foregående år. Hvert kapittel har en innledning med en kort punktvis oppsummering av hovedresultater, samt omtale av datagrunnlag og definisjoner. Tabelldelen er tredelt:

- Del 1 - tjenesten i et befolkningsperspektiv
- Del 2 - tjenesten i et institusjonsperspektiv
- Del 3 - grunnlagsdata

Del 1 inneholder tabeller hvor ressursinnsats og bruk av tjenester sees i forhold til antall innbyggere. Indikatorene skal belyse ulike sider ved ett av de sentrale helsepolitiske målene – et likeverdig tjenestetilbud uavhengig av bosted, og avdekking av forskjeller i tilgjengelighet står sentralt. Personellinnsats, døgnplasser og utgifter sett i forhold til det antall mennesker ressursinnsatsen skal dekke, gir indikatorer på forskjeller mellom fylkene – sett fra et befolkningsperspektiv. På samme måte gir antall behandlede pasienter per innbygger informasjon om forskjeller i tilgjengelighet til tjenestene.

Del 2 inneholder tabeller hvor institusjonen og det tilhørende tilknytningsfylke står i fokus. Her er fylkeskommunenes rolle som leverandører av tjenester det primære, og ikke hvilket fylke de behandlede pasientene kommer fra. Indikatorene skal belyse ulike sider ved et annet sentralt helsepolitisk mål – en effektiv utnyttelse av ressursene. Spørsmål knyttet til kapasitetsutnyttning og produktivitet belyses ved hjelp av indikatorer hvor ressursinnsatsen ved de ulike institusjonene sammenholdes med aktiviteten. Forskjeller mht karakteristika ved behandlingstilbudet er også belyst i denne delen. Fylkesvise tabeller er laget med utgangspunkt i hvilken fylkeskommune institusjonen er knyttet til – og ikke hvilken fylkeskommune pasienten kommer fra.

Del 3 inneholder grunnlagsdata som tabellene i de to første delene bygger på. Dette er i stor grad tabeller som viser både ressursinnsats og aktivitet per institusjon.

I SAMDATA Psykisk helsevern Tabeller 2001 er hovedvekten lagt på statistikk for driftsåret 2001 og endringer fra 2000, men tabelldel 2 inneholder en del oversiktstabeller med utviklingstall for perioden 1996-2001.

Av de enkelte tabelldelenes overskrifter vil det fremgå om det er tilbudet til voksne eller barn og unge som omtales. Dersom ikke noen av sektorene er nevnt i overskriften, dekker tabellene begge sektorer. Gjennomgående presenteres tilbudet til barn og unge først, deretter tilbudet til voksne.

I tabell 1.1 oppsummerer vi innholdet i tabelldelene med angivelse av innholdet for indikatorene, analysenivå, datagrunnlag og kapittelnummerering.

Tabell 1.1 Indikatorer, analysenivå, datagrunnlag og kapittelinndeling.

Indikatorstype	Analysenivå	Datagrunnlag	Tabelldele
Del I Befolkningsperspektiv			
Innsatsfaktorer	- Nasjonale data - Institusjonenes tilknytningsfylke - Pasientenes bostedsfylke	- Personellstatistikk - Døgnplasstatistikk - Regnskapsstatistikk - Befolkningsdata	- Personellinnsats Tabelldel 4 Døgnplasser Tabelldel 5 Utgifter Tabelldel 6
Bruk av tjenester	- Pasientenes bostedsfylke	- Pasientdata Barn og unge - Pasientdata Voksne - Befolkningsdata	- Barn og unges bruk Tabelldel 7 Voksnes bruk Tabelldel 8
Del II Institusjonsperspektiv			
Finansiering	- Nasjonale tall - Fylkeskommuner	- Regnskapsstatistikk	- Utgifter og finansiering Tabelldel 9
Kapasitetsutnyttning	- Institusjoner - Institusjonstyper - Fylkeskommuner	- Personellstatistikk - Pasientdata - Døgnplasstatistikk	- Produktivitet i polikl for barn og unge Tabelldel 10 Kapasitetsutn i døgninst for voksne - Tabelldel 11
Behandlings-tilbudet	- Fylkeskommuner - Institusjonstyper	- Pasientdata barn og unge - Pasientdata voksne	- Behandlingstilbudet for barn og unge Tabelldel 12 Behandlingstilbudet for voksne Tabelldel 13
Del III Grunnlagsdata			
Del IV Vedlegg			

1.2 SAMDATA Psykisk helsevern og hovedmålene for helsepolitikken

De siste årene har tilbudet til mennesker med psykiske lidelser vært et sentralt tema i den helsepolitiske debatten. En viktig årsak til det er St meld 25 (1996-97) «Åpenhet og helhet. Om psykiske lidelser og tjenestetilbudene» og den påfølgende St prp nr 63 (1997-98) «Om opptrappingsplan for psykisk helse 1999-2006». Myndighetene har gjennom arbeidet med disse dokumentene satt seg klare mål om økt ressursinnsats, omstrukturering av tjenestetilbudene, bedre geografisk fordeling og økt effektivitet.

Stortingsmelding 25 (1996-97) er den første stortingsmeldingen som i sin helhet er viet psykisk helsevern, og inneholder en bredt anlagt gjennomgang av det samlede tjenestetilbudet. Meldingen legger klare føringer for den videre omstruktureringen av tilbudet til voksne, blant annet ved å fremme overordnede statlige mål for utviklingen av spesialisthelsetjenesten. Ut fra Stortingets behandling av stortingsmeldingen skal disse tjenestene omfatte sykehusavdelinger, distriktpsykiatriske sentra (DPS) og privatpraktiserende spesialister med fylkeskommunal driftsavtale. Sykehjem skal enten omgjøres til mer behandlingsorienterte enheter under DPS, eller trappes gradvis ned etter hvert som de kommunale omsorgstjenestene bygges ut. Generelt legges det stor vekt på samhandling mellom første- og andrelinjetjenesten, og kommunenes ansvar for mennesker med psykiske lidelser blir understreket.

For tilbudet til barne og unge legges det vekt på at fagfeltet trenger en betydelig videre utbygging. Mens tilbudet for voksne i hovedsak skal omstruktureres, skal tilbudet til barn og unge med psykiske lidelser i hovedsak bygges ut. Både antall døgnplasser, antall dagplasser og det polikliniske tilbudet skal bygges ut. Andel barn og unge som mottar slike tilbud skal øke fra to til fem prosent i løpet av planperioden (1996-2006).

Tjenestene til barn og unge og til voksne, har behov for flere ansatte med relevant utdanning som følge av opptrappingsplanen. For poliklinisk virksomhet legges det i tillegg vekt på økt produktivitet som et av virkemidlene for å bedre tilgjengeligheten til tjenestene.

Følgende mål er satt for tilbudet til voksne:

- 1 185 nye plasser for aktiv behandling
- 225 000 flere polikliniske konsultasjoner
- 50 prosent flere privatpraktiserende psykiatere og psykologer med driftsavtale
- 90 000 flere dagopphold ved distriktpsykiatriske sentra
- styrking av tilbudet til grupper med særlig behov (blant annet flyktninger og rusmisbrukere)

For tjenestene til barn og unge med psykiske lidelser er følgende mål satt opp:

- 205 flere døgnplasser til ungdom og omgjøring av behandlingshjem til klinikker med mer aktiv behandling
- 265 flere dagplasser for barn og unge
- 400 flere fagpersoner til poliklinisk virksomhet
- tjenesten skal hvert år kunne gi hjelp til fem prosent av alle under 18 år

Gjennom SAMDATA Psykisk helsevern ønsker vi å presentere indikatorer som gjør det mulig å følge utviklingen i henhold til opptrappingsplanens mål. Indikatorene beskriver ulike sider ved spesialisthelsetjenesten for mennesker med psykiske lidelser. Vi har særlig lagt vekt på mulighetene for sammenligning over tid og mellom enheter og områder.

To av de mest sentrale helsepolitiske målene de siste ti til femten årene har vært et likeverdige tilbud med jevn høy kvalitet uavhengig av bosted og effektiv ressursutnyttelse, slik dette er beskrevet i St meld 41 (1987-88) «Nasjonal helseplan. Helsepolitikken mot år 2000» og St meld 50 (1993-94) «Samarbeid og styring. Mål og virkemidler for en bedre

helsetjeneste». Disse målene er også sentrale i opptrappingsplanen og har dannet et naturlig utgangspunkt for arbeidet med denne rapporten

1.3 Tolkning og bruk av SAMDATA Psykisk helsevern Tabeller

I SAMDATA Psykisk helsevern Tabeller 2001 presenteres gjennomsnittstall for landet som helhet, for fylker og for grupper av institusjoner. Vi finner grunn til å understreke at gjennomsnittet ikke nødvendigvis uttrykker det «riktige» nivå verken for ressursbruk, kapasitet eller aktivitet. Det er heller ikke slik at en stor eller liten spredning omkring gjennomsnittstall uten videre sier noe om grad av fordelingsrettferdighet.

En rekke faktorer kan ligge bak de forskjellene som avdekkes i rapporten. I tillegg til mer kjente og generelle forklaringer vil det alltid være spesielle, lokale forhold som frambringer forskjeller. Vi kjenner til noen slike forhold, men er samtidig klar over at vi ikke har full oversikt over disse. Forskjeller som skyldes registreringsmåte og datakvalitet har vi så langt som mulig forsøkt å eliminere.

Forskjellene kan også tolkes i et lengre tidsspenn. Siden starten av syttitallet har utviklingen i det psykiske helsevernet vært preget av deinstitusjonalisering, hvor langtids institusjonsopphold har veket for mer kortvarige aktive behandlingsepisoder. I tillegg har nye pasientgrupper kommet inn under kappen «psykisk helsevern». Denne endringen er sammenfallende med endringer som også har funnet sted i de fleste land det er naturlig å sammenligne seg med. Forskjeller på et tidspunkt kan derfor også sees som et uttrykk for at ikke alle har kommet like langt i denne utviklingen.

Flere tabeller i denne rapporten viser indikatorer fordelt etter institusjonstype. Klassifiseringen av institusjonstyper har så langt det har vært mulig, tatt utgangspunkt i institusjonenes funksjon og spesialiseringsgrad. Kategorien sykehus omfatter i hovedsak virksomhet med et fylke eller region som opptaksområde og som yter spesialisert behandling. Kategorien distriktpsykiatriske tilbud gjelder institusjoner som har et avgrenset opptaksområde hvor de skal yte allmennpsykiatrisk hjelp på ulike omsorgsnivå. Noen fylker har vært tidlig ute og har kommet langt i utvikle slike tilbud, andre er fortsatt i startfasen. Klassifiseringen av distriktpsykiatriske tilbud vil derfor inneholde både resultater for institusjoner som er å regne for fullverdige distriktpsykiatriske sentra, men også mange som er under utvikling. Utover disse institusjonstypene har vi frittstående poliklinikker, sykehjem og andre døgninstitusjoner så som dagsentra og ettervernshjem.

Vi vil også minne om at denne rapporten først og fremst vil kunne avdekke kvantitative forskjeller. I tallmaterialet vi presenterer kan det inngå kvalitative forskjeller som er viktige, men som ikke kommer til uttrykk.

2 Utviklingstall 1996–2001

Johan Håkon Bjørngaard

Denne tabelldelen viser endringstall for perioden 1996 til 2001. 2001 er det siste året hvor fylkene har hatt ansvar for spesialisttjenesten. Gjennom hele 90-tallet har det vært jevn utvikling år for år. Utviklingen har vært preget av økte ressurser og omorganisering av tjenesten hvor de desentraliserte tilbudene har vært vektlagt. Resultatene for 2001 viser at denne utviklingen fortsetter og at rammene rundt de desentraliserte tilbudene nå begynner å falle på plass. Rundt om i landet er det nå utviklet mange distriktpsykiatriske sentra med aktivt behandlingstilbud på desentralisert nivå.

Det har vært en realvekst i de samlede utgiftene til det psykiske helsevernet på nær 14 prosent i perioden 1996 – 2001. Til sammenligning har ressursøkningen vært betydelig større i somatisk sektor med 25 prosent økning fra 1996 – 2001.

Det har kommet til 1 962 flere årsverk i psykisk helsevern fra 1996 til 2001; en økning på omlag 13 prosent. Økningen har prosentvis vært størst for leger og psykologer, men også høyskoleutdannet personell har økt kraftig. (Se tabell 2.3)

Antall årsverk for leger og psykologer med driftsavtale med fylkeskommunene økte kraftig fra 1997 til 1998 som følge av krav om driftsavtale knyttet til refusjonsutbetalinger, parallelt med særskilte statlige tilskudd til fylkeskommunene for inngåelse av nye avtaler. Fra 1998 til 2001 har det kun vært små endringer. (Se tabell 2.4)

Antall barn og unge som gjennom året mottar behandling har økt i hele perioden fra 1996 til 2001. Andelen av barn og unge som mottok behandling økte fra 1,8 prosent i 1996 til 2,7 prosent i 2001. (Se tabell 2.6)

Antall døgnplasser for voksne har gått ned med 12 prosent fra 1996 til 2001. Denne reduksjonen skyldes i hovedsak nedgang i antall sykehjemsplasser. Antall døgnplasser for voksne på sykehus har holdt seg stabilt, mens det ved distriktpsykiatriske tilbud har vært en markant økning. Mye av denne økningen skyldes omorganiseringer, hvor både enheter ved sykehus og sykehjem har blitt omgjort til avdelinger ved distriktpsykiatriske sentra. Dette er i tråd med målene om å bygge ut behandlingstilbudet på desentralisert nivå. (Se tabell 2.8)

I døgnbehandling av voksne har utviklingen gjennom hele 90-tallet vært preget av flere og kortere opphold og av flere ansatte per pasient (økt personellfaktor). Antall polikliniske konsultasjoner har økt betraktelig siden 1996. (Se tabell 2.9). Veksten i konsultasjoner må ventes å øke ytterligere når resultatene av den kraftige veksten i poliklinisk personell kommer i fullt monn.

2.1 Datagrunnlag og definisjoner

Denne tabelldelen inneholder tabeller med tall for perioden 1996 til 2001, og oppsummerer derfor utviklingen like før starten av opptrappingsplanen når det gjelder utgifter, personell, døgnplasser og aktivitet. Tallmaterialet for 2000 og 2001 er nærmere presentert i de øvrige tabelldelene. Når det gjelder detaljert beskrivelse av datagrunnlag og definisjoner, viser vi til disse.

Noen sentrale begreper i denne tabelldelen er følgende:

Brutto driftsutgifter

Det offentliges brutto driftsutgifter til psykisk helsevern er summen av brutto utgifter til institusjoner (fylkeskommunale og statlige institusjoner) og andre fylkeskommunale driftsutgifter i psykisk helsevern.

Fylkeskommunenes netto driftsutgifter

Med fylkeskommunens netto driftsutgifter til psykisk helsevern menes fylkeskommunens netto driftsutgifter for institusjonene, pluss utgifter til privat pleie, pluss netto driftstilskudd til psykiatere og psykologer, pluss andre fylkeskommunale driftsutgifter, pluss netto gjestepasientutgifter og til slutt *minus* øremerkede statstilskudd. Med øremerkede statstilskudd menes tilskudd til styrking av tilbudet i psykisk helsevern og omstillingstiltak, og baserer seg på opplysninger fra fylkeskommunene om hvilke tilskudd som faktisk er benyttet i løpet av året.

Statlige driftstilskudd av staten

Med statlige driftstilskudd menes refusjoner for poliklinisk aktivitet og alle øremerkede statstilskudd (herunder ISF-refusjoner for somatikken). Øremerkede statstilskudd til psykisk helsevern omfatter tilskudd til styrking av tilbudet og omstillingstiltak, samt tilskudd til avtalespesialister. Opplysninger er innhentet fra fylkeskommunene om hvilke tilskudd som faktisk er benyttet i løpet av året.

Årsverk

Antall årsverk er definert som «antall heltidsansatte pluss antall deltidsansatte omregnet til heltidsansatte per 31. desember».

Døgnplasser

Antall døgnplasser er definert som antall plasser ved utgangen av året (31.12).

Behandlede pasienter i tilbudet til barn og unge

Med behandlede pasienter menes pasienter som har mottatt et tilbud fra tjenester rettet mot barn og unge i løpet av året. Inklusjonskriteriene er nærmere beskrevet i tabelldel 7.

Polikliniske tiltak – barn og unge

Med polikliniske tiltak menes summen av registrerte direkte og indirekte tiltak utført det enkelte år. Med direkte tiltak menes terapi, samtale, undersøkelse/observasjon eller annen behandling der pasienten eller foresatte er tilstede. Med indirekte tiltak menes konsulta

sjoner og møter med andre involverte instanser. Opplysninger om antall tiltak er hentet fra pasientdata for barn og unge. For poliklinikkene vil dette tilsvare refusjonsberettigede konsultasjoner.

Fagårsverk

Med fagårsverk menes poliklinisk personell med universitets- eller høyskoleutdanning. Ved beregning av tiltak per fagårsverk har vi benyttet gjennomsnittlig personellinnsats ved inngangen og utgangen av året, ettersom personelloppgavene bygger på punkttellinger.

Utskrivninger av voksne

Med utskrivninger menes avsluttede institusjonsopphold i løpet av året.

Polikliniske konsultasjoner til voksne

Med polikliniske konsultasjoner menes refusjonsberettigede konsultasjoner slik det er rapportert til SSB gjennom institusjonsstatistikken.

2.2 Psykisk helsevern samlet

Tabell 2.1 Brutto driftsutgifter, fylkeskommunale driftstilskudd og statlige driftstilskudd til psykisk helsevern og somatikk¹⁾. Millioner kroner (2001=100²⁾. 1996-2001.

		1996	1997	1998	1999	2000	2001	Realvekst 1996-2001 i prosent
Brutto driftsutgifter ³⁾	Psykisk helsevern	8 070	8 250	8 631	8 908	9 035	9 179	13,8
	Somatikk	29 111	30 914	32 430	33 971	34 487	36 438	25,2
Fylkeskomm. netto driftsutg.	Psykisk helsevern	6 822	6 795	7 038	7 230	7 278	7 213	5,7
	Somatikk	19 939	18 455	13 811	13 528	13 213	14 866	-25,4
Statlige driftstilskudd	Psykisk helsevern	972	1 228	1 341	1 461	1 591	1 784	83,6
	Somatikk	7 696	10 971	17 037	18 692	19 325	19 297	150,7

Datakilde: SSB og spørreskjema til fylkeskommunene

- 1) Tallene for somatisk sektor er hentet fra SAMDATA Sykehus-publikasjonene og omfatter kun utgifter til sykehustjenester og ikke andre somatiske tjenester.
- 2) Alle tall for årene 1996 – 2001 er justert for prisstigning med utgangspunkt i prisindeks for kommunalt konsum.
- 3) Statlige- og fylkeskommunale driftstilskudd summerer seg ikke til brutto driftsutgifter fordi salgs- og leieinntekter etc kommer i tillegg.

Tabell 2.2 Brutto driftsutgifter og fylkeskommunale netto driftsutgifter til psykiske helsevern. Nasjonale tall. Endring i absolutte tall og prosent. Millioner kroner (2001 = 100¹). 1996-2001.

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Realendring 1996-2001	
							Absolutte tall	Prosent
Brutto utgifter til psykisk helsevern	8 070	8 250	8 631	8 908	9 035	9 179	13,8	
- Barne og unge	935	1 030	1 086	1 122	1 160	1 212	29,6	
- Voksne	7 135	7 219	7 545	7 787	7 875	7 968	11,7	
Fylkeskom. netto driftsutgifter psykisk helsevern	6 822	6 795	7 038	7 230	7 278	7 213	5,7	
- Barn og unge	602	593	609	651	652	644	7,1	
- Voksne	6 222	6 201	6 428	6 580	6 626	6 568	5,6	

Datakilde: SSB og spørreskjema til fylkeskommunene

1) Alle tall for årene 1996 – 2001 er justert for prisstigning med utgangspunkt i prisindeks for kommunalt konsum.

Tabell 2.3 Årsverk i institusjoner i psykisk helsevern totalt. Etter personellkategori. Absolutte tall og endring fra 1996 til 2001.

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Endring 1996-2001	
							Absolutte tall	Prosent
Årsverk totalt	15 184	15 420	15 809	16 117	16 500	17 146	1 962	13
- årsverk psykiatere	509	535	586	595	648	658	149	29
- årsverk andre leger	392	414	450	472	490	565	173	44
- årsverk psykologer	897	930	1 009	1 065	1 181	1 241	344	38
- årsverk fagpers med høyskoleutd	6 466	6 564	6 760	7 004	7 373	7 536	1 070	17
- årsverk annet personell	6 920	6 977	7 004	6 981	6 808	7 145	225	3

Datakilde: SSB

Tabell 2.4 Årsverk for leger og psykologer ved institusjoner i psykisk helsevern totalt, samt årsverk for leger og psykologer med fylkeskommunale driftsavtale. Absolutte tall og endring fra 1997 til 2001.

		1997	1998	1999	2000	2001	Endring 1997-2001	
							Absolutte tall	Prosent
Ved institusjoner i psykisk helsevern	Leger	949	1 036	1 067	1 138	1 223	274	29
	Psykologer	930	1 009	1 065	1 181	1 241	311	33
	Sum	1 879	2 045	2 132	2 319	2 464	585	31
Avtalespesialister i psykisk helsevern	Leger	56	167	169	170	176	120	214
	Psykologer	98	388	397	395	400	302	308
	Sum	154	555	566	565	576	422	274
Alle	Leger	1 005	1 203	1 236	1 308	1 399	394	39
	Psykologer	1 028	1 397	1 462	1 576	1 641	613	60
	Sum	2 033	2 600	2 698	2 884	3 040	1 007	50

Datakilde: SSB

2.3 Tilbudet til barn og unge med psykiske lidelser

Tabell 2.5 Årsverk og døgnplasser for barn og unge. Nasjonale tall. Absolutte tall og endring fra 1996-2001.

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Endring 1996-2001	
							Absolutte tall	Prosent
Årsverk totalt	1 967	2 015	2 155	2 273	2 408	2 611	644	33
- herav polikliniske årsverk	858	865	951	1 009	1 117	1 148	289	34
- årsverk psykiatere	68	78	91	89	96	101	33	49
- årsverk andre leger	70	71	74	85	90	104	34	49
- årsverk psykologer	330	345	394	413	468	475	145	44
- årsverk sosionomer	240	239	254	270	293	298	58	24
- årsverk annet terapipers. med høyskoleutdanning	792	806	810	907	937	1 103	311	39
- årsverk terapipersonale uten høyskoleutdanning	136	130	178	128	129	112	-24	-18
- årsverk annet personell	331	346	354	382	395	418	87	26
Døgnplasser			296	301	297	315		

Datakilde: SSB

Tabell 2.6 Aktivitet og produktivitet i psykisk helsevern for barn og unge. Absolutte tall og endring fra 1996-2001.

	1996 ¹⁾	1997 ¹⁾	1998	1999	2000	2001	Anslag for endring fra 1996 – 2001
Totalt antall behandlede pasienter	18 080	19 250	20 634	23 165	26 430	29 197	11 117
- poliklinisk behandling	16 580	17 700	19 097	21 433	24 482	27 095	10 515
- dag- og/eller døgnbehandling	1 500	1 550	1 537	1 732	1 948	2 102	602
Behandlede pasienter i prosent av barn- og unge 0-17 år	1,8	1,9	2,0	2,2	2,5	2,7	0,7
- direkte tiltak			129 000	148 000	171 000	189 000	
- indirekte tiltak			57 000	73 000	90 000	98 000	
Polikliniske tiltak summert			186 000	221 000	260 000	287 000	
Sum tiltak per fagårsverk			258	285	301	303	
Pasienter per fagårsverk			26	26	28	28	

Datakilde: Sintef Unimed og SSB

1) Pasientdata for 1996 og 1997 var ikke komplette slik at tallene for disse årene er anslag

2.4 Tilbudet til voksne med psykiske lidelser

Tabell 2.7 Årsverk i institusjoner for voksne etter personellkategori og driftsform. Absolutte tall og endring fra 1996 til 2001.

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Endring 1996-2001	
							Absolutte tall	Prosent
Årsverk totalt	13 217	13 405	13 654	13 844	14 092	14 535	1 318	10
- årsverk poliklinikk	1 324	1 385	1 535	1 558	1 651	1 968	644	49
- årsverk psykiatere	441	457	495	506	552	557	116	26
- årsverk andre leger	322	343	376	387	400	461	139	43
- årsverk psykologer	567	585	615	652	713	766	199	35
- årsverk psyk spes sykepl	2 378	2 439	2 644	2 704	2 839	2 715	337	14
- årsverk andre sykepl	1 855	1 904	1 889	1 864	1 922	2 248	393	21
- årsverk høyskoleutd ¹⁾ terapiers	1 201	1 176	1 163	1 259	1 382	1 173	-28	-2
- årsverk hjelpepl/ufaglært	3978	4029	3974	3876	3815	4 066	88	2
- årsverk øvrig personell	2 475	2 472	2 498	2 595	2 469	2 549	74	3

Datakilde: SSB

1) Nedgangen for denne personellgruppen skyldes i stor grad endret rapporteringsmåte for beregning av terapipersonell.

Tabell 2.8 Døgnplasser for voksne etter institusjonstype. Absolutte tall og endring fra 1996-2001.

Institusjonstype	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Endring 1996-2001	
							Absolutte tall	Prosent
Sykehus	2 938	2 960	3 070	3 039	2 989	2 908	-30	-1
Distriktpsykiatriske tilbud	1 014	1 355	1 487	1 581	1 634	1 779	765	75
Sykehjem	2 058	1 633	1 298	1 089	1 029	735	-1 323	-64
Andre døgninstitusjoner	245	137	120	119	117	77	-168	-69
Totalt	6 255	6 085	5 975	5 828	5 769	5 499	-756	-12

Datakilde: SSB

Tabell 2.9 Aktivitet og ressursutnyttning i tilbudet til voksne. Nasjonale tall. Absolutte tall og endring fra 1996-2001.

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Endring 1996-2001	
							Absolutte tall	Prosent
Utskrivninger	26 100	27 743	29 914	30 506	32 919	34 245	8 145	31
Oppholdsdøgn (døgnpas) ¹⁾	2 034	1 998	1 926	1 908	1 838	1 771	-263	-13
Oppholdsdager (dagpas) ¹⁾	379	319	302	288	269	252	-127	-34
Polikl. konsultasjoner ¹⁾	439	446	476	505	521	549	110	25
Personelfaktor	2,0	2,1	2,1	2,2	2,3	2,5	0,5	25
Utskrivninger per årsverk	2,4	2,5	2,6	2,7	2,8	2,9	0,5	21
Oppholdsdøgn per utskr.	78	71	66	63	56	52	- 26	- 33

Datakilde: NPR og SSB

1) Tallene er angitt i hele 1 000.

3 Helseregionene

Johan Håkon Bjørngaard

Helseregion Øst brukte mest penger på det psykiske helsevernet i 2001, med 2 321 kroner per innbygger. Til sammenligning brukte region Sør 1 735 kroner per innbygger. På landsbasis brukes omlag dobbelt så mye ressurser per innbygger på tiltak for voksne som for barn og unge. Det er større forskjeller mellom helseregionene i utgifter til barn og unge enn til voksne (Tabell 3.1).

I det psykiske helsevernet har region Øst samlet sett den høyeste personaldekningen med 42 årsverk per 10 000 innbyggere. Helseregionene Sør- og Midt-Norge har den laveste dekningen med omlag 33 årsverk per 10 000 innbyggere (Tabell 3.2)

Som tidligere år forsterkes snarere enn utjevnes ulikheten mellom regionene ved fordelingen av avtalespesialister. Helseregion Øst har både høy dekning av avtalespesialister og høy dekning av universitetsutdannet personale ved institusjonene målt per 10 000 innbyggere. (Tabell 3.3)

Det er store forskjeller i dekningen av tjenester for barn og unge. Mens helseregion Nord gir tilbud til over fire prosent av barne- og ungdomsbefolkningen er tilsvarende tall for region Vest 2,11 prosent. Dette skyldes i stor grad at man i region Nord rår over flere årsverk per innbygger enn det som er tilfelle for Vestregionen. Omlag 93 prosent av pasientene i psykisk helsevern behandles poliklinisk, mens omlag 44 prosent av årsverkene er til-egnet poliklinisk virksomhet. Regioner som forholdsmessig satser mye på poliklinisk virksomhet vil dermed få høyere dekning enn regioner som satser mer på døgnvirksomhet. (Tabell 3.4, 3.7)

Helseregion Vest har det laveste antallet polikliniske konsultasjoner for voksne per innbygger, og denne regionen har også den laveste dekningen av poliklinisk personale. Helseregion Nord og Midt-Norge har både høyest konsultasjonsrate og rate for polikliniske årsverk. (Tabell 3.8 og 3.11)

3.1 Datagrunnlag og definisjoner

Denne tabelldelen inneholder tabeller med tall for helseregionene hva gjelder ressurser og aktivitet. Tabellene er presentert som befolkningsbaserte rater. Helseregionene er inndelt som følger:

- Helseregion Øst; Østfold, Akershus, Oslo, Hedmark og Oppland.
- Helseregion Sør; Buskerud, Vestfold, Telemark, Aust-Agder, Vest-Agder.

- Helseregion Vest; Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane.
- Helseregion Midt-Norge; Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag.
- Helseregion Nord; Nordland, Troms og Finnmark.

Brutto driftsutgifter

Det offentliges brutto driftsutgifter til det psykiske helsevernet er summen av brutto utgifter til institusjoner i psykisk helsevern (fylkeskommunale og statlige institusjoner) og andre fylkeskommunale driftsutgifter.

Årsverk

Antall årsverk er definert som «antall heltidsansatte pluss antall deltidsansatte omregnet til heltidsansatte per 31. desember».

Døgnplasser

Antall døgnplasser er definert som antall plasser ved utgangen av året (31.12).

Behandlede pasienter i psykisk helsevern for barn og unge

Med behandlede pasienter menes pasienter som har mottatt et tilbud i løpet av året. Inkludjonskriteriene er nærmere beskrevet i tabell del 7.

Utskrivninger i psykisk helsevern for voksne

Med utskrivninger menes avsluttede institusjonsopphold i løpet av året.

Polikliniske konsultasjoner i psykisk helsevern for voksne

Med polikliniske konsultasjoner menes refusjonsberettigede konsultasjoner slik det er rapportert til SSB gjennom institusjonsstatistikken.

3.2 Psykisk helsevern samlet

Tabell 3.1 Brutto driftsutgifter per innbygger etter region. 2001.

	Utgifter per innbygger		
	Barn og unge 0-17 år	Voksne 18 år eller eldre	Samlet
Helseregion Øst	1 464	2 563	2 321
Helseregion Sør	972	1 969	1 735
Helseregion Vest	871	2 286	1 924
Helseregion Midt-Norge	915	2 029	1 760
Helseregion Nord	1 208	2 190	1 952
Landet	1 131	2 279	2 008

Datkilde: SSB og spørreskjema til fylkeskommunene.

Tabell 3.2 Personelldekning i psykisk helsevern totalt etter personellkategori. Etter institusjonenes regiontilknytning. Årsverk per 10 000 innbyggere. 2001.

	Leger	Psyko- loger	Høyskole- utd.pers	Hj.pl. og ufagl. pleiepers	Annet personell	Totalt
Helseregion Øst	3,3	2,6	18,1	10,9	7,1	42,0
Helseregion Sør	2,2	2,4	15,2	7,4	5,8	33,0
Helseregion Vest	2,3	2,9	15,4	9,5	6,4	36,5
Helseregion Midt-Norge	2,4	2,4	15,1	7,5	5,9	33,3
Helseregion Nord	2,7	3,4	17,8	8,1	6,2	38,1
Totalt	2,7	2,7	16,7	9,2	6,6	37,9

Datakilde: SSB

Tabell 3.3 Årsverk for leger og psykologer i institusjoner i psykisk helsevern totalt, og for leger og psykologer med fylkeskommunal driftsavtale. Årsverk per 10 000 innbyggere etter institusjonenes regiontilknytning. 2001.

	Behandlere med driftsavtale		Behandlere ved institusjoner pluss behandlere med driftsavtale	
	Leger og psykologer	Pst avvik fra gj.sn	Leger og psykologer	Pst avvik fra gj.sn
Helseregion Øst	1,9	55	7,8	17
Helseregion Sør	1,0	-23	5,6	-16
Helseregion Vest	1,2	-1	6,4	-4
Helseregion Midt-Norge	0,6	-56	5,3	-20
Helseregion Nord	0,4	-69	6,4	-4
Totalt	1,2		6,7	

Datakilde: SSB

3.3 Psykisk helsevern for barn og unge

Tabell 3.4 Dekning av hhv poliklinisk og døgn/dagpersonale i psykisk helsevern for barn og unge etter institusjonenes regiontilknytning. Antall årsverk per 10 000 innbyggere 0-17 år. 2001.

	Poliklinisk personale	Døgn/dagpersonale	Totalt
Helseregion Øst	12,1	18,6	30,7
Helseregion Sør	8,5	11,5	20,1
Helseregion Vest	8,8	10,5	19,3
Helseregion Midt-Norge	9,4	10,5	19,9
Helseregion Nord	14,8	13,9	28,7
Totalt	10,7	13,8	24,5

Datakilde: SSB

Tabell 3.5 Personelldekning i psykisk helsevern for barn og unge etter personellkategori. Etter institusjonenes regiontilknytning. Årsverk per 10 000 innbyggere 0-17 år. 2001.

	Leger	Psyko- loger	Høyskole- utd.pers	Hj.pl. og ufagl. pleiepers	Annet personale	Totalt
Helseregion Øst	2,2	4,9	17,3	1,5	4,9	30,7
Helseregion Sør	1,6	3,7	10,4	0,7	3,7	20,1
Helseregion Vest	1,7	4,6	9,3	0,9	2,8	19,3
Helseregion Midt-Norge	2,0	3,5	10,9	0,3	3,2	19,9
Helseregion Nord	1,8	5,3	15,8	1,4	4,4	28,7
Totalt	1,9	4,5	13,1	1,0	3,9	24,5

Datakilde: SSB

Tabell 3.6 Døgnplassdekning i psykisk helsevern for barn og unge etter institusjonstype og institusjonenes regiontilknytning. Antall døgnplasser per 10 000 innbyggere 0-17 år. 2001.

	Klinikker	Behandlings- hjem	Totalt
Helseregion Øst	2,5	1,7	4,2
Helseregion Sør	1,3	0,9	2,1
Helseregion Vest	1,9	0,3	2,1
Helseregion Midt-Norge	2,4	0,0	2,4
Helseregion Nord	1,2	2,0	3,2
Totalt	2,0	1,0	3,0

Datakilde: SSB

Tabell 3.7 Prosentandel av befolkningen under 18 år som er behandlet i psykisk helsevern for barn og unge. Etter bostedsregion. 2001.

	Prosent poliklinikk	Prosent dag/døgn	Prosent totalt
Helseregion Øst	2,67	0,18	2,85
Helseregion Sør	2,44	0,37	2,82
Helseregion Vest	2,01	0,10	2,11
Helseregion Midt-Norge	2,20	0,17	2,36
Helseregion Nord	3,89	0,16	4,05
Totalt	2,54	0,20	2,74

Datakilde: Sintef Unimed

3.4 Psykisk helsevern for voksne

Tabell 3.8 Dekning av hhv poliklinisk og døgn/dagpersonale i psykisk helsevern for voksne etter institusjonenes regiontilknytning. Antall årsverk per 10 000 innbyggere 18 år eller eldre år. 2001.

	Poliklinisk personale	Døgn/dagpersonale	Totalt
Helseregion Øst	5,5	39,7	45,2
Helseregion Sør	5,5	31,4	37,0
Helseregion Vest	5,0	37,3	42,4
Helseregion Midt-Norge	6,6	31,1	37,6
Helseregion Nord	6,6	34,5	41,1
Totalt	5,7	36,4	42,0

Datakilde: SSB

Tabell 3.9 Personelldekning i psykisk helsevern for voksne etter personellkategori og institusjonenes regiontilknytning. Årsverk per 10 000 innbyggere 18 år eller eldre. 2001.

	Leger	Psyko- loger	Høyskole- utd.pers	Hj.pl. og ufagl. pleiepers	Annet personell	Totalt
Helseregion Øst	3,6	2,0	18,3	13,6	7,7	45,2
Helseregion Sør	2,4	2,1	16,6	9,5	6,4	37,0
Helseregion Vest	2,5	2,3	17,5	12,5	7,6	42,4
Helseregion Midt-Norge	2,5	2,0	16,5	9,8	6,8	37,6
Helseregion Nord	2,9	2,8	18,4	10,3	6,7	41,1
Totalt	2,9	2,2	17,7	11,8	7,4	42,0

Datakilde: SSB

Tabell 3.10 Døgnplassdekning i psykisk helsevern for voksne etter institusjonstype og institusjonenes regiontilknytning. Antall døgnplasser per 10 000 innbyggere 18 år eller eldre. 2001.

	Sykehus	Distrikt- psykiatriske tilbud	Sykehjem o a	Totalt
Helseregion Øst	9,5	4,5	2,6	16,6
Helseregion Sør	6,8	6,4	0,5	13,7
Helseregion Vest	7,8	4,5	5,6	17,9
Helseregion Midt-Norge	7,8	5,5	1,1	14,3
Helseregion Nord	6,3	6,0	0,4	12,7
Totalt	8,4	5,1	2,3	15,9

Datakilde: SSB

Tabell 3.11 Konsultasjoner i psykisk helsevern for voksne per 10 000 innbyggere 18 år eller eldre etter institusjonenes regiontilknytning. 2001.

	Konsultasjoner per 10 000 innb
Helseregion Øst	1 635
Helseregion Sør	1 637
Helseregion Vest	1 322
Helseregion Midt-Norge	1 660
Helseregion Nord	1 677
Totalt	1 588

Datakilde: SSB

Tabell 3.12 Oppholdsdøgn og utskrivinger i psykisk helsevern for voksne per 10 000 innbyggere 18 år eller eldre etter institusjonenes regiontilknytning. Sykehus og andre døgninstitusjoner. 2001.

	Oppholdsdøgn per 10 000 innb		Utskrivinger per 10 000 innb	
	Sykehus	Andre døgninst	Sykehus	Andre døgninst
Helseregion Øst	3 016	65	2 223	20
Helseregion Sør	2 452	63	2 070	34
Helseregion Vest	3 088	67	2 904	35
Helseregion Midt-Norge	2 476	73	2 145	30
Helseregion Nord	2 123	62	1 614	57
Totalt	2 866	68	2 256	31

Datakilde: NPR og SSB

Del 1 Psykisk helsevern 2001 i et befolkningsperspektiv

Et befolkningsperspektiv innebærer at søkelyset rettes mot tilgjengeligheten til helsetjenestetilbudet folk har tilgang til og bruken av dette tilbudet. Målet om god tilgjengelighet til og lik fordeling av tjenester, står sentralt i helsepolitikken. Det er derfor viktig å både beskrive forskjeller i befolkningens tilbud og bruk av tjenester. Forskjeller i seg selv er nødvendigvis ikke i strid med målet om god tilgjengelighet – enkelte områder kan for eksempel ha flere behandlingstrengende enn andre. Statistikken er i så måte et verktøy for å avdekke områder med uønskede forskjeller. Sett fra befolkningens synspunkt vil både forskjeller i volumet av de ulike tjenestene og hvor langt man har kommet med omstrukturering og utbygging, ha betydning for det tilbud man har tilgang til – og naturlig nok også bruken av tjenestene.

Del 1 inneholder tabeller hvor ressursinnsats og bruk av tjenester ses i forhold til antall innbyggere. Personellinnsats, døgnplasser og utgifter per innbygger, gir indikatorer på forskjeller mellom fylkeskommunene – sett fra innbyggerne i den enkelte fylkeskommune. På samme måte gir antall behandlede pasienter per innbygger informasjon om forskjeller i bruk av tjenester.

Noen pasienter hjemmehørende i et fylke får behandling i et annet fylke. I del 1 er det derfor viktig å skille mellom institusjonenes tilknytningsfylke og pasientenes bostedsfylke. Når personell fordeles etter bostedsfylke, avregnes ressursinnsatsen etter bruken av tilbudet. Dermed tas det utgangspunkt i mottageren og ikke leverandøren av tjenesten.

4 Personellinnsats i psykisk helsevern

Johan Håkon Bjørngaard, Marit Sitter og Tove E. Waagan

I 2001 ble det utført i overkant av 2 600 årsverk i det psykiske helsevernet for barn og unge. Dette tilsvarer en økning på åtte prosent fra året før. Andelen poliklinisk personell har gått ned fra 46 prosent i 2000 til 44 prosent i 2001. (Se tabell 4.1)

Det har vært en økning i de fleste typer personellkategorier fra 2000 til 2001. Økningen var størst for personellgruppen terapipersonell med høyskoleutdanning og leger. For terapipersonell uten høyskoleutdanning har vi hatt en klar nedgang (Se tabell 4.1)

Oslo har fortsatt betydelig høyere personelldekning (årsverk i forhold til antall innbyggere) enn de øvrige fylkene. Fylket har 51 årsverk per 10 000 innbyggere under 18 år, mens gjennomsnittet for landet er 25 årsverk. (Se tabell 4.5)

Det er en relativ kraftig personellvekst i psykisk helsevern for voksne med en samlet økning på 442 årsverk fra foregående år (Se tabell 4.8). Det mest iøynefallende er den kraftige veksten i poliklinisk personale på hele 19 prosent (Se tabell 4.12)

Antallet privatpraktiserende spesialister med fylkeskommunal driftsavtale har økt med to prosent fra foregående år (se tabell 4.9)

Det er en markert økning i antall årsverk som arbeider ved distriktpsykiatriske tilbud fra 2000 til 2001. Dette skyldes i stor grad omorganisering av virksomheter, hvor personale både ved døgn- og poliklinisk virksomhet ved sykehus og andre institusjoner, legges inn under distriktpsykiatriske sentra.

Samlet personelldekning utgjør 42 årsverk per 10 000 innbyggere. Det er imidlertid ganske store forskjeller mellom fylkene. (Se tabell 4.13)

4.1 Datagrunnlag og definisjoner

Tallmaterialet er basert på personellopplysninger om alle fylkeskommunale og statlige institusjoner i psykisk helsevern, samt opplysninger om private lege- og psykologspesialister med driftsavtale med fylkeskommunene. SSB står ansvarlig for innhenting og kontroll av data. Sintef Unimed har i samarbeid med SSB i tillegg gjennomført en kvalitetskontroll av data i forbindelse med tilrettelegging av data for tabelldelen.

Enkelte tabeller inkluderer opplysninger om private lege- og psykologspesialister med driftsavtale. Vi har ikke opplysninger om hvilke pasienter som er behandlet av disse, men vi antar at dette i hovedsak er et tilbud som ytes til voksne pasienter. Spesialister i psykiatri og psykologi med driftsavtale blir derfor regnet under tilbudet til voksne.

Personellinnsatsen beskrives med betegnelsen «årsverk». I datamaterialet er det «antall heltidsansatte pluss antall deltidsansatte omregnet til heltidsansatte per 31. desember» som er registrert. Personellsituasjonen ved utgangen av året brukes med andre ord som en indikator for antall årsverk som faktisk er utført. Tilfeldige svingninger i løpet av året og bruk av overtid blir dermed ikke fanges opp av de registrerte data.

Det bør også nevnes at tallene i noen grad vil kunne påvirkes av organisasjonsform, eksempelvis om psykisk helsevern er integrert i et somatisk sykehus eller ikke. I førstnevnte tilfelle vil fordelingen av fellespersonell i noen grad måtte skje ut fra skjønn. Dette gjelder særlig gruppen «annet personell».

Tallene for personellinnsats etter fylke blir i enkelte tabeller fordelt etter institusjonenes tilknytningsfylke og pasientenes bostedsfylke. Personell i poliklinisk virksomhet forutsettes i hovedsak å betjene befolkningen i tilknytningsfylket, og tilordnes i sin helhet dette fylket. Øvrig personell (hovedsakelig tilknyttet dag- og døgnvirksomhet) fordeles mellom fylkene ut fra hvor pasienten er bosatt. For tilbudet til barn og unge er det antall pasienter/saker som har mottatt behandling i løpet av 2001 som ligger til grunn for fordelingen. For tilbudet til voksne er det i hovedsak antall oppholdsdøgn på årsbasis som er benyttet som fordelingskriterium. Der hvor vi mangler opplysninger om oppholdsdøgn er pasienter ved årets slutt benyttet.

Vedlegg 1 inneholder detaljerte opplysninger om datagrunnlag og definisjoner.

4.2 Personell i psykisk helsevern for barn og unge

4.2.1 Personell i psykisk helsevern for barn og unge – nasjonalt

Tabell 4.1 Årsverk i psykisk helsevern for barn og unge og prosentandel i poliklinisk virksomhet. Etter personellkategori. 2000 og 2001.

	Antall årsverk		Endring 2000-2001		Andel poliklinisk	
	2000	2001	Antall	Prosent	2000	2001
Psykiatere	96	101	5	4	¹⁾	¹⁾
Andre leger	90	104	14	16	67	63
Psykologer	468	475	7	2	78	79
Sosionomer	293	298	5	2	72	74
Terapipersonell med høysk. utd.	937	1 103	166	18	24	22
Terapipersonell uten høysk. utd.	129	112	-17	-13	3	2
Annet personell	395	418	23	6	48	43
Totalt	2 408	2 611	203	8	46	44

Datakilde: SSB

1) I kostra-rapporteringen splitter man ikke mellom psykiatere og andre leger på avdelingsnivå. For poliklinisk personell er derfor begge utdanningskategoriene samlet under «andre leger».

Tabell 4.2. Årsverk i psykisk helsevern for barn og unge. Etter institusjonstype. 2000 og 2001.

Institusjon	2000			2001		
	Årsverk	Prosent	Antall inst	Årsverk	Prosent	Antall inst
Klinikker	1 207	50	21	1 518	58	23
Poliklinikker	732	30	57	659	25	50
Behandlingshjem	442	18	18	412	16	16
Daginstitutioner	27	1	3	22	1	2
Sum	2 408	100	99	2 611	100	91

Datakilde: SSB

Tabell 4.3 Personell ved institusjoner og poliklinikker for barn og unge. Etter institusjonstype. 2001.

Institusjon	Psykiatere	Andre leger	Psykologer	Sosionomer	Annet terapipersonell med høysk. utd.	Terapipersonell uten høysk. utd.	Annet personell	Personell totalt
Klinikker	66	68	237	136	724	64	225	1 518
Poliklinikker	31	34	204	135	129	1	126	659
Behandlingshjem	4	2	31	25	236	47	67	412
Daginstitutioner	0	0	4	3	13	0	1	22
Sum	101	104	475	298	1 103	112	418	2 611

Datakilde: SSB

4.2.2 Personell i psykisk helsevern for barn og unge – fylkeskommuner

Tabell 4.4 Årsverk i psykisk helsevern for barn og unge. Etter institusjonenes tilknytningsfylke og pasientenes bostedsfylke. 2000 og 2001.

Tilknytningsfylke	Etter tilknytningsfylke			Etter bostedsfylke		
	2000	2001	Pst endr.	2000	2001	Pst endr.
Østfold	115	155	35	121	158	31
Akershus	243	260	7	264	292	11
Oslo	527	501	-5	413	399	-3
Hedmark	89	109	22	100	118	19
Oppland	70	70	0	74	72	-3
Buskerud	117	141	20	131	147	12
Vestfold	81	104	29	83	110	33
Telemark	48	56	16	68	73	8
Aust-Agder	42	45	6	45	45	0
Vest-Agder	65	71	9	63	74	17
Rogaland	165	179	8	168	178	6
Hordaland	214	235	10	213	235	10
Sogn og Fjordane	37	43	17	41	48	18
Møre og Romsdal	81	106	31	88	115	31
Sør-Trøndelag	136	129	-5	138	128	-7
Nord-Trøndelag	64	72	12	63	62	0
Nordland	147	149	1	149	159	6
Troms	95	107	13	97	84	-13
Finnmark	62	66	7	80	100	26
Statlige institusjoner ¹⁾	10	11	9	10	11	9
Sum	2 408	2 611	8	2 408	2 611	8

Datakilde: SSB

1) Personell i statlige institusjoner blir her ikke fordelt etter pasientenes bostedsfylke.

Tabell 4.5 Personelldekning i psykisk helsevern for barn og unge etter fylke. Årsverk per 10 000 innbyggere 0-17 år. Etter institusjonenes tilknytningsfylke og pasientenes bostedsfylke. 2001.

Fylke	Tilknytningsfylke		Bostedsfylke	
	Per 10 000 innbyggere	Pst avvik fra gj.snitt	Per 10 000 innbyggere	Pst avvik fra gj.snitt
Østfold	27,4	12	28,0	14
Akershus	21,7	-11	24,3	0
Oslo	50,6	107	40,2	65
Hedmark	26,7	9	29,1	19
Oppland	17,5	-28	18,1	-26
Buskerud	25,9	6	26,9	10
Vestfold	20,7	-15	21,9	-11
Telemark	14,8	-39	19,5	-20
Aust-Agder	17,9	-27	18,2	-26
Vest-Agder	17,8	-27	18,3	-25
Rogaland	17,8	-27	17,7	-28
Hordaland	21,5	-12	21,4	-12
Sogn og Fjordane	16,1	-34	17,9	-27
Møre og Romsdal	17,9	-27	19,4	-21
Sør-Trøndelag	20,4	-17	20,3	-17
Nord-Trøndelag	22,8	-7	19,8	-19
Nordland	26,1	7	27,9	14
Troms	29,2	19	22,9	-7
Finmark	36,0	47	54,4	123
Totalt	24,5		24,5	

Datakilde: SSB

Tabell 4.6 Personelldekning i psykisk helsevern for barn og unge etter personellkategori. Årsverk per 10 000 innbyggere 0-17 år. Etter institusjonens tilknytningsfylke. 2001.

Bostedsfylke	Psykiatere	Andre leger	Psykologer	Sosionomer	Annet terapipers med høysk. utd.	Terapipers uten høysk. utd.	Annet personell	Totalt
Østfold	1,3	0,4	4,4	3,1	13,8	0,5	3,9	27,4
Akershus	0,4	0,8	3,5	2,0	9,8	1,6	3,5	21,7
Oslo	1,9	2,8	8,0	5,9	22,0	1,8	8,1	50,6
Hedmark	0,3	0,2	2,8	2,8	13,3	2,7	4,5	26,7
Oppland	0,6	0,6	3,8	2,3	7,2	0,9	2,3	17,5
Buskerud	0,6	1,2	3,4	3,7	9,4	2,0	5,6	25,9
Vestfold	1,2	0,8	3,8	2,1	9,8	0,1	3,0	20,7
Telemark	0,5	0,7	4,0	1,5	5,6	0,0	2,5	14,8
Aust-Agder	0,6	1,2	2,6	1,9	7,2	1,2	3,1	17,9
Vest-Agder	0,9	0,0	4,3	1,9	7,1	0,0	3,6	17,8
Rogaland	1,2	0,9	3,4	1,4	7,6	1,5	1,8	17,8
Hordaland	0,9	0,7	5,2	1,6	8,9	0,5	3,7	21,5
Sogn og Fjordane	0,6	0,7	6,5	3,3	1,9	0,4	2,7	16,1
Møre og Romsdal	1,3	0,8	3,3	2,2	7,6	0,0	2,8	17,9
Sør-Trøndelag	1,0	1,3	3,3	1,8	9,2	0,7	3,1	20,4
Nord-Trøndelag	0,6	0,8	4,1	4,4	8,3	0,3	4,2	22,8
Nordland	0,5	1,0	5,5	4,4	10,4	1,0	3,3	26,1
Troms	0,8	0,5	4,8	3,0	14,6	1,6	3,9	29,2
Finmark	1,8	1,4	6,1	6,1	9,4	2,2	9,0	36,0
Sum	0,9	1,0	4,5	2,8	10,3	1,0	3,9	24,5

Datakilde: SSB

Tabell 4.7 Personelldekning i psykisk helsevern for barn og unge per 10 000 innbyggere. Etter institusjonstype og institusjonenes tilknytningsfylke. 2001.

Tilknytningsfylke	Klinikker – ekskl poliklinisk personell	Poliklinisk personell i klinikker og poliklinikker	Behandlings- hjem	Dag- institusjoner	Totalt
Østfold	12,2	12,0	3,2	0,0	27,4
Akershus	9,8	8,3	3,1	0,0	21,1
Oslo	24,3	18,9	5,2	2,2	50,6
Hedmark	3,1	10,9	12,6	0,0	26,7
Oppland	0,0	0,0	17,5	0,0	17,5
Buskerud	6,4	10,6	8,8	0,0	25,9
Vestfold	13,5	7,2	0,0	0,0	20,7
Telemark	5,5	9,3	0,0	0,0	14,8
Aust-Agder	0,0	7,3	10,5	0,0	17,9
Vest-Agder	10,4	7,4	0,0	0,0	17,8
Rogaland	11,5	6,2	0,0	0,0	17,8
Hordaland	9,4	9,9	2,1	0,0	21,5
Sogn og Fjordane	0,0	13,9	2,2	0,0	16,1
Møre og Romsdal	7,9	10,0	0,0	0,0	17,9
Sør-Trøndelag	10,7	9,7	0,0	0,0	20,4
Nord-Trøndelag	14,9	7,8	0,0	0,0	22,8
Nordland	12,3	13,8	0,0	0,0	26,1
Troms	0,0	13,1	16,1	0,0	29,2
Finnmark	0,0	24,1	12,0	0,0	36,0
Sum	10,0	10,4	3,9	0,2	24,5

Datakilde: SSB

4.3 Personell i psykisk helsevern for voksne

4.3.1 Personell i psykisk helsevern for voksne – nasjonalt

Tabell 4.8 Årsverk i psykisk helsevern for voksne og prosentandel i poliklinisk virksomhet. Etter personellkategori. 2000 og 2001.

	Antall årsverk		Endring 2000-2001		Andel poliklinisk	
	2000	2001	Antall	Prosent	2000	2001
Leger	953	1 018	66	7	36	39
Psykologer	713	766	53	7	61	63
Sykepleiere	4 760	4 962	202	4	7	9
Høyskoleutd terapipers ¹⁾	1 382	1 173	-210	-15	20	25
Annet pleiepers	3 815	4 066	251	7	0	1
Annet personell	2 469	2 549	80	3	10	13
Totalt	14 092	14 535	442	3	12	14

Datakilde: SSB

1) Endringen for disse personellgruppene skyldes i stor grad endret rapporteringsmåte for beregning av terapipersonell.

Tabell 4.9 Årsverk for leger og psykologer i institusjoner for voksne og med driftsavtale med fylkeskommunen. 2000 og 2001.

	Antall årsverk		Endring 2000-2001	
	2000	2001	Antall	Prosent
Fylkeskommunale institusjoner				
Leger	953	1 018	66	7
Psykologer	713	766	53	7
Sum	1 665	1 784	119	7
Avtalespesialister				
Leger	170	176	6	3
Psykologer	395	400	5	1
Sum	565	575	10	2
Samlet				
Leger	1 123	1 194	72	6
Psykologer	1 108	1 165	57	5
Sum	2 230	2 360	129	6

Datakilde: SSB

Tabell 4.10 Årsverk i institusjoner for voksne etter institusjonstype. 2000 og 2001.

	2000		2001	
	Årsverk	Prosent	Årsverk	Prosent
Sykehus	8 738	62	8 947	62
Distriktpsikiatriske tilbud	3 451	24	4 042	28
Frittstående poliklinikker	350	2	361	2
Sykehjem og andre inst	1 553	11	1 185	8
Sum	14 092	100	14 535	100

Datakilde: SSB

Tabell 4.11 Årsverk i institusjoner og poliklinikker for voksne. Etter personellkategori og institusjonstype. 2001.

	Sykehus	Distrikt- psikiatriske tilbud	Frittstående poliklinikker ¹⁾	Sykehjem og andre inst	Sum
Psykiatere	354	167	32	4	557
Andre leger	355	86	19	1	461
Kliniske psykologer	144	147	42	2	336
Andre psykologer	240	152	36	3	430
Spes. sykepleiere	1 688	825	68	135	2 715
Andre sykepleiere	1 490	507	10	241	2 248
Høyskoleutd pers med spes utd	135	108	40	6	289
Annet høyskoleutd pers	539	273	19	52	883
Annet pleiepersonell	2 469	1 040	16	542	4 066
Annet personell	1 532	739	79	199	2 549
Totalt	8 946	4 042	361	1 185	14 535

Datakilde: SSB

1) Omfatter også dagavdelinger ved poliklinikkene.

4.3.2 Personell i psykisk helsevern for voksne – fylkeskommuner

Tabell 4.12 Årsverk i poliklinisk virksomhet og årsverk totalt i institusjoner for voksne. Etter institusjonenes tilknytningsfylke og pasientenes bostedsfylke. 2000 og 2001.

Fylke	Årsverk poliklinisk virksomhet			Årsverk totalt					
				Etter tilknytningsfylke			Etter bostedsfylke		
	2000	2001	Pst endr	2000	2001	Pst endr	2000	2001	Pst endr
Østfold	82	91	12	628	715	14	633	735	16
Akershus ¹⁾	127	144	13	1 122	1 260	12	1 193	1 424	19
Oslo	254	289	14	2 583	2 571	0	2 524	2 390	-5
Hedmark	45	74	66	495	503	2	500	512	2
Oppland	85	87	2	595	633	6	608	644	6
Buskerud	87	98	13	626	659	5	696	713	2
Vestfold	87	96	11	574	581	1	576	581	1
Telemark	95	102	8	493	505	3	498	513	3
Aust-Agder	24	28	15	252	266	5	271	287	6
Vest-Agder	31	51	64	455	485	7	451	483	7
Rogaland	112	130	16	1 126	1 151	2	1 134	1 161	2
Hordaland	142	169	19	1 385	1 461	6	1 398	1 486	6
Sogn og Fj.	34	48	42	301	310	3	309	302	-2
Møre og R.	75	106	41	797	748	-6	812	762	-6
Sør-Tr.lag	100	141	41	815	733	-10	790	712	-10
Nord-Tr.lag	53	70	32	344	339	-1	327	328	0
Nordland	125	119	-5	661	734	11	675	757	12
Troms	49	75	54	498	533	7	433	452	4
Finnmark	37	39	6	171	175	2	264	294	11
Statlige inst ²⁾	9	9	0	172	173	1			
Sum	1 651	1 968	19	14 092	14 535	3	14 092	14 535	3

Datkilde: SSB og NPR

- 1) For 2001 har Sentralsykehuset i Akershus endret registreringspraksis for personell, slik at det blir registrert flere årsverk enn i 2000. Dette forklarer en del av endringen fra 2000 til 2001 for Akershus fylke.
- 2) Rikshospitalet og Modum bads nervesanatorium.

Tabell 4.13 Personelldekning i institusjoner for voksne etter fylke. Årsverk totalt per 10 000 innbyggere 18 år eller eldre. Etter institusjonenes tilknytningsfylke og pasientenes bostedsfylke. 2001.

Fylke	Etter tilknytningsfylke		Etter bostedsfylke	
	Per 10 000 innb. 18 år og eldre	Pst avvik fra gj.sn.	Per 10 000 innb. 18 år og eldre	Pst avvik fra gj.sn.
Østfold	36	-13	37	-11
Akershus	35	-16	40	-5
Oslo	62	48	58	37
Hedmark	34	-19	35	-17
Oppland	44	5	45	7
Buskerud	36	-15	38	-8
Vestfold	35	-17	35	-17
Telemark	39	-6	40	-5
Aust-Agder	34	-19	37	-12
Vest-Agder	41	-2	41	-2
Rogaland	42	-1	42	0
Hordaland	44	5	45	6
Sogn og Fjordane	39	-8	38	-11
Møre og Romsdal	40	-4	41	-2
Sør-Trøndelag	36	-14	35	-17
Nord-Trøndelag	35	-16	34	-19
Nordland	41	-3	42	0
Troms	46	10	39	-7
Finnmark	32	-25	53	26
Sum	42	0	42	0

Datakilde: SSB og NPR

Tabell 4.14 Personelldekning i institusjoner for voksne etter personellkategori. Etter institusjonenes tilknytningsfylke. Årsverk per 10 000 innbyggere 18 år eller eldre. 2001.

Tilknytningsfylke	Leger	Psykologer	Sykepleiere	Høyskolutd terapi-personell	Annet pleiepersonell	Annet personell	Totalt
Østfold	3,0	1,6	12,9	1,8	10,6	6,5	36,5
Akershus	2,9	1,8	11,6	3,1	8,7	7,1	35,3
Oslo	5,2	2,8	20,0	4,7	20,3	9,1	62,2
Hedmark	2,0	1,5	12,6	1,7	10,3	6,1	34,2
Oppland	2,7	1,3	14,0	4,0	14,1	8,2	44,2
Buskerud	2,3	2,3	11,4	2,5	10,3	6,7	35,6
Vestfold	1,9	2,4	14,8	2,5	7,2	6,2	35,0
Telemark	2,4	2,1	12,8	3,4	12,8	6,0	39,4
Aust-Agder	3,5	1,3	14,8	3,2	6,8	4,4	34,0
Vest-Agder	2,7	1,7	15,8	3,7	9,4	7,9	41,2
Rogaland	2,5	2,1	15,5	2,6	11,6	7,3	41,5
Hordaland	2,6	2,8	15,0	2,4	13,1	8,1	44,0
Sogn og Fj.	1,9	1,2	11,4	4,2	13,2	6,7	38,6
Møre og R.	2,7	1,5	12,9	1,9	13,5	8,1	40,5
Sør-Tr.lag	2,4	2,6	14,1	3,4	8,1	5,4	36,1
Nord-Tr.lag	2,5	1,8	14,4	3,1	6,4	7,2	35,4
Nordland	2,7	2,9	12,2	5,8	9,5	7,6	40,7
Troms	3,9	3,1	13,9	8,1	11,8	5,6	46,4
Finnmark	1,7	1,7	9,4	2,7	9,4	6,5	31,6
Sum	2,9	2,2	14,4	3,4	11,8	7,4	42,0

Datakilde: SSB

Tabell 4.15 Personelldekning etter institusjonstype og institusjonenes tilknytningsfylke. Årsverk i institusjoner for voksne per 10 000 innbyggere 18 år eller eldre. 2001.

Tilknytningsfylke	Sykehus	Distrikt- psykiatriske tilbud	Poliklinikker	Sykehjem og andre inst	Totalt
Østfold	23,7	8,9	3,8	0,0	36,5
Akershus	22,7	10,7	0,0	1,9	35,3
Oslo	41,5	13,8	0,0	6,9	62,2
Hedmark	29,5	4,6	0,0	0,0	34,2
Oppland	22,1	16,7	1,6	3,9	44,2
Buskerud	13,1	15,6	1,7	5,2	35,6
Vestfold	15,5	19,6	0,0	0,0	35,0
Telemark	26,1	8,2	5,1	0,0	39,4
Aust-Agder	21,1	13,0	0,0	0,0	34,0
Vest-Agder	24,7	16,5	0,0	0,0	41,2
Rogaland	22,9	4,5	0,0	14,1	41,5
Hordaland	28,7	13,0	0,4	2,0	44,0
Sogn og Fjordane	11,6	13,3	1,4	12,3	38,6
Møre og Romsdal	28,1	10,4	2,0	0,0	40,5
Sør-Trøndelag	27,8	8,0	0,3	0,0	36,1
Nord-Trøndelag	27,7	0,0	0,0	7,6	35,4
Nordland	21,8	11,0	5,2	2,7	40,7
Troms	28,6	17,8	0,0	0,0	46,4
Finnmark	0,0	31,6	0,0	0,0	31,6
I alt	25,9	11,7	1,0	3,4	42,0

Datakilde: SSB

4.3.3 Leger og kliniske psykologer med fylkeskommunal driftsavtale

Tabell 4.16 Årsverk for leger og psykologer i institusjoner for voksne, og for leger og psykologer med fylkeskommunal driftsavtale. Etter institusjonens tilknytningsfylke. 2001.

Tilknytningsfylke	Leger		Psykologer	
	I institusjoner for voksne	Med driftsavtale	I institusjoner for voksne	Med driftsavtale
Østfold	60	5	32	19
Akershus	104	17	64	48
Oslo	215	74	118	126
Hedmark	29	7	22	11
Oppland	38	0	19	11
Buskerud	43	8	42	20
Vestfold	31	12	41	15
Telemark	30	4	27	12
Aust-Agder	27	4	10	3
Vest-Agder	31	3	20	5
Rogaland	68	8	59	28
Hordaland	86	20	93	52
Sogn og Fjordane	15	1	9	9
Møre og Romsdal	50	1	27	12
Sør-Trøndelag	49	7	54	15
Nord-Trøndelag	24	0	17	1
Nordland	48	3	52	8
Troms	45	3	36	6
Finnmark	10	0	10	0
Statlige institusjoner	14	0	16	0
I alt	1 018	176	766	400

Datakilde: SSB

Tabell 4.17 Personelldekning av leger og psykologer i institusjoner for voksne, og for leger og psykologer med fylkeskommunal driftsavtale. Årsverk per 10 000 innbyggere 18 år eller eldre etter institusjonenes tilknytningsfylke. 2001.

Tilknytningsfylke	Behandlere i institusjoner for voksne			Behandlere i institusjoner for voksne pluss behandlere med driftsavtale		
	Leger og psykologer	Pst avvik fra gj sn		Leger og psykologer	Pst avvik fra gj sn	
		Totalt	Uten Oslo		Totalt	Uten Oslo
Østfold	4,7	-10	-2	5,9	-14	-3
Akershus	4,7	-9	-1	6,5	-4	9
Oslo	8,1	56		12,9	89	
Hedmark	3,5	-33	-27	4,7	-31	-22
Oppland	4,0	-22	-16	4,8	-30	-21
Buskerud	4,6	-11	-4	6,1	-11	1
Vestfold	4,3	-16	-9	5,9	-13	-2
Telemark	4,4	-14	-7	5,7	-16	-4
Aust-Agder	4,8	-8	0	5,7	-17	-5
Vest-Agder	4,4	-15	-8	5,0	-26	-16
Rogaland	4,6	-11	-4	5,9	-14	-2
Hordaland	5,4	4	13	7,6	11	26
Sogn og Fjordane	3,1	-41	-36	4,2	-38	-30
Møre og Romsdal	4,1	-20	-13	4,8	-29	-20
Sør-Trøndelag	5,0	-2	6	6,1	-10	2
Nord-Trøndelag	4,2	-18	-11	4,4	-36	-27
Nordland	5,6	8	17	6,2	-9	3
Troms	7,0	36	48	7,9	15	31
Finmark	3,4	-33	-28	3,4	-50	-43
I alt	5,2	0	0	6,8	0	0
I alt uten Oslo	4,8			6,0		

Datakilde: SSB

5 Døgnplasser i psykisk helsevern

Johan Håkon Bjørngaard, Marit Sitter og Tove E. Waagan

I det psykiske helsevernet for barn og unge har det skjedd betydelige endringer i antall døgnplasser fra 2000 til 2001. Samlet sett har det vært en økning på 18 døgnplasser i perioden (seks prosent). (Se tabell 5.1)

I flere fylker ser man at døgnplasstilbudet utvides ved at nye avdelinger/enheter åpnes. Dette er tilfelle i Østfold, Hedmark, Vestfold, Møre og Romsdal og Troms. Enkelte fylker har imidlertid også en reduksjon.

Mens antallet døgnplasser i klinikkene samlet har økt med 50 plasser, har det vært en reduksjon på 32 plasser ved behandlingshjemmene. (Se tabell 5.1). Noe av denne endringen mellom institusjonstypene skyldes endring i rapporteringspraksis i enkelte fylker. Flere institusjoner rapporterer nå samlet under en institusjon (klinikk), mens man tidligere rapporterte som ulike institusjonstyper (behandlingshjem og klinikk).

En grundig gjennomgang og korrigerings av registreringen av familieplassene gjør at tallene i år er mer sammenliknbare enn tidligere år. Tall for 2001 registrerer kun familieplassene knyttet til primærpatienten. Tallene for 2000 er korrigert på samme måte. Dette gjør at nivået på antall døgnplasser er noe lavere enn i tidligere SAMDATA-rapporter.

Totalt sett var det fem prosent færre døgnplasser for voksne i 2001 sammenlignet med forrige år. Det har blitt 81 færre døgnplasser for voksne ved sykehus siden 2000. Til gjengjeld har det vært en markant økning med 145 døgnplasser ved distriktpsykiatriske tilbud. Som tidligere år skyldes disse endringene i stor grad omorganiseringer, hvor både enheter ved sykehus og sykehjem har blitt omgjort til avdelinger ved distriktpsykiatriske sentra. Dette er i tråd med målene om å bygge ut det desentraliserte behandlingstilbudet. (Se tabell 5.6)

Totalt var det i underkant av 16 døgnplasser per 10 000 innbyggere i 2001. Det er relativt store forskjeller mellom de ulike fylkene. (Se tabell 5.10) Disse tallene kan med fordel holdes opp mot aktivitetstall for psykisk helsevern for voksne (se kapittel 8, 11 og 15)

5.1 Datagrunnlag og definisjoner

Tallmaterialet er basert på opplysninger om alle fylkeskommunale og statlige institusjoner i psykisk helsevern. SSB står ansvarlig for innhenting og kontroll av data. Sintef Unimed har i samarbeid med SSB i tillegg gjennomført en kvalitetskontroll av data i forbindelse med tilrettelegging av data for tabelldelen.

Vi bruker begrepet «døgnplasser», målt som antall døgnplasser i drift ved utgangen av året. Disse døgnplassene er uttrykk for ulike behandlings- og botilbud; for eksempel er det til dels store forskjeller i ressursinnsats til plasser i sykehusenes akuttavdelinger sammenlignet med plasser i sykehjem. Tilsvarende gjelder også i institusjoner for barn og unge hvor man har et skille mellom plasser i klinikker og behandlingshjem. Døgnplasser i familieavdelinger skiller seg også fra andre plasser i klinikkene.

Tallene for døgnplasser etter fylke blir i enkelte tabeller fordelt etter institusjonenes tilknytningsfylke og pasientenes bostedsfylke. For tilbudet til barn og unge er det antall pasienter /saker som har mottatt behandling i løpet av 2001 fordelt etter pasientens bostedsfylke som ligger til grunn for fordelingen. For vokseninstitusjoner er det i hovedsak antall oppholdsdøgn på årsbasis fordelt etter pasientenes bostedsfylke som er benyttet som fordelingskriterium. Der hvor vi mangler opplysninger om oppholdsdøgn er pasienter ved årets slutt benyttet.

Vedlegg 1 inneholder detaljerte opplysninger om datagrunnlag og definisjoner.

5.2 Døgnplasser i psykisk helsevern for barn og unge – nasjonalt og etter fylke

Tabell 5.1 Døgnplasser for barn og unge etter institusjonstype. Nasjonalt nivå. 2000 og 2001.

Institusjonstype	Døgnplasser 2000 ²⁾	Døgnplasser 2001	Endring antall	Prosent endring
Klinikker	159	209	50	31
- herav familieplasser ¹⁾	(25)	(28)		
Behandlingshjem	138	106	-32	-23
- herav familieplasser ¹⁾	(1)	(1)		
Totalt	297	315	18	6

Datakilde: SSB

- 1) Døgnplasser tilknyttet familieenheter har tidligere vært registrert på ulike måter. Enkelte institusjoner rapporterte antall døgnplasser for pasienten alene, mens andre rapporterte antall døgnplasser for både pasient og familiemedlemmer. For å gjøre tallene sammenliknbare, har vi i år hatt en grundig gjennomgang av familieplassene. Alle institusjoner med familieplasser registreres nå kun med døgnplasser for primærpatienten. Tallene for 2000 er også korrigert.
- 2) 2000-tall er korrigert sammenliknet med tall for 2000 i SAMDATA Psykisk helsevern 6/01.

Tabell 5.2 Døgnplasser for barn og unge etter institusjonenes tilknytningsfylke og pasientenes bostedsfylke. Absolutte tall, prosent og prosent endring. 2000 og 2001.

Fylke	Etter tilknytningsfylke				Etter bostedsfylke			
	2000	2001		Prosent endring	2000	2001		Prosent endring
		Antall	Endring			Antall	Endring	
Østfold	12	22	10	83	13	23	10	74
Akershus	46	46	0	0	50	51	1	3
Oslo	59	55	-4	-7	38	37	-1	-3
Hedmark	11	14	3	27	13	16	3	22
Oppland	12	11	-1	-8	13	11	-1	-11
Buskerud	18	14	-4	-22	21	15	-6	-27
Vestfold	7	14	7	100	8	15	8	104
Telemark	2	2	0	0	6	5	-1	-11
Aust-Agder	11	6	-5	-45	12	6	-6	-47
Vest-Agder	8	8	0	0	7	8	1	13
Rogaland	23	24	1	4	23	24	1	2
Hordaland	25	26	1	4	25	26	1	5
Sogn og Fjordane	1	1	0	0	2	2	0	14
Møre og Romsdal	5	10	5	100	6	12	5	84
Sør-Trøndelag	21	21	0	0	22	21	-1	-5
Nord-Trøndelag	6	6	0	0	6	5	-1	-16
Nordland	13	13	0	0	13	14	1	6
Troms	10	15	5	50	10	9	-1	-14
Finnmark	7	7	0	0	10	15	5	47
Statlige institusjoner	0	0	0	0	.	.	.	.
Landet totalt	297	315	18	6	297	315	18	6

Datakilde: SSB

Tabell 5.3 Døgnplasser for barn og unge etter institusjonstype og institusjonenes tilknytningsfylke. 2001.

Tilknytningsfylke	Klinikker	- herav familieplasser	Behandlingshjem	- herav familieplasser	Totalt
Østfold	16	(2)	6		22
Akershus	34		12		46
Oslo	36	(6)	19		55
Hedmark	3		11		14
Oppland	0	(2)	11		11
Buskerud	2		12		14
Vestfold	14	(2)	0		14
Telemark	2	(2)	0		2
Aust-Agder	0		6		6
Vest-Agder	8	(2)	0		8
Rogaland	24	(2)	0		24
Hordaland	20	(2)	6		26
Sogn og Fjordane	0		1	(1)	1
Møre og Romsdal	10	(2)	0		10
Sør-Trøndelag	21	(2)	0		21
Nord-Trøndelag	6	(1)	0		6
Nordland	13	(2)	0		13
Troms	0		15		15
Finnmark	0		7		7
I alt	209	(27)	106	(1)	315

Datakilde: SSB

Tabell 5.4 Døgnplassdekning i psykisk helsevern for barn og unge etter institusjonstype og institusjonenes tilknytningsfylke. Døgnplasser per 10 000 innbyggere 0-17 år. 2001.

Tilknytningsfylke	Klinikker	Behandlingshjem	Totalt
Østfold	2,82	1,06	3,88
Akershus	2,83	1,00	3,83
Oslo	3,63	1,92	5,55
Hedmark	0,74	2,70	3,44
Oppland	0,00	2,75	2,75
Buskerud	0,37	2,20	2,57
Vestfold	2,77	0,00	2,77
Telemark	0,53	0,00	0,53
Aust-Agder	0,00	2,41	2,41
Vest-Agder	1,99	0,00	1,99
Rogaland	2,38	0,00	2,38
Hordaland	1,83	0,55	2,37
Sogn og Fjordane	0,00	0,37	0,37
Møre og Romsdal	1,69	0,00	1,69
Sør-Trøndelag	3,32	0,00	3,32
Nord-Trøndelag	1,90	0,00	1,90
Nordland	2,28	0,00	2,28
Troms	0,00	4,08	4,08
Finnmark	0,00	3,80	3,80
Sum	1,96	0,99	2,95

Datakilde: SSB

Tabell 5.5 Døgnplassdekning i psykisk helsevern for barn og unge etter fylke. Etter institusjonenes tilknytningsfylke og pasientenes bostedsfylke. Plasser per 10 000 innbyggere 0-17 år. 2001.

Fylke	Etter tilknytningsfylke		Etter bostedsfylke	
	Pr 10 000 innbyggere	Pst avvik fra landsgj.snitt	Pr 10 000 innbyggere	Pst avvik fra landsgj.snitt
Østfold	3,88	32	4,01	36
Akershus	3,83	30	4,25	44
Oslo	5,55	88	3,75	27
Hedmark	3,44	16	3,88	32
Oppland	2,75	-7	2,83	-4
Buskerud	2,57	-13	2,75	-7
Vestfold	2,77	-6	3,04	3
Telemark	0,53	-82	1,37	-54
Aust-Agder	2,41	-18	2,46	-17
Vest-Agder	1,99	-32	2,10	-29
Rogaland	2,38	-19	2,37	-20
Hordaland	2,37	-20	2,37	-20
Sogn og Fjordane	0,37	-87	0,73	-75
Møre og Romsdal	1,69	-43	1,95	-34
Sør-Trøndelag	3,32	13	3,25	10
Nord-Trøndelag	1,90	-36	1,54	-48
Nordland	2,28	-23	2,50	-15
Troms	4,08	38	2,42	-18
Finnmark	3,80	29	8,19	178
Totalt	2,95		2,95	

Datakilde: SSB

5.3 Døgnplasser i psykisk helsevern for voksne – nasjonalt og etter fylke

Tabell 5.6 Døgnplasser for voksne etter institusjonstype. Nasjonalt nivå. 2000 og 2001.

Institusjonstype	Døgnplasser 2000	Døgnplasser 2001	Endring antall	Prosent endring
Sykehus	2 989	2 908	-81	-3
Distriktpsikiatriske tilbud	1 634	1 779	145	9
Sykehjem	1 029	735	-294	-29
Andre døgninst.	117	77	-40	-34
Totalt	5 769	5 499	-270	-5

Datakilde: SSB

Tabell 5.7 Døgnplasser for voksne etter institusjonenes tilknytningsfylke og pasientenes bostedsfylke, 2000 og 2001.

Fylke	Etter tilknytningsfylke				Etter bostedsfylke			
	2000	2001	Pst endr	Andel total 2001	2000	2001	Pst endr	Andel total 2001
Østfold	258	263	2	5	260	274	5	5
Akershus	430	438	2	8	457	509	11	8
Oslo	1 089	997	-8	18	1 070	915	-14	19
Hedmark	159	146	-8	3	163	152	-7	3
Oppland	246	245	0	4	254	250	-2	4
Buskerud	245	219	-11	4	282	248	-12	5
Vestfold	207	198	-4	4	209	200	-4	4
Telemark	179	164	-8	3	182	170	-7	3
Aust-Agder	153	144	-6	3	164	155	-5	3
Vest-Agder	211	199	-6	4	211	200	-5	4
Rogaland	555	526	-5	10	560	531	-5	10
Hordaland	614	608	-1	11	623	624	0	11
Sogn og Fjordane	106	102	-4	2	111	100	-10	2
Møre og Romsdal	333	277	-17	5	340	286	-16	6
Sør-Trøndelag	303	293	-3	5	297	286	-4	5
Nord-Trøndelag	125	123	-2	2	116	117	1	2
Nordland	219	223	2	4	230	237	3	4
Troms	153	152	-1	3	136	131	-3	2
Finnmark	73	71	-3	1	106	112	6	2
Statlige institusjoner ¹⁾	111	111	0	2				
Totalt	5 769	5 499	-5	100	5 769	5 499	-5	100

Datakilde: SSB og NPR

1) Døgnvirksomheten ved Modum Bads nervesanatorium er tilknyttet staten.

Tabell 5.8 Døgnplasser for voksne etter institusjonstype og institusjonens tilknytningsfylke, 2001.

Tilknytningsfylke	Sykehus	Distrikt- psykiatriske tilbud	Sykehjem	Andre døgn- institusjoner	Totalt
Østfold	155	108	0	0	263
Akershus	237	141	60	0	438
Oslo	580	183	192	42	997
Hedmark	113	33	0	0	146
Oppland	114	96	35	0	245
Buskerud	85	99	12	23	219
Vestfold	85	113	0	0	198
Telemark	129	35	0	0	164
Aust-Agder	54	90	0	0	144
Vest-Agder	107	92	0	0	199
Rogaland	171	48	296	11	526
Hordaland	339	225	44	0	608
Sogn og Fjordane	31	38	33	0	102
Møre og Romsdal	131	146	0	0	277
Sør-Trøndelag	172	121	0	0	293
Nord-Trøndelag	72	0	51	0	123
Nordland	123	87	12	1	223
Troms	99	53	0	0	152
Finnmark	0	71	0	0	71
Statlige institusjoner	111	0	0	0	111
Totalt	2 908	1 779	735	77	5 499

Datakilde: SSB

Tabell 5.9 Døgnplassdekning i psykisk helsevern for voksne etter institusjonstype og institusjonens tilknytningsfylke. Plasser per 10 000 innbyggere 18 år eller eldre. 2001.

Tilknytningsfylke	Sykehus	Distrikt- psykiatriske tilbud	Sykehjem	Andre døgninst.	I alt
Østfold	7,9	5,5	0,0	0,0	13,4
Akershus	6,6	3,9	1,7	0,0	12,3
Oslo	14,0	4,4	4,6	1,0	24,1
Hedmark	7,7	2,2	0,0	0,0	9,9
Oppland	8,0	6,7	2,4	0,0	17,1
Buskerud	4,6	5,3	0,6	1,2	11,8
Vestfold	5,1	6,8	0,0	0,0	11,9
Telemark	10,1	2,7	0,0	0,0	12,8
Aust-Agder	6,9	11,5	0,0	0,0	18,5
Vest-Agder	9,1	7,8	0,0	0,0	16,9
Rogaland	6,2	1,7	10,7	0,4	19,0
Hordaland	10,2	6,8	1,3	0,0	18,3
Sogn og Fjordane	3,9	4,7	4,1	0,0	12,7
Møre og Romsdal	7,1	7,9	0,0	0,0	15,0
Sør-Trøndelag	8,5	6,0	0,0	0,0	14,4
Nord-Trøndelag	7,5	0,0	5,3	0,0	12,8
Nordland	6,8	4,8	0,7	0,1	12,4
Troms	8,6	4,6	0,0	0,0	13,2
Finnmark	0,0	12,8	0,0	0,0	12,8
Totalt	8,4	5,1	2,1	0,2	15,9

Datakilde: SSB

Tabell 5.10 Døgnplassdekning i psykisk helsevern for voksne. Etter institusjonenes tilknytningsfylke og pasientenes bostedsfylke. Plasser per 10 000 innbyggere 18 år eller eldre. 2001.

Fylke	Plasser per 10 000 innb 18 år og eldre			
	Etter tilknytningsfylke		Etter bostedsfylke	
	Per 10 000 innbyggere	Pst avvik fra landsgj.snitt	Per 10 000 innbyggere	Pst avvik fra landsgj.snitt
Østfold	13,4	-16	14,0	-12
Akershus	12,3	-23	14,3	-10
Oslo	24,1	52	22,1	39
Hedmark	9,9	-38	10,3	-35
Oppland	17,1	7	17,5	10
Buskerud	11,8	-26	13,4	-16
Vestfold	11,9	-25	12,1	-24
Telemark	12,8	-20	13,2	-17
Aust-Agder	18,5	16	19,9	25
Vest-Agder	16,9	6	17,0	7
Rogaland	19,0	19	19,2	20
Hordaland	18,3	15	18,8	18
Sogn og Fjordane	12,7	-20	12,4	-22
Møre og Romsdal	15,0	-6	15,5	-3
Sør-Trøndelag	14,4	-9	14,1	-12
Nord-Trøndelag	12,8	-19	12,2	-23
Nordland	12,4	-22	13,1	-18
Troms	13,2	-17	11,4	-28
Finnmark	12,8	-19	20,3	28
Totalt	15,9	0	15,9	0

Datakilde: SSB og NPR

6 Utgifter

Frank Krogh, Jorid Kalseth, Vidar Halsteinli og Heidi Torvik

Den samlede driftsstøtten per innbygger til psykisk helsevern økte i 15 av 19 fylker i 2001. Økningen var størst i Nord-Trøndelag, Troms og Østfold, mens Sør-Trøndelag, Vestfold, Oslo og Aust-Agder hadde en reduksjon fra 2000 til 2001. Statlig driftsstøtte (polikliniske refusjoner og øremerkede tilskudd) økte i alle fylker, mens det var stor variasjon i endring i fylkeskommunal driftsstøtte. (Se tabell 6.2 og 6.6)

Nivået på den fylkeskommunale driftsstøtten i 2001 til det psykiske helsevernet varierte betydelig. Oslo lå høyest med 2811 kroner per innbygger, mens Sør-Trøndelag lå lavest med 1044 kroner. De relativt store endringene fra 2000 til 2001 må sees i sammenheng med overgangen til statlig overtagelse av spesialisthelsetjenesten i 2002 og regnskapsavslutning i den forbindelse. Det gjelder både for tjenester for barn og unge og for voksne. Det er likevel verdt å legge merke til at barn og unge utgjør 24 prosent av befolkningen, mens den fylkeskommunale driftsstøtten til tjenester for denne gruppen var på ni prosent. (Se tabell 6.1, 6.4 og 6.6.)

Det var i 2001 fortsatt stor forskjeller i samlet driftsstøtte til psykisk helsevern for barn og unge blant fylkeskommunene. Driftsstøtten varierte fra 2160 kroner per innbygger 0-17 år i Oslo, til 769 kroner per innbygger i Rogaland. Gjennomsnittet var 1090 kroner. (Se tabell 6.4)

Også for tjenester til voksne var det store forskjeller i samlet driftsstøtte. I 2001 lå Oslo høyest med 3485 kroner per innbygger over 18 år, mens Sør-Trøndelag lå lavest med 1449 kroner. Gjennomsnittet var 2176 kroner. (Se tabell 6.6).

6.1 Datagrunnlag og definisjoner

Tallene i denne tabelldelen bygger i hovedsak på institusjonsregnskapene innhentet av Statistisk Sentralbyrå (SSB). Disse er supplert med opplysninger innhentet via spørreskjema til fylkeskommunene. Tallmaterialet for 2000 er for noen institusjoner korrigert i forhold til det som ble presentert i SAMDATA Psykisk helsevern for 2000.

Regnskapstallene er for 2001 for første gang levert på funksjons- og artskontoplanen til Fylkes-KOSTRA for samtlige fylkeskommuner. Elektronisk datalevering har vært gjennomført i et begrenset antall fylker tidligere år. I samarbeid med SSB er dataene kvalitetskontrollert og standardisert for bruk i våre analyser.

Gjennom arbeidet med kvalitetssikringen av dataene ble det tydelig at 2001-regnskapene er påvirket av flere forhold, som både hver for seg og samlet gjør at en sammenligning med 2000 må tolkes med varsomhet.

1. Innføringen av KOSTRA funksjons- og artskontoplan

Selv om dataene er standardiserte for å gjøre institusjonene sammenlignbare mellom år, kan innføringen av KOSTRA funksjons- og artskontoplan fra 2001 likevel være en medvirkende årsak til endringer fra 2000 til 2001. Det har blitt vanskeligere å identifisere og kontrollere hvordan fellesutgiftene til somatikk og psykisk helsevern er fordelt. Sykehusene er bedt om å levere separate hovedregnskap for henholdsvis somatisk avsnitt, voksenpsykiatrisk avsnitt og barne- og ungdomspsykiatrisk avsnitt. Sykehusenes regnskapssystemer har i varierende grad muligheter for å foreta en slik fordeling. Fordelingen vil derfor inneholde elementer av skjønn. Dette har større betydning for psykiatrien enn for somatikken, ettersom totalvolumet er mindre for psykiatrien. Samme forhold finner vi for utgiftsdelingen mellom voksenpsykiatri og barne- og ungdomspsykiatri

2. Ekstraordinær premieøkning til Kommunal Landspensjonskasse (KLP)

Institusjonene innefor psykisk helsevern fikk som andre fylkeskommunale institusjoner, en ekstraordinær premieøkning fra KLP høsten 2001. Veksten i lønnsutgiftene fra 2000-2001 er påvirket av denne økningen. Veksten fra 2000 til 2001 i andre driftsutgifter vil også være påvirket av premieøkningen, siden det er avdekket ulik praksis i forhold til hvor ekstra-premien er ført i regnskapet.

Institusjoner som er tilknyttet Oslos kommunes pensjonskasse ble ikke berørt av denne ekstraordinære premieøkningen fra KLP. Den ekstraordinære styrkingen av kommunens pensjonskasse ble finansiert sentralt gjennom bykassen og ikke fordelt ut på den enkelte institusjon. Dette vil isolert sett gi til lavere utgiftsvekst ved institusjoner i Oslo sammenlignet med institusjoner i de andre fylkene.

3. Statlig overtakelse av de fylkeskommunale institusjonene fra 1.1.2002

Staten overtok ansvaret for de fylkeskommunale institusjonene fra 1. januar 2002. I den forbindelse skulle alle de fylkeskommunale institusjonene ha et avsluttet regnskap, noe som har ført til at de fleste institusjonene har levert regnskap for 13 måneder. Endringer fra 2000 til 2001 vil i være påvirket av dette forholdet.

Veksten i den fylkeskommunale finansieringen av somatiske sykehus, vil også være påvirket av usikkerheten omkring gjestepasientoppjøret. Dette skyldes at gjestepasientoppjøret i enkelte fylkeskommuner ikke har fulgt regnskapsåret og ligger inne med mer enn en 12 måneders effekt.

I vårt datagrunnlag inngår kun fylkenes driftsutgifter, og dermed vil utstyr som har en innkjøpsverdi høyere enn 15 000 til 50 000 kroner¹ og levetid lengre enn 3 år ikke inngå i våre oversikter.

Tallene tar ellers utgangspunkt i fylkenes egen avgrensning av det psykiske helsevernet. Vi vil derfor minne om at forskjeller i organisering vil kunne påvirke utgiftstallene. Størst effekt antas dette å ha for barne- og ungdomspsykiatrien, ettersom institusjonstilbudet for barn og unge dels er organisert innen barnevernet og dels som en del av psykiatrien. Habiliterings-tjenesten for psykisk utviklingshemmede er på samme måte dels organisert innenfor og dels utenfor det psykiske helsevernet. Det er også en glidende overgang mellom det psykiske helsevernet og rusgiftomsorgen. For Oslo kommer i tillegg avgrensningen mellom primær- og spesialisthelsetjenesten. Ettersom Oslo kommune har ansvaret både for det psykiske helsevernet og for de primærkommunale tjenestene, kan "grenselinjen" være trukket annerledes enn i de øvrige fylkene.

Samtlige utviklingstall i denne tabelldelen er korrigert for prisstigning ut fra prisindeksen for kommunalt konsum, som gir en prisstigning fra 2000 til 2001 på 8,1 prosent.

---

¹ Sosial- og helsedepartementet tilrår at grensen settes til 50 000 kroner for helsesektoren.

I denne tabelldelen brukes tre utgiftsbegrep:

Fylkeskommunal driftsstøtte

Den fylkeskommunale driftsstøtten er netto driftsutgifter (brutto driftsutgifter minus driftsinntekter) til institusjoner og avdelinger, pluss utgifter til privat pleie, driftstilskudd til privatpraktiserende psykologer og psykiatere, andre fylkeskommunale driftsutgifter og netto gjestepasientutgifter minus øremerkede statstilskudd.

Statlig driftsstøtte

Statens driftsstøtte omfatter refusjoner fra Folketrygden for poliklinisk virksomhet og øremerkede tilskudd til styrking av behandlingstilbudet til psykiatriske pasienter². Øremerkede statstilskudd baserer seg på opplysninger fra fylkeskommunene om hvilke tilskudd som faktisk er benyttet i løpet av året.

Samlet driftsstøtte til psykisk helsevern

Med driftsstøtte til psykisk helsevern menes fylkeskommunens netto driftsutgifter (fylkeskommunal driftsstøtte) pluss utgifter finansiert med øremerkede statstilskudd og refusjoner for poliklinisk aktivitet (statlig driftsstøtte).

Vedlegg 1 inneholder en mer detaljert gjennomgang av de ulike regnskapsbegrepene.

---

² Jf St prp nr 1 fra Sosial- og helsedepartementet, kap 743 Statlige stimulerings tiltak for psykisk helsevern, post 63 og post 65 og kap 739, post 61 Tilskudd til driftsavtaler.

6.2 Utgifter til psykisk helsevern totalt

Tabell 6.1 Fylkeskommunenes netto driftsutgifter til det psykiske helsevernet. Kroner per innbygger. 2001.

Fylke	Kroner per innbygger	Prosent avvik fra landsgjennomsnittet		Andel av utgifter til psykisk helsevern som går til barn og ungdom	Andelen barn og unge i alderen 0-17 år i befolkningen	Andel utgifter til psykisk helsevern av totale helseutgifter ¹⁾
		Inkl Oslo	Ekskl Oslo			
Østfold	1 404	-12	-2	9	22	25
Akershus	1 446	-9	1	13	25	31
Oslo	2 811	76		11	19	41
Hedmark	1 349	-15	-6	12	22	24
Oppland	1 551	-3	8	7	22	31
Buskerud	1 507	-5	5	10	23	28
Vestfold	1 308	-18	-9	9	23	27
Telemark	1 428	-10	-1	6	23	27
Aust-Agder	1 442	-10	0	7	24	28
Vest-Agder	1 278	-20	-11	8	25	29
Rogaland	1 504	-6	5	6	27	31
Hordaland	1 561	-2	8	7	25	32
Sogn og Fjordane	1 359	-15	-6	6	25	23
Møre og Romsdal	1 481	-7	3	4	24	28
Sør-Trøndelag	1 044	-35	-27	9	24	23
Nord-Trøndelag	1 478	-7	3	8	25	26
Nordland	1 386	-13	-4	7	24	25
Troms	1 735	9	21	9	24	29
Finmark	1 816	14	26	11	25	24
Totalt inkl Oslo	1 594	0		9	24	30
Totalt ekskl Oslo	1 439		0	8	24	28

Datakilde: SSB og spørreskjema til fylkeskommunene.

¹⁾ Fylkeskommunenes netto driftsutgifter til det psykiske helsevernet i prosent av sum netto driftsutgifter til psykisk helsevern og somatiske helsetjenester. Fylkeskommunenes netto driftsutgifter til somatiske sykehustjenester er hentet fra SAMDATA Sykehus for 2001. Utgifter til andre somatiske tjenester er ikke rapportert for 2001 og for 2000, og inflasjonsjusterte tall for 1999 er brukt her.

Tabell 6.2 Fylkeskommunal- og statlig driftsstøtte til psykisk helsevern. Kroner per innbygger. 2001.

Fylke	Fylkeskommunal driftsstøtte		Statlig driftsstøtte			Samlet driftsstøtte	
	Kroner per innbygger	Prosent reell endring 2000-2001	Kroner per innbygger		Prosent reell endring 2000-2001	Kroner per innbygger	Prosent reell endring 2000-2001
			Polikliniske refusjoner	Øremerk. tilskudd			
Østfold	1 404	9,7	108	198	23,3	1 709	11,9
Akershus	1 446	0,4	88	186	6,1	1 721	1,2
Oslo	2 811	-6,4	179	238	9,7	3 228	-4,6
Hedmark	1 349	0,4	134	199	21,5	1 683	4,0
Oppland	1 551	-0,5	69	159	25,8	1 779	2,3
Buskerud	1 507	3,4	119	207	11,1	1 833	4,7
Vestfold	1 308	-9,0	123	194	14,6	1 625	-5,2
Telemark	1 428	6,6	183	223	15,2	1 834	8,4
Aust-Agder	1 442	-3,4	78	204	11,9	1 725	-1,2
Vest-Agder	1 278	-3,6	102	191	19,8	1 572	0,0
Rogaland	1 504	2,9	112	182	4,5	1 799	3,2
Hordaland	1 561	1,2	111	204	8,3	1 876	2,3
Sogn og Fjordane	1 359	-5,1	132	246	26,1	1 737	0,3
Møre og Romsdal	1 481	-0,1	121	205	7,4	1 807	1,2
Sør-Trøndelag	1 044	-12,9	101	176	5,2	1 320	-9,7
Nord-Trøndelag	1 478	10,2	205	213	18,9	1 896	12,0
Nordland	1 386	1,2	146	204	6,7	1 736	2,2
Troms	1 735	7,4	126	194	35,3	2 056	11,0
Finnmark	1 816	4,1	155	198	18,0	2 169	6,2
Totalt	1 594	-0,8	124	201	12,2	1 919	1,2

Datakilde: SSB og spørreskjema til fylkeskommunene.

6.3 Utgifter – psykisk helsevern for barn og ungdom

Tabell 6.3 Fylkeskommunenes netto driftsutgifter til psykisk helsevern for barn og ungdom. Kroner per innbygger 0-17 år. 2001.

	Kroner per innbygger 0-17 år	Prosent avvik fra landsgjennomsnittet	
		Inkl Oslo	Ekskl Oslo
Østfold	562	-7	11
Akershus	759	26	50
Oslo	1 572	160	
Hedmark	760	26	51
Oppland	533	-12	6
Buskerud	674	12	34
Vestfold	521	-14	3
Telemark	352	-42	-30
Aust-Agder	415	-31	-18
Vest-Agder	393	-35	-22
Rogaland	363	-40	-28
Hordaland	470	-22	-7
Sogn og Fjordane	340	-44	-33
Møre og Romsdal	217	-64	-57
Sør-Trøndelag	387	-36	-23
Nord-Trøndelag	480	-20	-5
Nordland	424	-30	-16
Troms	619	3	23
Finmark	781	29	55
Totalt inkl Oslo	604	0	.
Totalt ekskl Oslo	504	.	0

Datakilde: SSB og spørreskjema til fylkeskommunene.

Tabell 6.4 Fylkeskommunal- og statlig driftsstøtte til psykisk helsevern for barn og ungdom. Kroner per innbygger 0-17 år, 2001.

Fylke	Fylkeskommunal driftsstøtte		Statlig driftsstøtte		Samlet driftsstøtte		
	Kroner per innbygger 0-17 år	Prosent reell endring 2000-2001	Kroner per innbygger 0-17 år		Prosent reell endring 2000-2001	Kroner per innbygger 0-17 år	Prosent reell endring 2000-2001
			Polikliniske refusjoner	Øremerk. tilskudd			
Østfold	562	19,8	209	451	39,3	1 222	29,6
Akershus	759	4,3	145	243	14,4	1 147	7,5
Oslo	1 572	-1,0	353	234	7,2	2 160	1,1
Hedmark	760	21,8	202	342	13,3	1 304	18,1
Oppland	533	5,5	49	165	1,1	747	4,2
Buskerud	674	-5,0	228	412	6,0	1 314	0,0
Vestfold	521	-11,5	121	304	21,5	945	0,8
Telemark	352	-16,4	285	202	55,7	838	14,3
Aust-Agder	415	-29,6	120	241	11,2	777	-15,1
Vest-Agder	393	-1,1	195	183	7,6	771	3,0
Rogaland	363	5,2	142	264	9,9	769	7,6
Hordaland	470	2,2	176	261	-2,9	907	-0,3
Sogn og Fjordane	340	20,0	243	253	18,7	835	19,2
Møre og Romsdal	217	-1,3	215	356	6,3	787	4,1
Sør-Trøndelag	387	-27,1	204	316	14,4	907	-7,9
Nord-Trøndelag	480	-6,0	306	223	21,1	1 010	6,5
Nordland	424	-6,7	286	357	5,0	1 068	0,0
Troms	619	-5,1	278	89	15,9	986	1,7
Finnmark	781	-15,8	338	297	5,1	1 415	-7,6
Totalt	604	-1,4	209	278	11,8	1 090	4,1

Datakilde: SSB og spørreskjema til fylkeskommunene.

6.4 Utgifter – psykisk helsevern for voksne

Tabell 6.5 Fylkeskommunenes netto driftsutgifter til psykisk helsevern for voksne. Kroner per innbygger 18 år eller mer. 2001.

	Kroner per innbygger 18 år eller mer	Prosent avvik fra landsgjennomsnittet	
		Inkl Oslo	Ekskl Oslo
Østfold	1 647	-13	-5
Akershus	1 678	-12	-3
Oslo	3 109	64	
Hedmark	1 512	-20	-13
Oppland	1 835	-3	6
Buskerud	1 752	-8	1
Vestfold	1 547	-19	-11
Telemark	1 742	-8	0
Aust-Agder	1 771	-7	2
Vest-Agder	1 580	-17	-9
Rogaland	1 918	1	10
Hordaland	1 921	1	11
Sogn og Fjordane	1 701	-11	-2
Møre og Romsdal	1 887	-1	9
Sør-Trøndelag	1 249	-34	-28
Nord-Trøndelag	1 806	-5	4
Nordland	1 689	-11	-3
Troms	2 092	10	20
Finmark	2 160	14	24
Totalt inkl Oslo	1 900	0	
Totalt ekskl Oslo	1 736		0

Datakilde: SSB og spørreskjema til fylkeskommunene.

Tabell 6.6 Fylkeskommunal- og statlig driftsstøtte til psykisk helsevern for voksne Kroner per innbygger 18 år eller mer 2001.

Fylke	Fylkeskommunal driftsstøtte		Statlig driftsstøtte		Samlet driftsstøtte		
	Kroner per innbygger 18 år eller mer	Prosent reell endring 2000-2001	Kroner per innbygger 0-18 år eller mer		Prosent reell endring 2000-2001	Kroner per innbygger 18 år eller mer	Prosent reell endring 2000-2001
			Polikliniske refusjoner	Øremerk tilskudd			
Østfold	1 647	8,9	79	124	10,9	1 850	9,1
Akershus	1 678	-0,1	69	167	1,9	1 914	0,2
Oslo	3 109	-7,0	137	239	10,6	3 485	-5,4
Hedmark	1 512	-2,0	116	160	26,4	1 787	1,6
Oppland	1 835	-0,8	75	158	34,2	2 067	2,2
Buskerud	1 752	4,6	88	146	15,4	1 986	5,7
Vestfold	1 547	-8,7	124	160	11,7	1 831	-6,1
Telemark	1 742	8,4	153	230	5,0	2 125	7,8
Aust-Agder	1 771	-0,7	65	193	12,3	2 028	0,8
Vest-Agder	1 580	-3,8	70	194	26,8	1 845	-0,4
Rogaland	1 918	2,8	101	153	1,7	2 172	2,6
Hordaland	1 921	1,1	89	185	15,3	2 195	2,7
Sogn og Fjordane	1 701	-6,5	95	244	30,1	2 039	-1,9
Møre og Romsdal	1 887	0,0	91	156	8,3	2 134	0,9
Sør-Trøndelag	1 249	-11,2	68	132	-1,3	1 449	-10,0
Nord-Trøndelag	1 806	11,9	172	209	17,9	2 188	12,9
Nordland	1 689	1,9	102	156	8,0	1 946	2,6
Troms	2 092	8,8	78	228	44,7	2 398	12,3
Finmark	2 160	7,2	94	166	31,0	2 420	9,3
Totalt	1 900	-0,7	98	177	12,4	2 176	0,8

Datakilde: SSB og spørreskjema til fylkeskommunene.

7 Bruk av tjenester for barn og unge

Helle Wessel Andersson

Totalt antall behandlede pasienter har økt med 11 prosent fra 2000. Veksten fordeler seg jevnt på polikliniske behandling og dag- eller døgnbehandling. (Se tabell 7.1)

I alt 2,7 prosent av barne- og ungdomsbefolkningen mottok et spesialisert behandlingstilbud i 2001. Fylkesvise sammenligninger viser at andelen som mottar tilbud varierer fra 4,6 til 1,6 prosent av befolkningen under 18 år. (Se tabell 7.2)

Tilbudet øker med alder. Mens 0,6 prosent av barna under 6 år mottok behandling, gjelder dette i overkant av fire prosent for unge i alderen 13 - 17 år. (Se Tabell 7.2)

7.1 Innledning

Dette tabellkapitlet presenterer barne- og ungdomsbefolkningens bruk av spesialisert psykisk helsevern i 2001. Tabellene presenterer fylkesvise oversikter over antall behandlede pasienter. Av tabellene fremgår antall pasienter per 10 000 innbygger under 18 år for den totale pasientpopulasjonen i det enkelte fylke, samt separat for aldersgruppene 0-5 år, 6-12 år og 13-17 år. I tabellmaterialet presenteres også en oversikt over andel pasienter som er behandlet i eget bostedsfylke.

7.2 Datagrunnlag og definisjoner

Datamaterialet omfatter samtlige av landets institusjoner innen psykisk helsevern for barn og unge. Materialet er i hovedsak basert på det pasientadministrative systemet BUP-data, og innhentet av Hiadata A/S etter avtale med Norsk forening for barne- og ungdomspsykiatriske institusjoner (NFBUI). Institusjoner som ikke har benyttet BUP- data i 2001 har levert pasientdata direkte til Sintef Unimed, enten ved manuelt utfylte skjema³, eller elektronisk.⁴ Kvalitetssikring og kontroll av materialet er gjennomført av SINTEF Unimed i samråd med Hiadata.

7.2.1 Saker og pasienter

I tilfeller der en pasient etter en avsluttet behandlingsperiode rehenvises til spesialisthelsetjenesten vil det i BUP- data systemet opprettes en ny *sak* for denne pasienten. I det pasi

---

³ Gjelder behandlingshjemmene

⁴ Gjelder Vestfold fylkeskommune, Psykiatrisk spesialisttjeneste og Rogaland psykiatriske sykehus, ungdomspsykiatri.

entadministrative systemet vil derfor en pasient kunne ha flere *saker* i løpet av statistikkåret. Det er i år 2001 registrert i alt 784 flere saker enn pasienter.

Statistikk som presenteres i tabellene er basert på antall saker. I tabellteksten omtales imidlertid dette som *pasienter*.

7.3 Begrensninger i datamaterialet

Klinikkavdelinger representerer ett av flere institusjonstilbud for barn og unge med psykiske lidelser. En klinikkavdeling består vanligvis av flere enheter med ulike omsorgsnivå. En og samme pasient kan få tilbud ved flere enheter i løpet av året. Fordi data fra statistikkåret genereres i slutten av året (31.12) vil materialet kun avspeile det omsorgsnivå pasienter var under ved genereringstidspunktet.

Det er i følge kodebok for BUP (NFBUI/ Hiadata, 1999) anbefalt at det *ikke* opprettes nytt saksnummer for pasienter som i løpet av året flyttes internt mellom enheter eller avdelinger. Det er imidlertid usikkert hvorvidt det er etablert en felles registreringspraksis for slike tilfeller. Ulik registreringspraksis kan medføre at noen institusjoner "teller" pasienter to ganger, og at de derfor fremstår med kunstig høye tall for antall behandlede pasienter.

7.4 Utvalg

7.4.1 Antall behandlede pasienter

Antall som har fått behandling innen psykisk helsevern for barn og unge i 2001 er beregnet med utgangspunkt i følgende inklusjonskriterier:

- 1) Pasienter i inntaksfase med registrerte direkte tiltak i statistikkåret
- 2) Pasienter på venteliste med registrerte direkte tiltak i statistikkåret.
- 3) Pasienter i tiltaksfase
  - a) med registrerte tiltak i statistikkåret
  - b) uten registrerte tiltak i statistikkåret, men henvist i statistikkåret og tatt i mot.
- 4) Pasienter i avsluttet fase
  - a) med registrerte tiltak i statistikkåret
  - b) uten registrerte tiltak i statistikkåret, men henvist i statistikkåret og tatt i mot.

Utvalget omfatter i alt 29 194 pasienter.

Tabell 7.1 Antall pasienter i spesialisert psykisk helsevern for barn og unge. Etter bosted og omsorgsnivå. 2001.

Bostedsfylke	Poliklinisk behandling	Pst. endr. fra 2000	Dag/døgn- behandling	Pst. endr. fra 2000	Sum pasienter	Pst. endr. fra 2000
Østfold	1 772	11	95	85	1 867	13
Akershus	2 250	6	165	-4	2 415	5
Oslo	3 414	13	274	-10	3 688	10
Hedmark	1 001	19	75	44	1 076	20
Oppland	1 071	20	45	-37	1 116	16
Sum region Øst	9 508	12	654	1	10 162	11
Buskerud	1 638	5	272	18	1 910	7
Vestfold	697	-1	121	128	818	8
Telemark	924	3	131	-10	1 055	1
Aust-Agder	634	16	52	8	686	15
Vest-Agder	1 180	8	198	3	1 378	8
Sum region Sør	5 073	6	774	16	5 847	7
Rogaland	1 547	7	81	-18	1 628	6
Hordaland	2 488	10	140	-8	2 628	9
Sogn og Fjordane	733	17	12	-25	745	16
Sum region Vest	4 768	10	233	-13	5 001	9
Møre og Romsdal	1 511	7	102	31	1 613	8
Sør-Trøndelag	1 151	36	91	184	1 242	42
Nord-Trøndelag	720	8	66	40	786	10
Sum region Midt- Norge	3 382	16	259	65	3 641	18
Nordland	2 285	16	98	17	2 383	16
Troms	1 277	18	40	82	1 317	20
Finmark	802	-4	41	41	843	-2
Sum region Nord	4 364	12	179	33	4 543	13
Totalt	27 095	11	2 099	12	29 194	11

Tabell 7.2 Pasienter per 10 000 innbyggere under 18 år⁵. 2001. Rater etter aldersgrupper⁶ og bostedsfylke.

Bostedsfylke	0- 5 år		6-12 år		13-17 år		Sum pasienter ⁷	
	2000	2001	2000	2001	2000	2001	2000	2001
Østfold	51,1	72,0	315,1	361,8	527,5	541,7	296,3	329,6
Akershus	39,8	40,8	187,8	199,1	364,0	353,9	194,0	201,1
Oslo	91,3	118,8	419,6	431,8	543,4	608,9	339,6	371,9
Hedmark	30,7	37,3	229,7	268,0	384,2	468,9	220,1	264,2
Oppland	43,5	47,9	219,2	262,8	459,9	502,4	241,0	279,3
Buskerud	65,8	76,2	334,2	344,4	563,0	583,2	331,7	350,3
Vestfold	41,0	40,2	158,9	166,4	242,3	247,2	150,5	162,0
Telemark	54,2	52,4	285,7	285,1	458,6	450,6	278,8	281,3
Aust-Agder	22,2	32,6	266,3	273,1	411,3	510,7	238,7	275,1
Vest-Agder	65,4	58,5	315,1	318,7	535,2	598,7	321,0	343,3
Rogaland	55,6	26,7	227,0	155,2	210,3	293,5	166,7	161,6
Hordaland	46,7	46,6	232,3	256,6	388,5	408,3	221,9	239,9
Sogn og Fjordane	43,8	75,8	232,5	254,8	374,8	431,2	236,9	276,4
Møre og Romsdal	57,2	68,6	271,5	286,5	410,6	441,6	252,3	272,4
Sør-Trøndelag	25,4	30,2	123,5	203,0	284,2	358,4	139,6	196,5
Nord-Trøndelag	33,9	36,4	220,6	242,8	405,0	435,9	227,1	249,2
Nordland	75,3	85,4	367,4	403,4	581,6	712,8	359,4	418,4
Troms	41,8	60,2	337,3	379,3	491,4	622,7	299,5	358,7
Finnmark	51,9	77,8	547,3	451,0	827,6	844,8	466,7	458,0
Totalt	52,4	58,0	266,1	279,4	419,7	466,0	249,1	273,5

⁵ Tall for 2000 er basert på befolkningsstatistikk fra SSB pr 01.01.01. Tall for 2001 er basert på befolkningsstatistikk SSB pr 01.01.02.

⁶ Pasienter som mangler opplysninger om alder (N=562 i 2000 og N= 28 i 2001) er fordelt forholdsmessig i de ulike alderskategoriene.

⁷ Omfatter 2142 pasienter over 17 år.

Tabell 7.3 Pasienter per 10 000 innbyggere under 18 år. 2001. Etter bostedsfylke og omsorgsnivå.

Bostedsfylke	Poliklinisk behandling	Dag- behandling	Døgn- behandling	Sum pasienter
Østfold	312,8	7,6	9,2	329,6
Akershus	187,3	3,7	10,1	201,1
Oslo	344,2	8,3	19,4	371,9
Hedmark	245,8	1,7	16,7	264,2
Oppland	268,1	0,8	10,5	279,3
Sum region Øst	266,6	5,0	13,3	285,0
Buskerud	300,5	0,0	49,9	350,3
Vestfold	138,0	12,7	11,3	162,0
Telemark	246,3	30,4	4,5	281,3
Aust-Agder	254,2	6,8	14,0	275,1
Vest-Agder	294,0	30,1	19,2	343,3
Sum region Sør	244,4	15,2	22,1	281,7
Rogaland	153,6	0,2	7,8	161,6
Hordaland	227,1	0,8	12,0	239,9
Sogn og Fjordane	271,9	0,0	4,5	276,4
Sum region Vest	201,0	0,5	9,4	210,8
Møre og Romsdal	255,2	0,0	17,2	272,4
Sør-Trøndelag	182,1	6,6	7,8	196,5
Nord-Trøndelag	228,3	16,2	4,8	249,2
Sum region Midt-Norge	219,7	6,0	10,8	236,5
Nordland	401,2	0,2	17,0	418,4
Troms	347,8	2,5	8,4	358,7
Finnmark	435,8	0,5	21,7	458,0
Sum region Nord	389,4	1,0	15,0	405,3
Totalt	253,8	5,7	13,9	273,5

Tabell 7.4 Andel pasienter behandlet i eget bostedsfylke. 2001.

Bostedsfylke	Antall pasienter	Prosentandel behandlet i bostedsfylke
Østfold	1 867	96
Akershus	2 415	88
Oslo	3 688	97
Hedmark	1 076	96
Oppland	1 116	96
Buskerud	1 910	96
Vestfold	818	92
Telemark	1 055	95
Aust-Agder	686	93
Vest-Agder	1 378	97
Rogaland	1 628	96
Hordaland	2 628	97
Sogn og Fjordane	745	97
Møre og Romsdal	1 613	98
Sør-Trøndelag	1 242	98
Nord-Trøndelag	786	98
Nordland	2 383	98
Troms	1 317	99
Finnmark	843	94

8 Bruk av tjenester for voksne

Johan Håkon Bjørngaard

Det var i 2001 omlag 112 døgnopphold per 10 000 innbyggere i institusjoner for voksne, henholdsvis 75 ved sykehus og 37 ved andre døgninstitusjoner. Det var imidlertid store forskjeller mellom fylkene på antall institusjonsopphold. Antall oppholdsdøgn per 10 000 innbyggere varierer også betydelig mellom fylkene, og en viktig årsak er ulik døgnplassdekning (jf tabell 5). Her er Oslo i en særklasse med tanke på volum, både på sykehus og i andre døgninstitusjoner. (Se tabell 8.1)

Det er store forskjeller mellom fylkene med tanke på hvor mange som legges inn planlagt eller som øyeblikkelig hjelp ved sykehus. Aust-Agder har over 66 innleggelser som øyeblikkelig hjelp per 10 000 innbyggere. Akershus har den laveste øyeblikkelig hjelp-raten med 35,9 ø-hjelpsinnleggelser per 10 000 innbyggere ved sykehus i 2001. Raten av elektive innleggelser er uten unntak vesentlig lavere enn øyeblikkelig hjelp-raten. Det er ingen synlig sammenheng mellom raten av elektive versus øyeblikkelig hjelp-innleggelser. (Se tabell 8.2). I kapittel 11 og 14 er omfanget av elektive og øyeblikkelig hjelp-innleggelser ytterligere beskrevet.

8.1 Datagrunnlag

I denne tabelldelen gir vi en presentasjon av befolkningsbaserte rater for antall døgnopphold og antall oppholdsdøgn ved sykehus og andre døgninstitusjoner i Norge som yter tjenester til voksne med psykiske lidelser. Ratene er presentert etter pasientens bostedsfylke.

I tillegg viser vi antall planlagte innleggelser og innleggelser etter øyeblikkelig hjelp ved sykehus i 2001. Dette er presentert som befolkningsbaserte rater etter institusjonenes tilknytningsfylke.

Datagrunnlaget for beregning av befolkningsbaserte rater er befolkningsstatistikken og pasientdata som har opplysninger om bostedsfylke til pasientene behandlet ved institusjonene.

Analyseenheten er opphold ved døgninstitusjoner for voksne i 2001. Et institusjonsopphold er definert som den perioden en pasient får sammenhengende døgnbehandling ved institusjonen. Det vil si at i de tilfeller en person har flere interne avdelingsoverføringer ved institusjonen blir disse lenket sammen til ett institusjonsopphold. Når det gjelder forholdet mellom personer og opphold, er det verdt å merke seg at enkelte pasienter kan ha flere institusjonsopphold (reinnleggelser).

År 2001 var det andre driftsåret for det nye obligatoriske pasientdatasettet (det såkalte Minste-Basis-Data-Settet) for institusjoner i psykisk helsevern. Norsk pasientregister (NPR) ved SINTEF Unimed har stått for innsamling og kvalitetskontroll av disse dataene. Pasientdata 2001 er innsamlet fra totalt 116 av de 152 døgninstitusjonene vi presenterer i SAM-DATA for aktivitetsåret 2001. Av de institusjonene som har levert pasientdata er det 107

institusjoner som har levert data hvor alle oppholdene inngår. For 9 institusjoner er det usikkerhet om alle behandlingsepisodene er inkludert, og for disse samt de som ikke har levert data er rateberegningene basert på institusjonsstatistikkenes aktivitetstall og bostedsfylkefordeling av pasientene som var innlagt for behandling ved døgnhetene per 31.12.2001.

For de ratene som viser omfanget av elektive og øyeblikkelig hjelp-innleggelse ved sykehus er det kun pasientdata som er brukt. For å presentere rater er vi avhengig av komplette tall for et helt fylke. Siden vi ikke har data fra alle fylker må vi basere tallene på institusjonenes tilknytningsfylke. Dette betyr at tallene viser antallet innleggelse ved institusjonene i de ulike fylkene per 10 000 innbyggere i disse fylkene.

Tabell 8.1 Døgnopphold og oppholdsøgn per 10 000 innbyggere 18 år eller eldre etter pasientenes bostedsfylke. Sykehus og andre døgninstitusjoner. 2001.

Bostedsfylke	Døgnopphold per 10 000 innb		Oppholdsøgn per 10 000 innb	
	Sykehus	Andre døgninst.	Sykehus	Andre døgninst.
Østfold	81	27	2 528	1 741
Akershus	53	17	2 475	1 968
Oslo	84	28	4 072	2 884
Hedmark	76	7	2 900	568
Oppland	72	62	2 633	2 978
Buskerud	52	45	1 895	2 474
Vestfold	63	42	1 933	2 248
Telemark	78	16	3 675	711
Aust-Agder	98	70	2 750	3 477
Vest-Agder	102	34	3 555	2 149
Rogaland	89	59	2 716	3 545
Hordaland	73	29	4 098	2 469
Sogn og Fjordane	58	46	1 178	2 363
Møre og Romsdal	87	45	2 472	2 950
Sør-Trøndelag	68	33	2 596	1 893
Nord-Trøndelag	93	23	2 181	1 088
Nordland	61	52	2 387	1 438
Troms	85	60	2 424	1 272
Finnmark	91	97	2 348	3 194
Alle fylker	75	37	2 860	2 257

Datakilde: NPR og SSB

Tabell 8.2 Elektive og øyeblikkelig-hjelpinnleggelser per 10 000 innbyggere 18 år eller eldre etter institusjonens tilknytningsfylke. Sykehusinnleggelser i 2001.

Tilknytningsfylke	Innleggelser i 2001 per 10 000 innbyggere	
	Elektive	Øyeblikkelig hjelp
Østfold	8,8	63,5
Akershus	5,7	35,9
Oslo-Ullevål sektor ¹⁾		
Oslo-Aker sektor	20,8	51,1
Oslo-Lovisenberg sektor	21,1	75,7
Oslo-Diakonhjemmet sektor	26,8	43,0
Sum Oslo ekskl Ullevål sektor	22,6	55,3
Hedmark	27,8	44,1
Oppland	14,1	44,2
Buskerud ²⁾		
Vestfold	7,7	48,4
Telemark ²⁾		
Aust-Agder	16,9	66,4
Vest-Agder ³⁾		
Rogaland	31,3	49,5
Hordaland	8,6	48,6
Sogn og Fjordane	5,4	48,4
Møre og Romsdal ²⁾		
Sør-Trøndelag	9,6	49,2
Nord-Trøndelag ²⁾		
Nordland	8,9	41,9
Troms og Finnmark ⁴⁾	11,4	61,0

Datakilde: NPR

- 1) Ullevål sykehus har ikke registrert innleggelsesmåte
- 2) Vi har ikke pasientdata fra sykehusene i dette fylket.
- 3) Vest-Agder sentralsykehus har ikke registrert alle innleggelser i pasientdataene for 2001, slik at ratetall ikke kan presenteres.
- 4) Regionsykehuset i Tromsø dekker både Troms og Finnmark

Del 2 Psykisk helsevern 2001 i et institusjonsperspektiv

Del 2 er viet de siste åra for fylkeskommunene som leverandør av helsetjenester. Som institusjonseiere skal fylkeskommunene skaffe befolkningen tilgang på helsetjenester samt produsere og levere slike tjenester gjennom drift av egne institusjoner.

Det overordnede helsepolitiske målet er å sikre hele befolkningen god tilgang på helse-tjenester uavhengig av bosted, sosial status, kjønn og alder. Dette skal blant annet skje ved at ressursene utnyttes på en mest mulig effektiv måte.

Sammenligning av produktivitet mellom institusjoner er nyttig bakgrunnsinformasjon ved videreutvikling av tjenestetilbudet. Spørsmålet om man har sammenlignbare enheter, er imidlertid viktig. Mulige feilkilder knyttet til forskjeller i for eksempel organisering, funksjoner og kvalitet gjør imidlertid at det er viktig å ha spørsmålet om sammenlignbarhet med seg ved tolkning og bruk av tabellene.

I denne tabelldelen har vi med tabeller som viser egenskaper ved behandlingstilbudet ved institusjoner både for barn og unge og voksne. Disse tabellene gir indikasjoner på forskjeller i praksis. Det bør imidlertid understrekes at ved vurdering av tjenestene bør andre aspekter av mer kvalitativ art også trekkes inn.

9 Utgifter og finansiering

Frank Krogh, Jorid Kalseth, Vidar Halsteinli og Heidi Torvik

På grunn av statlig overtagelse av spesialisthelsetjenesten fra 2002 ble driftsåret 2001 et spesielt år mht utgifter og finansiering av det psykiske helsevernet (se avsnitt 9.1). Brutto utgifter til det psykiske helsevernet var 9,2 milliarder kroner i 2001. Utgiftene økte med 1,6 prosent fra 2000 til 2001, korrigert for lønns- og prisstigning. Utgiftene til barn og unge økte med 4,7 prosent, og det er en noe større prosentvis utgiftsøkningen enn året før. Økningen i brutto driftsutgifter til det psykiske helsevernet for voksne var på 1,4 prosent i 2001. (Se tabell 9.1, 9.3 og 9.6)

Utgiftsøkningen i 2001 er i sin helhet finansiert av særskilte statlige tilskudd. De statlige refusjonene for poliklinisk virksomhet hadde en realøkning på seks prosent, mens økningen i øremerkede statstilskudd var på over 17 prosent. Fylkeskommunenes egen driftsstøtte til psykisk helsevern lå på samme nivå i 2001 som i 2000, og dekket omlag 78 prosent av utgiftene. Særskilte statlige tilskudd finansierte en vesentlig høyere andel av utgiftene til tjenester for barn og unge sammenliknet med voksne. Dette skyldes bl a en høyere andel poliklinisk virksomhet. (Se tabell 9.2, 9.5 og 9.8)

Utviklingen i fylkeskommunenes driftsstøtte varierte fra en realøkning på over ti prosent til en nedgang på omlag 12 prosent fra 2000 til 2001. Øremerkede statstilskudd knyttet til Opptrappingsplanen økte imidlertid ganske kraftig i de aller fleste fylker, og også polikliniske refusjonene økte i 2001. (Se tabell 9.9)

Gjennom Opptrappingsplanen for psykisk helse, kap 743 Statlig stimulerings-tiltak for psykisk helsevern St prp nr 1 fra Sosial- og helsedepartementet, hadde fylkeskommunene i underkant av en milliard kroner til disposisjon til drift og investeringer i 2001. Av dette ble 823 millioner benyttet til drift, mens kun fire prosent av midlene ble overført til 2002. (Se tabell 9.10)

9.1 Datagrunnlag og definisjoner

Tallene i denne tabelldelen bygger i hovedsak på institusjonsregnskapene innhentet av Statistisk Sentralbyrå (SSB). Disse er supplert med opplysninger innhentet via spørreskjema til fylkeskommunene. Tallmaterialet for 2000 er for noen institusjoner korrigert i forhold til det som ble presentert i SAMDATA PSYKISK HELSEVERN for 2000.

Regnskapstallene er for 2001 for første gang levert på funksjons- og artskontoplanen til Fylkes-KOSTRA for samtlige fylkeskommuner. Elektronisk datalevering har vært gjennomført i et begrenset antall fylker tidligere år. I samarbeid med SSB er dataene kvalitetskontrollert og standardisert for bruk i våre analyser.

Gjennom arbeidet med kvalitetssikringen av dataene ble det tydelig at 2001 regnskapene er påvirket av flere forhold, som både hver for seg og samlet gjør at en sammenligning med 2000 må tolkes med varsomhet.

1. Innføringen av KOSTRA funksjons- og artskontoplan

Selv om dataene er standardiserte for å gjøre institusjonene sammenlignbare mellom år, kan innføringen av KOSTRA funksjons- og artskontoplan fra 2001 likevel være en medvirkende årsak til endringer fra 2000 til 2001. Det har blitt vanskeligere å identifisere og kontrollere hvordan fellesutgiftene til somatikk og psykisk helsevern er fordelt. Sykehusene er bedt om å levere separate hovedregnskap for henholdsvis somatisk avsnitt, voksenpsykiatrisk avsnitt og barne- og ungdomspsykiatrisk avsnitt. Sykehusenes regnskapssystemer har i varierende grad muligheter for å foreta en slik fordeling. Fordelingen vil derfor inneholde elementer av skjønn. Dette har større betydning for psykiatrien enn for somatikken, ettersom totalvolumet er mindre for psykiatrien. Samme forhold finner vi for utgiftsdelingen mellom voksenpsykiatri og barne- og ungdomspsykiatri

2. Ekstraordinær premieøkning til Kommunal Landspensjonskasse (KLP)

Institusjonene innefor psykisk helsevern fikk som andre fylkeskommunale institusjoner, en ekstraordinær premieøkning fra KLP høsten 2001. Veksten i lønnsutgiftene fra 2000-2001 er påvirket av denne økningen. Veksten fra 2000 til 2001 i andre driftsutgifter vil også være påvirket av premieøkningen, siden det er avdekket ulik praksis i forhold til hvor ekstrapremien er ført i regnskapet.

Institusjoner som er tilknyttet Oslos kommunes pensjonskasse ble ikke berørt av denne ekstraordinære premieøkningen fra KLP. Den ekstraordinære styrkingen av kommunens pensjonskasse ble finansiert sentralt gjennom bykassen og ikke fordelt ut på den enkelte institusjon. Dette vil isolert sett gi til lavere utgiftsvekst ved institusjoner i Oslo sammenlignet med institusjoner i de andre fylkene.

4. Statlig overtakelse av de fylkeskommunale institusjonene fra 1.1.2002

Staten overtok ansvaret for de fylkeskommunale institusjonene fra 1. januar 2002. I den forbindelse skulle alle de fylkeskommunale institusjonene ha et avsluttet regnskap, noe som har ført til at de fleste institusjonene har levert regnskap for 13 måneder. Endringer fra 2000 til 2001 vil være påvirket av dette forholdet.

Veksten i den fylkeskommunale finansieringen av somatiske sykehus, vil også være påvirket av usikkerheten omkring gjestepasientoppgjøret. Dette skyldes at gjestepasientoppgjøret i enkelte fylkeskommuner ikke har fulgt regnskapsåret og ligger inne med mer enn en 12 måneders effekt.

I vårt datagrunnlag inngår kun fylkenes driftsutgifter, og dermed vil utstyr som har en innkjøpsverdi høyere enn 15 000 til 50 000 kroner⁸ og levetid lengre enn 3 år ikke inngå i våre oversikter.

Tallene tar ellers utgangspunkt i fylkenes egen avgrensning av det psykiske helsevernet. Vi vil derfor minne om at forskjeller i organisering vil kunne påvirke utgiftstallene. Størst effekt antas dette å ha for barne- og ungdomspsykiatrien, ettersom institusjonstilbudet for barn og unge dels er organisert innen barnevernet og dels som en del av psykiatrien. Habiliterings-tjenesten for psykisk utviklingshemmede er på samme måte dels organisert innenfor og dels utenfor det psykiske helsevernet. Det er også en glidende overgang mellom det psykiske helsevernet og rusgiftomsorgen. For Oslo kommer i tillegg avgrensningen mellom primær- og spesialisthelsetjenesten. Ettersom Oslo kommune har ansvaret både for det psykiske helsevernet og for de primærkommunale tjenestene, kan "grenselinjen" være trukket annerledes enn i de øvrige fylkene.

Samtlige utviklingstall i denne tabelldelen er korrigert for prisstigning ut fra prisindeksen for kommunalt konsum, som gir en prisstigning fra 2000 til 2001 på 8,1 prosent.

---

⁸ Sosial- og helsedepartementet tilrår at grensen settes til 50 000 kroner for helsesektoren.

Følgende utgifts- og inntektsbegrep er lagt til grunn:

Brutto driftsutgifter, psykiatriske institusjoner

Beregningen tar utgangspunkt i institusjonsregnskapene. Brutto driftsutgifter er satt lik sum hovedpost 0 til og med 3 (lønn, utstyr, vedlikehold, andre driftsutgifter og overføringsutgifter), med fradrag for refusjon av sykepenger fra folketrygden (post 70). Kapitalutgifter, f.eks. avskrivninger og renteutgifter, og regnskapsmessige disposisjoner som avsetninger til fonds, dekning av tidligere års underskudd mv, er ikke inkludert i disse utgiftene. Gjeste-pasientutgifter ført i institusjonsregnskapene er også trukket ut.

Andre fylkeskommunale driftsutgifter

Dette omfatter fylkeskommunens tilskudd til privatpleie, driftstilskudd til privatpraktiserende psykologer og psykiatere, samt «diverse» andre driftstilskudd, hovedsakelig til ulike prosjekter og samarbeidstiltak med primærkommuner.

Sum brutto driftsutgifter til psykiatritjenesten

Det offentliges brutto driftsutgifter til psykiatritjenesten er summen av brutto utgifter til psykiatriske institusjoner (fylkeskommunale og statlige institusjoner) og andre fylkeskommunale driftsutgifter.

Statlig finansiering av psykiatriske spesialisthelsetjenester

Statens utgifter til psykiatriske spesialisthelsetjenester omfatter refusjoner fra Folketrygden for poliklinisk virksomhet, øremerkede tilskudd til styrking av behandlingstilbudet til psykiatriske pasienter⁹, funksjonstilskudd og ymse andre statlige tilskudd til institusjonene samt netto driftsutgifter ved statlige institusjoner.

Salgs- og leieinntekter mv

Dette omfatter egenandeler ved poliklinisk behandling, andre salgs- og leieinntekter og ymse overføringer fra kommuner og andre, samt interne overføringer.

Fylkeskommunal finansiering

Fylkeskommunal finansiering framkommer ved å ta brutto driftsutgifter fratrukket statlig finansiering og salgs- og leieinntekter mv.

Vedlegg 1 inneholder en mer detaljert gjennomgang av de ulike regnskapsbegrepene.

---

⁹ Jf St prp nr 1 fra Sosial- og helsedepartementet, kap 743 Statlige stimuleringsiltak for psykisk helsevern, post 63 og post 65 og kap 739 Tilskudd til driftsavtaler, post 61.

9.2 Utgifter til og finansiering av psykisk helsevern totalt

Tabell 9.1 Brutto driftsutgifter til spesialisthelsetjenesten for psykisk helsevern. Løpende priser. Millioner kroner. 2000 og 2001.

	2000		2001		Prosent reell endring 2000-2001
	Mill kr	Prosent andel	Mill kr	Prosent andel	
Fylkeskom. institusjoner, avd og poliklinikker	8 051	96,3	8 856	96,5	1,8
Andre fylkeskom. dr.utg.	220	2,6	229	2,5	-3,8
Statlige institusjoner	86	1,0	94	1,0	0,7
Totalt	8 358	100,0	9 179	100,0	1,6

Datakilde: SSB og spørreskjema til fylkeskommunene.

Tabell 9.2 Finansiering av spesialisthelsetjenesten for psykisk helsevern. Løpende priser. Millioner kroner. 2000 og 2001.

	2000		2001		Prosent reell endring 2000-2001
	Mill kr	Prosent andel	Mill kr	Prosent andel	
Statlige refusjoner til poliklinisk virksomhet	492	5,9	564	6,1	6,1
Øremerkede statstilskudd	717	8,6	909	9,9	17,3
Andre statlige tilskudd	283	3,4	311	3,4	1,7
Sum finansiert av staten	1 492	17,9	1 784	19,4	10,6
Salgsinntekter mv	214	2,6	247	2,7	7,0
Finansiert av fylkeskommunen	6 639	79,6	7 148	77,9	-0,4
Totalt	8 345	100,0	9 179	100,0	1,8

Datakilde: SSB og spørreskjema til fylkeskommunene.

9.3 Utgifter og finansiering – psykisk helsevern for barn og ungdom

Tabell 9.3 Brutto driftsutgifter til spesialisthelsetjenesten for psykisk helsevern for barn og ungdom. Løpende priser. Millioner kroner. 2000 og 2001.

	2000		2001		Prosent reell endring 2000-2001
	Mill kr	Prosent andel	Mill kr	Prosent andel	
Fylkeskom. institusjoner, avd og poliklinikker	1 056	98,7	1 199	98,9	5,0
Andre fylkeskom. dr.utg.	10	1,0	8	0,7	-27,3
Statlige institusjoner	4	0,4	5	0,4	16,7
Totalt	1 070	100,0	1 212	100,0	4,7

Datakilde: SSB og spørreskjema til fylkeskommunene.

Tabell 9.4 Brutto driftsutgifter til spesialisthelsetjenesten for psykisk helsevern for barn og ungdom. Etter institusjonstype. Løpende priser. Millioner kroner. 2000 og 2001.

	2000		2001		Prosent reell endring 2000-2001
	Mill kr	Prosent andel	Mill kr	Prosent andel	
Klinikker	609	57,5	703	58,4	6,7
Poliklinikker	277	26,1	315	26,1	5,1
Behandlingshjem	163	15,3	176	14,6	0,2
Daginstitutioner	11	1,1	11	0,9	-12,4
Totalt	1 060	100,0	1 204	100,0	5,1

Datakilde: SSB og spørreskjema til fylkeskommunene.

Tabell 9.5 Finansiering spesialisthelsetjenesten for psykisk helsevern for barn og ungdom. Løpende priser. Millioner kroner. 2000 og 2001.

	2000		2001		Prosent reell endring 2000-2001
	Mill kr	Prosent andel	Mill kr	Prosent andel	
Statlige refusjoner til poliklinisk virksomhet	192	17,9	223	18,4	7,4
Øremerkede statstilskudd	235	22,0	296	24,5	16,6
Andre statlige tilskudd	30	2,8	31	2,6	-2,8
Sum finansiert av staten	457	42,7	550	45,4	11,5
Salgsinntekter mv	13	1,3	16	1,3	8,6
Finansiert av fylkeskommunen	600	56,1	645	53,3	-0,5
Totalt	1 070	100,0	1 212	100,0	4,7

Datakilde: SSB og spørreskjema til fylkeskommunene.

9.4 Utgifter og finansiering – psykisk helsevern for voksne

Tabell 9.6 Brutto driftsutgifter til spesialisthelsetjenesten for psykisk helsevern for voksne. Løpende priser. Millioner kroner. 2000 og 2001.

	2000		2001		Prosent reell endring 2000-2001
	Mill kr	Prosent andel	Mill kr	Prosent andel	
Fylkeskom. institusjoner, avd og poliklinikker	6 985	96,0	7 657	96,1	1,4
Andre fylkeskom. dr.utg.	208	2,9	221	2,8	-1,3
Statlige institusjoner	82	1,1	89	1,1	0,0
Totalt	7 274	100,0	7 968	100,0	1,3

Datakilde: SSB og spørreskjema til fylkeskommunene.

Tabell 9.7 Brutto driftsutgifter til spesialisthelsetjenesten for psykisk helsevern for voksne. Etter institusjonstype. Løpende priser. Millioner kroner. 2000 og 2001.

Institusjonstype	2000		2001		Prosent reell endring 2000-2001
	Mill kr	Prosent andel	Mill kr	Prosent andel	
Sykehus	4 628	65,5	5 056	65,3	1,1
Distriktpsykiatriske tilbud	1 662	23,5	1 851	23,9	3,0
Poliklinikker	181	2,6	232	3,0	18,3
Sykehjem	538	7,6	548	7,1	-5,8
Andre døgninstitusjoner	51	0,7	56	0,7	2,1
Daginstitusjoner	3	0,0	3	0,0	0,5
Totalt	7 063	100,0	7 746	100,0	1,5

Datakilde: SSB og spørreskjema til fylkeskommunene.

Tabell 9.8 Finansiering av spesialisthelsetjenesten for psykisk helsevern for voksne. Etter institusjonstype. Løpende priser. Millioner kroner. 2000 og 2001.

	2000		2001		Prosent reell endring 2000-2001
	Mill kr	Prosent andel	Mill kr	Prosent andel	
Statlige refusjoner til poliklinisk virksomhet	300	4,1	342	4,3	5,2
Øremerkede statstilskudd	482	6,6	612	7,7	17,7
Andre statlige tilskudd	253	3,5	280	3,5	2,2
Sum finansiert av staten	1 035	14,2	1 234	15,5	10,3
Salgsinntekter mv	200	2,8	231	2,9	6,9
Finansiert av fylkeskommunen	6 039	83,0	6 502	81,6	-0,4
Totalt	7 274	100,0	7 968	100,0	1,3

Datakilde: SSB og spørreskjema til fylkeskommunene.

9.5 Fylkeskommunal og statlig driftsstøtte til psykisk helsevern

Tabell 9.9 Samlet driftsstøtte til spesialisthelsetjenesten for psykisk helsevern (1000 kroner). 2001. Endring fra 2000 fordelt på finansieringskilde.

Fylke	Fylkeskommunal driftsstøtte ¹			Statlig driftsstøtte					
				Polikliniske refusjoner			Øremerkede tilskudd		
	2001	Endring i mill kroner 2000- 2001	Prosent reell endring 2000- 2001	2001	Endring i mill kroner 2000- 2001	Prosent reell endring 2000- 2001	2001	Endring i mill kroner 2000- 2001	Prosent reell endring 2000- 2001
Østfold	355	57,6	10,4	27	2,4	1,2	50	17,3	41,7
Akershus	690	61,3	1,5	42	5,7	6,8	89	12,4	7,5
Oslo	1 441	27,7	-5,7	92	10,3	4,1	122	24,5	15,8
Hedmark	254	19,9	0,4	25	6,9	26,9	37	8,1	18,0
Oppland	284	19,8	-0,6	13	0,9	-0,2	29	10,1	41,7
Buskerud	361	39,4	3,8	29	3,0	3,4	50	10,3	16,9
Vestfold	283	-2,8	-8,4	27	4,7	12,1	42	8,9	17,5
Telemark	237	31,4	6,7	30	4,2	7,3	37	9,1	22,8
Aust- Agder	148	6,6	-3,2	8	0,3	-3,5	21	4,8	19,6
Vest- Agder	202	9,3	-3,0	16	2,8	11,9	30	8,0	25,7
Rogaland	569	61,4	3,7	42	5,9	7,3	69	7,7	4,1
Hordaland	689	63,7	1,9	49	5,5	4,2	90	15,7	12,0
Sogn og Fjordane	146	3,2	-5,4	14	1,9	6,8	26	8,8	39,0
Møre og Romsdal	361	26,9	-0,1	30	1,4	-2,9	50	9,6	14,7
Sør- Trøndelag	278	-15,7	-12,4	27	3,4	5,8	47	5,9	5,8
Nord- Trøndelag	188	30,4	10,3	26	7,6	30,2	27	4,3	10,1
Nordland	329	27,2	0,8	35	4,1	4,8	48	6,7	7,4
Troms	263	36,3	7,3	19	0,7	-4,1	29	14,7	84,4
Finmark	134	14,4	3,6	11	0,4	-4,2	15	5,1	42,6
Sum	7 213	518,2	-0,3	562	71,7	6,0	909	192,2	17,3

Datakilde: SSB og spørreskjema til fylkeskommunene.

1) Fylkeskommunenes driftsstøtte (netto driftsutgifter) er her definert som netto driftsutgifter til egne institusjoner og avdelinger pluss netto gjestepasientutgifter, tilskudd til privatpleie, driftstilskudd til privatpraktiserende psykologer og psykiatere, samt diverse andre driftstilskudd. Avvik mellom samlet fylkeskommunal og statlig driftsstøtte i denne tabellen og tilsvarende tall i tabell 9.2 skyldes at fylkeskommunenes innrapporterte opplysninger om gjestepasientutgifter og -inntekter gir 'underskudd' i gjestepasientoppjøret mellom fylkene.

Tabell 9.10 Bruk av øremerkede driftstilskudd gjennom Opptreppingsplanen¹⁰. Tusen kroner. 2001.

Fylke	Totalt til disposisjon i 2001 ¹¹	Drift	Investering	Overført til 2002
Østfold	71 117	47 312	16 645	7 160
Akershus	99 496	80 110	19 386	0
Oslo	95 252	93 741	1 511	0
Hedmark	40 558	36 361	0	4 197
Oppland	66 111	27 939	19 284	18 888
Buskerud	46 135	46 135	0	0
Vestfold	38 595	37 494	1 101	0
Telemark	40 647	33 925	6 722	0
Aust-Agder	19 093	19 093	0	0
Vest-Agder	28 588	28 542	46	0
Rogaland	68 514	64 359	4 155	0
Hordaland	101 952	79 152	22 800	0
Sogn og Fjordane	24 070	22 883	1 187	0
Møre og Romsdal	51 966	47 546	3 235	1 185
Sør-Trøndelag	45 496	42 709	2 787	0
Nord-Trøndelag	27 308	27 093	215	0
Nordland	46 796	46 496	300	0
Troms	59 255	27 238	25 502	6 515
Finnmark	15 259	14 621	0	638
Sum	986 208	822 749	124 876	38 583

Datakilde: SSB og spørreskjema til fylkeskommunene.

¹⁰ Jf St prp nr 1 fra Sosial- og helsedepartementet, kap 743 Statlig stimuleringsstiltak for psykisk helsevern, post 63, 64 og 65. Statlig driftsstøtte i form av øremerkede tilskudd i tabell 9.9 inkluderer driftstilskudd til privatpraktiserende psykiatere og psykologer. Dette forklarer avviket mellom tilskudd bruk til drift i denne tabellen og tallene i tabell 9.9.

¹¹ Tilskudd mottatt i 2001 og overføringer fra 2000.

10 Kapasitetsutnyttning i institusjoner for barn og unge

Johan Håkon Bjørngaard og Vidar Halsteinli

På nasjonalt nivå er det kun små endringer i produktivitet for poliklinikker for barne og unge. Både antall tiltak per fagårsverk og antall pasienter per fagårsverk er på samme nivå i 2001 som i 2000. I gjennomsnitt utførte hver behandler 303 direkte eller indirekte tiltak i løpet av året og 28 pasienter fikk behandling. (Se tabell 10.1)

Det er forskjeller mellom fylkene mht utvikling siste to år. I rundt halvparten av fylkene har antall tiltak per fagårsverk gått ned i 2001. Dette kan ha sammenheng med at den polikliniske virksomheten mange steder både er i en endringsfase og i en vekstfase. På den annen side har antall pasienter per fagårsverk økt i et flertall av fylkene. Det har sammenheng med en økning i tiltak per fagårsverk i mange fylker, men også at antall tiltak per pasient er redusert til fordel for flere behandlede pasienter enkelte steder. (Se tabell 10.1)

Samlet sett utførte hver behandler i gjennomsnitt 303 tiltak i 2001. Av disse var 200 direkte tiltak. Forholdet mellom indirekte og direkte tiltak varierer mellom fylkene. I gjennomsnitt mottok hver pasient 7,1 direkte tiltak og 3,7 indirekte tiltak. Det er kun små endringer fra 2000 til 2001. Antall indirekte tiltak per pasient er svakt redusert. (Se tabell 10.2 og 10.3)

En sammenligning mellom poliklinisk virksomhet og behandlingstilbud på dag- eller døgnbasis, viser at mens hver fagperson i poliklinikkene i gjennomsnitt behandler 28 pasienter per år, behandler hver fagperson i dag/døgnvirksomhet i gjennomsnitt 2 pasienter. Den store forskjellen kan i stor grad forklares av at det er pasienter med svært ulike behov som tas hånd om i de to typene virksomhet. (Se tabell 10.1 og 10.4)

Det er stor variasjon i produktivitet mellom de enkelte poliklinikkene. Pga at mange poliklinikker er relativt små enheter, kan endringer i bemanningen med et eller to årsverk gi store prosentvise endringer i produktivitetsindikatorer. Samlet sett vil likevel de ulike tabellene på poliklinikknivå gi et bilde av om den enkelte poliklinikk følger den nasjonale trenden de siste årene med økt produktivitet eller ikke. (Se tabell 10.5, 10.6 og 10.7)

10.1 Innledning

I denne tabelldelen presenteres indikatorer på kapasitetsutnyttning i institusjoner for barn og unge for 2000 og 2001. For poliklinisk virksomhet er følgende indikatorer benyttet:

- Sum tiltak per fagårsverk.
- Sum tiltak per pasient
- Pasienter per fagårsverk
- Direkte tiltak per fagårsverk
- Indirekte tiltak per direkte tiltak
- Direkte tiltak per pasient
- Indirekte tiltak per pasient

For dag-/døgnvirksomhet er denne indikatoren benyttet:

- Pasienter per fagårsverk

Vi gjør oppmerksom på at antall fagårsverk er satt som gjennomsnittlig antall registrerte årsverk siste to år (se avsnitt 10.2). Begrunnelsen er at gjennomsnittstallet gir et bedre estimat på den faktiske ressursinnsatsen gjennom året enn en enkelt punkttelling.

Noen momenter som har betydning for tolkning av indikatorene:

- Et lite mindretall av pasienter har ikke fått registrert tiltak. Selv om dette dreier seg om få pasienter, kan det være noe variasjon mellom poliklinikkene. Andel pasienter uten registrerte tiltak har samlet sett ligget på rundt fire prosent de siste to årene.
- Tjenester i form av råd og veiledning i såkalte NN-saker teller ikke med. Dersom det er systematiske variasjonen i omfanget av denne typen tjenester mellom poliklinikker vil det ha betydning for sammenlikning. Vi har imidlertid ikke kjennskap til at den type systematisk variasjon forekommer.
- Av aktivitet er det kun antall tiltak og antall behandlede pasienter som måles. Gjennomsnittlig tid brukt per tiltak kan variere mellom poliklinikkene blant annet som følge av forskjeller i reiseavstander.

10.2 Datagrunnlag og definisjoner

Årsverksdata er hentet fra SSBs institusjonsstatistikk. Behandlede pasienter og tiltak er hentet fra pasientdata for BUP, som i hovedsak er innhentet fra det pasientadministrative systemet BUP-data av Hiadata A/S etter avtale med Norsk forening for barne- og ungdomspsykiatriske institusjoner. Institusjoner som for 2001 ikke har benyttet BUP-data har levert pasientdata direkte til SINTEF Unimed. Kvalitetssikring og kontroll av materialet er gjennomført av SINTEF Unimed, i samråd med Hiadata A/S.

To poliklinikker er holdt helt utenfor:

- BUP poliklinikk Tynset fordi den skiller seg ut ved at den er svært liten
- Ungdomspsykiatrisk avdeling Rogaland Sentralsykehus som følge av mangelfulle data.

Fagårsverk

Med *fagårsverk* menes antall årsverk totalt minus annet personell. Det innebærer at merkantilt personell holdes utenfor. Årsaken til det er at omfanget av merkantilt personell varierer mellom institusjonene og en god del av variasjonen skyldes ulik organisering og derav ulik rapportering.

For året 2001 er antall fagårsverk satt som gjennomsnittet for registrerte årsverk for 2000 og 2001. Årsaken er at tallene baserer seg på punkttellinger ved slutten av året. I og med at det ved svært mange poliklinikker er endringer i løpet av året, vil gjennomsnittet av punkttellingene i desember 2000 og 2001 gi et bedre uttrykk for årsverksinnsatsen i 2001 enn punkttellingen i 2001 alene. Antall fagårsverk for 2000 er tilsvarende satt som gjennomsnittet for 1999 og 2000.

Pasient

Utvalget av pasienter som benyttes i disse tabellene er pasienter som har mottatt behandling i statistikkåret. Følgende inklusjonskriterier er benyttet:

- 4) Pasienter i inntaksfase med registrerte direkte tiltak i statistikkåret
- 5) Pasienter på venteliste med registrerte direkte tiltak i statistikkåret.
- 6) Pasienter i tiltaksfase
  - a) med registrerte tiltak i statistikkåret
  - b) uten registrerte tiltak i statistikkåret, men henvist i statistikkåret og tatt i mot.
- 4) Pasienter i avsluttet fase
  - c) med registrerte tiltak i statistikkåret
  - d) uten registrerte tiltak i statistikkåret, men henvist i statistikkåret og tatt i mot.

Vi viser forøvrig til SAMDATA Psykiatri Rapport 1999 hvor disse inklusjonskriteriene er drøftet i et eget kapittel.

Inklusjonskriteriene innebærer at et lite mindretall av pasientene ikke har registrerte tiltak (i underkant av fire prosent). Vi har valgt å *ikke* skille mellom pasienter med og uten tiltak ved beregning av tiltak per pasient.

En pasient *kan* i løpet av statistikkåret ha flere saker. Det etableres til vanlig en ny sak i tilfeller der pasienten etter en avsluttet behandlingsperiode rehenvises til BUP, men omfanget av rehenvisninger er lavt (omlag to prosent). For å forenkle fremstillingen skiller vi ikke mellom antall saker og antall pasienter, men bruker konsekvent begrepet *pasient*. Teknisk sett er det likevel snakk om antall saker.

Tiltak

Tiltak er brukt som en samlebetegnelse på direkte og indirekte pasientrettet arbeid som registreres i BUP-databasen. Direkte tiltak omfatter direkte pasientrettet arbeid som terapi/samtale og undersøkelse/observasjon. Dette er tiltaksformer som er refusjonsberettigede. Indirekte tiltak omfatter indirekte pasientarbeid som møter og konsultasjoner med samarbeidspartnere.

10.3 Produktivitetsindikatorer for fylker

Tabell 10.1 Sum tiltak per fagårsverk, sum tiltak per pasient og pasienter per fagårsverk i poliklinisk virksomhet for barn og unge. Fylker. 2001 og endring fra 2000.

Fylke	Sum tiltak ¹ per fagårsverk i 2001	Prosent endring 2000-2001	Sum tiltak ¹ per pasient i 2001	Prosent endring 2000-2001	Pasienter per fagårsverk i 2001	Prosent endring 2000-2001
Østfold	311	-11	9,9	-10	31	-1
Akershus	312	8	12,1	9	26	-1
Oslo	266	7	12,7	0	21	7
Hedmark	392	16	12,8	6	31	10
Oppland	333	-3	8,2	-8	40	5
Buskerud	325	-5	8,6	8	38	-12
Vestfold	201	-4	8,5	7	24	-10
Telemark	263	11	9,0	5	29	5
Aust-Agder	411	14	10,1	3	41	11
Vest-Agder	572	-8	12,8	-10	45	2
Rogaland	253	-25	11,6	-8	22	-19
Hordaland	309	-2	11,4	-1	27	0
Sogn og Fjordane	294	-12	12,1	-7	24	-5
Møre og Romsdal	393	10	13,5	1	29	8
Sør-Trøndelag	209	-9	9,5	-12	22	3
Nord-Trøndelag	273	7	8,7	1	31	6
Nordland	298	14	9,3	3	32	10
Troms	334	8	10,5	0	32	8
Finmark	242	7	10,6	31	23	-18
Staten	363	1	4,9	-16	74	21
Sum totalt	303	1	10,7	0	28	1

Datakilde: Sintef Unimed og SSB

1) Direkte og indirekte tiltak

Tabell 10.2 Direkte tiltak per fagårsverk og indirekte tiltak per direkte tiltak i poliklinisk virksomhet for barn og unge. Fylker. 2001 og endring fra 2000.

Fylke	Direkte tiltak per fagårsverk i 2001	Prosent endring 2000-2001	Indirekte tiltak per direkte tiltak 2001	Prosent endring 2000-2001
Østfold	180	-16	0,7	14
Akershus	233	9	0,3	-3
Oslo	168	5	0,6	7
Hedmark	175	19	1,2	-4
Oppland	211	-7	0,6	10
Buskerud	212	-6	0,5	4
Vestfold	190	6	0,1	-63
Telemark	203	0	0,3	69
Aust-Agder	254	17	0,6	-7
Vest-Agder	327	-7	0,7	-3
Rogaland	183	-23	0,4	-9
Hordaland	197	-1	0,6	-3
Sogn og Fjordane	182	-12	0,6	0
Møre og Romsdal	216	6	0,8	8
Sør-Trøndelag	180	6	0,2	-55
Nord-Trøndelag	211	10	0,3	-10
Nordland	205	18	0,5	-12
Troms	232	13	0,4	-13
Finnmark	156	21	0,5	-27
Staten	320	2	0,1	-5
Sum totalt	200	2	0,5	-3

Datakilde: Sintef Unimed og SSB

Tabell 10.3 Direkte tiltak per pasient og indirekte tiltak per pasient i poliklinisk virksomhet for barn og unge. Fylker, 2001 og endring fra 2000.

Fylke	Direkte tiltak per pasient i 2001	Prosent endring 2000-2001	Indirekte tiltak per pasient 2001	Prosent endring 2000-2001
Østfold	5,8	-15	4,2	-3
Akershus	9,0	10	3,0	6
Oslo	8,0	-2	4,7	5
Hedmark	5,7	9	7,1	4
Oppland	5,2	-11	3,0	-2
Buskerud	5,6	7	3,0	11
Vestfold	8,1	18	0,5	-57
Telemark	6,9	-4	2,1	61
Aust-Agder	6,2	6	3,8	-1
Vest-Agder	7,3	-9	5,5	-12
Rogaland	8,4	-5	3,2	-14
Hordaland	7,2	0	4,1	-3
Sogn og Fjordane	7,5	-7	4,6	-7
Møre og Romsdal	7,4	-2	6,1	6
Sør-Trøndelag	8,2	3	1,3	-54
Nord-Trøndelag	6,7	3	2,0	-7
Nordland	6,4	7	2,9	-6
Troms	7,3	5	3,2	-9
Finnmark	6,8	47	3,7	8
Staten	4,3	-16	0,6	-20
Sum totalt	7,1	1	3,7	-2

Datakilde: Sintef Unimed

Tabell 10.4 Antall fagårsverk, pasienter og pasienter per fagårsverk i dag/døgnvirksomhet i institusjoner for barn og unge. Fylker. 2000 og 2001.

Fylke	Pasienter i 2000	Pasienter i 2001	Fagårsverk i 2000	Fagårsverk i 2001	Pasienter per fagårsverk i 2000	Pasienter per fagårsverk i 2001
Østfold	47	85	39,8	41,39	1,2	2,1
Akershus	147	133	125,1	131,2	1,2	1,0
Oslo	424	368	263,4	264,6	1,6	1,4
Hedmark	41	66	40,1	48,3	1,0	1,4
Oppland	67	42	32,2	33,9	2,1	1,2
Buskerud	218	269	52,9	58,6	4,1	4,6
Vestfold	49	115	42,6	52,1	1,2	2,2
Telemark	133	122	7,5	13,0	17,7	9,4
Aust-Agder	31	43	20,7	20,4	1,5	2,1
Vest-Agder	202	198	24,9	27,3	8,1	7,2
Rogaland	162	80	91,7	96,8	1,8	0,8
Hordaland	154	150	93,8	101,5	1,6	1,5
Sogn og Fjordane	12	7	5,4	4,8	2,2	1,5
Møre og Romsdal	71	94	23,8	30,5	3,0	3,1
Sør-Trøndelag	29	90	68,7	60,5	0,4	1,5
Nord-Trøndelag	49	72	29,9	32,9	1,6	2,2
Nordland	81	94	50,5	58,1	1,6	1,6
Troms	20	59	39,6	48,0	0,5	1,2
Finnmark	11	12	20,4	14,6	0,5	0,8
Sum totalt	1 948	2 099	1 072,9	1 138,4	1,8	1,8

Datakilde: Sintef Unimed og SSB

10.4 Produktivitetsindikatorer for poliklinikker

Tabell 10.5 Sum tiltak per fagårsverk, sum tiltak per pasient og pasienter per fagårsverk i poliklinisk virksomhet for barn og unge. Poliklinikker. 2000 - 2001.

Institusjoner	Sum tiltak ¹ per fagårsv. 2000	Sum tiltak ¹ per fagårsv. 2001	Sum tiltak ¹ per pasient 2000	Sum tiltak ¹ per pasient 2001	Pasient per fagårsv. 2000	Pasient per fagårsv. 2001
Østfold						
BUP poliklinikk Fredrikstad	312	307	11,0	10,2	28	30
BUP poliklinikk Sarpsborg	350	215	14,9	10,4	23	21
BUP poliklinikk Moss	448	478	10,2	10,0	44	48
BUP poliklinikk Halden	314	349	6,2	8,3	51	42
BUP poliklinikk Askim	333	354	10,1	9,9	33	36
Sum Østfold	350	311	11,1	9,9	32	31
Akershus						
Lillestrømkl. ungd.psyk klinikk	291	401	11,2	17,5	26	23
Folloklinikken	271	250	9,1	7,3	30	34
BUP poliklinikk Jessheim	288	272	10,6	10,4	27	26
Asker og Bærumklinikken BUP	300	294	13,4	13,0	22	23
Sum Akershus	288	312	11,1	12,1	26	26
Oslo						
Ullevål sykehus, BUP poliklinikk	335	391	9,8	10,2	34	38
Tøyen BUP poliklinikk	322	289	16,9	14,7	19	20
Senter for barne- og ungd.psyk	220	223	10,3	9,5	21	23
Nic Waals Institutt	182	198	13,2	12,3	14	16
Mentalhygienisk rådgivningskont	306	296	14,9	13,5	21	22
Grorud BUP poliklinikk	190	293	9,7	14,8	20	20
Furuset BUP poliklinikk	317	353	13,4	14,0	24	25
BUP poliklinikk Schwensensgt	311	259	14,1	13,9	22	19
BUP poliklinikk Holmlia	271	299	8,6	9,7	32	31
Bogerud BUP poliklinikk	392	399	15,5	15,6	25	26
Sum Oslo	248	266	12,7	12,7	20	21
Hedmark						
Poliklinikken for BUP i Hamar	307	346	11,3	11,2	27	31
BUP poliklinikk Kongsvinger	480	579	15,0	16,9	32	34
BUP poliklinikk Elverum	272	328	10,7	12,3	25	27
Sum Hedmark	337	392	12,1	12,8	28	31

Institusjoner	Sum tiltak ¹ per fagårsv. 2000	Sum tiltak ¹ per fagårsv. 2001	Sum tiltak ¹ per pasient 2000	Sum tiltak ¹ per pasient 2001	Pasient per fagårsv. 2000	Pasient per fagårsv. 2001
Oppland						
Barne- og ungd.psyk i Oppland	344	333	8,9	8,2	39	40
Sum Oppland	344	333	8,9	8,2	39	40
Buskerud						
Ringerike psykiatriske senter	269	311	6,2	6,8	44	46
Kongsberg sh, BUP poliklinikk	388	338	7,7	8,8	51	38
BUP Buskerud SSH	362	327	8,9	9,5	41	34
Sum Buskerud	343	325	8,0	8,6	43	38
Vestfold						
Vestfold fk Psyk BUP avd	209	201	8,0	8,5	26	24
Sum Vestfold	209	201	8,0	8,5	26	24
Telemark						
Telemark sentralsjukehus	227	241	10,6	10,1	21	24
Psykisk eining Notodden	201	234	4,8	5,5	42	43
Kragerø komb. helseinst. BUP	324	354	9,2	10,8	35	33
Sum Telemark	238	263	8,5	9,0	28	29
Aust-Agder						
Aust-Agder sentralsjukehus	359	411	9,8	10,1	37	41
Sum Aust-Agder	359	411	9,8	10,1	37	41
Vest-Agder						
Vest-Agder sentralsykehus	651	593	14,5	12,8	45	46
Lister sh Farsund BUP poliklinikk	559	525	13,8	13,0	40	40
Sum Vest-Agder	625	572	14,3	12,8	44	45
Rogaland						
Rogaland psyk sh barnepsyk avd	346	204	14,0	11,6	25	18
Fylkessjukehuset i Haugesund	329	340	11,0	11,6	30	29
Sum Rogaland	339	253	12,6	11,6	27	22
Hordaland						
Haukeland sykehus, BUP avd	305	282	12,0	11,7	25	24
FSH Voss BUP avd	307	350	10,3	10,1	30	35
BUP poliklinikk FSH på Stord	390	366	10,7	9,4	37	39
Betanien BUP	333	394	10,7	12,5	31	31
Sum Hordaland	315	309	11,5	11,4	27	27

Institusjoner	Sum tiltak ¹ per fagårsv. 2000	Sum tiltak ¹ per fagårsv. 2001	Sum tiltak ¹ per pasient 2000	Sum tiltak ¹ per pasient 2001	Pasient per fagårsv. 2000	Pasient per fagårsv. 2001
Sogn og Fjordane						
BUP poliklinikk Sogndal	227	266	10,7	12,1	21	22
BUP poliklinikk Nordfjordeid	313	259	13,9	12,0	23	22
BUP poliklinikk Førde	405	329	13,6	12,2	30	27
Sum Sogn og Fjordane	333	294	13,0	12,1	26	24
Møre og Romsdal						
Fylkessjukehuset i Volda	292	362	12,4	12,3	24	30
BUP polikl SSH i Møre og Romsdal	356	336	12,2	11,5	29	29
BUP poliklinikk FSH i Kristiansund	397	418	14,3	13,8	28	30
BUP avd FSH i Molde	359	415	13,6	14,6	26	28
Sum Møre og Romsdal	358	393	13,3	13,5	27	29
Sør-Trøndelag						
PST BUP-klinikk	230	209	10,7	9,5	21	22
Sum Sør-Trøndelag	230	209	10,7	9,5	21	22
Nord-Trøndelag						
Namdal sh, psyk klinikk BUP	261	244	10,1	8,2	26	30
Innherred sykehus, BUP avd	252	289	7,9	9,0	32	32
Sum Nord-Trøndelag	255	273	8,6	8,7	30	31
Nordland						
Vefsn sh BUP poliklinikk og fam.avd	223	215	9,2	8,1	24	27
Nordland psyk sykehus BUP avd	271	346	9,2	10,4	29	33
BUP polikl Stokmarknes sykehus	290	281	7,3	7,5	40	37
BUP polikl Sandnessjøen sykehus	230	343	11,2	13,6	21	25
BUP poliklinikk Rana sykehus	260	195	12,9	7,8	20	25
BUP poliklinikk Narvik sykehus	224	251	7,8	8,4	29	30
BUP poliklinikk Lofoten sykehus	310	295	8,9	6,8	35	43
Sum Nordland	262	298	9,1	9,3	29	32
Troms						
BUT Midt-Troms seksjon psyk.	422	404	11,3	10,2	37	40
BUT Indre Sør-Troms seksjon psyk	339	407	10,9	9,5	31	43
BUP Tromsø	283	326	10,8	12,0	26	27

Institusjoner	Sum tiltak ¹ per fagårsv. 2000	Sum tiltak ¹ per fagårsv. 2001	Sum tiltak ¹ per pasient 2000	Sum tiltak ¹ per pasient 2001	Pasient per fagårsv. 2000	Pasient per fagårsv. 2001
BUP poliklinikk Sør-Troms	306	274	9,2	8,0	33	34
BUP poliklinikk Nord-Troms	231	285	8,5	9,7	27	29
Sum Troms	309	334	10,4	10,5	30	32
Finnmark						
BUP poliklinikk Alta	377	496	8,2	14,6	46	34
BUP poliklinikk Vest-Finnmark	261	247	8,6	8,3	30	30
BUP poliklinikk Kirkenes sykehus	147	151	6,7	7,6	22	20
BUP Midt-Finnmark	209	181	8,5	10,2	24	18
Sum Finnmark	226	242	8,1	10,6	28	23
Staten						
Rikshospitalet	358	363	5,9	4,9	61	74
Sum Staten	358	363	5,9	4,9	61	74
Sum totalt	301	303	10,8	10,7	28	28

Datakilde: Sintef Unimed og SSB

1) Direkte og indirekte tiltak

Tabell 10.6 Direkte tiltak per pasient og indirekte tiltak per pasient i poliklinisk virksomhet for barn og unge. Poliklinikker. 2001 og endring fra 2000.

Institusjoner	Direkte tiltak per pasient i 2001	Prosent endring fra 2000	Indirekte tiltak per pasient i 2001	Prosent endring fra 2000
Østfold				
BUP poliklinikk Fredrikstad	5,9	-9	4,3	-4
BUP poliklinikk Sarpsborg	5,7	-27	4,7	-33
BUP poliklinikk Moss	5,9	-13	4,1	19
BUP poliklinikk Halden	5,5	12	2,7	122
BUP poliklinikk Askim	5,4	-23	4,5	47
Sum Østfold	5,8	-15	4,2	-3
Akershus				
Lillestrømkl. ungdomspsyk klinikk	12,0	71	5,5	31
Folloklinikken	6,7	-19	0,6	-30
BUP Poliklinikk Jessheim	7,8	-3	2,7	4
Asker og Bærumklinikken BUP	9,4	-2	3,5	-6
Sum Akershus	9,0	10	3,0	6
Oslo				
Ullevål sykehus, BUP poliklinikk	4,3	-23	5,9	39
Tøyen BUP poliklinikk	8,2	-13	6,5	-13
Senter for barne- og ungd.psyk.	7,4	-1	2,1	-27
Nic Waals Institutt	9,0	-7	3,3	-6
Mentalhygienisk rådgivningskontor	11,2	-12	2,3	7
Grorud BUP poliklinikk	7,8	47	7,0	57
Furuset BUP poliklinikk	7,0	-1	6,9	9
Bup poliklinikk Schwensensgt	8,7	-3	5,2	2
BUP poliklinikk Holmlia	5,9	5	3,8	30
Bogerud BUP poliklinikk	8,3	19	7,3	-14
Sum Oslo	8,0	-2	4,7	5
Hedmark				
Poliklinikken for BUP i Hamar	5,5	16	5,7	-13
BUP poliklinikk Kongsvinger	5,7	12	11,1	13
BUP poliklinikk Elverum	6,3	-5	6,0	48
Sum Hedmark	5,7	9	7,1	4

Institusjoner	Direkte tiltak per pasient i 2001	Prosent endring fra 2000	Indirekte tiltak per pasient i 2001	Prosent endring fra 2000
Oppland				
Barne- og ungd.psyk. i Oppland	5,2	-11	3,0	-2
Sum Oppland	5,2	-11	3,0	-2
Buskerud				
Ringerike psykiatriske senter	4,6	6	2,1	19
Kongsberg sh, BUP poliklinikk	5,6	43	3,2	-14
BUP Buskerud SSH	6,1	0	3,4	20
Sum Buskerud	5,6	7	3,0	11
Vestfold				
Vestfold fk BUP avd	8,1	18	0,5	-57
Sum Vestfold	8,1	18	0,5	-57
Telemark				
Telemark sentralsjukehus	8,0	-13	2,1	47
Psykisk eining Notodden	5,0	9	0,5	89
Kragerø komb. helseinst. BUP	6,9	2	3,9	60
Sum Telemark	6,9	-4	2,1	61
Aust-Agder				
Aust-Agder sentralsjukehus	6,2	6	3,8	-1
Sum Aust-Agder	6,2	6	3,8	-1
Vest-Agder				
Vest-Agder sentralsykehus	5,7	-14	7,0	-10
Lister sh Farsund BUP poliklinikk	11,4	-4	1,6	-20
Sum Vest-Agder	7,3	-9	5,5	-12
Rogaland				
Rogaland psyk sh barnepsyk avd	8,0	-12	3,6	-28
Fylkessjukehuset i Haugesund	8,9	2	2,8	22
Sum Rogaland	8,4	-5	3,2	-14
Hordaland				
Haukeland sykehus, BUP avd	7,1	-2	4,5	-4
FSH Voss BUP avd	6,7	-2	3,4	-2
BUP poliklinikk FSH på Stord	6,6	-11	2,8	-12
Betanien BUP	8,7	17	3,8	16
Sum Hordaland	7,2	0	4,1	-3

Institusjoner	Direkte tiltak per pasient i 2001	Prosent endring fra 2000	Indirekte tiltak per pasient i 2001	Prosent endring fra 2000
Sogn og Fjordane				
BUP poliklinikk Sogndal	6,0	13	6,2	14
BUP poliklinikk Nordfjordeid	9,3	-9	2,7	-27
BUP poliklinikk Førde	7,4	-11	4,7	-10
Sum Sogn og Fjordane	7,5	-7	4,6	-7
Møre og Romsdal				
Fylkessjukehuset i Volda	6,0	-15	6,3	17
BUP polikl SSH i Møre og Romsdal	6,1	-7	5,4	-5
BUP poliklinikk FSH i Kristiansund	7,6	-6	6,3	0
BUP avd FSH i Molde	8,4	5	6,2	12
Sum Møre og Romsdal	7,4	-2	6,1	6
Sør-Trøndelag				
PST BUP-klinikk	8,2	3	1,3	-54
Sum Sør-Trøndelag	8,2	3	1,3	-54
Nord-Trøndelag				
Namdal sh, psyk klinikk BUP	6,7	-20	1,5	-13
Innherred sykehus, BUP avd	6,7	20	2,3	-5
Sum Nord-Trøndelag	6,7	3	2,0	-7
Nordland				
Vefsn sh BUP polikl og fam.avd	6,2	-13	1,9	-7
Nordland psyk sykehus BUP avd	7,0	23	3,3	-6
BUP polikl Stokmarknes sykehus	5,1	1	2,4	7
BUP poliklinikk Sandnessjøen sh	9,2	27	4,4	11
BUP poliklinikk Rana sykehus	4,1	-46	3,8	-30
BUP poliklinikk Narvik sykehus	6,0	4	2,4	17
BUP poliklinikk Lofoten sykehus	5,4	-14	1,5	-44
Sum Nordland	6,4	7	2,9	-6
Troms				
BUT Midt-Troms seksjon psyk	5,9	-4	4,2	-17
BUT Indre Sør-Troms seks. psyk	5,8	1	3,6	-29
BUP Tromsø	8,6	11	3,4	10
BUP poliklinikk Sør-Troms	6,0	-6	2,0	-28
BUP poliklinikk Nord-Troms	8,4	20	1,2	-18
Sum Troms	7,3	5	3,2	-9

Institusjoner	Direkte tiltak per pasient i 2001	Prosent endring fra 2000	Indirekte tiltak per pasient i 2001	Prosent endring fra 2000
Finnmark				
BUP poliklinikk Alta	9,7	156	4,9	12
BUP poliklinikk Vest-Finnmark	4,6	5	3,8	-11
BUP poliklinikk Kirkenes sykehus	4,3	12	3,3	16
BUP Midt-Finnmark	7,1	26	3,1	6
Sum Finnmark	6,8	47	3,7	8
Staten				
Rikshospitalet	4,3	-16	0,6	-20
Sum Staten	4,3	-16	0,6	-20
Sum totalt	7,1	1	3,7	-2

Datakilde: Sintef Unimed

Tabell 10.7 Antall fagårsverk, pasienter og tiltak i poliklinisk virksomhet for barn og unge. Poliklinikker. 2000 - 2001.

Institusjoner	Pasienter i 2000	Pasienter i 2001	Fagårsverk i 2000	Fagårsverk i 2001	Sum tiltak ¹ i 2000	Sum tiltak ¹ i 2001
Østfold						
BUP poliklinikk Fredrikstad	417	500	14,7	16,7	4 568	5 109
BUP poliklinikk Sarpsborg	403	386	17,2	18,7	5 995	4 024
BUP poliklinikk Moss	361	400	8,3	8,4	3 700	4 017
BUP poliklinikk Halden	203	211	4,0	5,0	1 254	1 747
BUP poliklinikk Askim	165	208	5,0	5,8	1 665	2 056
Sum Østfold	1 549	1 705	49,1	54,6	17 182	16 953
Akershus						
Lillestrømkli. ungdomspsyk klinikk	577	523	22,3	22,9	6 484	9 162
Folloklinikken	546	579	18,4	16,9	4 984	4 225
BUP poliklinikk Jessheim	324	359	11,9	13,8	3 425	3 742
Asker og Bærumklinikken BUP	473	541	21,1	23,9	6 331	7 020
Sum Akershus	1 920	2 002	73,7	77,4	21 224	24 149
Oslo						
Ullevål sykehus, BUP poliklinikk	228	250	6,7	6,5	2 225	2 542
Tøyen BUP poliklinikk	198	237	10,4	12,0	3 340	3 475
Senter for barne- og ungd.psyk.	208	247	9,8	10,6	2 152	2 348
Nic Waals Institutt	888	1 010	64,5	62,6	11 741	12 396
Mentalhygienisk rådgivningskont	215	248	10,5	11,3	3 198	3 346
Grorud BUP poliklinikk	209	237	10,7	12,0	2 035	3 497
Furuset BUP poliklinikk	267	326	11,3	12,9	3 584	4 550
BUP poliklinikk Schwensensgt	243	211	11,0	11,3	3 415	2 932
BUP poliklinikk Holmlia	295	268	9,3	8,7	2 529	2 605
Bogerud BUP poliklinikk	257	313	10,2	12,3	3 993	4 893
Sum Oslo	3 008	3 347	154,2	160,0	38 212	42 584
Hedmark						
Poliklinikken for BUP i Hamar	408	474	15,0	15,3	4 605	5 298
BUP poliklinikk Kongsvinger	202	218	6,3	6,4	3 024	3 675
BUP poliklinikk Elverum	181	203	7,1	7,6	1 934	2 493
Sum Hedmark	791	895	28,4	29,3	9 563	11 466
Oppland						
BUP i Oppland	873	1 048	22,7	25,9	7 801	8 612
Sum Oppland	873	1 048	22,7	25,9	7 801	8 612

Institusjoner	Pasienter i 2000	Pasienter i 2001	Fagårsverk i 2000	Fagårsverk i 2001	Sum tiltak ¹ i 2000	Sum tiltak ¹ i 2001
Buskerud						
Ringerike psykiatriske senter	384	426	8,8	9,3	2 366	2 890
Kongsberg sh, BUP poliklinikk	276	299	5,5	7,8	2 114	2 639
BUP Buskerud SSH	862	870	21,3	25,3	7 701	8 253
Sum Buskerud	1 522	1 595	35,5	42,4	12 181	13 782
Vestfold						
Vestfold fk BUP avd	670	648	25,6	27,5	5 354	5 540
Sum Vestfold	670	648	25,6	27,5	5 354	5 540
Telemark						
Telemark sentralsjukehus	412	436	19,3	18,3	4 361	4 394
Psykisk eining Notodden	262	243	6,3	5,7	1 266	1 333
Kragerø komb. helseinst. BUP	187	208	5,3	6,4	1 716	2 247
Sum Telemark	861	887	30,9	30,3	7 343	7 974
Aust-Agder						
Aust-Agder sentralsjukehus	524	608	14,3	14,9	5 116	6 117
Sum Aust-Agder	524	608	14,3	14,9	5 116	6 117
Vest-Agder						
Vest-Agder sentralsykehus	795	830	17,7	17,9	11 492	10 584
Lister sh Farsund BUP poliklinikk	287	327	7,1	8,1	3 972	4 256
Sum Vest-Agder	1 082	1 157	24,8	26,0	15 464	14 840
Rogaland						
Rogaland psyk sh barnepsyk avd	585	559	23,7	31,8	8 209	6 482
Fylkessjukehuset i Haugesund	504	521	16,9	17,9	5 538	6 064
Sum Rogaland	1 089	1 080	40,6	49,7	13 747	12 546
Hordaland						
Haukeland sykehus, BUP avd	1 365	1 461	53,8	60,4	16 403	17 040
FSH Voss BUP avd	248	257	8,3	7,4	2 556	2 600
BUP poliklinikk FSH på Stord	203	276	5,6	7,1	2 162	2 600
Betanien BUP	281	345	9,1	11,0	3 017	4 324
Sum Hordaland	2 097	2 339	76,7	85,9	24 138	26 564

Institusjoner	Pasienter i 2000	Pasienter i 2001	Fagårsverk i 2000	Fagårsverk i 2001	Sum tiltak ¹ i 2000	Sum tiltak ¹ i 2001
Sogn og Fjordane						
BUP poliklinikk Sogndal	137	166	6,4	7,6	1 463	2 012
BUP poliklinikk Nordfjordeid	144	169	6,4	7,9	2 005	2 032
BUP poliklinikk Førde	337	381	11,3	14,1	4 574	4 634
Sum Sogn og Fjordane	618	716	24,1	29,5	8 042	8 678
Møre og Romsdal						
Fylkessjukehuset i Volda	166	183	7,1	6,2	2 060	2 244
BUP polikl SSH i Møre og Romsdal	304	319	10,5	10,9	3 722	3 665
BUP poliklinikk FSH i Kristiansund	317	348	11,4	11,5	4 524	4 809
BUP avd FSH i Molde	610	640	23,1	22,6	8 278	9 364
Sum Møre og Romsdal	1 397	1 490	52,0	51,2	18 584	20 082
Sør-Trøndelag						
PST BUP-klinikk	846	1 140	39,5	51,7	9 067	10 774
Sum Sør-Trøndelag	846	1 140	39,5	51,7	9 067	10 774
Nord-Trøndelag						
Namdal sh, psyk klinikk BUP	219	245	8,5	8,2	2 208	2 000
Innherrred sykehus, BUP avd	453	489	14,3	15,2	3 597	4 384
Sum Nord-Trøndelag	672	734	22,8	23,4	5 805	6 384
Nordland						
Vefsn sh BUP polikl og fam.avd	183	213	7,5	8,0	1 676	1 719
Nordland psyk sykehus BUP avd	803	916	27,4	27,5	7 421	9 502
BUP poliklinikk Stokmarknes sh	336	308	8,5	8,3	2 454	2 315
BUP poliklinikk Sandnessjøen sh	149	215	7,3	8,5	1 671	2 920
BUP poliklinikk Rana sykehus	98	134	4,9	5,4	1 263	1 051
BUP poliklinikk Narvik sykehus	190	213	6,6	7,1	1 479	1 785
BUP poliklinikk Lofoten sykehus	191	259	5,5	6,0	1 705	1 772
Sum Nordland	1 950	2 258	67,5	70,8	17 669	21 064
Troms						
BUT Midt-Troms seksjon psyk	226	290	6,1	7,3	2 552	2 949
BUT Indre Sør-Troms seksj psyk	93	130	3,0	3,0	1 018	1 231
BUP Tromsø	466	551	17,9	20,3	5 053	6 604
BUP poliklinikk Sør-Troms	184	204	5,6	6,0	1 699	1 642
BUP poliklinikk Nord-Troms	103	115	3,8	3,9	879	1 112
Sum Troms	1 072	1 290	36,3	40,5	11 201	13 538

Institusjoner	Pasienter i 2000	Pasienter i 2001	Fagårsverk i 2000	Fagårsverk i 2001	Sum tiltak ¹ i 2000	Sum tiltak ¹ i 2001
Finnmark						
BUP poliklinikk Alta	201	212	4,4	6,3	1 642	3 099
BUP poliklinikk Vest-Finnmark	143	154	4,7	5,2	1 228	1 284
BUP poliklinikk Kirkenes sykehus	167	144	7,6	7,3	1 112	1 093
BUP Midt-Finnmark	326	274	13,4	15,5	2 787	2 800
Sum Finnmark	837	784	30,0	34,2	6 769	8 276
Staten						
Rikshospitalet	531	655	8,7	8,8	3 107	3 206
Sum Staten	531	655	8,7	8,8	3 107	3 206
Sum totalt	23 909	26 378	857	934	257 569	283 129

Datakilde: Sintef Unimed og SSB

¹⁾ Direkte og indirekte tiltak

11 Kapasitetsutnyttning i døgninstitusjoner for voksne

Johan Håkon Bjørngaard

Det er færre oppholdsdøgn i 2001 sammenlignet med 2000, noe som må ses i sammenheng med nedgangen i tilgjengelige døgnplasser. Det totale antallet utskrivinger av døgnpasienter økte imidlertid med fire prosent fra 2000 til 2001 (Se tabell 11.1 og 11.3)

Andelen av oppholdene som er planlagte varierer sterkt mellom fylkene. I alt 60 prosent av sykehusoppholdene i Rogaland var innlagt som øyeblikkelig hjelp, mens tilsvarende tall for Sogn og Fjordane er på 90 prosent. Andelen av oppholdsdøgnene som var generert av øyeblikkelig hjelp-innleggelse er imidlertid betydelig lavere, noe som nok skyldes varighet på akuttinnleggelse sammenlignet med planlagte opphold. (se tabell 11.5)

Det var i underkant av tre utskrivinger per årsverk i 2001. Ikke uventet er tilgangen til kvalifisert personale per pasient høyest ved sykehus (behandlerfaktor). Ved sykehus var det i gjennomsnitt 1,6 årsverk med høyskole- eller universitetsutdanning per pasient. Tilsvarende tall for distriktpsikiatriske sentra var 0,9, mens behandlerfaktoren ved andre døgninstitusjoner var på 0,6. Gjennomsnittlig beleggprosent ved alle institusjonene var 88 prosent og omtrent uendret fra foregående år. (Se tabell 11.7). Behandlerfaktoren ved distriktpsikiatriske tilbud varierer en del mellom fylkene, og indikerer at man ikke har kommet like langt i å utvikle aktive behandlingstilbud på desentralisert nivå. (Se tabell 11.6 og 11.7)

11.1 Datagrunnlag og definisjoner

Tallene baserer seg på institusjonsstatistikken fra SSB og pasientdata fra Norsk pasientregister innhentet fra døgninstitusjonene for voksne.

Fra institusjonsstatistikken har vi hentet opplysninger om personell og døgnplasser ved årets slutt, i tillegg til opplysninger om antall oppholdsdager for dagpasienter.

Tallmaterialet for utskrivinger, oppholdsdøgn og antall døgnpasienter inneliggende ved årets slutt er primært hentet fra pasientdata fra døgninstitusjonene for voksne. Noen institusjoner har ikke levert pasientdata, og for disse er opplysninger om oppholdsdøgn, utskrivinger og antall døgnpasienter hentet fra institusjonsstatistikken.

Se tabelldel 13 for nærmere presentasjon av pasientdata.

Produksjonsindikatorer

Vi bruker antall oppholdsdøgn og antall utskrivinger som indikatorer for produksjon ved døgninstitusjonene for voksne. Disse indikatorene måler volum på tjenesten, og ikke kvaliteten av henholdsvis behandling og pleie.

Innsatsfaktorer

Kapasitet er målt ved antall døgnplasser ved utgangen av året. Personellinnsatsen er tilsvarende målt ut fra antall ansatte (omregnet til heltidsansatte) ved slutten av året. Det er korrigert for personell tilknyttet dag- og poliklinisk virksomhet. Vi har korrigert for personellinnsats knyttet til dagbehandling ved at en oppholdsdag for en dagpasient ressursmessig er satt lik et ½ oppholdsdøgn. Poliklinisk personell er rapportert særskilt fra institusjonene og er således holdt utenfor.

Vi benytter med andre ord punkttellinger for ressursinnsats, mens produksjon måles på årsbasis. Hvis det har funnet sted store endringer i løpet av året, eksempelvis ved nye institusjoner eller avdelinger, vil dette påvirke resultatene. Dette vil ha størst betydning for enkeltinstitusjoner, men også i noen grad for grupper av institusjoner.

Produktivitetsmål

Vi har benyttet følgende mål på produktivitet/kapasitetsutnyttning: personellfaktor, behandlerfaktor, utskrivinger per årsverk, oppholdsdøgn per utskriving, beleggprosent og andel øyeblikkelig hjelp. Indikatorene dekker døgnbehandling.

Indikatoren personellfaktor er knyttet opp mot den faktiske produksjonen snarere enn sengekapasitet. Personellfaktoren angir forholdet mellom årsverk ved årsslutt og gjennomsnittlig pasientbelegg (se definisjon i vedlegg 1). Personellfaktoren gir et estimat på antall årsverk som er tilgjengelig per pasient. Hvis personellinnsatsen varierer mye gjennom året vil dette få betydning for vårt mål i og med at vi har målt årsverk ved årets slutt. Behandlerfaktoren er beregnet på samme måte som personellfaktoren, men tar kun utgangspunkt i universitets- og høyskoleutdannet personell. Hjelpepleiere, ufaglært pleiepersonell og merkantilt personell er altså ikke inkludert i kategorien behandlere (Se tabell del 4).

Beleggprosenten måler utnyttelsesgraden av døgnplassene, målt ved forholdstallet mellom oppholdsdøgn for døgnpasienter og døgnplasser ($\times 365$). Tallet på døgnplasser er målt ved utgangen av året. Institusjoner som har endret kapasitet i løpet av året vil derved kunne komme ut med en tilsvarende høy eller lav verdi.

Andelen øyeblikkelig hjelp er i tabell 11.5 beregnet av det totale antall opphold uavhengig når pasienten ble innlagt. I tabell 11.7 er andelen øyeblikkelig hjelp basert på innleggelser i 2001. Andelen øyeblikkelig hjelp vises kun for sykehus.

Institusjonstyper

I Samdata psykisk helsevern opererer vi med ulike typer institusjoner for døgnbehandling; sykehus, distriktpsykiatriske tilbud, sykehjem og andre døgninstitusjoner. I utgangspunktet skal sykehusfunksjonen i de enkelte fylker ha sammenlignbare oppgaver. Sykehusnivået skal omfatte akutt- og øyeblikkelig hjelp-mottak, oppfølgende behandling i døgnavdeling særlig for pasienter innlagt uten samtykke, behandling i sikkerhetsavdeling og ulike spesialavdelinger (St meld 25 (1996-97)). Distriktpsykiatriske tilbud omfatter sektorisert behandlingstilbud på lokalsykehusnivå slik de er beskrevet i St meld 25 (1996-97). En del av de institusjonene som vi klassifiserer som distriktpsykiatriske tilbud er fortsatt under utvikling og kan derfor ikke klassifiseres som fullverdige distriktpsykiatriske sentra. Sykehjemmene omfatter langtidstilbud i grenselandet mellom første- og andrelinjetjenesten. Institusjonstypene har altså i prinsippet ulike funksjoner i behandlingstilbudet, selv om grensen i praksis kan være uklar. I tabell 11.6 har vi vist indikatorer for kapasitetsutnyttning for disse institusjonstypene

for hvert fylke. Tabellen viser profilen på behandlingstilbudet i et fylke, og i tillegg kan den holdes opp mot andre fylker for sammenligning. Det er verdt å merke seg at forskjeller i stor grad kan skyldes ulik organisering og innhold i de enkelte fylkers institusjonstyper. Har et fylke lav behandlerfaktor ved distriktpsykiatriske tilbud, kan man eksempelvis spørre om fylket har et tilbud på DPS-nivå eller om man driver sykehjemsdrift under nye benevnelser.

Vedlegg 1 inneholder detaljerte opplysninger om datagrunnlag og definisjoner.

11.2 Produksjonens utvikling og fordeling

Tabell 11.1 Oppholdsdøgn for døgnpasienter ved institusjoner i psykisk helsevern for voksne. Etter institusjonstype. 2000 og 2001.

Institusjonstype	2000	2001	Endring i prosent
Sykehus	1 011 414	990 550	-2
Distriktpsykiatriske tilbud	518 929	510 129	-2
Sykehjem	280 869	246 312	-12
Andre døgninstitusjoner	26 525	23 510	-11
Totalt	1 837 737	1 770 501	-4

Datakilde: NPR og SSB

Tabell 11.2 Oppholdsdager for dagpasienter ved institusjoner i psykisk helsevern for voksne. Etter institusjonstype. 2000 og 2001.

Institusjonstype	2000	2001	Endring i prosent
Sykehus	99 006	69 925	-29
Distriktpsykiatriske tilbud	122 925	140 664	14
Poliklinikker	5 135	3 596	-30
Sykehjem	30 267	31 028	3
Andre døgninstitusjoner	6 839	2 154	-69
Daginstitutioner	4 683	4 838	3
Totalt	268 855	252 205	-6

Datakilde: SSB

Tabell 11.3 Utskrivninger av døgnpasienter ved institusjoner i psykisk helsevern for voksne. Etter institusjonstype. 2000 og 2001.

Institusjonstype	2000	2001	Endring i prosent
Sykehus	23 436	23 593	1
Distriktpsykiatriske tilbud	7 453	8 376	12
Sykehjem	1 841	2 107	14
Andre døgninstitusjoner	189	169	-11
Totalt	32 919	34 245	4

Datakilde: NPR og SSB

Tabell 11.4 Driftsdata for institusjoner og poliklinikker i psykisk helsevern for voksne. Etter institusjonstype. 2001.

Institusjonstype	Døgn- plasser i drift 31/12	Oppholds- døgn døgn- pasienter	Oppholds- dager dag- pasienter	Antall utskr fra inst (døgn)	Antall pasienter 31/12 (døgn)	Polikliniske konsul- tasjoner
Sykehus	2 908	990 550	69 925	23 593	2 610	181 210
Distriktpsykiatriske tilbud	1 779	510 129	140 664	8 376	1 454	275 313
Poliklinikker	0	0	3 596	0	0	92 367
Sykehjem	735	246 312	31 028	2 107	658	0
Andre døgninstitusjoner	77	23 510	2 154	169	56	68
Daginstitutioner	0	0	4 838	0	0	0
Totalt	5 499	1 770 501	252 205	34 245	4 778	548 958

Datakilde: NPR og SSB

Tabell 11.5 Antall oppholdsdøgn, antall opphold, prosentandel oppholdsdøgn og opphold generert av øyeblikkelig hjelp-innleggelser og beleggsprosent ved sykehus for voksne etter institusjonens tilknytningsfylke. 2001.

Tilknytningsfylke	Aktivitet ved sykehus- avdelinger i 2001		Andel øyeblikkelig hjelp i prosent		Beleggs- prosent 2001
	Antall oppholdsdøgn	Antall opphold	Av oppholds- døgn i 2001	Av opphold i 2001	
Østfold	46 877	1 554	61	83	83
Akershus	75 661	1 714	55	80	87
Oslo Ullevål sektor ¹⁾	75 706	1 462			86
Oslo Aker sektor	48 880	933	34	64	79
Oslo Lovisenberg sektor	31 594	780	44	74	93
Oslo Diakonhj sektor	22 420	583	42	58	80
Hedmark	41 874	1 166	44	59	102
Oppland	36 222	933	48	73	87
Buskerud ²⁾	29 487	849			95
Vestfold	31 139	1 020	60	84	100
Telemark ²⁾	44 634	923			95
Aust-Agder	18 554	703	53	78	94
Vest-Agder ³⁾	41 734	1 210			107
Rogaland	72 702	2 470	45	60	116
Hordaland	131 128	2 281	53	78	106
Sogn og Fjordane	9 126	453	83	90	81
Møre og Romsdal ³⁾	43 067	1 556			90
Sør-Trøndelag	55 392	1 353	58	77	88
Nord-Trøndelag ²⁾	21 283	914			81
Nordland	39 779	1 015	71	82	89
Troms	34 694	1 367	59	79	96
Statlige institusjoner	38 597	964			95

Datakilde: NPR og SSB

- 1) Manglende rapportering om innleggelsesmåte.
- 2) Ikke levert pasientdata
- 3) Ufullstendige pasientdata

11.3 Kapasitetsutnyttelse etter institusjonstype og fylke

Tabell 11.6 Kapasitetsutnyttelsen ved døgninstitusjoner i psykisk helsevern for voksne. Etter institusjonstype. 2001.

Institusjonstype	Beh.-faktor 2001	Personellfaktor		Utskrevet per årsverk		Oppholdsdøgn per utskr		Beleggs- prosent	
		2001	Pst endr fra 00	2001	Pst endr fra 00	2001	Pst endr fra 00	2000	2001
Sykehus	1,6	2,9	3,7	2,9	-1	42	-3	92	93
Distriktpsykiatriske tilbud	0,9	2,0	8,3	3,0	6	61	-13	81	79
Sykehjem og andre døgninst	0,6	1,5	5,0	2,1	22	119	-22	86	91
Totalt	1,2	2,5	5,5	2,9	2	52	-7	87	88

Datakilde: NPR og SSB

Tabell 11.7 Kapasitetsutnyttelsen ved døgninstitusjoner innen psykisk helsevern for voksne. 2000-2001. Etter institusjonenes tilknytningsfylke og type.

Institusjons	Beh.-faktor 2001	Personellfaktor		Utskrevet per årsverk		Oppholdsdøgn per utskr		Beleggs- prosent 2001	Ø-hjelps- andel ¹⁾ 2001
		2001	Pst endr fra 00	2001	Pst endr fra 00	2001	Pst endr fra 00		
Østfold									
Sykehus	1,8	3,5	24	3,2	-23	33	5	83	88
Distriktpsøk tilbud	0,8	1,9	8	2,5	1	78	-8	84	
Sum Østfold	1,4	2,8	19	3,0	-18	43	2	83	
Akershus									
Sykehus	2,0	3,8	17	1,9	-24	50	13	87	86
Distriktpsøk tilbud	0,9	1,9	20	0,7	-33	271	24	80	
Sykehjem oa.	0,5	1,3	-8	1,5	-6	178	16	86	
Sum Akershus	1,5	2,9	16	1,6	-24	77	14	85	
Oslo Ullevål sektor									
Sykehus	1,4	3,1	13	2,1	11	57	-20	86	2)
Distriktpsøk tilbud	1,2	2,0	-11	2,5	-22	73	44	67	
Sykehjem oa.	0,3	0,7	-43	2,2	734	248	-79	153	
Sum Ullevål sektor	1,2	2,5	10	2,2	15	67	-21	86	
Aker sektor									
Sykehus	2,0	3,9	26	1,5	5	61	-24	79	71
Distriktpsøk tilbud ²⁾	1,2	1,9	-32	2,4	130	81	-36	73	
Sykehjem oa.	0,4	1,2	4	0,6	18	546	-19	91	
Sum Aker sektor	1,1	2,4	10	1,4	15	111	-20	84	
Lovisenberg sektor									
Sykehus	1,7	3,0	12	2,7	11	46	-20	93	78
Distriktpsøk tilbud	1,2	2,6	-19	6,9	351	20	-73	53	
Sykehjem oa.	0,1	0,7	-22	1,4	1601	371	-92	143	
Sum Lovisenberg sektor	1,1	2,2	10	3,1	67	55	-46	96	
Diakonhjemmet sektor									
Sykehus	1,2	2,6	-5	3,3	5	43	1	80	62
Distriktpsøk tilbud	0,4	0,6	1	2,8	11	217	-11	82	
Sum Diakonhjemmet sektor	1,1	2,2	-1	3,3	5	50	-3	80	
Sum Oslo	1,2	2,4	9	2,1	22	72	-25	86	

Institusjons	Beh.-faktor 2001	Personelfaktor		Utskrevet per årsverk		Oppholdsdøgn per utskr		Beleggs- prosent 2001	Ø-hjelps- andel ¹⁾ 2001
		2001	Pst endr fra 00	2001	Pst endr fra 00	2001	Pst endr fra 00		
Hedmark									
Sykehus	1,5	3,2	-6	2,8	49	40	-28	101	61
Distriktpsøk tilbud	0,9	2,1	13	1,9	36	93	-35	62	
Sum Hedmark	1,4	3,1	-4	2,7	47	44	-29	92	
Oppland									
Sykehus	1,7	3,2	12	2,6	-24	44	18	87	76
Distriktpsøk tilbud	0,7	2,0	-3	3,3	26	57	-18	88	
Sykehjem oa. ²⁾	0,7	1,8	19	4,2	-4	49	-12	88	
Sum Oppland ²⁾	1,1	2,5	8	3,0	-9	49	1	88	
Buskerud									
Sykehus	1,4	2,9	9	3,2	-30	39	31	95	³⁾
Distriktpsøk tilbud	1,1	2,5	14	3,2	-6	45	-7	81	
Sykehjem oa.	1,2	2,8	5	0,5	11	250	-14	94	
Sum Buskerud	1,3	2,7	10	2,8	-19	49	12	88	
Vestfold									
Sykehus	1,8	2,8	14	3,9	-8	33	-5	100	86
Distriktpsøk tilbud	0,9	2,0	15	2,8	15	64	-24	91	
Sum Vestfold	1,3	2,4	15	3,4	1	45	-14	95	
Telemark									
Sykehus	1,2	2,5	0	2,6	0	57	1	95	³⁾
Distriktpsøk tilbud	1,4	3,0	20	2,4	-16	52	-1	74	
Sum Telemark	1,2	2,6	4	2,5	-4	56	0	90	
Aust-Agder									
Sykehus	2,2	2,7	4	4,9	6	28	-9	94	80
Distriktpsøk tilbud	0,5	1,3	11	5,2	5	53	-14	79	
Sum Aust-Agder	1,2	1,9	9	5,0	5	39	-13	85	
Vest-Agder									
Sykehus	1,3	2,3	0	4,2	-1	38	1	107	87 ⁴⁾
Distriktpsøk tilbud	1,1	2,0	35	2,3	3	78	-28	75	
Sum Vest-Agder	1,2	2,2	12	3,6	-1	47	-10	92	

Institusjons	Beh.-faktor 2001	Personelfaktor		Utskrevet per årsverk		Oppholdsdøgn per utskr		Beleggs- prosent 2001	Ø-hjelps- andel ¹⁾ 2001
		2001	Pst endr fra 00	2001	Pst endr fra 00	2001	Pst endr fra 00		
Rogaland									
Sykehus	1,2	2,3	-17	5,0	27	32	-5	116	61
Distriktpsøk tilbud	4,7	7,7	216	1,4	232	35	-90	31	
Sykehjem oa.	0,6	1,4	3	3,3	15	79	-16	83	
Sum Rogaland	1,0	2,0	1	3,9	14	47	-13	89	
Hordaland									
Sykehus	1,2	2,4	5	2,2	-21	68	20	106	85
Distriktpsøk tilbud	0,8	1,6	0	2,1	25	108	-20	79	
Sykehjem oa.	0,4	1,4	-1	1,7	41	152	-28	101	
Sum Hordaland	1,0	2,1	4	2,1	-12	81	9	96	
Sogn og Fjordane									
Sykehus	1,8	3,2	-5	5,2	3	22	2	80	90
Distriktpsøk tilbud	1,5	2,8	3	3,0	-8	43	5	73	
Sykehjem oa.	1,0	3,7	16	1,0	-8	103	-7	81	
Sum Sogn og Fj.	1,4	3,2	5	2,9	-4	39	-1	78	
Møre og Romsdal									
Sykehus	1,7	3,8	-9	3,2	19	30	-8	90	3)
Distriktpsøk tilbud	0,5	1,3	-8	3,7	22	78	-11	101	
Sum Møre og Romsd	1,0	2,4	-5	3,4	20	46	-12	96	
Sør-Trøndelag									
Sykehus	1,8	2,8	-20	2,9	23	46	2	88	84
Distriktpsøk tilbud	0,7	1,4	-9	3,7	21	68	-9	87	
Sum Sør-Trøndelag	1,3	2,2	-17	3,1	23	53	-2	87	
Nord-Trøndelag									
Sykehus	1,8	3,3	-11	4,5	49	25	-24	81	3)
Sykehjem oa.	1,1	2,3	53	2,7	-11	58	-27	61	
Sum Nord-Trøndelag	1,5	3,0	7	4,0	33	31	-29	73	
Nordland									
Sykehus	2,0	3,5	15	2,4	-9	43	-4	88	82
Distriktpsøk tilbud	1,4	3,0	19	4,9	-14	25	-2	63	
Sykehjem oa.	1,5	3,6	6	1,7	-16	61	12	104	
Sum Nordland	1,8	3,3	15	3,1	-9	36	-4	79	

Institusjons	Beh.-faktor 2001	Personellfaktor		Utskrevet per årsverk		Oppholdsdøgn per utskr		Beleggs- prosent 2001	Ø-hjelps- andel ¹⁾ 2001
		2001	Pst endr fra 00	2001	Pst endr fra 00	2001	Pst endr fra 00		
Troms									
Sykehus	2,0	3,4	9	3,9	0	28	-8	96	84
Distriktpsøk tilbud	1,7	3,0	-12	5,1	-1	24	15	78	
Sum Troms	1,9	3,2	2	4,3	-1	27	-1	90	
Finnmark									
Distriktpsøk tilbud	1,2	2,9	4	3,8	14	34	-16	64	
Sum Finnmark	1,2	2,9	4	3,8	14	34	-16	64	
Statlige institusjoner ⁵⁾									
Sykehus	0,8	1,6	-6	5,2	-1	45	7	95	0
Sum statlige institusjoner	0,8	1,6	-6	5,2	-1	45	7	95	
Totalt	1,2	2,5	6	2,9	2	52	-7	88	

Datakilde: NPR og SSB

- 1) Andelen øyeblikkelig hjelp er beregnet av det totale antall innleggelser i 2001.
- 2) Ullevål sykehus har ikke registrert innleggelsesmåte
- 3) Vi har ikke data fra sykehusene i dette fylket
- 4) Vest-Agder sentralsykehus har ikke registrert alle innleggelser i pasientdataene for 2001
- 5) Modum Bad

12 Behandlingstilbudet for barn og unge

Helle Wessel Andersson

Atferdsvansker, tristhet/depresjon og hyperaktivitet utgjør de hyppigste årsaker til henvisning til det spesialiserte psykiske helsevernet. Det er betydelige kjønnsforskjeller i henvisningsgrunner. Jenter er i klart flertall blant de som henvises for tristhet/ depresjon, mens utagerende atferdsproblematikk som atferdsvansker og hyperaktivitet forekommer betydelig oftere blant gutter enn blant jenter. (Se tabell 12.1)

Somatisk helsevesen har henvist i overkant av halvparten av pasientene. I underkant av 20 prosent av pasientene er henvist fra skolesektor. (Se tabell 12.2)

Omlag seks av ti pasienter er registrert med en diagnose. (Se tabell 12.3). Hyperkinetiske forstyrrelser og nevrotiske lidelser er blant de hyppigst forekommende diagnosekategoriene. Andel pasienter med diagnoser innen kategorien hyperkinetiske forstyrrelse er betydelig større for gutter enn for jenter. Flere jenter enn gutter er diagnostisert innen kategorien nevrotisk-belastningsrelaterte lidelser. (Se tabell 12.4)

Andel diagnostiserte pasienter innen den hyppigst forekommende diagnosekategorien, hyperkinetiske forstyrrelser, varierer betydelig mellom fylkene. Andel pasienter med hyperkinetiske forstyrrelser er for eksempel 20 prosentpoeng høyere i Vest-Agder enn i Hordaland. Variasjonen mellom fylkene i andel pasienter med henholdsvis nevrotiske lidelser og stemningslidelser er betydelig mindre. (Se tabell 12.5)

12.1 Innledning

I dette kapitlet presenteres nasjonal statistikk over henvisningsgrunner for barn og unge som mottar tilbud fra det spesialiserte psykiske helsevernet. Tabellmaterialet viser i tillegg hvilken instans som har tatt initiativ til henvisningen. Videre fremstilles statistikk over diagnostisering. Tabellene presenterer bruk av diagnose etter ICD-10 etter institusjonenes tilknytningsfylke, og fordelingen av pasienter i de ulike diagnosekategoriene.

12.2 Datagrunnlag og definisjoner

Datamaterialet omfatter samtlige av landets institusjoner innen psykisk helsevern for barn og unge. Materialet er i hovedsak basert på det pasientadministrative systemet BUP- data, og innhentet av Hiadata A/S etter avtale med Norsk forening for barne- og ungdomspsykiatriske institusjoner (NFBUI). Institusjoner som ikke har benyttet BUP- data i 2001 har levert

pasientdata direkte til Sintef Unimed, enten ved manuelt utfylte skjema¹², eller elektronisk.¹³ Kvalitetssikring og kontroll av materialet er gjennomført av SINTEF Unimed i samråd med Hiadata.

Tallene som presenteres er basert på antall barn og unge som har mottatt tilbud fra BUP i løpet av statistikkåret (se inklusjonskriterier i tabelldel 7).

12.2.1 Saker og pasienter

I tilfeller der en pasient etter en avsluttet behandlingsperiode rehenvises til spesialisthelsetjenesten vil det i BUP- data systemet opprettes en ny *sak* for denne pasienten. I det pasientadministrative systemet vil derfor en pasient kunne ha flere *saker* i løpet av statistikkåret. Det er i år 2001 registrert i alt 784 flere saker enn pasienter, dette tilsvarer omlag tre prosent.

---

¹² Gjelder behandlingshjemmene

¹³ Gjelder Vestfold fylkeskommune , Psykiatrisk spesialisttjeneste og Rogaland psykiatriske sykehus, ungd. psyk avd.

12.3 Henvisning til spesialisthelsetjenesten

Tabell 12.1 Pasienter etter henvisningsgrunn og kjønn¹⁴. 2001.

Henvisningsgrunn	Totalt		Jenter		Gutter	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Autistiske trekk	652	2,4	141	1,2	510	3,3
Psykotiske trekk	344	1,3	179	1,6	162	1,1
Suicidalfare	1314	4,9	894	7,8	420	2,7
Hemmet atferd	949	3,5	463	4,1	485	3,2
Angst/fobi	2 159	8,1	1 144	10,0	1 012	6,6
Tvangstrekk	568	2,1	224	2,0	344	2,2
Tristhet/depresjon	4 484	16,7	2 618	23,0	1 859	12,1
Skolefravær	584	2,2	289	2,5	295	1,9
Atferdsvansker	5 815	21,7	1 481	13,0	4 326	28,2
Hyperaktivitet	3 980	14,8	751	6,6	3 229	21,0
Rusmiddelbruk	107	0,4	60	0,5	47	0,3
Asosial/kriminalitet	76	0,3	18	0,2	58	0,4
Lærevansker	505	1,9	152	1,3	352	2,3
Språk/talevansker	287	1,1	82	0,7	205	1,3
Syn/hørselsproblemer	44	0,2	21	0,2	23	0,1
Spiseproblem	1 033	3,9	848	7,4	154	1,0
Andre somatiske symptomer	919	3,4	477	4,2	441	2,9
Annet	2 667	9,9	1 393	12,2	1 266	8,2
Ingen	330	1,2	163	1,4	162	1,1
Totalt	26 817	100,0	11 398	100,0	15 350	100,0
Ikke angitt	2 377		1 184		1 186	
Totalt antall	29 194		12 582		16 536	

¹⁴ Opplysning om kjønn mangler for 76 pasienter

Tabell 12.2 Tabell 13.2 Pasienter etter henvisende instans og institusjonens tilknytningsfylke. Tall i prosent. 2001.

Bostedsfylke	Pasient/ familie	Skole- sektor	Somatisk helse- vesen	Annet helse- vesen	Sosial- tjeneste	Andre	Ikke reg.	Totalt
Østfold	1	23	43	15	17	1	1	100
Akershus	1	23	53	4	12	1	5	100
Oslo	13	12	48	14	11	1	2	100
Hedmark	2	18	47	10	19	0	5	100
Oppland	0	10	74	6	9	1	0	100
Buskerud	1	20	55	8	15	0	1	100
Vestfold	1	21	52	12	12	0	2	100
Telemark	3	17	58	8	12	1	1	100
Aust-Agder	5	22	52	5	8	1	7	100
Vest-Agder	0	21	57	5	10	0	8	100
Rogaland	0	21	58	4	9	6	3	100
Hordaland	2	16	55	14	9	1	2	100
Sogn og Fjordane	1	18	58	5	16	0	2	100
Møre og Romsdal	0	20	51	10	15	0	4	100
Sør-Trøndelag	2	16	55	7	7	13	0	100
Nord-Trøndelag	1	20	57	7	12	0	2	100
Nordland	4	15	55	7	15	1	2	100
Troms	1	7	57	5	21	2	8	100
Finnmark	7	30	39	6	13	1	4	100
Sum	3	18	53	9	13	2	3	100

Diagnostisering

Tabell 12.3 Bruk av diagnose etter ICD-10 Akse I. Etter institusjonens tilknytningsfylke, 2001.

Institusjonens tilknytningsfylke	Antall pasienter	Prosentandel pasienter		
		Med diagnose	Ingen diagnose	Ukjent/ikke registrert diagnose
Østfold	1 798	73	3	24
Akershus	2 135	53	4	43
Oslo	4 429	63	9	28
Hedmark	1 039	63	3	35
Oppland	1 090	62	9	29
Buskerud	1 864	64	3	33
Vestfold	763	66	0	34
Telemark	1 009	56	4	40
Aust-Agder	651	70	1	29
Vest-Agder	1 355	62	1	37
Rogaland	1 631	45	4	51
Hordaland	2 590	64	4	32
Sogn og Fjordane	723	53	5	41
Møre og Romsdal	1 584	40	4	55
Sør-Trøndelag	1 230	60	1	38
Nord-Trøndelag	806	54	4	42
Nordland	2 352	47	5	48
Troms	1 349	48	5	47
Finnmark	796	57	9	35
Totalt	29 194	58	5	37

Tabell 12.4 Antall pasienter etter hoveddiagnosegruppe og kjønn. 2001.

Diagnosegrupper	Ant	Pst.	Alder		Prosentandel for	
			Gj.snitt	Median	Jenter N=12582	Gutter N=16536
Organiske inkl. symptomatiske lidelser	42	0,2	13,4	13	0,2	0,3
Psyk lid. og atf.forstyr. v/bruk av psykoakt.	62	0,3	16,8	17	0,4	0,3
Schizofreni og paranoide lidelser	144	0,8	16,6	16	1,0	0,6
Stemmingslidelser	1 285	7,0	16,0	16	11,4	3,8
Nevrotiske og belastningsrelaterte lidelser	3 229	17,7	13,8	14	24,9	12,3
Atferdssyndromer forbundet med fysiske fakt.	609	3,3	15,6	16	7,2	0,5
Personlighet og atferdsforstyrrelser	128	0,7	17,2	17	0,9	0,5
Hyperkinetiske forstyrrelser	3 531	19,3	12,2	12	7,3	28,4
Atferdsforstyrrelser	904	4,9	12,2	13	3,2	6,3
Blandede atferd og følelsesmessige forstyr.	1 130	6,2	12,8	13	5,7	6,5
Følelsesmessige forstyr. oppstått i barndommen	1 354	7,4	11,9	12	8,9	6,3
Forstyrrelser i sosial fungering	598	3,3	11,7	12	3,7	3,0
Tics	316	1,7	12,4	13	0,6	2,6
Andre atferdsforstyr. og følelsesm. forstyrrelser	492	2,7	10,7	11	2,0	3,2
Uspesifisert psykisk lidelse	80	0,4	8,0	7,5	0,5	0,4
Annet	3 019	16,5	11,3	12	14,2	18,2
Ingen	1 356	7,4	9,7	10	8,0	6,9
Totalt	18 279	100.0	12.6	13	100	100
Ikke angitt	10 915	37.4	11,8	12	37,7	37,0
Totalt antall ¹⁵	29 194		12,3	13		

¹⁵ Opplysning om kjønn mangler for 76 pasienter.

Tabell 12.5 Prosentandel pasienter innen utvalgte diagnosekategorier. Etter institusjonens tilknytningsfylke, 2001.

Institusjonens tilknytningsfylke	Prosentandel pasienter				Antall	
	Hyper- kinetiske forstyr.	Nevrotiske lidelser	Stemnings lidelser	Andre diagnoser	Pst. gr.lag Pas. med diagnose ¹⁶	Pas mangler diagnose
Østfold	20	20	6	54	1 373	425
Akershus	27	16	7	50	1 213	922
Oslo	12	17	7	65	3 210	1 219
Hedmark	18	19	8	55	678	361
Oppland	22	15	9	53	778	312
Buskerud	29	18	5	49	1 250	614
Vestfold	26	22	3	50	506	257
Telemark	25	20	5	50	602	407
Aust-Agder	27	23	7	44	462	189
Vest-Agder	31	22	6	41	853	502
Rogaland	17	18	8	58	794	837
Hordaland	11	14	8	68	1 749	841
Sogn og Fjordane	12	20	11	58	423	300
Møre og Romsdal	28	17	9	47	705	879
Sør-Trøndelag	17	11	9	63	758	472
Nord-Trøndelag	12	23	8	58	469	337
Nordland	20	20	10	50	1 225	1 127
Troms	14	20	6	60	711	638
Finnmark	27	9	6	59	520	276
Sum	19	18	7	56	18 279	10 915

¹⁶ Omfatter pasienter med registrert "ingen diagnose".

13 Døgnbehandling for voksne

Johan Håkon Bjørngaard og Marit Sitter

Pasienter med affektive lidelser (ICD-10: F30-39) og schizofrenier og relaterte tilstander (ICD-10: F20-29) står for 65 prosent av oppholdsdøgnene i 2001 for utskrevne pasienter ved sykehus. (Se tabell 13.1)

Omlag åtte av ti utskrevne pasienter var innlagt som øyeblikkelig hjelp i diagnosegruppene stoffrelaterte lidelser, schizofrenier, affektive lidelser, nevrotiske lidelser og personlighetsforstyrrelser. (Se tabell 13.2)

En relativt stor andel av de avsluttede oppholdene var av kort varighet (under ni døgn). (Se tabell 13.5).

Andelen øyeblikkelig hjelp innleggelse ved sykehusene, ligger for de fleste fylkene mellom 70 og 90 prosent. (Se tabell 13.6)

Andelen frivillige sykehusinnleggelse i 2001 (henvisningsformalitet) varierer som tidligere betraktelig mellom sykehusene. (Se tabell 13.7)

13.1 Datagrunnlag og definisjoner

I denne tabelldelen presenteres en overordnet profil av behandlingstilbudet for voksne med psykiske lidelser. Datagrunnlaget er opphold ved døgninstitusjoner i psykisk helsevern i 2001. Et institusjonsopphold er definert som den perioden en pasient får sammenhengende døgnbehandling ved institusjonen. Det vil si at i de tilfeller en person har interne avdelingsoverføringer, blir disse lenket sammen til ett institusjonsopphold. Når det gjelder forholdet mellom personer og opphold, er det verdt å merke seg at enkelte pasienter kan ha flere institusjonsopphold i løpet av året.

Datamaterialet for driftsåret 2001 inkluderer alle registreringsepisoder (avdelingsopphold) som pågikk eller som ble avsluttet dette året.

År 2001 var det andre driftsåret for det nye obligatoriske pasientdatasettet (det såkalte Minste-Basis-Data-Settet) for institusjoner i psykisk helsevern. Norsk pasientregister (NPR) ved SINTEF Unimed har stått for innsamling og kvalitetskontroll av disse dataene. Pasientdata 2001 er innsamlet fra totalt 116 av de 152 døgninstitusjonene vi presenterer i SAM-DATA for aktivitetsåret 2001.

I det følgende presenteres tall for:

- hvor stor andel av oppholdene og oppholdsdøgnene ved sykehusavdelinger som er generert av pasienter i de ulike diagnosegruppene, nasjonale tall.
- hvor stor andel av innleggelsene som er elektive eller øyeblikkelig hjelp i de ulike diagnosegruppene, nasjonale tall.
- gjennomsnittsalder for pasientene i de ulike diagnosegruppene, nasjonale tall.

- hvor stor andel kvinner og menn er det i de ulike diagnosegruppene, nasjonale tall.
- fordelingen etter oppholdstid for avsluttede opphold. Vi viser tall for andelen svært korte (0-8 døgn), korte (9-30 døgn), mellomlange (31-90 døgn) og lange opphold (over 90 dager). Fylkesvise tall etter institusjonstyper.
- andelen elektive og øyeblikkelig hjelp-innleggelse i de enkelte fylkene.
- innleggelse ved de enkelte sykehus fordelt etter henvisningsformalitet (frivillig eller tvang).

Diagnosegrupper

Diagnose er angitt ved diagnosesystemet ICD-10. Følgende kategorisering er benyttet for gruppering av hoveddiagnose:

- Organiske lidelser (ICD-10: kap F0).
- Stoffrelaterte lidelser (ICD-10: kap F1).
- Schizofrenier (ICD-10: kap F2).
- Affektive lidelser (ICD-10: kap F3).
- Nevrotiske lidelser (ICD-10: kap F4).
- Fysiske adferdssyndromer (ICD-10: kap F5).
- Personlighetsforstyrrelser (ICD-10: kap F6).
- Andre diagnoser (Andre koder innen ICD-10).

For alle tabeller med diagnoseinformasjon er utvalget begrenset til avsluttede opphold i 2001. Av i alt 19 618 avsluttede opphold var det i alt 5 433 (28 prosent) som ikke hadde registrert diagnose i våre data.

Oppholdenes varighet

Informasjon om varigheten av behandlingen gjelder de avsluttede institusjonsoppholdene ved hhv sykehus, distriktpsykiatriske tilbud, sykehjem og andre døgninstitusjoner. I tillegg er den andelen uavsluttede opphold utgjør av det totale antallet opphold vist.

Innleggelsesmåte

Ved starten av et institusjonsopphold registreres hvorvidt innleggelsen skjer i form av øyeblikkelig hjelp eller er elektiv.

Henvisningsformalitet

Tabell 13.7 viser omfanget av ulike henvisningsformaliteter for sykehus hvor minst 80 prosent av innleggelsene i 2001 har oppgitt henvisningsparagraf.

13.2 Forskjeller i døgnbehandling ved sykehus for ulike diagnosegrupper

Tabell 13.1 Døgnopphold og oppholds-døgn ved sykehus i 2001 etter pasientenes diagnosegruppe. Antall og prosent. Utskrevet fra sykehus i 2001.

Diagnosegrupper	Opphold		Oppholds-døgn i 2001	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Organiske lidelser	683	5	22 314	6
Stoffrelaterte lidelser	1 746	12	19 173	5
Schizofrenier	3 319	23	121 697	32
Affektive lidelser	4 318	30	127 022	33
Nevrotiske lidelser	1 495	11	30 876	8
Fysiske adferdssyndromer	115	1	4 672	1
Personlighetsforstyrrelser	1 410	10	30 411	8
Andre diagnoser	1 096	8	23 497	6
Sum	14 182	100	379 662	100
Mangler diagnose	5 433		186 471	
Total sum	19 615		566 133	

Datakilde: NPR

Tabell 13.2 Elektive versus ø-hjelpsinnleggelses i ulike diagnosegrupper. Antall og prosent. Utskrevet fra sykehus i 2001.

Diagnosegrupper	Elektive innleggelses	Øyeblikkelig hjelp	Antall	
Organiske lidelser	44	56	100	640
Stoffrelaterte lidelser	17	83	100	1 734
Schizofrenier	22	78	100	3 193
Affektive lidelser	20	80	100	4 183
Nevrotiske lidelser	20	80	100	1 482
Fysiske adferdssyndromer	36	64	100	114
Personlighetsforstyrrelser	16	84	100	1 369
Andre diagnoser	21	79	100	1 061
Mangler diagnose	45	55	100	4 457
Totalt	27	73	100	18 233

Datakilde: NPR

1) 1385 avsluttede opphold mangler data om innleggelsesmåte

Tabell 13.3 Gjennomsnittsalder for pasienter i ulike diagnosegrupper. Utskrevet fra sykehus i 2001.

Diagnosegrupper	Gjennomsnitt	Median	Antall opphold
Organiske lidelser	70	76	683
Stoffrelaterte lidelser	36	34	1 746
Schizofrenier	41	39	3 320
Affektive lidelser	47	45	4 319
Nevrotiske lidelser	39	36	1 495
Fysiske adferdssyndromer	29	26	115
Personlighetsforstyrrelser	34	32	1 410
Andre diagnoser	39	34	1 096
Mangler diagnose	41	38	5 434
Totalt	42	39	19 618

Datakilde: NPR

Tabell 13.4 Andel kvinner og menn av opphold i ulike diagnosegrupper. Prosent. Utskrevet fra sykehus i 2001.

Diagnosegrupper	Prosentandel menn	Prosentandel kvinner	Antall opphold
Organiske lidelser	56	44	100 683
Stoffrelaterte lidelser	70	30	100 1 746
Schizofrenier	55	45	100 3 320
Affektive lidelser	42	58	100 4 319
Nevrotiske lidelser	40	60	100 1 495
Fysiske adferdssyndromer	6	94	100 115
Personlighetsforstyrrelser	31	69	100 1 410
Andre diagnoser	49	51	100 1 096
Mangler diagnose	46	54	100 5 434
Totalt	47	53	100 19 618

Datakilde: NPR

13.3 Oppholdstider for utskrevne pasienter

Tabell 13.5 Fordeling av oppholdstid etter institusjonenes tilknytningsfylke og institusjonstype. Avsluttede institusjonsopphold i 2001. Prosent opphold for hver tidskategori.

Institusjonstyper etter tilknytningsfylke	Oppholdstid ¹⁾				Prs.- grunnlag: avsl. opph	Andel avsl. opph av total ant opph	Totalt antall opphold
	0-8 døgn	9-30 døgn	31-90 døgn	>91 døgn			
Østfold							
Sykehus	42	33	18	7	1 428	92	1 554
Distriktpsikiatrisk tilbud	8	29	47	16	424	82	514
Sum Østfold	34	32	25	9	1 852	90	2 068
Akershus							
Sykehus	37	31	22	10	1 504	88	1 714
Distriktpsikiatrisk tilbud ²⁾	11	22	30	37	202	64	317
Sykehjem o a ²⁾	5	24	41	31	59	57	104
Sum Akershus ²⁾	33	29	24	14	1 765	83	2 135
Oslo – Ullevål sektor ²⁾							
Sykehus	43	22	17	18	1 333	91	1 462
Distriktpsikiatrisk tilbud ²⁾	0	0	0	100	6	100	6
Sykehjem o a ²⁾	0	0	3	97	31	66	47
Sum Oslo – Ullevål sektor ²⁾	42	21	17	20	1 370	90	1 515
Oslo – Aker sektor							
Sykehus	51	17	18	14	797	85	933
Distriktpsikiatrisk tilbud ²⁾							
Sykehjem o a	12	17	15	57	102	40	256
Sum Aker sektor ²⁾	46	17	17	19	899	76	1 189
Oslo – Lovisenberg sektor							
Sykehus	36	32	18	14	685	88	780
Distriktpsikiatrisk tilbud	86	7	3	4	331	92	359
Sykehjem o a	0	0	2	98	55	59	93
Sum Lovisenberg sektor	50	23	12	15	1 071	87	1 232
Oslo – Diakonhjemmet sektor							
Sykehus	31	23	33	13	523	90	583
Distriktpsikiatrisk tilbud	9	14	27	50	22	67	33
Sum Diakonhjemmet sektor	30	23	33	14	545	88	616

Institusjonstyper etter tilknytningsfylke	Oppholdstid ¹⁾				Prs.- grunnlag: avsl. opp	Andel avsl. opp av tot ant opp	Totalt antall opp
	0-8 døgn	9-30 døgn	31-90 døgn	>91 døgn			
Hedmark							
Sykehus	48	24	20	8	1 049	90	1 166
Distriktpsikiatrisk tilbud	12	32	30	26	81	80	101
Sum Hedmark	45	25	20	9	1 130	89	1 267
Oppland							
Sykehus	38	28	25	9	832	89	933
Distriktpsikiatrisk tilbud	28	28	27	17	543	87	626
Sykehjem o a ²⁾	52	16	18	14	141	90	157
Sum Oppland ²⁾	36	27	25	12	1 516	88	1 716
Buskerud ²⁾							
Vestfold							
Sykehus	40	39	16	5	933	91	1 020
Distriktpsikiatrisk tilbud	38	25	23	15	583	83	700
Sum Vestfold	39	34	19	8	1 516	88	1 720
Telemark ²⁾							
Aust-Agder							
Sykehus	57	20	13	9	664	95	701
Distriktpsikiatrisk tilbud	18	44	25	13	487	89	546
Sum Aust-Agder	41	30	18	11	1 151	92	1 247
Vest-Agder							
Sykehus ³⁾	47	27	21	5	963	92	1 052
Distriktpsikiatrisk tilbud	29	47	15	9	323	80	403
Sum Vest-Agder ³⁾	43	32	20	6	1 286	88	1 455
Rogaland							
Sykehus	43	30	19	7	2 307	93	2 470
Distriktpsikiatrisk tilbud	45	40	14	1	157	78	201
Sykehjem o a ²⁾	46	30	13	11	925	83	1 119
Sum Rogaland ²⁾	44	31	17	8	3 389	89	3 790
Hordaland							
Sykehus	33	28	27	11	1 923	84	2 281
Distriktpsikiatrisk tilbud ²⁾	23	54	12	12	572	77	746
Sykehjem o a	14	51	21	13	107	66	162
Sum Hordaland ²⁾	30	35	24	11	2 602	82	3 189

Institusjonstyper etter tilknytningsfylke	Oppholdstid ¹⁾				Prs.- grunnlag: avsl. opph	Andel avsl. opph av tot ant opph	Totalt antall opphold
	0-8 døgn	9-30 døgn	31-90 døgn	>91 døgn			
Sogn og Fjordane							
Sykehus	44	36	18	2	422	93	453
Distriktpsykiatrisk tilbud	28	37	25	9	232	90	258
Sykehjem o a	45	23	13	19	95	78	122
Sum Sogn og Fjordane	39	35	20	6	749	90	833
Møre og Romsdal ²⁾							
Sør-Trøndelag							
Sykehus	44	26	19	11	1 216	90	1 353
Distriktpsykiatrisk tilbud ²⁾	42	31	11	15	478	83	576
Sum Sør-Trøndelag ²⁾	43	28	17	12	1 694	88	1 929
Nord-Trøndelag ²⁾							
Nordland							
Sykehus	38	30	23	9	922	91	1 015
Distriktpsykiatrisk tilbud ²⁾	61	25	11	3	766	94	814
Sykehjem o a	9	49	30	12	81	87	93
Sum Nordland ²⁾	47	29	18	6	1 769	92	1 922
Troms							
Sykehus	53	28	14	6	1 259	92	1 367
Distriktpsykiatrisk tilbud ²⁾	63	29	6	2	494	96	513
Sum Troms ²⁾	55	28	12	5	1 753	93	1 880
Finnmark							
Distriktpsykiatrisk tilbud	48	35	10	7	487	92	532
Sum Finnmark	48	35	10	7	487	92	532
Statlige institusjoner							
Sykehus	51	6	21	21	855	89	963
Sum statlige institusjoner	51	6	21	21	855	89	963

Datakilde: NPR

- 1) Faktisk oppholdstid beregnes ut fra varighet mellom innleggesdato og utskrivingsdato.
- 2) Alle eller enkelte institusjoner har ikke levert data i denne gruppa.
- 3) Vest-Agder sentralsykehus har ikke registrert alle innleggelser i 2001.

13.4 Henvisningsmåte – døgntilrettelagt ved sykehus

Tabell 13.6 Andel elektive versus øyeblikkelig hjelp-innleggelser etter institusjonenes tilknytningsfylke. Prosent. Innlagt på sykehus i 2001.

	Elektivt innlagte prosent	Øyeblikkelig hjelp prosent	Antall innlagte i 2001
Østfold	12	88	1 419
Akershus	14	86	1 486
Oslo-Ullevål sektor ¹⁾			
Oslo-Aker sektor	29	71	780
Oslo-Lovisenberg sektor	22	78	674
Oslo-Diakonhjemmet sektor	38	62	521
Hedmark	39	61	1 059
Oppland	24	76	836
Buskerud ²⁾			
Vestfold	14	86	931
Telemark ²⁾			
Aust-Agder	20	80	650
Vest-Agder ³⁾	13	87	1 052
Rogaland	39	61	2 239
Hordaland	15	85	1 900
Sogn og Fjordane	10	90	432
Møre og Romsdal ²⁾			
Sør-Trøndelag	16	84	1 195
Nord-Trøndelag ²⁾			
Nordland	18	82	917
Troms	16	84	1 233
Statlige institusjoner ⁴⁾	100	0	865
Totalt	25	75	18 189

Datkilde: NPR

- 1) Ullevål sykehus har ikke registrert innleggelsesmåte
- 2) Vi har ikke data fra sykehusene i dette fylket.
- 3) Vest-Agder sentralsykehus har ikke registrert alle innleggelser i 2001.
- 4) Modum Bad

Tabell 13.7 Innleggelse ved sykehus etter henvisningsformalitet (psykisk helsevernloven). Prosent av antall innlagte i 2001.

	Frivillig (§ 2-1)	Begjæring om tvungen under- søkelse (§3-6)	Begjæring om tvunget psykisk helsevern (§3-7)	Annet lovgrunn- lag	Prs. gr.lag Inn- leggelse med angitt hjemmel-	Andel uten angitt totalt ant innlagte ¹⁾	Totalt antall innlagte i 2001
Østfold SSH, div psykiatri	35	50	14	1	1 341	6	1 430
Blakstad sykehus	50	36	15	0	761	13	879
SSH i Akershus	54	26	21	0	600	1	609
Diakonhjemmet sykehus	60	21	19	0	517	1	521
Lovisenberg sykehus	39	34	26	1	577	2	586
Oslo Hospital	100	0	0	0	88	0	88
Ullevål sykehus	49	28	23	1	1 104	10	1 231
Vestfold SSH	70	15	15	0	931	0	931
Aust-Agder SSH	78	9	12	0	588	10	650
Vest-Agder SSH ²⁾	64	21	15	0	919	13	1 052
FSH i Haugesund	70	18	13	0	470	11	529
Haukeland sykehus	33	35	32	0	633	12	717
Sandviken sykehus	43	38	19	0	775	7	830
Solli nervesanatorium	96	0	4	0	68	3	70
Valen sjukehus	52	13	35	0	194	11	219
Psykiatrisk klinikk, Førde	72	17	10	0	430	0	432
Sør-Trøndelag Psyk Sykehus	75	19	6	0	1 032	14	1 200
Nordland psykiatriske sykehus	58	24	18	0	906	1	917
Modum bads nervesanatorium	100	0	0	0	809	6	865
Totalt	59	25	16	0	12 743	7	13 756

Datakilde: NPR

- 1) Sykehus hvor mer enn 20 prosent av innleggelsene ikke har angitt innleggelsesformalitet er utelatt.
- 2) Vest-Agder sentralsykehus har ikke registrert alle innleggelse i 2001.

Del 3

Del 3 inneholder grunnlagsdata for den enkelte institusjon for personell, døgnplasser, aktivitet og utgifter. Tabellene i del 1 og del 2 bygger på dette materialet.

14 Personell

Marit Sitter og Johan Håkon Bjørngaard

14.1 Datagrunnlag og definisjoner

Tallmaterialet er basert på personellopplysninger om alle fylkeskommunale og statlige institusjoner innen psykisk helsevern, samt opplysninger om private lege- og psykologspesialister med driftsavtale med fylkeskommunene. SSB står ansvarlig for innhenting og kontroll av data. Sintef Unimed har i samarbeid med SSB i tillegg gjennomført en kvalitetskontroll av data i forbindelse med tilrettelegging av data for tabelldelen.

Personellinnsatsen beskrives med betegnelsen «årsverk». I datamaterialet er det «antall heltidsansatte pluss antall deltidsansatte omregnet til heltidsansatte per 31. desember» som er registrert. Tilfeldige svingninger i løpet av året og bruk av overtid vil med andre ord ikke fanges opp av de registrerte data. Antall årsverk er derfor en indikator for antall årsverk som faktisk er utført.

14.2 Personell – psykisk helsevern for barn og unge – institusjoner

Tabell 14.1 Personell i institusjoner og poliklinikker for barn og unge. 2001.

Institusjonsnavn	Avd	Psyki- atere	Andre leger	Psyko- loger	Sosio- nomer	Terapipers med høysk.utd	Terapipers uten høysk.utd	Annet pers	Personell totalt
Østfold									
Klinikker									
Åsebråten barnepsykiatriske klinikk		2,0	0,0	2,0	3,0	18,5	0,0	5,4	30,9
Ungdomspsyk seksjon Veum		2,0	0,0	1,0	0,0	32,4	1,0	1,8	38,2
Poliklinikker									
BUP poliklinikk Halden		1,0	1,0	2,0	1,0	1,0	0,0	1,4	7,4
BUP poliklinikk Moss		0,1	0,0	4,0	2,0	1,0	0,0	2,0	9,1
BUP poliklinikk Sarpsborg		0,0	0,0	5,0	5,0	8,5	0,0	5,1	23,6
BUP poliklinikk Askim		0,0	0,0	2,8	1,8	1,0	0,0	2,0	7,6
BUP poliklinikk Fredrikstad		2,0	1,0	7,0	4,0	4,0	0,0	2,5	20,5
Behandlingshjem									
Skjærviken ungd.psyk beh.hj/skole		0,0	0,0	1,0	1,0	12,0	2,0	2,3	18,3
Sum Østfold		7,1	2,0	24,8	17,8	78,4	3,0	22,4	155,5
Akershus									
Klinikker									
Lillestrømklubben ungd.psyk klinikk		1,0	4,2	11,9	11,1	45,4	0,5	17,0	91,0
Asker og Bærumklubben BUP		1,0	4,0	13,0	7,0	40,6	13,0	10,5	89,0
Poliklinikker									
Folloklubben		1,0	1,0	9,6	2,9	4,0	0,0	7,1	25,6
BUP poliklinikk Jessheim		2,0	1,0	5,0	3,0	5,0	0,0	2,0	18,0
Behandlingshjem									
Østbyklubnet barnepsyk beh.hjem		0,0	0,0	3,0	0,0	22,5	5,5	5,8	36,8
Sum Akershus		5,0	10,2	42,5	24,0	117,5	19,0	42,3	260,4
Oslo									
Klinikker									
Senter for barne- og ungdomspsyk.	Sum	8,0	11,0	18,5	11,0	97,5	13,0	34,0	193,0
	Avd	*	16,0	15,5	9,5	94,5	13,0	34,0	182,5
	Poli	*	3,0	3,0	1,5	3,0	0,0	0,0	10,5
Ullevål sykehus, BUP avd		3,0	2,0	4,0	2,0	18,0	1,0	2,0	32,0
Ullevål sykehus akuttenhet for ungd.		1,0	1,8	1,6	1,5	18,5	0,0	2,0	26,4

Institusjonsnavn	Avd	Psyki- atere	Andre leger	Psyko- loger	Sosio- nomer	Terapipers med høysk. utd	Terapipers uten høysk. utd	Annet pers	Personell totalt
Poliklinikker									
Mentalhygienisk rådgivningskontor		1,0	1,0	4,0	3,0	3,0	0,0	2,8	14,8
Nic Waals Institutt		3,4	5,8	12,5	14,9	19,2	0,0	18,3	73,9
Tøyen BUP poliklinikk		1,0	1,0	4,8	3,5	2,7	0,0	2,0	15,0
Furuset BUP poliklinikk		0,0	1,5	5,0	3,9	2,0	0,0	2,0	14,4
BUP poliklinikk Schwensensgt		1,0	2,0	3,5	2,8	2,0	0,0	1,0	12,3
BUP poliklinikk Holmlia		0,1	0,4	4,8	2,3	1,3	0,0	2,6	11,5
Grorud BUP poliklinikk		0,1	0,0	5,9	3,5	2,0	0,0	2,0	13,4
Ullevål sykehus, BUP poliklinikk		0,0	1,0	2,0	2,0	1,0	0,0	2,0	8,0
Bogerud BUP poliklinikk		0,0	0,4	5,0	3,5	3,5	0,0	1,5	13,9
Behandlingshjem									
Larkollen ungdomspsyk beh.hjem		0,2	0,0	2,0	2,0	16,6	3,9	5,4	30,1
Kringsjø		0,0	0,0	2,0	0,0	17,0	0,0	2,0	21,0
Daginstitutioner									
Ambulant miljøterapi		0,0	0,0	3,0	2,0	9,4	0,0	1,1	15,5
Trondheimsvn daghjem og skole		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
BUP daginst Schwensensgt		0,2	0,0	1,0	1,0	4,0	0,0	0,0	6,2
Sum Oslo		18,9	27,8	79,5	58,9	217,7	17,9	80,7	501,4
Hedmark									
Klinikker									
Sanderud akuttenhet, ungdom		0,0	1,0	0,0	0,0	7,4	4,3	0,0	12,8
Poliklinikker									
Poliklinikken for BUP i Hamar		0,2	0,0	5,0	4,0	6,5	0,0	4,9	20,5
BUP poliklinikk Kongsvinger		0,0	0,0	1,3	2,0	2,8	0,0	3,0	9,1
BUP poliklinikk Elverum		1,0	0,0	3,6	1,5	1,8	0,0	2,0	9,9
BUP poliklinikk Tynset		0,0	0,0	1,0	2,0	1,0	0,0	1,0	5,0
Behandlingshjem									
Hagen behandlingshjem og skole		0,0	0,0	0,0	1,0	13,0	1,8	4,0	19,8
BUP behandlingseenhet Elverum		0,2	0,0	0,5	1,0	21,5	5,0	3,5	31,7
Sum Hedmark		1,4	1,0	11,4	11,5	54,0	11,1	18,4	108,7

Institusjonsnavn	Avd	Psyki- atere	Andre leger	Psyko- loger	Sosio- nomer	Terapipers med høysk. utd	Terapipers uten høysk. utd	Annet pers	Personell totalt
Oppland									
Behandlingshjem									
Barne- og ungdomspsyk. i Oppland	Sum	2,2	2,2	15,1	9,0	28,6	3,6	9,3	70,0
	Avd	*	0,0	3,0	3,0	24,6	3,6	3,8	38,0
	Poli	*	4,4	12,1	6,0	4,0	0,0	5,5	32,0
Sum Oppland		2,2	2,2	15,1	9,0	28,6	3,6	9,3	70,0
Buskerud									
Klinikker									
BUP Buskerud SSH	Sum	3,0	5,6	9,8	8,3	22,5	2,0	19,3	70,4
	Avd	*	3,0	1,7	2,2	13,3	2,0	12,8	34,9
	Poli	*	5,6	8,1	6,1	9,2	0,0	6,5	35,5
Poliklinikker									
Kongsberg sykehus, BUP poliklinikk		0,0	0,0	4,0	4,0	1,9	0,0	1,6	11,5
Ringerike psykiatriske senter		0,0	1,0	3,9	2,9	1,5	0,0	1,6	10,9
Behandlingshjem									
Haugfoss behandlingshjem		0,0	0,0	0,0	2,0	14,0	4,2	4,7	24,9
Fjellbrott ungdomspsyk beh. hjem		0,0	0,0	0,8	3,0	11,5	4,5	3,5	23,3
Sum Buskerud		3,0	6,6	18,5	20,2	51,4	10,7	30,7	141,0
Vestfold									
Klinikker									
Vestfold fylkeskommune Psykiatrisk spesialisthelsetjeneste BUP avd	Sum	6,0	4,0	19,0	10,4	49,3	0,7	15,0	104,4
	Avd	*	6,0	5,0	4,8	43,3	0,7	8,2	68,0
	Poli	*	4,0	14,0	5,6	6,0	0,0	6,8	36,4
Sum Vestfold		6,0	4,0	19,0	10,4	49,3	0,7	15,0	104,4
Telemark									
Klinikker									
Telemark sentralsjukehus	Sum	1,0	2,0	9,0	4,0	18,0	0,0	5,8	39,8
	Avd	*	1,0	2,0	1,0	14,0	0,0	2,6	20,6
	Poli	*	2,0	7,0	3,0	4,0	0,0	3,2	19,2
Poliklinikker									
Psykisk eining Notodden		1,0	0,2	2,9	0,5	1,0	0,0	2,1	7,7
Kragerø kombinerte helseinst BUP		0,0	0,6	3,0	1,0	2,0	0,0	1,5	8,1
Sum Telemark		2,0	2,8	14,9	5,5	21,0	0,0	9,4	55,6

Institusjonsnavn	Avd	Psyki- atere	Andre leger	Psyko- loger	Sosio- nomer	Terapipers med høysk. utd	Terapipers uten høysk. utd	Annet pers	Personell totalt
Aust-Agder									
Aust-Agder sentralsjukehus		1,3	3,0	6,2	2,9	2,0	0,0	3,0	18,3
Behandlingshjem									
Sykehusv 2 Ungdomspsyk beh.hjem		0,2	0,0	0,2	2,0	12,0	1,0	1,8	17,2
Nasjonalfor barnepsyk beh.hjem		0,0	0,0	0,0	0,0	4,0	2,0	3,0	9,0
Sum Aust-Agder		1,5	3,0	6,4	4,9	18,0	3,0	7,8	44,5
Vest-Agder									
Klinikker									
Vest-Agder sentralsykehus	Sum	3,0	0,0	13,2	5,0	27,5	0,0	11,9	60,6
	Avd	*	3,0	4,6	1,0	21,9	0,0	11,1	41,6
	Poli	*	0,0	8,6	4,0	5,6	0,0	0,8	19,0
Poliklinikker									
Lister sykehus Farsund BUP polikl		0,8	0,0	4,0	2,5	0,8	0,0	2,7	10,8
Sum Vest-Agder		3,8	0,0	17,2	7,5	28,3	0,0	14,6	71,4
Rogaland									
Klinikker									
Ungd.psyk avd Rogaland psyk sh	Sum	5,0	2,0	10,0	2,0	30,0	8,7	2,8	60,5
	Avd	*	5,0	4,0	2,0	29,0	8,7	1,8	50,5
	Poli	*	2,0	6,0	0,0	1,0	0,0	1,0	10,0
Fylkessjukehuset i Haugesund	Sum	2,0	2,6	7,7	5,0	17,0	3,7	8,1	46,1
	Avd	*	2,5	1,2	0,0	13,2	3,7	8,1	28,7
	Poli	*	2,1	6,5	5,0	3,8	0,0	0,0	17,4
Rogaland psyk sykeh barnepsyk avd	Sum	4,9	4,0	16,2	7,0	30,0	3,0	7,5	72,5
	Avd	*	3,0	3,0	1,0	19,5	3,0	7,5	37,0
	Poli	*	5,9	13,2	6,0	10,5	0,0	0,0	35,6
Sum Rogaland		11,9	8,6	33,9	14,0	77,0	15,4	18,4	179,1
Hordaland									
Klinikker									
Haukeland sykehus, BUP avd	Sum	7,2	6,5	41,7	10,4	81,3	1,7	27,5	176,3
	Avd	*	7,0	10,2	2,0	69,2	1,7	13,2	103,3
	Poli	*	6,7	31,5	8,4	12,1	0,0	14,3	73,0
Poliklinikker									
FSH Voss BUP avd		1,0	0,0	3,1	1,0	1,8	0,0	4,2	11,1
BUP poliklinikk FSH på Stord		0,2	0,0	3,6	3,0	1,8	0,0	2,5	11,1

Institusjonsnavn	Avd	Psyki- atere	Andre leger	Psyko- loger	Sosio- nomer	Terapipers med høysk. utd	Terapipers uten høysk. utd	Annet pers	Personell totalt
Betanien BUP		1,0	1,0	6,9	2,0	1,0	0,0	2,0	13,9
Behandlingshjem									
Osheim behandlingsheim		0,0	0,0	2,0	1,0	11,7	3,4	4,8	22,9
Sum Hordaland		9,4	7,5	57,3	17,4	97,6	5,1	41,0	235,2
Sogn og Fjordane									
Poliklinikker									
BUP poliklinikk Førde		1,2	0,0	7,0	4,5	2,0	0,0	3,0	17,7
BUP poliklinikk Sogndal		0,2	0,8	3,9	1,3	0,9	1,0	1,8	9,9
BUP poliklinikk Nordfjordeid		0,2	1,0	5,7	1,6	0,0	0,0	1,5	10,0
Behandlingshjem									
Familiehuset (Førde)		0,0	0,0	1,0	1,5	2,3	0,0	1,0	5,8
Sum Sogn og Fjordane		1,6	1,8	17,6	8,9	5,2	1,0	7,3	43,4
Møre og Romsdal									
Klinikker									
BUP avd FSH i Molde	Sum	4,8	1,0	6,5	5,0	16,5	0,0	4,9	38,7
	Avd	*	0,8	1,0	0,0	8,5	0,0	4,9	15,2
	Poli	*	5,0	5,5	5,0	8,0	0,0	0,0	23,5
Ungd.psyk avd SSH Møre og Romsd.		1,0	1,0	1,7	0,8	22,4	0,0	5,0	31,8
Poliklinikker									
BUP polikl SSH i Møre og Romsdal		0,5	0,0	5,5	3,0	2,0	0,0	2,4	13,4
Fylkessjukehuset i Volda		0,2	0,0	2,1	2,0	2,0	0,0	1,0	7,3
BUP poliklinikk FSH i Kristiansund		1,0	3,0	4,0	2,0	2,0	0,0	3,0	15,0
Sum Møre og Romsdal		7,5	5,0	19,8	12,8	44,9	0,0	16,3	106,2
Sør-Trøndelag									
Klinikker									
PST BUP klinikk	Sum	6,2	8,4	20,7	11,5	58,1	4,2	19,8	128,9
	Avd	*	5,0	2,4	2,0	43,3	4,2	10,6	67,5
	Poli	*	9,6	18,3	9,5	14,8	0,0	9,2	61,4
Sum Sør-Trøndelag		6,2	8,4	20,7	11,5	58,1	4,2	19,8	128,9
Nord-Trøndelag									
Klinikker									
Namdal sykehus, psyk klinikk BUP	Sum	0,8	0,0	3,5	3,8	6,6	0,0	6,2	20,8
	Avd	*	0,0	0,8	2,0	3,0	0,0	6,2	11,9
	Poli	*	0,8	2,7	1,8	3,6	0,0	0,0	8,9

Institusjonsnavn	Avd	Psyki- atere	Andre leger	Psyko- loger	Sosio- nomer	Terapipers med høysk.utd	Terapipers uten høysk.utd	Annet pers	Personell totalt
Innherred sykehus, BUP avd	Sum	1,0	2,6	9,4	10,1	19,7	1,0	7,2	51,0
	Avd	*	2,0	3,1	5,2	16,7	1,0	7,2	35,2
	Poli	*	1,6	6,3	4,9	3,0	0,0	0,0	15,8
Sum Nord-Trøndelag		1,8	2,6	12,9	13,9	26,3	1,0	13,4	71,8
Nordland									
Klinikker									
Nordland psyk sykehus, BUP avd	Sum	2,0	3,8	13,3	12,0	44,0	4,8	6,8	86,7
	Avd	*	3,0	3,9	7,0	35,6	4,8	6,8	61,1
	Poli	*	2,8	9,4	5,0	8,4	0,0	0,0	25,6
Vefsn sykehus BUP polikl og fam.avd	Sum	0,0	0,0	3,2	5,0	3,0	1,0	4,5	16,7
	Avd	*	0,0	0,2	2,6	1,4	0,0	4,5	8,7
	Poli	*	0,0	3,0	2,4	1,6	1,0	0,0	8,0
Poliklinikker									
BUP poliklinikk Rana sykehus		0,0	0,1	2,0	1,0	3,0	0,0	2,5	8,6
BUP poliklinikk Narvik sykehus		0,0	1,0	2,6	1,0	3,0	0,0	0,5	8,1
BUP polikl Stokmarknes sykehus		0,0	1,0	4,8	1,0	1,0	0,0	1,0	8,8
BUP poliklinikk Lofoten sykehus		1,0	0,0	2,0	2,0	2,0	0,0	1,3	8,3
BUP polikl Sandnessjøen sykehus		0,0	0,0	3,3	2,8	3,0	0,0	2,3	11,4
Sum Nordland		3,0	5,9	31,2	24,8	59,0	5,8	18,9	148,6
Troms									
Poliklinikker									
BUP Tromsø		1,0	1,0	8,2	5,0	6,5	0,0	3,0	24,7
But Midt-Troms seksjon psykiatri		1,0	1,0	2,0	2,0	1,5	0,0	1,0	8,5
BUP poliklinikk Sør-Troms		0,0	0,0	2,0	2,0	2,0	0,0	1,0	7,0
BUP poliklinikk Nord-Troms		0,0	0,0	2,0	1,0	1,0	0,0	1,0	5,0
But Indre Sør-Troms seksjon psyk		0,0	0,0	0,3	1,0	1,8	0,0	0,0	3,1
Behandlingshjem									
Berglund behandlingshjem		0,0	0,0	1,0	0,0	17,0	2,0	4,3	24,3
Ungdomspsyk institusjon Tromsø		1,0	0,0	2,0	0,0	23,8	4,0	4,0	34,8
Sum Troms		3,0	2,0	17,5	11,0	53,5	6,0	14,3	107,3
Finnmark									
Poliklinikker									
BUP poliklinikk Kirkenes sykehus		0,0	0,5	2,3	2,0	2,1	0,0	2,0	8,9
BUP Midt-Finnmark		3,0	1,0	4,0	5,0	3,2	0,0	4,3	20,5

Institusjonsnavn	Avd	Psyki- atere	Andre leger	Psyko- loger	Sosio- nomer	Terapipers med høysk. utd	Terapipers uten høysk. utd	Annet pers	Personell totalt
BUP poliklinikk Vest-Finnmark		0,2	0,0	2,0	1,0	2,0	0,0	1,3	6,5
BUP Poliklinikk Alta		0,2	1,0	3,0	1,8	1,0	0,0	1,5	8,5
Behandlingshjem									
Seidajok barnepsyk behandl. hjem		0,0	0,0	0,0	1,5	9,0	4,0	7,5	22,0
Sum Finnmark		3,4	2,5	11,3	11,3	17,3	4,0	16,5	66,3
Staten									
Poliklinikker									
Rikshospitalet		2,0	0,0	4,0	3,3	0,0	0,0	2,0	11,3
Sum Staten		2,0	0,0	4,0	3,3	0,0	0,0	2,0	11,3
Sum psykisk helsevern for barn og unge		100,6	104,0	475,3	298,4	1103,1	111,5	418,4	2 610,8

Datakilde: SSB

* For poliklinikker og avdelinger er ikke spesialistutdanningene rapportert adskilt fra de andre utdanningskategoriene.

14.3 Personell – psykisk helsevern for voksne – institusjoner

Tabell 14.2 Personell i institusjoner og poliklinikker for voksne. 2001.

Institusjonsnavn	Avd/ poli	Psykia- tere	Andre leger	Kliniske Psyko- loger	Andre psyko- loger	Psyk spesial- spl.	Andre syke- pleiere	Terapi- pers m/spes. utd	Terapi- pers u/spes. utd	Annet pleie- perso- nell	Annet personell	Personell totalt
Østfold												
Sykehus												
Østfold SSH, div psykiatri	Sum	19,0	19,6	2,0	10,3	76,0	98,5	3,0	19,6	132,1	85,4	465,4
	Avd	*	35,6	*	8,0	*	171,8	*	18,5	132,1	82,9	448,8
	Poli	*	3,0	*	4,3	*	2,8	*	4,1	0,0	2,5	16,6
Distriktpsikiatrisk tilbud												
Sarpsborg psykiatriske bo- og behandlingssenter		0,0	0,0	0,0	0,0	13,8	9,0	0,0	0,0	30,0	17,6	70,4
Halden psykiatriske bo- og behandlingssenter		0,0	0,0	0,0	0,0	4,7	6,8	0,1	0,0	8,1	5,1	24,8
Fredrikstad psykiatriske bo og behandlingssenter		0,0	0,9	0,0	0,0	17,4	9,1	0,0	1,8	24,1	3,1	56,3
Indre Østfold psyk bo- og behandlingssenter		0,0	0,0	0,0	0,0	8,7	0,0	2,0	0,0	11,8	1,0	23,5
Poliklinikker												
VP poliklinikk Halden		1,0	1,0	1,9	2,2	2,7	0,0	1,0	0,0	1,8	3,3	14,9
VP poliklinikk Moss		2,8	2,5	1,8	2,0	2,0	0,0	1,0	0,0	0,0	3,0	15,1
VP poliklinikk Sarpsborg		3,0	1,8	3,0	2,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	3,5	14,3
VP poliklinikk Indre Østfold		2,1	2,0	0,4	2,2	3,0	0,0	2,6	1,4	0,0	3,6	17,3
VP poliklinikk Fredrikstad		1,0	3,1	2,0	2,0	1,0	0,0	2,0	0,0	0,0	2,0	13,1
Sum Østfold		28,9	30,9	11,0	20,7	129,2	124,4	11,7	22,7	207,8	127,6	715,0
Akershus												
Sykehus												
Blakstad sykehus	Sum	13,0	15,4	5,0	8,1	71,6	92,0	3,0	24,8	115,7	105,2	454,8
	Avd	*	27,4	*	13,1	*	159,6	*	27,3	115,7	105,2	449,3
	Poli	*	1,0	*	0,0	*	4,0	*	0,5	0,0	0,0	5,5
Sentr.sh i Akershus psyk avd.		10,0	20,8	3,0	3,7	54,2	68,2	6,0	35,2	77,6	75,6	354,3
Distriktpsikiatrisk tilbud												
Folloklinikken DPS	Sum	5,5	2,0	4,5	8,7	18,5	8,6	9,2	3,1	28,7	25,7	114,5
	Avd	*	2,5	*	1,5	*	22,3	*	8,0	28,7	19,7	82,7
	Poli	*	5,0	*	11,7	*	4,8	*	4,3	0,0	6,0	31,8

Institusjonsnavn	Avd/ poli	Psykia- tere	Andre leger	Kliniske Psyko- loger	Andre psyko- loger	Psyk spesial- spl.	Andre syke- pleiere	Terapi- pers m/spes. utd	Terapi- pers u/spes. utd	Annet pleie- perso- nell	Annet personell	Personell totalt
Lillestrømklubben DPS	Sum	5,5	11,2	2,0	8,5	13,8	9,5	3,0	3,0	15,3	18,1	89,8
	Avd	*	2,0	*	2,0	*	16,3	*	4,0	15,3	12,8	52,3
	Poli	*	14,7	*	8,5	*	7,0	*	2,0	0,0	5,3	37,5
Jessheimklubben DPS	Sum	3,0	3,0	2,0	7,3	10,8	9,5	0,0	6,0	24,3	9,1	74,9
	Avd	*	0,0	*	0,0	*	17,3	*	3,5	24,3	5,1	50,1
	Poli	*	6,0	*	9,3	*	3,0	*	2,5	0,0	4,0	24,8
Asker- og Bærumklubben	Sum	9,1	5,6	7,6	3,8	20,0	13,3	8,2	6,9	12,0	15,5	101,9
	Avd	*	1,0	*	0,0	*	28,3	*	8,8	12,0	7,2	57,3
	Poli	*	13,6	*	11,4	*	5,0	*	6,3	0,0	8,3	44,6
Sykehjem												
Fjerdingsby omsorgssenter		0,0	0,0	0,0	0,0	5,9	4,6	0,0	1,0	5,8	3,7	20,9
Solgården bo- og rehab.senter		0,0	0,0	0,0	0,0	2,3	0,9	0,0	0,0	11,1	0,0	14,3
Aurskog-Høland sykehjem psykiatrisk avdeling		0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	3,9	0,0	1,9	7,2	0,0	13,6
Berger bo- og beh.senter		0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	7,0	0,0	0,0	12,8	0,9	20,9
Sum Akershus		46,1	58,2	24,1	40,1	197,6	217,4	29,4	81,9	310,3	253,7	1 259,8
Oslo-Ullevål sektor												
Sykehus												
Ullevål sh Klinikk for psykiatri	Sum	35,0	16,2	9,8	10,7	116,7	70,6	8,0	30,0	302,5	41,0	640,5
	Avd	*	46,2	*	14,0	*	178,9	*	33,0	302,5	35,5	610,1
	Poli	*	5,0	*	6,5	*	8,4	*	5,0	0,0	5,5	30,4
Lien psyk behandlingssenter	Sum	5,0	5,0	4,0	0,0	20,8	5,5	0,0	11,0	11,0	5,0	67,3
	Avd	*	7,5	*	2,0	*	23,3	*	7,0	11,0	5,0	55,8
	Poli	*	2,5	*	2,0	*	3,0	*	4,0	0,0	0,0	11,5
Distriktpsikiatrisk tilbud												
Josefinegt DPS	Sum	4,0	3,0	5,5	1,5	26,9	20,7	4,0	13,0	35,6	10,0	124,2
	Avd	*	1,0	*	2,0	*	39,8	*	14,0	35,6	6,0	98,4
	Poli	*	6,0	*	5,0	*	7,8	*	3,0	0,0	4,0	25,8
Holmlia DPS	Sum	4,3	1,0	2,0	2,8	18,0	3,0	3,0	8,0	7,0	6,0	55,1
	Avd	*	1,0	*	0,0	*	18,0	*	9,0	7,0	3,0	38,0
	Poli	*	4,3	*	4,8	*	3,0	*	2,0	0,0	3,0	17,1

TABELLDEL 14 – PERSONELL

Institusjonsnavn	Avd/ poli	Psykia- tere	Andre leger	Kliniske Psyko- loger	Andre psyko- loger	Psyk spesial- spl.	Andre syke- pleiere	Terapi- pers m/spes. utd	Terapi- pers u/spes. utd	Annet pleie- perso- nell	Annet personell	Personell totalt
Ryen DPS	Sum	5,0	2,0	2,0	2,0	18,0	0,0	8,0	0,0	6,0	5,0	48,0
	Avd	*	1,0	*	1,0	*	14,0	*	5,5	6,0	5,0	32,5
	Poli	*	6,0	*	3,0	*	4,0	*	2,5	0,0	0,0	15,5
Sykehjem												
Leirvoll/Granlund sykehjem		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,3	0,0	0,0	7,9	6,0	16,2
Andre døgninstitusjoner												
Solbu ettervernshjem		0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0	5,0	0,0	0,0	6,0
Tåsen psyk langtidspensjonat		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,0	2,0	0,8	6,8
Sum Oslo-Ullevål sektor		53,3	27,2	23,3	17,0	201,4	102,1	23,0	71,0	372,0	73,8	964,1
Oslo-Aker sektor												
Sykehus												
Aker sykehus div. psykiatri	Sum	27,0	26,1	0,0	25,0	136,3	61,7	0,0	20,0	176,0	94,0	565,0
	Avd	*	45,0	*	17,0	*	194,0	*	19,0	175,0	85,0	534,0
	Poli	*	8,0	*	8,0	*	4,0	*	1,0	1,0	9,0	31,0
Grorud DPS	Sum	4,0	2,0	4,0	2,0	13,0	0,0	0,0	6,0	8,0	4,0	43,0
	Avd	*	1,0	*	0,0	*	5,0	*	4,0	8,0	3,5	21,5
	Poli	*	5,0	*	6,0	*	8,0	*	2,0	0,0	0,5	21,5
Sinsen DPS	Sum	6,0	4,0	6,0	4,0	22,0	4,5	13,0	0,0	5,0	7,3	71,8
	Avd	*	4,0	0,0	2,0	0,0	21,5	0,0	9,0	5,0	7,3	48,8
	Poli	*	6,0	0,0	8,0	0,0	5,0	0,0	4,0	0,0	0,0	23,0
Furuset DPS	Sum	1,8	2,7	0,0	2,1	6,5	4,0	3,6	0,0	6,1	3,2	30,0
	Avd	*	0,0	*	0,0	*	4,0	*	0,0	6,1	0,0	10,1
	Poli	*	4,5	*	2,1	*	6,5	*	3,6	0,0	3,2	19,9
Sykehjem												
Furukollen sykehjem		0,3	0,0	0,0	0,0	3,4	9,6	0,0	0,0	38,5	14,5	66,3
Rishaugen sykehjem		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,0	0,0	0,0	11,6	1,0	15,6
Skjelfoss psykiatriske senter		0,0	0,0	0,0	0,0	1,8	6,1	0,0	1,0	12,0	4,1	25,0
Grefsenlia sykehjem		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	19,0	0,0	4,0	35,0	16,0	74,0
Nesset psykiatriske senter		0,1	0,1	0,0	0,0	1,0	3,1	0,0	0,0	8,8	3,4	16,4
Loisegt 30 – psyk rehab.sent.		0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	2,0	1,0	3,0	2,0	1,5	11,5
Sum Oslo-Aker sektor		39,2	34,8	10,0	33,1	186,0	113,0	19,1	32,5	303,0	149,0	918,6

Institusjonsnavn	Avd/ poli	Psykia- tere	Andre leger	Kliniske Psyko- loger	Andre psyko- loger	Psyk spesial- spl.	Andre syke- pleiere	Terapi- pers m/spes. utd	Terapi- pers u/spes. utd	Annet pleie- perso- nell	Annet personell	Personell totalt
Oslo-Lovisenberg sektor												
Sykehus												
Oslo Hospital		0,5	2,5	0,0	3,0	18,0	2,6	7,0	2,5	12,9	12,0	60,9
Lovisenberg sykehus		9,0	9,0	2,8	0,8	44,9	39,3	7,3	1,9	51,4	38,7	205,0
Distriktpsikiatrisk tilbud												
Tøyen DPS	Sum	5,5	2,0	14,8	2,5	20,1	8,0	0,0	8,9	6,8	38,3	106,9
	Avd	*	1,0	*	0,0	*	22,1	*	3,9	6,8	27,8	61,7
	Poli	*	6,5	*	17,3	*	6,0	*	5,0	0,0	10,5	45,2
Lovisenberg DPS	Sum	2,0	2,0	3,0	1,0	13,5	0,0	0,0	2,9	2,0	10,6	37,0
	Avd	*	0,0	*	1,0	*	11,5	*	1,0	2,0	10,6	26,1
	Poli	*	4,0	*	3,0	*	2,0	*	1,9	0,0	0,0	10,9
Sykehjem												
Solstad bo- og beh.senter		0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	17,6	4,0	23,6
Nøstret bo- og beh.senter		0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	1,4	0,0	0,0	9,4	3,8	16,5
Daginstitutioner for voksne												
Røyse treningssenter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	4,5	6,5
Sum Oslo-Lovisenberg sektor		17,0	15,5	20,6	7,3	100,5	51,2	14,3	16,2	102,0	111,9	456,4
Oslo-Diakonhj. sektor												
Sykehus												
Diakonhjemmets sykehus psikiatrisk avd Vinderen	Sum	10,0	9,5	0,0	0,8	41,5	12,4	1,0	10,1	61,2	30,3	176,8
	Avd	*	18,5	*	0,0	*	51,9	*	11,1	61,2	29,3	172,0
	Poli	*	1,0	*	0,8	*	2,0	*	0,0	0,0	1,0	4,8
Distriktpsikiatrisk tilbud												
DPS Vinderen	Sum	5,0	4,0	3,0	2,7	5,0	12,6	3,0	4,8	2,8	12,2	55,0
	Avd	*	0,0	*	0,7	*	8,6	*	3,9	2,8	6,2	22,2
	Poli	*	9,0	*	5,0	*	9,0	*	3,9	0,0	6,0	32,9
Sum Oslo-Diakonhj. sektor		15,0	13,5	3,0	3,5	46,5	25,0	4,0	14,8	64,1	42,5	231,8
Sum Oslo		124,5	91,0	56,9	60,9	534,4	291,3	60,4	134,5	841,0	377,1	2 570,9
Hedmark												
Sykehus												
Sanderud sykehus	Sum	17,0	9,1	11,0	1,6	118,0	46,6	0,0	24,3	130,9	76,6	435,0
	Avd	*	14,0	*	4,3	*	140,9	*	17,4	130,9	72,3	379,6
	Poli	*	12,1	*	8,3	*	23,7	*	6,9	0,0	4,3	55,3

Institusjonsnavn	Avd/ poli	Psykia- tere	Andre leger	Kliniske Psyko- loger	Andre psyko- loger	Psyk spesial- spl.	Andre syke- pleiere	Terapi- pers m/spes. utd	Terapi- pers u/spes. utd	Annet pleie- perso- nell	Annet personell	Personell totalt
Distriktpsikiatrisk tilbud												
Tynset psykiatriske senter	Sum	1,4	0,0	0,7	3,4	7,1	3,3	0,8	0,0	8,5	4,2	29,4
	Avd	*	0,4	*	0,6	*	9,4	*	0,8	8,5	2,0	21,7
	Poli	*	1,0	*	3,5	*	1,0	*	0,0	0,0	2,2	7,7
Psyk senter Kongsvinger	Sum	1,9	0,1	0,0	5,0	6,0	3,9	0,0	0,6	12,2	9,3	39,0
	Avd	*	0,0	*	0,0	*	8,9	*	0,6	12,2	6,3	28,0
	Poli	*	2,0	*	5,0	*	1,0	*	0,0	0,0	3,0	11,0
Sum Hedmark		20,3	9,2	11,7	10,0	131,1	53,8	0,8	24,9	151,6	90,1	503,4
Oppland												
Sykehus												
Oppland SSH, avd Reinsvoll		6,9	8,9	0,0	2,0	26,8	49,7	0,0	24,1	95,9	41,5	255,8
Oppland SSH, avd Gjøvik		4,0	4,0	0,0	0,0	25,0	12,0	0,0	4,0	7,0	4,3	60,3
Distriktpsikiatrisk tilbud												
Kløverhagen psyk senter		0,0	0,0	0,0	0,0	3,0	5,5	0,0	0,0	20,5	10,6	39,6
Hadeland DPS	Sum	0,8	0,0	0,8	2,2	7,8	5,6	0,0	2,0	12,2	6,5	37,9
	Avd	*	0,2	*	0,0	*	10,6	*	0,0	12,2	6,5	29,5
	Poli	*	0,6	*	3,0	*	2,8	*	2,0	0,0	0,0	8,4
Lillehammer/Gudbrandsdal DPS	Sum	5,0	2,0	2,0	4,0	14,0	6,8	6,0	2,0	17,8	20,0	79,5
	Avd	*	0,0	*	0,0	*	15,8	*	2,0	17,8	12,5	48,0
	Poli	*	7,0	*	6,0	*	5,0	*	6,0	0,0	7,5	31,5
Gjøvik/Land/Valdres DPS	Sum	3,7	1,0	4,0	1,0	12,1	10,3	1,0	6,8	25,0	16,8	81,6
	Avd	*	0,0	*	0,0	*	19,4	*	1,8	25,0	10,8	56,9
	Poli	*	4,7	*	5,0	*	3,0	*	6,0	0,0	6,0	24,8
Poliklinikker for voksne												
Psyk poliklinikk Reinsvoll		2,0	0,0	2,0	1,0	5,0	0,0	4,0	3,0	1,0	4,3	22,3
Sykehjem												
Petershagen psyk senter		0,0	0,0	0,0	0,0	6,5	2,5	0,0	0,0	16,4	8,5	33,9
Fekjærs psykiatriske senter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	7,6	0,0	4,0	5,8	4,4	22,2
Sum Oppland		22,4	15,9	8,8	10,2	100,6	99,9	11,0	45,9	201,5	116,9	633,2

Institusjonsnavn	Avd/ poli	Psykia- tere	Andre leger	Kliniske Psyko- loger	Andre psyko- loger	Psyk spesial- spl.	Andre syke- pleiere	Terapi- pers m/spes. utd	Terapi- pers u/spes. utd	Annet pleie- perso- nell	Annet personell	Personell totalt
Buskerud												
Sykehus												
Buskerud sentralsykehus	Sum	8,5	12,0	1,0	7,8	42,0	45,4	0,0	5,5	72,8	47,2	242,1
	Avd	*	19,0	*	7,8	*	85,8	*	5,5	72,8	47,2	238,1
	Poli	*	1,5	*	1,0	*	1,5	*	0,0	0,0	0,0	4,0
Distriktpsykiatrisk tilbud												
Røsetoppen beh.senter		0,0	0,0	0,0	1,0	5,0	7,0	1,0	2,0	22,0	5,0	43,0
Hallingdal sjukest. psyk enhet	Sum	1,0	1,0	1,0	1,0	9,0	3,0	0,0	0,0	7,5	6,0	29,5
	Avd	*	2,0	*	2,0	*	10,5	*	0,0	7,5	6,0	28,0
	Poli	*	0,0	*	0,0	*	1,5	*	0,0	0,0	0,0	1,5
Drammen DPS	Sum	9,5	1,0	3,0	13,0	29,8	19,4	5,0	20,3	28,9	36,0	165,9
	Avd	*	2,0	*	3,0	*	40,1	*	16,0	28,9	33,5	123,5
	Poli	*	8,5	*	13,0	*	9,1	*	9,3	0,0	2,5	42,4
Kongsberg psykiatriske senter	Sum	2,5	2,5	2,0	3,8	4,0	4,8	1,4	0,0	21,2	9,0	51,2
	Avd	*	1,0	*	0,0	*	3,0	*	0,4	19,7	3,0	27,1
	Poli	*	4,0	*	5,8	*	5,8	*	1,0	1,5	6,0	24,1
Poliklinikker for voksne												
Voksenpsyk polikl Modum		1,0	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0	0,0	1,0	0,0	2,1	7,1
Ringerike psykiatriske senter	Sum	2,5	0,3	3,7	1,9	6,2	0,0	5,0	0,0	0,0	4,0	23,6
	Avd	*	0,0	*	0,0	*	3,4	*	1,0	0,0	0,4	4,6
	Poli	*	2,8	*	5,6	*	2,8	*	4,0	0,0	3,6	19,0
Sykehjem												
Lerberg behandlingssenter		0,0	0,0	0,0	0,0	4,7	6,9	0,0	1,2	23,3	6,7	42,9
Andre døgninstitusjoner												
Bergfløtt behandlingssenter		0,0	0,0	1,0	0,0	1,0	9,0	0,0	4,0	12,0	6,0	33,0
Spesialenheten i Buskerud		0,3	0,0	1,0	0,0	1,0	12,5	0,0	0,0	3,8	2,0	20,5
Sum Buskerud		25,3	17,8	12,7	29,5	103,6	108,0	12,4	34,0	191,4	124,0	658,7
Vestfold												
Sykehus												
Vestfold SSH psyk klinikk	Sum	9,0	8,2	3,0	9,4	84,3	37,8	3,0	14,6	51,3	36,1	256,7
	Avd	*	17,2	*	11,9	*	119,3	*	16,5	51,3	35,1	251,3
	Poli	*	0,0	*	0,5	*	2,8	*	1,1	0,0	1,0	5,4

Institusjonsnavn	Avd/ poli	Psykia- tere	Andre leger	Kliniske Psyko- loger	Andre psyko- loger	Psyk spesial- spl.	Andre syke- pleiere	Terapi- pers m/spes. utd	Terapi- pers u/spes. utd	Annet pleie- perso- nell	Annet personell	Personell totalt
Distriktpsikiatrisk tilbud												
Sandefjord DPS	Sum	2,0	1,0	3,0	4,0	14,0	9,5	3,8	0,5	18,9	13,5	70,1
	Avd	*	0,0	*	1,0	*	17,5	*	0,5	18,1	13,5	50,5
	Poli	*	3,0	*	6,0	*	6,0	*	3,8	0,8	0,0	19,6
Larvik DPS	Sum	3,0	1,0	2,0	2,0	13,3	10,9	2,0	6,0	22,5	13,7	76,4
	Avd	*	0,0	*	0,0	*	21,2	*	4,0	22,5	13,7	61,4
	Poli	*	4,0	*	4,0	*	3,0	*	4,0	0,0	0,0	15,0
Nordre Vestfold DPS	Sum	2,6	0,5	3,0	3,3	28,9	3,0	2,7	0,5	10,4	18,3	73,2
	Avd	*	1,0	*	0,4	*	28,1	*	0,3	10,4	18,3	58,4
	Poli	*	2,2	*	5,9	*	3,8	*	2,9	0,0	0,0	14,8
Tønsberg DPS	Sum	4,0	0,0	5,0	5,8	33,8	10,3	1,0	6,8	16,3	22,0	104,9
	Avd	*	0,0	*	0,0	*	24,4	*	0,8	16,3	22,0	63,4
	Poli	*	4,0	*	10,8	*	19,7	*	7,0	0,0	0,0	41,5
Sum Vestfold		20,6	10,7	16,0	24,5	174,3	71,5	12,5	28,4	119,2	103,6	581,2
Telemark												
Sykehus												
Telemark sentralsjukehus	Sum	7,0	8,0	3,0	2,5	75,0	44,3	0,0	23,6	132,7	38,9	334,9
	Avd	*	10,0	*	3,0	*	112,0	*	19,6	132,7	33,8	311,0
	Poli	*	5,0	*	2,5	*	7,3	*	4,0	0,0	5,1	23,9
Distriktpsikiatrisk tilbud												
Seljord psykiatriske senter	Sum	2,0	0,4	0,0	2,0	5,9	8,8	0,0	2,5	17,4	15,8	54,7
	Avd	*	1,1	*	0,0	*	13,6	*	2,5	17,4	14,0	48,6
	Poli	*	1,3	*	2,0	*	1,0	*	0,0	0,0	1,8	6,1
Psykisk Eining - Notodden sh	Sum	2,0	2,6	1,0	5,0	5,4	10,6	0,0	7,0	9,4	7,6	50,6
	Avd	*	2,0	*	1,0	*	14,0	*	3,0	9,4	3,4	32,8
	Poli	*	2,6	*	5,0	*	2,0	*	4,0	0,0	4,2	17,8
Poliklinikker												
Kragerø komb. helseinst. VP		1,4	0,0	1,0	2,0	1,0	0,0	1,0	2,0	0,0	2,0	10,4
TSS Distriktklinikk	Sum	4,0	3,0	5,0	5,0	9,2	3,8	3,0	3,9	4,8	13,0	54,7
	Avd	*	1,0	*	1,0	*	6,0	*	0,0	2,0	0,5	10,5
	Poli	*	6,0	*	9,0	*	7,0	*	6,9	2,8	12,5	44,2
Sum Telemark		16,4	14,0	10,0	16,5	96,5	67,4	4,0	39,0	164,2	77,3	505,3

Institusjonsnavn	Avd/ poli	Psykia- tere	Andre leger	Kliniske Psyko- loger	Andre psyko- loger	Psyk spesial- spl.	Andre syke- pleiere	Terapi- pers m/spes. utd	Terapi- pers u/spes. utd	Annet pleie- perso- nell	Annet personell	Personell totalt
Aust-Agder												
Sykehus												
Aust-Agder sentralsykehus	Sum	12,0	15,0	0,0	10,0	60,5	16,4	0,0	22,5	15,0	13,0	164,4
	Avd	*	18,0	*	4,0	*	73,9	*	18,0	15,0	8,0	136,9
	Poli	*	9,0	*	6,0	*	3,0	*	4,5	0,0	5,0	27,5
Distriktpsykiatrisk tilbud												
Egra psykiatriske senter		0,0	0,1	0,0	0,0	5,3	5,8	0,0	0,0	7,8	4,6	23,5
Aas psykiatriske senter		0,0	0,1	0,0	0,0	6,9	6,1	0,0	2,0	11,0	3,6	29,7
Mauråsen psykiatriske senter		0,0	0,0	0,0	0,0	2,8	4,6	0,0	0,0	11,9	7,1	26,3
Byglandsfjord psyk senter		0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	7,4	0,0	0,8	7,4	6,3	21,8
Sum Aust-Agder		12,0	15,2	0,0	10,0	75,4	40,2	0,0	25,3	53,0	34,5	265,6
Vest-Agder												
Sykehus												
Vest-Agder sentralsykehus	Sum	8,5	9,1	1,4	6,1	37,9	77,3	0,0	28,3	59,9	62,7	291,2
	Avd	*	17,0	*	7,5	*	113,2	*	22,6	59,8	61,7	281,8
	Poli	*	0,6	*	0,0	*	2,0	*	5,7	0,1	1,0	9,4
Distriktpsykiatrisk tilbud												
Lister sykehus	Sum	1,8	2,3	0,0	4,0	0,0	21,8	0,0	8,8	10,4	5,4	54,4
	Avd	*	1,1	*	2,0	*	19,8	*	8,8	10,4	3,1	45,1
	Poli	*	3,0	*	2,0	*	2,0	*	0,0	0,0	2,3	9,3
DPS Sør	Sum	9,4	0,3	8,0	0,6	36,0	13,5	0,0	7,0	40,2	24,7	139,7
	Avd	*	2,3	*	1,6	*	42,5	*	4,0	40,2	17,2	107,8
	Poli	*	7,4	*	7,0	*	7,0	*	3,0	0,0	7,5	31,9
Sum Vest-Agder		19,7	11,7	9,4	10,8	73,9	112,5	0,0	44,1	110,5	92,8	485,2
Rogaland												
Sykehus												
Fylkessjukehuset i Haugesund	Sum	5,5	6,5	9,0	7,0	31,0	23,3	6,0	1,5	25,0	22,7	137,5
	Avd	*	6,5	*	2,0	*	43,5	*	0,5	25,0	16,7	94,2
	Poli	*	5,5	*	14,0	*	10,8	*	7,0	0,0	6,0	43,3
Rogaland psyk sjukehus	Sum	24,0	21,4	12,0	26,5	64,0	94,5	6,0	39,0	108,9	100,9	497,3
	Avd	*	30,2	*	19,0	*	133,5	*	33,0	108,9	90,6	415,3
	Poli	*	15,2	*	19,5	*	25,0	*	12,0	0,0	10,3	82,0

TABELLDEL 14 – PERSONELL

Institusjonsnavn	Avd/ poli	Psykia- tere	Andre leger	Kliniske Psyko- loger	Andre psyko- loger	Psyk spesial- spl.	Andre syke- pleiere	Terapi- pers m/spes. utd	Terapi- pers u/spes. utd	Annet pleie- perso- nell	Annet personell	Personell totalt
Distriktpsikiatrisk tilbud												
Jæren DPS	Sum	4,0	4,0	0,0	4,0	22,5	35,5	2,0	5,0	26,0	20,8	123,8
	Avd	*	7,0	*	3,0	*	57,0	*	6,0	26,0	19,8	118,8
	Poli	*	1,0	*	1,0	*	1,0	*	1,0	0,0	1,0	5,0
Sykehjem												
Kopervik bu- og behandl.heim		0,1	0,1	0,0	0,0	4,8	9,2	0,0	0,0	9,6	6,4	30,2
Engelsvoll psykiatriske senter		0,0	0,3	0,0	0,0	2,0	8,6	0,0	0,8	10,8	8,3	30,6
Klokkergarden psyk senter		0,3	0,0	0,0	0,0	3,8	8,9	0,0	1,0	27,5	4,3	45,8
Randaberg psyk senter		0,0	0,0	0,0	0,0	2,9	10,3	0,1	0,3	15,3	4,6	33,6
Lysskar psykiatriske senter		0,0	0,1	0,0	0,0	8,0	3,4	0,0	0,0	11,5	8,1	31,2
Strand psykiatriske senter		0,6	0,0	0,0	0,0	6,0	4,1	0,0	0,0	10,6	1,5	22,7
Varatun psykiatriske senter		0,2	0,1	0,0	0,0	10,0	8,3	0,0	2,5	24,8	7,8	53,7
Stølen psykiatriske senter		0,0	0,2	0,0	0,0	11,9	4,8	0,0	0,0	8,2	5,4	30,4
Lassahagen		0,1	0,0	0,0	0,0	8,0	6,5	5,0	0,5	10,3	5,8	36,1
Dalane psykiatriske senter		0,2	0,1	0,0	0,0	8,6	6,4	0,0	0,5	10,9	0,0	26,7
Bjødnteigen psyk senter		0,2	0,1	0,0	0,2	0,0	8,8	0,0	0,3	10,1	2,5	22,1
Aksdal psykiatriske senter		0,0	0,0	0,0	0,0	3,0	7,8	0,0	0,5	8,6	2,5	22,4
Lassatjern ettervernshjem		0,1	0,0	0,0	0,0	1,0	1,0	0,0	0,0	4,3	0,5	6,9
Sum Rogaland		35,2	32,9	21,0	37,7	187,4	241,3	19,1	51,8	322,4	202,0	1 150,8
Hordaland												
Sykehus												
Solli nervesanatorium	Sum	0,0	9,5	0,0	7,0	0,0	33,0	0,0	6,5	3,5	19,9	79,4
	Avd	*	4,5	*	4,0	*	29,4	*	6,5	3,5	16,9	64,8
	Poli	*	5,0	*	3,0	*	3,6	*	0,0	0,0	3,0	14,6
Olaviken behandlingssenter	Sum	1,5	0,9	1,6	2,5	6,2	24,6	0,0	2,1	33,6	14,6	87,7
	Avd	*	1,3	*	1,1	*	26,6	*	2,1	33,6	14,1	78,8
	Poli	*	1,1	*	3,1	*	4,2	*	0,0	0,0	0,5	8,9
Valen sjukehus	Sum	4,0	1,5	3,0	3,0	22,8	25,0	2,8	5,8	138,5	58,9	265,2
	Avd	*	4,8	*	4,0	*	46,8	*	7,6	138,5	57,6	259,1
	Poli	*	0,8	*	2,0	*	1,0	*	1,0	0,0	1,3	6,1
Sandviken sykehus	Sum	11,7	9,3	6,0	21,4	92,3	69,9	5,0	13,2	96,9	50,4	376,1
	Avd	*	20,8	*	22,6	*	161,2	*	15,7	96,9	49,4	366,6
	Poli	*	0,2	*	4,8	*	1,0	*	2,5	0,0	1,0	9,5

Institusjonsnavn	Avd/ poli	Psykia- tere	Andre leger	Kliniske Psyko- loger	Andre psyko- loger	Psyk spesial- spl.	Andre syke- pleiere	Terapi- pers m/spes. utd	Terapi- pers u/spes. utd	Annet pleie- perso- nell	Annet personell	Personell totalt
Haukeland sykehus	Sum	9,5	9,7	0,0	2,0	0,0	71,0	0,0	6,8	14,8	29,2	143,3
	Avd	*	15,0	*	2,0	*	71,0	*	6,8	14,8	28,2	138,1
	Poli	*	4,2	*	0,0	*	0,0	*	0,0	0,0	1,0	5,2
Distriktpsykiatrisk tilbud												
Voss psyk senter Bjørkeli		0,0	0,1	0,0	0,0	7,1	6,5	0,0	1,8	16,4	7,2	38,9
Åstveit DPS	Sum	8,4	0,5	15,3	0,0	33,8	4,5	7,6	0,0	36,7	25,5	132,2
	Avd	*	1,7	*	2,7	*	28,3	*	3,2	35,9	19,5	91,3
	Poli	*	7,2	*	12,6	*	9,9	*	4,4	0,8	6,0	40,9
Betanien psykiatriske senter	Sum	1,0	0,1	8,0	3,6	15,9	6,5	0,2	6,6	6,4	12,6	60,8
	Avd	*	1,1	*	2,5	*	18,8	*	5,3	6,4	8,6	42,6
	Poli	*	0,0	*	9,1	*	3,6	*	1,5	0,0	4,0	18,2
Stord DPS	Sum	4,0	1,0	0,0	2,5	7,5	4,2	0,0	3,0	8,3	5,0	35,4
	Avd	*	0,0	*	0,0	*	10,7	*	3,0	8,3	1,4	23,3
	Poli	*	5,0	*	2,5	*	1,0	*	0,0	0,0	3,7	12,2
Odda psykiatriske senter	Sum	1,6	0,0	1,0	1,0	6,6	3,4	0,0	4,8	9,6	8,1	36,0
	Avd	*	0,1	*	0,0	*	8,4	*	2,0	9,6	6,6	26,7
	Poli	*	1,5	*	2,0	*	1,6	*	2,8	0,0	1,5	9,3
Fjell og Årstad DPS	Sum	5,8	4,0	9,0	2,3	23,9	15,1	0,0	11,4	34,8	21,8	128,2
	Avd	*	1,4	*	1,8	*	34,1	*	6,6	34,8	13,2	92,0
	Poli	*	8,4	*	9,5	*	4,9	*	4,8	0,0	8,6	36,2
Poliklinikker												
Fylkessjukehuset på Voss	Sum	1,0	0,2	3,0	0,8	2,8	0,2	0,0	0,0	0,8	3,5	12,3
	Avd	*	0,0	*	0,0	*	2,0	*	0,0	0,8	1,0	3,8
	Poli	*	1,2	*	3,8	*	1,0	*	0,0	0,0	2,5	8,5
Sykehjem												
Askviknes VPS		0,3	0,0	0,0	0,0	3,3	4,8	0,0	1,1	23,3	5,0	37,8
Radøy sjukeheim		0,0	0,1	0,0	0,0	2,0	6,8	0,0	0,5	11,8	7,0	28,1
Sum Hordaland		48,8	36,9	46,9	46,1	224,0	275,4	15,6	63,5	435,2	268,7	1 461,4
Sogn og Fjordane												
Sykehus												
Psykiatrisk klinikk, Førde	Sum	6,5	2,0	3,0	0,0	20,0	16,3	0,0	4,2	27,8	13,3	93,1
	Avd	*	6,0	*	1,0	*	33,1	*	4,2	26,0	10,5	80,8
	Poli	*	2,5	*	2,0	*	3,2	*	0,0	1,8	2,8	12,3

Institusjonsnavn	Avd/ poli	Psykia- tere	Andre leger	Kliniske Psyko- loger	Andre psyko- loger	Psyk spesial- spl.	Andre syke- pleiere	Terapi- pers m/spes. utd	Terapi- pers u/spes. utd	Annet pleie- perso- nell	Annet personell	Personell totalt
Distriktpsikiatrisk tilbud												
Nordfjord psykiatriske senter	Sum	1,5	1,5	0,0	2,4	13,0	3,9	1,0	11,8	17,0	7,5	59,6
	Avd	*	2,0	*	1,0	*	13,9	*	6,8	17,0	5,0	45,7
	Poli	*	1,0	*	1,4	*	3,0	*	6,0	0,0	2,5	13,9
Indre Sogn psyk senter (S&F)	Sum	1,5	1,0	0,0	1,0	9,6	7,6	0,0	8,4	7,5	11,0	47,6
	Avd	*	1,0	*	0,0	*	15,3	*	4,9	7,5	7,7	36,4
	Poli	*	1,5	*	1,0	*	1,9	*	3,5	0,0	3,3	11,2
Poliklinikker												
Psykiatrisk senter SSSF Florø		1,0	0,0	0,0	1,0	3,0	1,0	0,0	0,0	2,0	2,9	10,9
Tronvik psyk beh.heim		0,4	-0,3	0,0	2,0	7,8	9,6	0,0	8,3	51,5	19,5	98,8
Sum Sogn og Fjordane		10,9	4,2	3,0	6,4	53,4	38,4	1,0	32,7	105,8	54,2	310,0
Møre og Romsdal												
Sykehus												
Fylkessjukehuset i Molde	Sum	13,0	11,8	6,0	6,9	66,1	44,1	15,0	9,8	126,8	93,1	392,6
	Avd	*	9,8	*	5,9	*	105,2	*	20,8	124,0	91,3	357,0
	Poli	*	15,0	*	7,0	*	5,0	*	4,0	2,8	1,8	35,6
Sentralsj.h i Møre og Romsdal	Sum	6,0	16,0	4,5	0,0	21,0	28,8	1,0	0,0	39,2	10,2	126,7
	Avd	*	14,0	*	0,0	*	44,8	*	0,0	29,4	5,4	93,6
	Poli	*	8,0	*	4,5	*	5,0	*	1,0	9,8	4,8	33,1
Distriktpsikiatrisk tilbud												
Vegsund psykiatriske senter		0,0	0,0	0,0	0,0	9,8	5,6	0,0	0,0	11,3	4,7	31,4
Eide psykiatriske senter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,2	0,0	1,5	7,1	9,1	23,8
Volda psykiatriske senter		0,0	0,0	0,0	0,0	5,0	2,5	0,0	0,5	15,1	1,9	25,1
Tingvoll psykiatriske senter		0,0	0,0	0,0	0,0	3,0	3,8	0,0	0,0	10,7	5,7	23,2
Sande psykiatriske senter		0,0	0,0	0,0	0,0	4,0	2,0	0,0	1,0	9,3	5,2	21,5
Nordlandet psyk senter		0,0	0,0	0,0	0,0	11,5	6,5	0,0	1,5	17,9	5,6	43,0
Sjøholt psykiatriske senter		0,0	0,0	0,0	0,0	4,1	6,8	0,0	0,0	8,2	4,3	23,4
Poliklinikker												
VP polikl FSH i Kristiansund		0,9	0,0	5,0	2,0	3,6	0,0	4,0	0,0	0,0	8,3	23,7
VP poliklinikk FSH i Volda		1,0	0,9	2,6	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0	3,9	2,0	13,4
Sum Møre og Romsdal		20,9	28,7	18,1	8,9	131,1	106,3	20,0	14,3	249,5	149,8	747,5

Institusjonsnavn	Avd/ poli	Psykia- tere	Andre leger	Kliniske Psyko- loger	Andre psyko- loger	Psyk spesial- spl.	Andre syke- pleiere	Terapi- pers m/spes. utd	Terapi- pers u/spes. utd	Annet pleie- perso- nell	Annet personell	Personell totalt
Sør-Trøndelag												
Sykehus												
Sør-Trøndelag Psyk Sykehus	Sum	23,7	24,7	19,3	33,3	112,1	111,3	21,6	25,0	108,6	84,9	564,5
	Avd	*	23,8	*	15,4	*	201,0	*	31,5	108,6	48,8	429,0
	Poli	*	24,6	*	37,2	*	22,4	*	15,1	0,0	36,2	135,5
Distriktpsykiatrisk tilbud												
Åfjord bo-/beh.senter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,2	0,0	3,0	6,8	0,0	13,0
Haltdalen bo-/beh.senter		0,0	0,0	0,0	0,0	2,8	3,0	0,0	1,5	8,0	2,8	18,1
Betania Malvik		0,1	0,0	0,2	0,0	6,9	5,8	0,8	1,6	9,0	6,9	31,3
Leistad psyk bo-/beh.senter		0,0	0,0	0,0	0,0	21,0	2,0	0,0	4,0	15,5	9,5	52,0
Tiller psyk bo-/beh.senter		0,0	0,0	0,0	0,0	14,0	3,5	1,0	8,0	16,5	5,0	48,0
Poliklinikker												
Fosen-teamet		0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	1,0	2,0	1,0	0,0	0,7	5,7
Sum Sør-Trøndelag		23,8	24,7	19,5	34,3	156,8	129,9	25,4	44,1	164,3	109,8	732,6
Nord-Trøndelag												
Sykehus												
Namdal sykehus, psyk avd	Sum	7,6	0,8	2,4	2,9	27,9	22,8	7,6	1,0	16,3	34,6	124,0
	Avd	*	3,0	*	1,0	*	39,4	*	0,0	16,3	34,1	93,9
	Poli	*	5,4	*	4,3	*	11,3	*	8,6	0,0	0,5	30,1
Innherrad sykehus, psyk avd	Sum	7,0	8,0	5,6	6,0	38,8	18,3	16,0	0,0	18,9	23,4	141,9
	Avd	*	7,3	*	3,0	*	46,0	*	3,6	18,9	22,9	101,7
	Poli	*	7,7	*	8,6	*	11,0	*	12,4	0,0	0,5	40,2
Sykehjem												
DPS Ytre Namdal		0,0	0,0	0,0	0,0	2,5	6,5	0,0	0,5	6,9	1,1	17,6
Betania psykiatriske senter		0,0	0,0	0,0	0,0	6,3	3,5	0,0	1,8	9,9	6,6	28,0
DPS Stjørdal		0,2	0,2	0,0	0,0	4,5	7,5	0,0	2,5	9,3	3,6	27,8
Sum Nord-Trøndelag		14,8	9,0	8,0	8,9	79,9	58,6	23,6	5,8	61,3	69,4	339,2
Nordland												
Sykehus												
Nordland psyk sykehus		11,4	16,9	12,0	7,6	59,2	63,8	14,6	42,4	90,1	76,0	394,0

Institusjonsnavn	Avd/ poli	Psykia- tere	Andre leger	Kliniske Psyko- loger	Andre psyko- loger	Psyk spesial- spl.	Andre syke- pleiere	Terapi- pers m/spes. utd	Terapi- pers u/spes. utd	Annet pleie- perso- nell	Annet personell	Personell totalt
Distriktpsikiatrisk tilbud												
Vefsn sykehus senter for psyk helsevern	Sum	3,0	0,0	3,0	0,0	10,7	1,1	3,0	0,0	6,9	7,1	34,7
	Avd	*	1,5	*	1,0	*	11,3	*	1,0	6,9	7,1	28,7
	Poli	*	1,5	*	2,0	*	0,5	*	2,0	0,0	0,0	6,0
Ofoten psyk senter	Sum	2,0	1,0	3,0	3,0	17,0	7,5	0,0	2,0	23,0	17,0	75,5
	Avd	*	3,0	*	3,0	*	21,5	*	2,0	23,0	15,0	67,5
	Poli	*	0,0	*	3,0	*	3,0	*	0,0	0,0	2,0	8,0
Psykiatrisk senter i Vesterålen	Sum	4,0	0,0	1,5	3,5	0,0	14,8	1,0	16,0	12,8	6,5	60,0
	Avd	*	0,0	*	0,0	*	12,8	*	11,0	12,8	4,5	41,0
	Poli	*	4,0	*	5,0	*	2,0	*	6,0	0,0	2,0	19,0
Røsvik bo- og beh.senter		0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	2,5	0,0	3,0	15,9	5,0	28,4
Poliklinikker												
Rana sykehus, VP poliklinikk	Sum	1,0	0,5	0,6	4,2	4,7	0,0	4,6	0,0	0,0	5,0	20,6
	Avd	*	0,0	*	1,2	*	2,7	*	0,0	0,0	0,0	3,9
	Poli	*	1,5	*	3,6	*	2,0	*	4,6	0,0	5,0	16,7
Lofoten sykehus		1,0	1,0	3,0	1,0	5,0	0,8	3,2	0,0	0,5	6,1	21,6
Sandnessjøen sykehus VP	Sum	0,5	2,0	1,0	1,3	4,7	2,0	2,0	2,5	0,0	4,5	20,5
	Avd	*	0,0	*	0,0	*	1,7	*	1,5	0,0	0,0	3,2
	Poli	*	2,5	*	2,3	*	5,0	*	3,0	0,0	4,5	17,3
VOP Indre og Ytre Salten		3,3	0,0	4,0	3,0	8,6	0,0	4,0	4,3	1,0	2,6	30,8
Sykehjem												
Ytteren psykiatriske sykehjem		0,0	0,1	0,0	0,0	1,0	4,8	0,0	0,3	12,1	1,8	20,2
Kløveråsen utredn. og komp. senter		0,8	0,0	0,0	0,5	1,8	8,5	0,0	2,0	9,7	4,8	28,0
Sum Nordland		27,0	21,5	28,1	24,1	114,6	105,7	32,4	72,5	171,9	136,3	734,2
Troms												
Sykehus												
RiTØ Psykiatrisk avd		14,0	13,0	5,0	7,6	43,0	53,3	1,0	60,7	97,3	34,1	328,9
Distriktpsikiatrisk tilbud												
Psyk senter Midt-Troms bo- og behandling	Sum	3,0	1,0	1,0	4,0	7,8	5,8	0,0	8,3	9,9	11,9	52,7
	Avd	*	0,0	*	0,0	*	11,6	*	4,9	9,9	8,1	34,5
	Poli	*	4,0	*	5,0	*	2,0	*	3,4	0,0	3,8	18,2

Institusjonsnavn	Avd/ poli	Psykia- tere	Andre leger	Kliniske Psyko- loger	Andre psyko- loger	Psyk spesial- spl.	Andre syke- pleiere	Terapi- pers m/spes. utd	Terapi- pers u/spes. utd	Annet pleie- perso- nell	Annet personell	Personell totalt
Psykiatrisk senter for Tromsø og Karlsøy	Sum	3,4	4,5	5,6	4,8	14,0	5,3	0,0	16,5	12,8	7,0	74,0
	Avd	*	0,0	*	0,0	*	11,3	*	10,5	11,8	7,0	40,7
	Poli	*	7,9	*	10,4	*	8,0	*	6,0	1,0	0,0	33,3
Psykiatrisk senter Sør-Troms	Sum	5,0	0,0	5,0	0,0	14,0	6,5	1,0	3,0	0,3	4,8	39,5
	Avd	*	0,0	*	1,0	*	18,5	*	3,0	0,3	1,0	23,7
	Poli	*	5,0	*	4,0	*	2,0	*	1,0	0,0	3,8	15,8
Psyk senter region nord	Sum	0,7	0,3	1,0	2,0	5,0	4,7	0,0	2,2	15,9	6,3	38,0
	Avd	*	0,6	*	0,0	*	8,7	*	2,2	15,9	3,3	30,6
	Poli	*	0,4	*	3,0	*	1,0	*	0,0	0,0	3,0	7,4
Sum Troms		26,1	18,8	17,6	18,4	83,8	75,6	2,0	90,8	136,1	64,0	533,2
Finnmark												
Distriktpsikiatrisk tilbud												
DPS Vest-Finnmark	Sum	1,8	2,3	1,0	2,0	8,0	11,0	2,8	2,0	19,3	16,3	66,4
	Avd	*	0,3	*	0,0	*	16,0	*	2,0	19,3	13,3	50,8
	Poli	*	3,8	*	3,0	*	3,0	*	2,8	0,0	3,0	15,6
DPS Midt-Finnmark	Sum	0,4	0,0	0,0	2,0	11,5	3,5	2,0	3,0	13,8	6,6	42,7
	Avd	*	0,0	*	0,0	*	12,0	*	4,0	13,8	6,6	36,3
	Poli	*	0,4	*	2,0	*	3,0	*	1,0	0,0	0,0	6,4
DPS Øst-Finnmark	Sum	2,1	3,0	1,0	3,5	12,3	6,0	2,0	3,4	19,2	13,2	65,6
	Avd	*	0,5	*	0,8	*	16,0	*	3,0	19,2	9,2	48,6
	Poli	*	4,6	*	3,8	*	2,3	*	2,4	0,0	4,0	17,0
Sum Finnmark		4,3	5,3	2,0	7,5	31,8	20,5	6,8	8,4	52,2	36,0	174,6
Statlige institusjoner												
Sykehus												
Modum bads nervesanat.		7,2	4,8	8,8	4,8	34,2	10,0	0,0	19,1	17,1	58,3	164,3
Poliklinikker												
Rikshospitalet		2,0	0,0	2,0	0,0	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	3,0	9,0
Sum statlige institusjoner		9,2	4,8	10,8	4,8	35,2	10	1	19,1	17,1	61,3	173,3
Sum psykisk helsevern for voksne		557,1	461,4	335,6	430,3	2714,6	2247,8	289,2	883,4	4 066,2	2 549,1	14 534,8

Datakilde: SSB

* For poliklinikker og avdelinger er ikke spesialistutdanningene rapportert adskilt fra de andre utdanningskategoriene.

15 Døgnplasser og driftsstatistikk

Marit Sitter

15.1 Datagrunnlag og definisjoner

Tallmaterialet baserer seg på institusjonsstatistikken fra SSB og EDB-registrerte pasientdata fra døgninstitusjonene innenfor psykisk helsevern for voksne.

Tabell 15.1 viser driftsstatistikk for barne- og ungdomspsykiatrien. Antall heldøgns plasser, antall oppholdsdøgn og antall oppholdsdager er hentet fra institusjonsstatistikken. Antall saker med dag- og døgnbehandling er hentet fra BUPDATA. Det samme gjelder antall saker med poliklinisk behandling og antall tiltak med poliklinisk behandling. Antall tiltak med poliklinisk behandling omfatter både direkte og indirekte tiltak.

Tabell 15.2 omhandler driftsstatistikk i psykisk helsevern for voksne. Opplysninger om heldøgns plasser ved årets slutt, antall oppholdsdager for dagpasienter og antall polikliniske konsultasjoner med refusjonsrett, er hentet fra institusjonsstatistikken. Tallmaterialet for utskrivinger, oppholdsdøgn og antall døgnpasienter inneliggende ved årets slutt er primært hentet fra pasientdata fra døgninstitusjonene for voksne. Noen institusjoner har ikke levert pasientdata, og for disse er opplysninger om oppholdsdøgn, utskrivinger og antall døgnpasienter hentet fra institusjonsstatistikken.

Vi bruker begrepet døgns plasser, målt som antall døgnplasser i drift ved utgangen av året. Disse døgns plassene er uttrykk for ulike behandlings- og botilbud; for eksempel er det til dels store forskjeller i ressursinnsats til plasser i sykehusenes akuttavdelinger sammenlignet med plasser i sykehjem. Det samme gjelder også i institusjoner for barn og unge, hvor man har et skille mellom plasser i klinikker og behandlingshjem. Døgns plasser i familieavdelinger skiller seg også fra andre plasser i klinikkene.

15.2 Driftsdata psykisk helsevern for barn og unge – institusjoner

Tabell 15.1 Driftsdata for institusjoner og poliklinikker for barn og unge. Enkeltinstitusjoner etter tilknytningsfylke og institusjonstype. 2001.

Institusjonsnavn	Døgn- plasser 31.12.01	Oppholds- døgn – døgn- pasienter 2001	Oppholds- dager dag- pasienter 2001	Ant saker med dag- og døgnbeh. 2001	Ant saker med poli- klinisk beh. 2001	Ant tiltak poliklinisk beh. 2001
Østfold						
Klinikker						
Åsebråten barnepsykiatriske klinikk	6	896	4 007	77	0	0
Ungdomspsyk seksjon Veum	10	1 206	0	0	0	0
Poliklinikker for barn og unge						
BUP poliklinikk Halden	0	0	0	0	211	1 747
BUP poliklinikk Moss	0	0	0	0	400	4 017
BUP poliklinikk Sarpsborg	0	0	0	0	386	4 024
BUP poliklinikk Askim	0	0	0	0	208	2 056
BUP Poliklinikk Fredrikstad	0	0	0	0	500	5 109
Behandlingshjem						
Skjærviken ungd.psyk beh.hj/skole	6	1 533	122	8	0	0
Sum Østfold	22	3 635	4 129	85	1 705	16 953
Akershus						
Lillestrømklinikken ungd.psyk klinikk	14	4 061	1 580	56	523	9 162
Asker og Bærumklinikken BUP	20	5 627	1 050	35	541	7 020
Poliklinikker for barn og unge						
Folloklinikken	0	0	0	8	579	4 225
BUP poliklinikk Jessheim	0	0	0	0	359	3 742
Behandlingshjem						
Østbytnet barnepsyk beh.hjem	12	3 729	2 547	34	0	0
Sum Akershus	46	13 417	5 177	133	2 002	24 149
Oslo						
Klinikker						
Senter for barne- og ungd.psykiatri	30	5 447	2 424	234	247	2 348
Ullevål sykehus, BUP avd	0	0	2 151	60	0	0
Ullevål sykehus akuttenhet for ungd.	6	1 314	0	0	59	1 834
Poliklinikker for barn og unge						
Mentalhygienisk rådgivningskontor	0	0	0	0	248	3 346

Institusjonsnavn	Døgn- plasser 31.12.01	Oppholds- døgn – døgn- pasienter 2001	Oppholds- dager dag- pasienter 2001	Ant saker med dag- og døgnbeh. 2001	Ant saker med poli- klinisk beh. 2001	Ant tiltak poliklinisk beh. 2001
Nic Waals Institutt	0	0	0	0	1 010	12 396
Tøyen BUP poliklinikk	0	0	0	0	237	3 475
Furuset BUP poliklinikk	0	0	0	0	326	4 550
BUP poliklinikk Schwensens gt	0	0	0	0	211	2 932
BUP poliklinikk Holmlia	0	0	0	0	268	2 605
Grorud BUP poliklinikk	0	0	0	0	237	3 497
Ullevål sykehus, BUP poliklinikk	0	0	0	0	250	2 542
Bogerud BUP poliklinikk	0	0	0	0	313	4 893
Behandlingshjem						
Larkollen ungdomspsyk beh.hjem	14	4 286	0	46	0	0
Kringsjå	5	1 350	0	5	0	0
Daginstitutioner for barn og unge						
Ambulant miljøterapi	0	0	1 428	19	0	0
Trondheimsvn daghjem og skole	0	0	530	0	0	0
BUP daginst Schwensens gt	0	0	920	4	0	0
Sum Oslo	55	12 397	7 453	368	3 406	44 418
Hedmark						
Klinikker						
Sanderud akutenhet, ungdom	3	810	0	30	0	0
Poliklinikker for barn og unge						
Poliklinikken for BUP i Hamar	0	0	0	0	474	5 298
BUP poliklinikk Kongsvinger	0	0	0	0	218	3 675
BUP poliklinikk Elverum	0	0	0	0	203	2 493
BUP poliklinikk Tynset	0	0	0	0	78	806
Behandlingshjem						
Hagen behandlingshjem og skole	4	1 410	1 330	12	0	0
BUP behandlingseenhet Elverum	7	2 296	0	24	0	0
Sum Hedmark	14	4 516	1 330	66	973	12 272
Oppland						
Behandlingshjem / poliklinikker						
Barne- og ungdomspsyk. i Oppland	11	2 364	161	42	1 048	8 612
Sum Oppland	11	2 364	161	42	1 048	8 612

Institusjonsnavn	Døgn- plasser 31.12.01	Oppholds- døgn – døgn- pasienter 2001	Oppholds- dager dag- pasienter 2001	Ant saker med dag- og døgnbeh. 2001	Ant saker med poli- klinisk beh. 2001	Ant tiltak poliklinisk beh. 2001
Buskerud						
Klinikker						
BUP Buskerud SSH	2	601	150	269	870	8 253
Poliklinikker for barn og unge						
Kongsberg sykehus, BUP poliklinikk	0	0	0	0	299	2 639
Ringerike psykiatriske senter	0	0	0	0	426	2 890
Behandlingshjem						
Haugfoss behandlingshjem	10	564	1 421	0	0	0
Fjellbrott ungdomspsyk beh.hjem	2	590	1 655	0	0	0
Sum Buskerud	14	1 755	3 226	269	1 595	13 782
Vestfold						
Klinikker						
Vestfold fylkeskommune Psykiatrisk spesialisthelsetjeneste BUP avd	14	2 604	1 237	115	648	5 540
Sum Vestfold	14	2 604	1 237	115	648	5 540
Telemark						
Klinikker						
Telemark sentralsjukehus	2	452	0	122	436	4 394
Poliklinikker for barn og unge						
Psyk eining Notodden	0	0	0	0	243	1 333
Kragerø kombinerte helseinst. BUP	0	0	0	0	208	2 247
Sum Telemark	2	452	0	122	887	7 974
Aust-Agder						
Poliklinikker for barn og unge						
Aust-Agder sentralsjukehus	0	0	0	0	608	6 117
Behandlingshjem						
Sykehusv 2 Ungdomspsyk. beh.hj.	6	1 863	0	30	0	0
Nasjonalfor barnepsyk beh.hjem	0	0	1 006	13	0	0
Sum Aust-Agder	6	1 863	1 006	43	608	6 117
Vest-Agder						
Klinikker						
Vest-Agder sentralsjukehus	8	1 601	0	198	830	10 584
Poliklinikker for barn og unge						
Lister sykehus Farsund BUP polikl	0	0	0	0	327	4 256
Sum Vest-Agder	8	1 601	0	198	1 157	14 840

Institusjonsnavn	Døgn- plasser 31.12.01	Oppholds- døgn – døgn- pasienter 2001	Oppholds- dager dag- pasienter 2001	Ant saker med dag- og døgnbeh. 2001	Ant saker med poli- med klinisk beh. 2001	Ant tiltak poliklinisk beh. 2001
Rogaland						
Klinikker						
Ungd.psyk avd Rogaland psyk sykeh	12	2 987	0	32	471	1 233
Fylkessjukehuset i Haugesund	6	1 525	0	35	521	6 064
Rogaland psyk sykeh barnepsyk avd	6	1 741	392	13	559	6 482
Sum Rogaland	24	6 253	392	80	1 551	13 779
Hordaland						
Klinikker						
Haukeland sykehus, BUP avd	20	5 173	1 151	142	1 461	17 040
Poliklinikker for barn og unge						
FSH Voss BUP avd	0	0	0	0	257	2 600
BUP poliklinikk FSH på Stord	0	0	0	0	276	2 600
Betanien BUP	0	0	0	0	345	4 324
Behandlingshjem						
Osheim behandlingsheim	6	1 585	546	8	0	0
Sum Hordaland	26	6 758	1 697	150	2 339	26 564
Sogn og Fjordane						
Poliklinikker for barn og unge						
BUP poliklinikk Førde	0	0	0	0	381	4 634
BUP poliklinikk Sogndal	0	0	0	0	166	2 012
BUP poliklinikk Nordfjardeid	0	0	0	0	169	2 032
Behandlingshjem						
Familiehuset (Førde)	1	123	0	7	0	0
Sum Sogn og Fjordane	1	123	0	7	716	8 678
Møre og Romsdal						
Klinikker						
BUP avd FSH i Molde	2	920	0	56	640	9 364
Ungdomspsyk avd SSH M og R	8	929	0	38	0	0
Poliklinikker for barn og unge						
BUP polikl SSH i Møre og Romsdal	0	0	0	0	319	3 665
Fylkessjukehuset i Volda	0	0	0	0	183	2 244
BUP poliklinikk FSH i Kristiansund	0	0	0	0	348	4 809
Sum Møre og Romsdal	10	1 849	0	94	1 490	20 082

Institusjonsnavn	Døgn- plasser 31.12.01	Oppholds- døgn – døgn- pasienter 2001	Oppholds- dager dag- pasienter 2001	Ant saker med dag- og døgnbeh. 2001	Ant saker med poli- klinisk beh. 2001	Ant tiltak poliklinisk beh. 2001
Sør-Trøndelag						
Klinikker						
PST BUP klinikk	21	4 399	480	90	1 140	10 774
Sum Sør-Trøndelag	21	4 399	480	90	1 140	10 774
Nord-Trøndelag						
Klinikker						
Namdal sykehus, psyk klinikk BUP	1	112	0	18	245	2 000
Innherrød sykehus, BUP avd	5	1 201	50	54	489	4 384
Sum Nord-Trøndelag	6	1 313	50	72	734	6 384
Nordland						
Klinikker						
Nordland psyk sykehus, BUP avd	12	3 151	532	73	916	9 502
Vefsn sykehus BUP polikl og fam.avd	1	157	0	21	213	1 719
Poliklinikker for barn og unge						
BUP poliklinikk Rana sykehus	0	0	0	0	134	1 051
BUP poliklinikk Narvik sykehus	0	0	0	0	213	1 785
BUP polikl Stokmarknes sykehus	0	0	0	0	308	2 315
BUP poliklinikk Lofoten sykehus	0	0	0	0	259	1 772
BUP polikl Sandnessjøen sykehus	0	0	0	0	215	2 920
Sum Nordland	13	3 308	532	94	2 258	21 064
Troms						
Poliklinikker for barn og unge						
BUP Tromsø	0	0	0	0	551	6 604
But Midt-Troms seksj psyk	0	0	0	0	290	2 949
BUP poliklinikk Sør-Troms	0	0	0	0	204	1 642
BUP poliklinikk Nord-Troms	0	0	0	0	115	1 112
But Indre Sør-Troms seksj psyk	0	0	0	0	290	2 949
Behandlingshjem						
Berglund behandlingshjem	5	1 586	1 482	18	0	0
Ungdomspsyk institusjon Tromsø	10	2 271	0	41	0	0
Sum Troms	15	3 857	1 482	59	1 290	13 538

Institusjonsnavn	Døgn- plasser 31.12.01	Oppholds- døgn – døgn- pasienter 2001	Oppholds- dager dag- pasienter 2001	Ant saker med dag- og døgnbeh. 2001	Ant saker med poli- med klinisk beh. 2001	Ant tiltak poliklinisk beh. 2001
Finnmark						
Poliklinikker for barn og unge						
BUP poliklinikk Kirkenes sykehus	0	0	0	0	144	1 093
BUP Midt-Finnmark	0	0	0	0	274	2 800
BUP poliklinikk Vest-Finnmark	0	0	0	0	154	1 284
BUP Poliklinikk Alta	0	0	0	0	212	3 099
Behandlingshjem						
Seidajok barnepsyk behandl.hjem	7	2 048	75	12	0	0
Sum Finnmark	7	2 048	75	12	784	8 276
Statlige institusjoner						
Poliklinikker for barn og unge						
Rikshospitalet	0	0	0	0	655	3 206
Sum statlige institusjoner	0	0	0	0	655	3 206
Sum psykisk helsevern for barn og unge	315	74 512	28 427	2 099	26 986	287 002

Datakilde: SSB og Sintef Unimed

15.3 Driftsdata psykisk helsevern for voksne – institusjoner

Tabell 15.2 Driftsdata for institusjoner og poliklinikker i psykisk helsevern for voksne. 2001.

Institusjonsnavn	Døgn- plasser i drift 31/12	Oppholds- døgn døgn- pasienter	Oppholds- dager dag- pasienter	Antall utskr fra inst (døgn)	Antall pasienter 31/12 (døgn)	Polikliniske konsul- tasjoner
Østfold						
Sykehus						
Østfold SSH, divisjon psykiatri	155	46 877	1 070	1 428	126	5 502
Distriktpsykiatrisk tilbud						
Sarpsborg psyk bo- og beh.senter	44	13 129	26	156	39	0
Halden psyk bo- og beh.senter	14	3 231	875	52	8	0
Fredrikstad psyk bo- og beh.senter	38	12 762	37	125	31	0
Indre Østfold psyk bo- og beh.sent	12	3 905	391	91	12	0
Poliklinikker						
Voksenpsyk poliklinikk Halden	0	0	0	0	0	3 339
Voksenpsyk poliklinikk Moss	0	0	0	0	0	6 292
Voksenpsyk poliklinikk Sarpsborg	0	0	0	0	0	3 727
Voksenpsyk. polikl Indre Østfold	0	0	0	0	0	3 678
Voksenpsyk poliklinikk Fredrikstad	0	0	0	0	0	4 150
Sum Østfold	263	79 904	2 399	1 852	216	26 688
Akershus						
Sykehus						
Blakstad sykehus	138	44 414	1 496	896	120	2 563
Sentralsh. i Akershus, psyk. avd.	99	31 247	1 024	608	90	0
Distriktpsykiatrisk tilbud						
Folloklinikken DPS	33	9 209	3 170	75	30	6 685
Lillestrømklubben DPS	28	7 649	4 610	0	24	10 166
Jessheimklubben DPS	36	10 539	255	60	29	4 011
Asker- og Bærumklubben	44	14 006	1 746	18	41	13 901
Sykehjem						
Fjerdingby omsorgssenter	14	4 497	570	51	16	0
Solgården bo- og rehab.senter	12	4 133	0	3	11	0
Aurskog-Høland s.hjem psyk avd.	15	3 606	0	47	9	0
Berger bo- og behandlingssenter	19	6 680	0	5	18	0
Sum Akershus	438	135 980	12 871	1 763	388	37 326

Institusjonsnavn	Døgn- plasser i drift 31/12	Oppholds- døgn døgn- pasienter	Oppholds- dager dag- pasienter	Antall utskr fra inst (døgn)	Antall pasienter 31/12 (døgn)	Polikliniske konsul- tasjoner
Oslo-Ullevål sektor						
Sykehus						
Ullevål sykehus Klinikk for psykiatri	210	67 419	5 937	1 289	112	7 022
Lien psykiatriske beh.senter	31	8 287	976	44	17	4 327
Distriktpsykiatrisk tilbud						
Josefinegt DPS	54	14 225	2 265	242	46	8 399
Holmlia DPS	21	3 330	27 040	1	14	6 429
Ryen DPS	12	3 640	6 766	46	11	6 937
Sykehjem						
Birkelund sykehjem	0	2 734	0	21	0	0
Fagerli sykehjem	0	1 665	0	21	0	0
Leirvoll/Granlund sykehjem	10	5 433	0	11	10	0
Andre døgninstitusjoner						
Solbu ettervernshjem	9	2 834	0	6	7	0
Tåsen psyk langtidspensjonat	9	2 976	0	4	9	0
Loisegt 30 - psyk rehab.senter	24	7 214	0	19	21	0
Sum Oslo-Ullevål sektor	380	119 757	42 984	1 704	247	33 114
Oslo-Aker sektor						
Sykehus						
Aker sykehus div. psykiatri	169	48 880	2 320	797	136	6 243
Distriktpsykiatrisk tilbud						
Grorud DPS	14	4 522	7 079	21	13	4 843
Sinsen DPS	21	6 489	3 032	99	19	12 455
Furuset DPS	10	967	0	28	6	5 698
Sykehjem						
Furukollen sykehjem	53	17 752	1 206	48	52	0
Rishaugen sykehjem	11	4 515	0	3	11	0
Skjelfoss psykiatriske senter	26	9 309	0	5	25	0
Grefsenlia sykehjem	34	11 105	9 200	22	31	0
Neset psykiatriske senter	19	5 766	0	5	14	0
Sum Oslo-Aker sektor	357	109 305	22 837	1 028	307	29 239

Institusjonsnavn	Døgn- plasser i drift 31/12	Oppholds- døgn døgn- pasienter	Oppholds- dager dag- pasienter	Antall utskr fra inst (døgn)	Antall pasienter 31/12 (døgn)	Polikliniske konsul- tasjoner
Oslo-Lovisenberg sektor						
Sykehus						
Oslo Hospital	31	9 553	133	96	29	150
Lovisenberg sykehus	62	22 041	1 920	589	66	576
Distriktpsykiatrisk tilbud						
Tøyen DPS	27	4 754	10 093	306	22	12 889
Lovisenberg DPS	8	1 972	1 653	25	6	5 935
Sykehjem						
Tyrifjordheimen bo- og beh.senter	0	4 445	0	26	0	0
Hvalheim bo- og beh.senter	0	2 415	0	15	0	0
Solstad bo- og beh.senter	19	7 165	0	4	21	0
Nøstret bo- og beh.senter	20	6 379	0	10	17	0
Daginstitutioner for voksne						
Røyse treningssenter	0	0	4 838	0	0	0
Sum Oslo-Lovisenberg sektor	167	58 724	18 637	1 071	161	19 550
Oslo-Diakonhjemmet sektor						
Sykehus						
Diakonhj. sh psyk avd Vinderen	77	22 420	4 368	523	60	283
Distriktpsykiatrisk tilbud						
DPS Vinderen	16	4 779	17 522	22	11	9 101
Sum Oslo-Diakonhjemmet sektor	93	27 199	21 890	545	71	9 384
Hedmark						
Sykehus						
Sanderud sykehus	113	41 874	2 393	1 049	117	15 194
Distriktpsykiatrisk tilbud						
Tynset psykiatriske senter	10	1 941	669	37	5	3 074
Psykiatrisk senter Kongsvinger	23	5 595	1 673	44	15	4 830
Sum Hedmark	146	49 410	4 735	1 130	137	23 098
Oppland						
Sykehus						
Oppland SSH, avd Reinsvoll	87	27 628	319	418	82	134
Oppland SSH, avd Gjøvik	27	8 594	0	414	19	0

Institusjonsnavn	Døgn- plasser i drift 31/12	Oppholds- døgn døgn- pasienter	Oppholds- dager dag- pasienter	Antall utskr fra inst (døgn)	Antall pasienter 31/12 (døgn)	Polikliniske konsul- tasjoner
Distriktpsikiatrisk tilbud						
Kløverhagen psykiatriske senter	18	5 109	0	73	16	0
Hadeland DPS	15	3891	1 561	86	9	3 412
Lillehammer og Gudbrandsdal DPS	28	9 811	987	220	23	8 153
Gjøvik/Land/Valdres DPS	35	12 184	253	164	35	9 198
Poliklinikker for voksne						
Psykiatrisk poliklinikk Reinsvoll	0	0	0	0	0	6 237
Sykehjem						
Petershagen psykiatriske senter	20	6 405	429	91	18	0
Fekjærs psykiatriske senter	15	4 878	127	141	16	0
Sum Oppland	245	78 500	3 676	1 607	218	27 134
Buskerud						
Sykehus						
Buskerud sentralsykehus	85	29 487	793	760	89	195
Distriktpsikiatrisk tilbud						
Røysetoppen behandlingssenter	24	6 677	0	80	20	0
Fossanåsen behandlingssenter	0	575	0	11	0	0
Hallingdal sjukestugu psyk enhet	12	3 084	0	44	9	1674
Drammen DPS	60	18 932	2 018	509	47	9 740
Kongsberg psykiatriske senter	3	180	362	7	2	4 753
Poliklinikker for voksne						
Voksenpsyk poliklinikk Modum	0	0	0	0	0	2 449
Ringerike psykiatriske senter	0	0	638	0	0	4 994
Sykehjem						
Lerberg behandlingssenter	12	4 417	0	7	12	0
Andre døgninstitusjoner						
Bergfløtt behandlingssenter	18	6 274	2 154	26	16	0
Spesialenheten i Buskerud	5	1 303	0	15	0	0
Sum Buskerud	219	70 929	5 965	1 459	195	23 805
Vestfold						
Sykehus						
Vestfold SSH psykiatrisk klinikk	85	31 139	3 085	933	87	2 960

Institusjonsnavn	Døgn- plasser i drift 31/12	Oppholds- døgn døgn- pasienter	Oppholds- dager dag- pasienter	Antall utskr fra inst (døgn)	Antall pasienter 31/12 (døgn)	Polikliniske konsul- tasjoner
Distriktpsikiatrisk tilbud						
Sandefjord DPS	25	8 794	2 798	81	27	5 768
Larvik DPS	26	8 281	2 574	192	25	4 945
Nordre Vestfold DPS	33	11 438	1 986	84	34	6 943
Tønsberg DPS	29	9 084	1 195	226	31	15 172
Sum Vestfold	198	68 736	11 638	1 516	204	35 788
Telemark						
Sykehus						
Telemark sentralsjukehus	129	44 634	2 220	778	145	5 918
Distriktpsikiatrisk tilbud						
Seljord psykiatriske senter	22	6 334	68	107	16	1 001
Psykisk Eining - Notodden sykehus	13	3 194	516	78	6	3 451
Poliklinikker for voksne						
Kragerø komb. helseinst. VP	0	0	0	0	0	2 135
TSS Distriktsklinikk	0	0	1 398	0	0	14 011
Sum Telemark	164	54 162	4 202	963	167	26 516
Aust-Agder						
Sykehus						
Aust-Agder sentralsjukehus	54	18 554	33	666	37	8 256
Distriktpsikiatrisk tilbud						
Egra psykiatriske senter	20	5 840	1 501	161	11	0
Aas psykiatriske senter	22	5 882	1 539	80	11	0
Mauråsen psykiatriske senter	29	8 217	308	116	24	0
Byglandsfjord psykiatriske senter	19	6 056	611	130	13	0
Sum Aust-Agder	144	44 549	3 992	1 153	96	8 256
Vest-Agder						
Sykehus						
Vest-Agder sentralsykehus	107	41 734	6 032	1 104	106	2 859
Distriktpsikiatrisk tilbud						
Lister sykehus	24	7 616	1 267	97	22	2 676
DPS Sør	68	17 557	4 122	226	58	10 605
Sum Vest-Agder	199	66 907	11 421	1 427	186	16 140

Institusjonsnavn	Døgn- plasser i drift 31/12	Oppholds- døgn døgn- pasienter	Oppholds- dager dag- pasienter	Antall utskr fra inst (døgn)	Antall pasienter 31/12 (døgn)	Polikliniske konsul- tasjoner
Rogaland						
Sykehus						
Fylkessjukehuset i Haugesund	41	11 700	3 263	543	22	10 702
Rogaland psykiatriske sjukehus	130	61 002	12 085	1 764	141	27 620
Distriktpsikiatrisk tilbud						
Jæren DPS	48	5 469	378	157	44	317
Sykehjem						
Kopervik bu- og behandlingsheim	23	6 541	2 256	115	18	0
Engelsvoll psykiatriske senter	20	6 867	3 267	43	19	0
Klokkergarden psykiatriske senter	45	16 193	3 477	145	47	0
Randaberg psykiatriske senter	20	6 646	1 623	7	18	0
Lysskar psykiatriske senter	25	4 863	1 529	147	16	0
Strand psykiatriske senter	20	6 115	345	50	15	0
Varatun psykiatriske senter	36	11 354	2 411	149	32	0
Stølen psykiatriske senter	28	7 616	949	111	22	0
Lassahagen	27	9 793	836	32	26	0
Dalane psykiatriske senter	19	7 085	400	50	18	0
Bjødnteigen psykiatriske senter	15	4 048	720	68	9	0
Aksdal psykiatriske senter	18	4 618	381	210	9	0
Andre døgninstitusjoner						
Lassatjern ettervernshjem	11	1 773	0	63	3	0
Sum Rogaland	526	171 683	33 920	3 654	459	38 639
Hordaland						
Sykehus						
Solli nervesanatorium	27	8 926	0	76	22	4 070
Olaviken behandlingssenter	28	9 128	0	66	27	463
Valen sjukehus	106	37 258	697	231	94	2 192
Sandviken sykehus	122	52 998	3 737	831	148	1 809
Haukeland sykehus	56	22 818	6 082	719	67	112
Distriktpsikiatrisk tilbud						
Voss psyk senter, Bjørkeli	25	7 742	504	68	23	0

Institusjonsnavn	Døgn- plasser i drift 31/12	Oppholds- døgn døgn- pasienter	Oppholds- dager dag- pasienter	Antall utskr fra inst (døgn)	Antall pasienter 31/12 (døgn)	Polikliniske konsul- tasjoner
Åstveit DPS	69	20 243	7 706	136	64	7 821
Betanien psykiatriske senter	23	8 024	854	207	16	6 002
Stord DPS	20	4 866	1 565	43	13	4 700
Odda psykiatriske senter	18	4 575	121	33	14	2 281
Fjell og Årstad DPS	70	19 745	2 674	118	58	9 652
Sykehjem						
Askviknes VPS	25	8 926	204	76	22	0
Radøy sjukeheim	19	7 315	773	31	22	0
Sum Hordaland	608	212 564	25 490	2 635	590	41 318
Sogn og Fjordane						
Sykehus						
Psykiatrisk klinikk, Førde	31	9 126	0	422	31	4 075
Distriktpsikiatrisk tilbud						
Nordfjord psykiatriske senter	23	5 898	1 026	149	16	1 713
Indre Sogn psykiatrisenter (S & F)	15	4 193	364	83	10	2 228
Poliklinikker for voksne						
Psykiatrisk senter SSSF Florø	0	0	0	0	0	3 236
Sykehjem						
Tronvik psyk behandlingsheim	33	9 771	0	95	27	0
Sum Sogn og Fjordane	102	28 988	1 390	749	84	11 252
Møre og Romsdal						
Sykehus						
Fylkessjukehuset i Molde	93	31 628	184	695	96	9 118
Sentralsj.h i Møre og Romsdal	38	11 439	1 692	740	25	9 577
Distriktpsikiatrisk tilbud						
Vegsund psykiatriske senter	25	797	2 506	107	17	0
Eide psykiatriske senter	18	3 880	0	104	12	0
Volda psykiatriske senter	16	4 914	0	30	13	0
Tingvoll psykiatriske senter	19	5 919	0	94	19	0
Sande psykiatriske senter	16	5 915	55	26	15	0
Åslia psykiatriske senter	0	3 248	0	21	0	0
Nordlandet psykiatriske senter	32	13 358	320	176	33	0

Institusjonsnavn	Døgn- plasser i drift 31/12	Oppholds- døgn døgn- pasienter	Oppholds- dager dag- pasienter	Antall utskr fra inst (døgn)	Antall pasienter 31/12 (døgn)	Polikliniske konsul- tasjoner
Halsa psykiatriske senter	0	2 736	0	75	0	0
Sjøholt psykiatriske senter	20	6 132	0	58	15	0
Poliklinikker for voksne						
VP poliklinikk FSH i Kristiansund	0	0	0	0	0	5 406
VP poliklinikk FSH i Volda	0	0	0	0	0	5 100
Sum Møre og Romsdal	277	97 066	4 757	2 126	245	29 201
Sør-Trøndelag						
Sykehus						
Sør-Trøndelag Psyk Sykehus	172	55 392	1 854	1 216	137	27 925
Distriktpsykiatrisk tilbud						
Åfjord bo- og behandlingssenter	13	3 170	833	86	9	0
Haltdalen bo-/behandlingssenter	12	4 592	277	97	17	0
Betania Malvik	20	6 082	681	56	17	0
Leistad psyk bo- og beh.senter	38	12 925	1 765	126	35	0
Tiller psyk bo- og beh.senter	38	11 543	2 347	199	29	0
Poliklinikker for voksne						
Fosen-teamet	0	0	0	0	0	1 794
Sum Sør-Trøndelag	293	93 704	7 757	1 780	244	29 719
Nord-Trøndelag						
Sykehus						
Namdal sykehus, psyk avd	30	8 407	0	260	22	9 228
Innherrad sykehus, psyk avd	42	12 876	562	601	31	12 137
Sykehjem						
DPS Ytre Namdal	12	3 499	250	21	11	0
Betania psykiatriske senter	20	1 694	75	73	20	0
DPS Stjørdal	19	6 249	0	103	14	0
Sum Nord-Trøndelag	123	32 725	887	1 058	98	21 365
Nordland						
Sykehus						
Nordland psykiatriske sykehus	123	39 779	3 595	922	93	0
Distriktpsykiatrisk tilbud						
Vefsn sh, senter for psyk helsevern	21	5 272	0	109	13	2 989

Institusjonsnavn	Døgn- plasser i drift 31/12	Oppholds- døgn døgn- pasienter	Oppholds- dager dag- pasienter	Antall utskr fra inst (døgn)	Antall pasienter 31/12 (døgn)	Polikliniske konsul- tasjoner
Ofoten psykiatriske senter	32	5 700	0	508	12	2 183
Psykiatrisk senter i Vesterålen	14	2 645	207	91	11	2 986
Røsvik bo- /behandlingssenter	20	6 346	815	91	19	0
Poliklinikker for voksne						
Rana sykehus, voksenpsyk polikl	0	0	579	0	0	2 691
Lofoten sykehus	0	0	0	0	0	5 622
Sandnessjøen sykehus VP	0	0	408	0	0	3 021
NPS poliklinikk Indre Salten	0	0	0	0	0	9 690
Sykehjem						
Ytteren psykiatriske sykehjem	12	3 820	0	45	12	0
Andre døgninstitusjoner						
Kløveråsen utredn. og komp.senter	1	1 136	0	36	0	68
Sum Nordland	223	64 698	5 604	1 802	160	29 250
Troms						
Sykehus						
RiTø Psykiatrisk avd	99	34 694	2 055	1 259	108	0
Distriktpsykiatrisk tilbud						
Psyk senter Midt-Troms, bo-/beh.	12	3 302	1 236	193	7	3 679
Psyk senter for Tromsø og Karlsøy	12	3 868	279	301	12	11 797
Psykiatrisk senter Sør-Troms	12	3 207	0	11	9	4 627
Psykiatrisk senter region nord	17	4 792	0	116	16	1 751
Sum Troms	152	49 863	3 570	1 880	152	21 854
Finnmark						
Distriktpsykiatrisk tilbud						
DPS Vest-Finnmark	28	5 911	460	170	19	3 404
DPS Midt-Finnmark	18	4 389	157	147	12	1 169
DPS Øst-Finnmark	25	6 251	966	170	14	3 170
Sum Finnmark	71	16 551	1 583	487	45	7 743

Institusjonsnavn	Døgn- plasser i drift 31/12	Oppholds- døgn døgn- pasienter	Oppholds- dager dag- pasienter	Antall utskr fra inst (døgn)	Antall pasienter 31/12 (døgn)	Polikliniske konsul- tasjoner
Statlige institusjoner						
Sykehus						
Modum bads nervesanatorium	111	38 597	0	856	108	0
Poliklinikker for voksne						
Modum bads nervesanatorium	111	38 597	0	856	108	0
Rikshospitalet	0	0	0	0	0	2 579
Sum statlige institusjoner	111	38 597	0	856	108	2 579
Sum psykisk helsevern for voksne	5 499	1 770 501	252 205	34 245	4 778	548 958

Datakilde: SSB og NPR

16 Regnskapstall

Frank Krogh, Jorid Kalseth og Heidi Torvik

16.1 Datagrunnlag og definisjoner

I denne tabelldelen presenterer vi fylkesvise og institusjonsvise regnskapstall som er grunnlag for utgiftstall i andre tabelldelene og i SAMDATA Psykisk Helsevern Rapport. Tallmaterialet er fra institusjonsregnskapene innsamlet av SSB, supplert med opplysninger innhentet via spørreskjema til fylkeskommunene. Tallmaterialet for 2000 er for noen institusjoner korrigert i forhold til det som ble presentert i SAMDATA Psykisk Helsevern for 2000.

Regnskapstallene er for 2001 for første gang levert på funksjons- og artskontoplanen til Fylkes-KOSTRA for samtlige fylkeskommuner. Elektronisk datalevering har vært gjennomført i et begrenset antall fylker tidligere år. I samarbeid med SSB er dataene kvalitetskontrollert og standardisert for bruk i våre analyser.

For de somatiske sykehusene knytter det seg en viss usikkerhet til fordelingen av utgifter og inntekter mellom psykiatri og somatikk. Sykehusene er bedt om å levere separate hovedregnskap for henholdsvis somatisk avsnitt, voksenpsykiatrisk avsnitt og barne- og ungdomspsykiatrisk avsnitt. Sykehusenes regnskapssystemer har i varierende grad muligheter for å foreta en slik fordeling. Fordelingen vil derfor inneholde elementer av skjønn. Dette har større betydning for psykiatrien enn for somatikken, ettersom totalvolumet er mindre for psykiatrien. Samme forhold finner vi for utgiftsdelingen mellom voksenpsykiatri og barne- og ungdomspsykiatri. Enkelte institusjoner fordeler fellesutgifter for første gang i år eller har store endringer i fordelingen av felles utgifter. For disse institusjonene gir ikke endringstallene uttrykk for reell endring i utgiftsnivå.

Samtlige utviklingstall i denne tabelldelen er korrigert for prisstigning ut fra prisindeksen for kommunalt konsum, som gir en prisstigning fra 2000 til 2001 på 8,1 prosent.

Følgende utgifts- og inntektsbegrep er lagt til grunn for beregningene i dette kapitlet:

Brutto driftsutgifter, psykiatriske institusjoner

Tallene tar utgangspunkt i institusjonsregnskapene. Brutto driftsutgifter er satt lik sum lønn, utstyr, vedlikehold, andre driftsutgifter og overføringsutgifter, med fradrag for refusjon av sykepenger fra folketrygden. Kapitalutgifter, for eksempel avskrivninger og renteutgifter, og regnskapsmessige disposisjoner som avsetninger til fonds, dekning av tidligere års underskudd mv, er ikke inkludert i disse utgiftene. Gjestepasientutgifter ført i institusjonsregnskapene er også trukket ut.

Brutto driftsinntekter, psykiatriske institusjoner

Driftsinntektene omfatter salgs- og leieinntekter, overføringer fra staten og overføringer fra kommuner og andre, samt interne overføringer. Overføringer fra staten omfatter refusjoner

for poliklinisk virksomhet og tilskudd til universitetsklinikker (funksjonstilskudd) samt diverse tilskudd, bl a opplæring og arbeidsmarkedstiltak. Øremerkede tilskudd til styrking av behandlingstilbudet til psykiatriske pasienter¹⁷ er trukket ut og presenteres for seg selv. Renteinntekter, bruk av fondsmidler og andre regnskapsmessige disposisjoner er heller ikke inkludert i driftsinntektene. Gjestepasientinntekter ført over institusjonsregnskapene er også trukket ut.

Netto driftsutgifter, psykiatriske institusjoner

Netto driftsutgifter er sum driftsutgifter minus sum driftsinntekter. Institusjonenes netto driftsutgifter omfatter kostnader knyttet til prosjekter finansiert med øremerkede statstilskudd.

Andre fylkeskommunale driftsutgifter

Dette omfatter fylkeskommunens tilskudd til privatpleie, driftstilskudd til privatpraktiserende psykologer og psykiatere, samt "diverse" andre driftstilskudd, hovedsakelig til ulike prosjekter og samarbeidstiltak med primærkommuner.

Statlige overføringer

Statlige overføringer til psykisk helsevern omfatter refusjoner fra Folketrygden for poliklinisk virksomhet, øremerkede tilskudd til styrking av behandlingstilbudet til psykiatriske pasienter (Jf St prp nr 1 fra Sosial- og helsedepartementet, kap 743 Statlige stimulerings tiltak for psykisk helsevern, post 63 og post 65 og kap 739 Tilskudd til driftsavtaler, post 61), funksjonstilskudd og ymse andre statlige tilskudd til institusjonene inklusive netto driftsutgifter ved statlige institusjoner etter at gjestepasientinntekter er trukket fra.

Salgs- og leieinntekter mv

Dette omfatter egenandeler ved poliklinisk behandling, andre salgs- og leieinntekter og ymse overføringer fra kommuner og andre, samt interne overføringer.

Fylkeskommunens netto utgifter til psykisk helsevern

Med fylkeskommunens utgifter til psykisk helsevern menes fylkeskommunens netto driftsutgifter for institusjonene, pluss utgifter til privat pleie, pluss driftstilskudd til psykiatere og psykologer, pluss andre fylkeskommunale driftsutgifter, pluss netto gjestepasientutgifter og minus øremerkede statstilskudd. Med øremerkede statstilskudd menes tilskudd til styrking av tilbudet i psykisk helsevern og omstillingstiltak, og baserer seg på opplysninger fra fylkeskommunene om hvilke tilskudd som faktisk er benyttet i løpet av året.

Vedlegg 1 inneholder en mer detaljert gjennomgang av de ulike regnskapsbegrepene.

---

¹⁷ Jf St prp nr 1 fra Sosial- og helsedepartementet, kap 743 Statlige stimulerings tiltak for psykisk helsevern, post 63 og post 65 og kap 739 Tilskudd til driftsavtaler, post 61.

16.2 Psykisk helsevern totalt

Tabell 16.1 Fylkeskommunenes utgifter til det psykiske helsevernet (1000 kroner). Fylker 2001.

Fylke	Psykisk helsevern for barn og ungdom		Psykisk helsevern for voksne		Psykisk helsevern totalt	
	2001	Prosent reell endring 2000-2001	2001	Prosent reell endring 2000-2001	2001	Prosent reell endring 2000-2001
Østfold	31 825	21,4	322 920	9,5	354 745	10,4
Akershus	91 123	6,0	599 292	0,9	690 415	1,5
Oslo	155 956	-0,1	1 285 110	-6,3	1 441 066	-5,7
Hedmark	30 949	22,0	222 564	-2,0	253 513	0,4
Oppland	21 280	5,9	262 923	-1,1	284 203	-0,6
Buskerud	36 733	-4,2	324 567	4,8	361 300	3,8
Vestfold	26 291	-10,8	256 787	-8,1	283 078	-8,4
Telemark	13 190	-16,1	223 366	8,4	236 556	6,7
Aust-Agder	10 359	-29,7	138 133	-0,3	148 492	-3,2
Vest-Agder	15 765	-0,5	186 021	-3,2	201 786	-3,0
Rogaland	36 598	5,9	531 963	3,6	568 561	3,7
Hordaland	51 475	3,0	637 821	1,8	689 296	1,9
Sogn og Fjordane	9 154	19,5	136 603	-6,7	145 757	-5,4
Møre og Romsdal	12 836	-1,4	348 402	0,0	361 238	-0,1
Sør-Trøndelag	24 448	-26,6	253 595	-10,8	278 043	-12,4
Nord-Trøndelag	15 142	-5,6	173 278	12,0	188 420	10,3
Nordland	24 169	-6,9	304 928	1,5	329 097	0,8
Troms	22 744	-5,2	240 443	8,7	263 187	7,3
Finmark	14 371	-16,2	119 526	6,7	133 897	3,6
Sum	644 408	-0,8	6 568 241	-0,3	7 212 649	-0,3

Datakilde: SSB og spørreskjema til fylkeskommunene.

Tabell 16.2 Fylkeskommunenes utgifter til det psykiske helsevernet (1000 kroner), Fylker 2000.

Fylke	Psykisk helsevern for barn og ungdom	Psykisk helsevern for voksne	Psykisk helsevern totalt
Østfold	24 257	272 894	297 151
Akershus	79 493	549 656	629 149
Oslo	144 474	1 268 882	1 413 356
Hedmark	23 472	210 121	233 593
Oppland	18 596	245 817	264 413
Buskerud	35 480	286 383	321 863
Vestfold	27 275	258 591	285 866
Telemark	14 551	190 626	205 177
Aust-Agder	13 633	128 216	141 849
Vest-Agder	14 651	177 792	192 443
Rogaland	31 968	475 164	507 132
Hordaland	46 232	579 362	625 594
Sogn og Fjordane	7 086	135 481	142 567
Møre og Romsdal	12 042	322 303	334 345
Sør-Trøndelag	30 793	262 948	293 741
Nord-Trøndelag	14 842	143 129	157 971
Nordland	24 009	277 900	301 909
Troms	22 203	204 638	226 841
Finnmark	15 867	103 663	119 530
Sum	600 924	6 093 566	6 694 490

Datakilde: SSB og spørreskjema til fylkeskommunene.

Tabell 16.3 Statlige overføringer til psykisk helsevern totalt (1000 kroner). Fylker. 2001.

Fylke	Polikliniske refusjoner	Øremerkede tilskudd	Andre statlige tilskudd	Funksjons- tilskudd	Statlige overføringer totalt	Prosent reell endring 2000-2001	
						Polikl ref og ørem. tilskudd	Statlige overf. totalt
	I	II	III	IV	V		
Østfold	27 340	49 929	3 941	0	81 210	24,1	22,8
Akershus	42 211	88 965	4 981	0	136 157	7,3	7,1
Oslo	91 842	121 861	9 281	51 297	274 281	10,5	8,0
Hedmark	25 274	37 470	351	0	63 095	21,5	17,8
Oppland	12 697	29 164	14 210	0	56 071	25,7	21,1
Buskerud	28 654	49 577	7 477	0	85 708	11,6	12,8
Vestfold	26 698	41 916	1 275	0	69 889	15,3	15,4
Telemark	30 321	37 032	1 086	0	68 439	15,3	15,3
Aust-Agder	8 025	21 052	207	0	29 284	12,2	11,5
Vest-Agder	16 098	30 203	7 531	0	53 832	20,5	30,0
Rogaland	42 448	68 892	2 059	1 095	114 494	5,3	7,0
Hordaland	48 875	90 066	15 494	28 076	182 511	9,1	9,8
Sogn og Fjordane	14 159	26 411	1 639	0	42 209	25,7	28,8
Møre og Romsdal	29 521	49 881	6 201	0	85 603	7,4	11,9
Sør-Trøndelag	26 770	46 792	14 984	27 227	115 773	5,8	12,3
Nord-Trøndelag	26 154	27 093	1 695	0	54 942	19,1	17,0
Nordland	34 679	48 451	1 536	0	84 666	6,3	7,1
Troms	19 182	29 494	16 004	0	64 680	35,2	-9,2
Finnmark	11 433	14 621	5 285	0	31 339	17,4	7,0
Sum fylkeskom	562 381	908 870	115 238	107 695	1 694 184	12,7	11,3
Staten	1 899	0	88 238	0	90 137	14,8	0,1
Totalt	564 280	908 870	203 476	107 695	1 784 321	12,7	10,6

Datakilde: SSB og spørreskjema til fylkeskommunene.

Kolonne V = Kolonne I + Kolonne II + Kolonne III + Kolonne IV.

Tabell 16.4 Statlige overføringer til psykisk helsevern totalt (1000 kroner). Fylker. 2000.

Fylke	Polikliniske refusjoner	Øremerkede tilskudd	Andre statlige tilskudd	Funksjons- tilskudd	Statlige overføringer totalt
	I	II	III	IV	V
Østfold	24 982	32 599	3 571	0	61 152
Akershus	36 546	76 567	4 494	0	117 607
Oslo	81 592	97 314	9 413	46 548	234 867
Hedmark	18 422	29 363	1 762	0	49 547
Oppland	11 774	19 039	12 029	0	42 842
Buskerud	25 633	39 230	5 411	0	70 274
Vestfold	22 038	32 992	1 010	0	56 040
Telemark	26 146	27 904	869	0	54 919
Aust-Agder	7 690	16 289	322	0	24 301
Vest-Agder	13 304	22 233	2 778	0	38 315
Rogaland	36 580	61 227	547	658	99 012
Hordaland	43 401	74 396	10 639	25 333	153 769
Sogn og Fjordane	12 267	17 579	477	0	30 323
Møre og Romsdal	28 129	40 238	2 420	0	70 787
Sør-Trøndelag	23 406	40 923	2 628	28 403	95 360
Nord-Trøndelag	18 587	22 770	2 066	0	43 423
Nordland	30 605	41 722	821	0	73 148
Troms	18 496	14 798	12 616	20 000	65 910
Finnmark	11 040	9 483	6 582	0	27 105
Sum fylkeskommunene	490 638	716 666	80 455	120 942	1 408 701
Staten	1 530	0	81 752	0	83 282
Totalt	492 168	716 666	162 207	120 942	1 491 983

Datakilde: SSB og spørreskjema til fylkeskommunene.

Kolonne V = Kolonne I + Kolonne II + Kolonne III + Kolonne IV.

16.3 Regnskapstall – psykisk helsevern for barn og ungdom

Tabell 16.5 Fylkeskommunenes utgifter til psykisk helsevern for barn og ungdom (1000 kroner). Fylker. 2001.

Fylke	Netto drifts- utgifter egne inst og avd	Andre utgifter	Gjestepasient- utgifter	Gjestepasient- inntekter	Øremerkede statstilskudd	Netto driftsutgifter totalt for fylket VI
	I	II	III	IV	V	VI
Østfold	54 469	1 425	1 482	0	25 551	31 825
Akershus	110 317	0	12 006	2 021	29 179	91 123
Oslo	197 146	0	4 735	22 695	23 230	155 956
Hedmark	40 889	0	4 003	0	13 943	30 949
Oppland	26 823	564	485	0	6 592	21 280
Buskerud	55 074	0	4 249	105	22 485	36 733
Vestfold	41 421	0	197	0	15 327	26 291
Telemark	20 756	0	0	0	7 566	13 190
Aust-Agder	17 094	0	329	1 050	6 015	10 359
Vest-Agder	23 115	0	0	0	7 350	15 765
Rogaland	62 663	450	52	0	26 567	36 598
Hordaland	79 005	1 085	0	0	28 615	51 475
Sogn og Fjordane	15 977	0	0	0	6 823	9 154
Møre og Romsdal	31 369	0	2 546	0	21 079	12 836
Sør-Trøndelag	44 064	0	476	122	19 970	24 448
Nord-Trøndelag	24 242	0	162	2 226	7 036	15 142
Nordland	40 028	4 489	0	0	20 348	24 169
Troms	30 893	0	0	4 893	3 256	22 744
Finmark	18 339	0	2 492	1 000	5 460	14 371
Sum	933 684	8 013	33 214	34 112	296 392	644 408

Datakilde: SSB og spørreskjema til fylkeskommunene.

Kolonne VI = Kolonne I + Kolonne II + Kolonne III - Kolonne IV - Kolonne V.

Tabell 16.6 Fylkeskommunenes utgifter til psykisk helsevern for barn og ungdom (1000 kroner). Fylker, 2000.

Fylke	Netto drifts- utgifter egne inst og avd	Andre utgifter	Gjeste- pasient- utgifter	Gjeste- pasient- inntekter	Øremerkede statstilskudd	Netto driftsutgifter totalt for fylket
	I	II	III	IV	V	VI
Østfold	36 356	1 192	1 598	1 598	13 291	24 257
Akershus	97 320	60	6 073	2 394	21 566	79 493
Oslo	192 379	0	0	27 488	20 417	144 474
Hedmark	27 466	3 003	4 431	0	11 428	23 472
Oppland	24 741	0	513	0	6 658	18 596
Buskerud	47 695	0	6 528	0	18 743	35 480
Vestfold	35 037	0	2 862	0	10 624	27 275
Telemark	13 835	0	2 574	136	1 722	14 551
Aust-Agder	18 623	0	323	739	4 574	13 633
Vest-Agder	20 921	0	0	0	6 270	14 651
Rogaland	54 220	433	50	0	22 735	31 968
Hordaland	72 544	0	0	0	26 312	46 232
Sogn og Fj.	12 099	0	122	0	5 135	7 086
Møre og Romsdal	24 713	0	5 209	0	17 880	12 042
Sør-Trøndelag	49 269	0	0	896	17 580	30 793
Nord-Trøndelag	20 132	0	45	0	5 335	14 842
Nordland	37 566	5 017	0	0	18 574	24 009
Troms	23 870	0	675	0	2 342	22 203
Finmark	16 344	488	2 951	15	3 901	15 867
Sum	825 130	10 193	33 954	33 266	235 087	600 924

Datakilde: SSB og spørreskjema til fylkeskommunene.

Kolonne VI = Kolonne I + Kolonne II + Kolonne III - Kolonne IV - Kolonne V.

Tabell 16.7 Statlige overføringer til psykisk helsevern for barn og ungdom (1000 kroner). Fylker. 2001.

Fylke	Polikliniske refusjoner	Øremerkede tilskudd	Andre statlige tilskudd	Funksjons- tilskudd	Statlige overføringer totalt	Prosent reell endring 2000-2001	
						Polikl ref og ørem. tilskudd	Statlige overf. totalt
	I	II	III	IV	V		
Østfold	11 865	25 551	1 262	0	38 678	4	4
Akershus	17 431	29 179	749	0	47 359	2	2
Oslo	35 005	23 230	86	2 350	60 671	1	1
Hedmark	8 238	13 943	334	0	22 515	1	1
Oppland	1 961	6 592	4 394	0	12 947	0	0
Buskerud	12 403	22 485	105	0	34 993	1	0
Vestfold	6 116	15 327	722	0	22 165	2	2
Telemark	10 690	7 566	269	0	18 525	6	5
Aust-Agder	2 992	6 015	121	0	9 128	1	1
Vest-Agder	7 824	7 350	618	0	15 792	1	1
Rogaland	14 347	26 567	69	0	40 983	1	1
Hordaland	19 250	28 615	1 434	3 122	52 421	0	0
Sogn og Fjordane	6 544	6 823	1 348	0	14 715	2	3
Møre og Romsdal	12 708	21 079	989	0	34 776	1	0
Sør-Trøndelag	12 895	19 970	1 349	1 000	35 214	2	2
Nord-Trøndelag	9 661	7 036	53	0	16 750	2	2
Nordland	16 290	20 348	250	0	36 888	0	0
Troms	10 223	3 256	2 442	0	15 921	2	0
Finnmark	6 213	5 460	3 558	0	15 231	0	0
Sum Fylkeskom	222 656	296 392	20 152	6 472	545 672	8	9
Staten	0	0	4 742	0	4 742		17
Totalt	222 656	296 392	24 894	6 472	550 414	8	8

Datakilde: SSB og spørreskjema til fylkeskommunene.

Kolonne V = Kolonne I + Kolonne II + Kolonne III + Kolonne IV.

Tabell 16.8 Statlige overføringer til psykisk helsevern for barn og ungdom (1000 kroner). Fylker. 2000.

Fylke	Polikliniske refusjoner	Øremerkede tilskudd	Andre statlige tilskudd	Funksjons- tilskudd	Statlige overføringer totalt
	I	II	III	IV	V
Østfold	11 222	13 291	326	0	24 839
Akershus	15 499	21 566	481	0	37 546
Oslo	29 429	20 417	18	2 246	52 110
Hedmark	6 650	11 428	671	0	18 749
Oppland	1 145	6 658	4 196	0	11 999
Buskerud	11 457	18 743	1 110	0	31 310
Vestfold	5 573	10 624	442	0	16 639
Telemark	9 095	1 722	764	0	11 581
Aust-Agder	2 926	4 574	180	0	7 680
Vest-Agder	6 696	6 270	550	0	13 516
Rogaland	11 490	22 735	0	0	34 225
Hordaland	18 960	26 312	1 367	3 008	49 647
Sogn og Fjordane	5 318	5 135	250	0	10 703
Møre og Romsdal	11 537	17 880	1 253	0	30 670
Sør-Trøndelag	8 789	17 580	436	982	27 787
Nord-Trøndelag	7 365	5 335	0	0	12 700
Nordland	13 775	18 574	247	0	32 596
Troms	8 431	2 342	4 129	0	14 902
Finnmark	6 419	3 901	3 421	0	13 741
Sum fylkeskommunene	191 776	235 087	19 840	6 236	452 940
Staten	0	0	3 760	0	3 760
Totalt	191 776	235 087	23 600	6 236	456 700

Datakilde: SSB og spørreskjema til fylkeskommunene.

Kolonne V = Kolonne I + Kolonne II + Kolonne III + Kolonne IV.

Tabell 16.9 Regnskapstall for institusjoner og poliklinikker innen psykisk helsevern for barn og ungdom (1000 kroner). 2001.

Institusjonsnavn	Brutto drifts- utgifter	Polikliniske refusjoner fra Folketrygden	Funksjons- tilskudd	Brutto drifts- inntekter	Netto drifts- utgifter
Østfold					
Klinikker					
Åsebråten barnepsyk klinikk	13 691	0	0	51	13 640
Sanderud akutenhet, ungdom	13 943	0	0	1	13 942
Poliklinikker					
BUP poliklinikk Halden	3 140	1 120	0	1 162	1 978
BUP poliklinikk Moss	4 966	1 943	0	2 004	2 962
BUP poliklinikk Sarpsborg	10 417	3 700	0	4 475	5 942
BUP poliklinikk Askim	3 371	1 322	0	1 400	1 971
BUP Poliklinikk Fredrikstad	10 205	3 780	0	3 992	6 213
Behandlingshjem					
Skjærviken ungd.psyk beh.hj/skole	7 875	0	0	54	7 821
Sum Østfold	67 608	11 865	0	13 139	54 469
Akershus					
Klinikker					
Lillestrømklubben ungd.psyk klinikk	53 513	5 361	0	6 842	46 671
Asker og Bærumklubben BUP	38 364	4 983	0	5 263	33 101
Poliklinikker					
Folloklubben	12 435	3 985	0	4 239	8 196
BUP Poliklinikk Jessheim	8 070	3 102	0	3 498	4 572
Behandlingshjem					
Østbyttet barnepsyk beh.hjem	17 956	0	0	179	17 777
Sum Akershus	130 338	17 431	0	20 021	110 317
Oslo					
Klinikker					
Senter for barne- og ungd.psykiatri	85 491	2 534	2 350	5 167	80 324
Ullevål sykehus, BUP avd	13 131	0	0	8	13 123
Ullevål sykehus akutenhet for ungd.	18 300	0	0	10	18 290
Poliklinikker					
Mentalhygienisk rådgivningskontor	7 771	2 924	0	2 946	4 825
Nic Waals Institutt	43 854	11 634	0	14 769	29 085
Tøyen BUP poliklinikk	5 200	2 305	0	2 308	2 892
Furuset BUP poliklinikk	5 304	2 791	0	2 791	2 513

Institusjonsnavn	Brutto drifts- utgifter	Polikliniske refusjoner fra Folketrygden	Funksjons- tilskudd	Brutto drifts- inntekter	Netto drifts- utgifter
Bup poliklinikk Schwensensgt	5 150	2 193	0	2 301	2 849
BUP poliklinikk Holmlia	5 070	2 275	0	2 275	2 795
Grorud BUP poliklinikk	5 631	2 688	0	2 688	2 943
Ullevål sykehus, BUP poliklinikk	4 223	1 494	0	1 494	2 729
Bogerud BUP poliklinikk	6 536	2 667	0	2 913	3 623
Behandlingshjem					
Larkollen ungdomspsyk beh.hjem	14 832	0	0	400	14 432
Kringsjø	8 304	0	0	2	8 302
Daginstitusjon					
Ambulant miljøterapi	6 194	1 500	0	1 584	4 610
Trondheimsvn daghjem og skole	2 042	0	0	0	2 042
BUP daginstitusjon Schwensensgt	2 606	0	0	131	2 475
Sum Oslo	239 639	35 005	2 350	41 787	197 852
Hedmark					
Klinikker					
Sanderud akuttenhet, ungdom	8 290	0	0	0	8 290
Poliklinikker					
Poliklinikken for BUP i Hamar	9 780	3 717	0	3 774	6 006
BUP poliklinikk Kongsvinger	4 241	1 739	0	1 817	2 424
BUP poliklinikk Elverum	4 974	1 995	0	2 122	2 852
BUP poliklinikk Tynset	1 503	787	0	787	716
Behandlingshjem					
Hagen behandlingshjem og skole	8 258	0	0	139	8 119
BUP behandlingssenheter Elverum	12 978	0	0	496	12 482
Sum Hedmark	50 024	8 238	0	9 135	40 889
Oppland					
Behandlingshjem					
Barne- og ungd.psyk i Oppland	33 214	1 961	0	6 391	26 823
Sum Oppland	33 214	1 961	0	6 391	26 823
Buskerud					
Klinikker					
BUP Buskerud SSH	38 592	7 385	0	7 595	30 997
Poliklinikker					
Kongsberg sykehus, BUP poliklinikk	4 485	2 831	0	2 967	1 518
Ringerike psykiatriske senter	6 117	2 187	0	2 468	3 649

Institusjonsnavn	Brutto drifts- utgifter	Polikliniske refusjoner fra Folketrygden	Funksjons- tilskudd	Brutto drifts- inntekter	Netto drifts- utgifter
Behandlingshjem					
Haugfoss behandlingshjem	9 944	0	0	342	9 602
Fjellbrott ungdomspsyk beh.hjem	9 376	0	0	68	9 308
Sum Buskerud	68 514	12 403	0	13 440	55 074
Vestfold					
Klinikker					
Vestfold fylkeskommune Psykiatrisk spesialisthelsetj BUP avd	48 303	6 116	0	6 882	41 421
Sum Vestfold	48 303	6 116	0	6 882	41 421
Telemark					
Klinikker					
Telemark sentralsjukehus	24 693	7 034	0	7 639	17 054
Poliklinikker					
Psykisk eining Notodden	2 985	1 513	0	1 515	1 470
Kragerø kombinerte helseinst. BUP	4 375	2 143	0	2 143	2 232
Sum Telemark	32 053	10 690	0	11 297	20 756
Aust-Agder					
Poliklinikker					
Aust-Agder sentralsjukehus	8 550	2 992	0	3 121	5 429
Behandlingshjem					
Sykehusv 2 Ungd.psyk. beh.hjem	8 364	0	0	267	8 097
Nasjonalfor barnepsyk beh.hj	3 593	0	0	25	3 568
Sum Aust-Agder	20 507	2 992	0	3 413	17 094
Vest-Agder					
Klinikker					
Vest-Agder sentralsykehus	28 468	6 291	0	7 638	20 830
Poliklinikker					
Lister sykehus Farsund Bup polikl	3 901	1 533	0	1 616	2 285
Sum Vest-Agder	32 369	7 824	0	9 254	23 115
Rogaland					
Klinikker					
Fylkessjukehuset i Haugesund	21 978	4 269	0	5 318	16 660
Rogaland psyk sykeh barnepsyk avd	56 438	10 078	0	10 435	46 003
Sum Rogaland	78 416	14 347	0	15 753	62 663

Institusjonsnavn	Brutto drifts- utgifter	Polikliniske refusjoner fra Folketrygden	Funksjons- tilskudd	Brutto drifts- inntekter	Netto drifts- utgifter
Hordaland					
Klinikker					
Haukeland sykehus, BUP avd	78 411	11 819	3 122	15 952	62 459
Poliklinikker					
FSH Voss BUP avd	4 364	2 175	0	2 401	1 963
BUP poliklinikk FSH på Stord	4 761	1 811	0	1 951	2 810
Betanien BUP	6 617	3 445	0	3 558	3 059
Behandlingshjem					
Osheim behandlingsheim	8 734	0	0	20	8 714
Sum Hordaland	102 887	19 250	3 122	23 882	79 005
Sogn og Fjordane					
Poliklinikker					
BUP poliklinikk Førde	10 032	3 106	0	3 706	6 326
BUP poliklinikk Sogndal	5 613	1 610	0	1 841	3 772
BUP poliklinikk Nordfjordeid	5 589	1 828	0	2 331	3 258
Behandlingshjem					
Familiehuset (Førde)	2 645	0	0	24	2 621
Sum Sogn og Fjordane	23 879	6 544	0	7 902	15 977
Møre og Romsdal					
Klinikker					
BUP avd FSH i Molde	16 629	6 194	0	6 815	9 814
Ungd.psyk avd SSH Møre- og Romsd	11 991	0	0	202	11 789
Poliklinikker					
BUP polikl SSH i Møre og Romsdal	6 826	2 521	0	2 696	4 130
Fylkessjukehuset i Volda	3 566	1 374	0	1 412	2 154
BUP poliklinikk FSH i Kristiansund	6 674	2 619	0	3 192	3 482
Sum Møre og Romsdal	45 686	12 708	0	14 317	31 369
Sør-Trøndelag					
Klinikker					
PST BUP-klinikk	59 322	12 895	1 000	15 258	44 064
Sum Sør-Trøndelag	59 322	12 895	1 000	15 258	44 064

Institusjonsnavn	Brutto drifts- utgifter	Polikliniske refusjoner fra Folketrygden	Funksjons- tilskudd	Brutto drifts- inntekter	Netto drifts- utgifter
Nord-Trøndelag					
Klinikker					
Namdal sykehus, psyk klinikk BUP	9 347	3 178	0	3 388	5 959
Innherred sykehus, BUP avd	26 464	6 483	0	8 181	18 283
Sum Nord-Trøndelag	35 811	9 661	0	11 569	24 242
Nordland					
Klinikker					
Nordland psyk sykehus, bup avd	33 923	6 619	0	6 882	27 041
Vefsn sykehus BUP polikl og fam.avd	3 457	1 377	0	1 414	2 043
Poliklinikker					
BUP poliklinikk Rana sykehus	3 508	817	0	925	2 583
BUP poliklinikk Narvik sykehus	3 746	2 104	0	2 335	1 411
BUP polikl Stokmarknes sykehus	4 150	1 975	0	2 011	2 139
BUP poliklinikk Lofoten sykehus	3 939	1 806	0	1 836	2 103
BUP polikl Sandnessjøen sykehus	4 756	1 592	0	2 048	2 708
Sum Nordland	57 479	16 290	0	17 451	40 028
Troms					
Poliklinikker					
BUP Tromsø	11 819	5 442	0	6 793	5 026
BUT Midt-Troms seksj psyk	4 126	1 711	0	2 534	1 592
BUP poliklinikk Sør-Troms	3 389	1 337	0	1 699	1 690
BUP poliklinikk Nord-Troms	2 144	907	0	908	1 236
BUT Indre Sør-Troms seksjon psyk	1 932	826	0	969	963
Behandlingshjem					
Berglund behandlingshjem	8 625	0	0	399	8 226
Ungdomspsyk institusjon Tromsø	12 902	0	0	742	12 160
Sum Troms	44 937	10 223	0	14 044	30 893
Finnmark					
Poliklinikker					
BUP poliklinikk Kirkenes sykehus	4 267	1 148	0	1 401	2 866
BUP Midt-Finnmark	8 685	2 592	0	5 395	3 290
BUP poliklinikk Vest-Finnmark	2 779	1 058	0	1 287	1 492
BUP poliklinikk Alta	4 281	1 415	0	1 910	2 371

Institusjonsnavn	Brutto drifts- utgifter	Polikliniske refusjoner fra Folketrygden	Funksjons- tilskudd	Brutto drifts- inntekter	Netto drifts- utgifter
Behandlingshjem					
Seidajok barnepsyk beh.hjem	8 506	0	0	186	8 320
Sum Finnmark	28 518	6 213	0	10 179	18 339
Staten					
Poliklinikker					
Rikshospitalet	4 742	0	0	0	4 742
Sum Statlige institusjoner	4 742	0	0	0	4 742
Sum psykisk helsevern for barn og ungdom	1 204 246	222 656	6 472	265 114	939 132

Datakilde: SSB.

Tabell 16.10 Regnskapstall for institusjoner og poliklinikker innen psykisk helsevern for barn og ungdom (1000 kroner). Etter institusjonstype. 2001.

	Brutto drifts- utgifter	Polikliniske refusjoner fra Folketrygden	Funksjons- tilskudd	Brutto drifts- inntekter	Netto drifts- utgifter
Klinikker	702 739	102 616	6 472	120 941	581 798
Poliklinikker	314 559	116 579	0	132 724	181 835
Behandlingshjem	176 106	1 961	0	9 734	166 372
Daginstitutioner	10 842	1 500	0	1 715	9 127
Sum psykisk helsevern for barn og ungdom	1 204 246	222 656	6 472	265 114	939 132

Datakilde: SSB.

16.4 Regnskapstall – psykisk helsevern for voksne

Tabell 16.11 Fylkeskommunenes utgifter til psykisk helsevern for voksne (1000 kroner). Fylker. 2001.

Fylke	Netto drifts- utgifter egne inst. og avd.	Privat pleie	Driftstil- skudd psykiatere og psyko- loger	Andre utgifter	Gjeste- pasient- utgifter	Gjeste- pasient- inntekter	Statstil- skudd	Netto drifts- utgifter totalt for fylket
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Østfold	334 143	2 489	5 650	0	5 905	889	24 378	322 920
Akershus	581 968	4 384	15 868	0	58 821	1 963	59 786	599 292
Oslo	1 376 494	14 389	50 071	8 459	17 335	83 007	98 631	1 285 110
Hedmark	236 004	0	4 047	0	8 132	2 092	23 527	222 564
Oppland	283 026	288	2 049	483	3 947	4 298	22 572	262 923
Buskerud	313 601	7 300	6 862	0	26 287	2 391	27 092	324 567
Vestfold	277 645	0	7 592	1 165	7 767	10 793	26 589	256 787
Telemark	239 925	142	4 430	0	11 278	2 943	29 466	223 366
Aust-Agder	141 208	1 267	2 618	193	8 908	1 024	15 037	138 133
Vest-Agder	211 680	284	2 077	0	2 256	7 423	22 853	186 021
Rogaland	559 327	1 108	9 287	601	5 726	1 761	42 325	531 963
Hordaland	671 576	1 340	18 153	773	11 350	3 920	61 451	637 821
Sogn og Fjordane	150 719	704	2 302	996	3 722	2 252	19 588	136 603
Møre og Romsdal	356 567	149	2 805	4 779	15 265	2 361	28 802	348 402
Sør-Trøndelag	305 761	0	6 118	379	6 381	38 222	26 822	253 595
Nord-Trøndelag	179 206	1 071	388	202	21 506	9 038	20 057	173 278
Nordland	314 037	398	2 697	8 766	8 679	1 546	28 103	304 928
Troms	280 339	0	2 551	13 404	8 021	37 634	26 238	240 443
Finmark	72 659	268	0	0	55 760	0	9 161	119 526
Sum	6 885 884	35 581	145 565	40 200	287 046	213 557	612 478	6 568 241

Datakilde: SSB og spørreskjema til fylkeskommunene.

Kolonne VIII = Kolonne I + Kolonne II + Kolonne III + Kolonne IV + Kolonne V – Kolonne VI – Kolonne VII.

Tabell 16.12 Fylkeskommunenes utgifter til psykisk helsevern for voksne (1000 kroner). Fylker, 2000.

Fylke	Netto drifts- utgifter egne inst og avd	Privat pleie	Drifts- tilskudd psykiatere og psyko- loger	Andre utgifter	Gjeste- pasient- utgifter	Gjeste- pasient- inntekter	Stats- tilskudd	Netto drifts- utgifter totalt for fylket
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Østfold	282 645	2 868	5 094	0	2 040	445	19 308	272 894
Akershus	536 889	4 633	15 942	0	49 731	2 538	55 001	549 656
Oslo	1 339 727	15 630	46 160	297	10 962	66 997	76 897	1 268 882
Hedmark	215 802	0	3 551	28	8 675	0	17 935	210 121
Oppland	251 470	269	2 266	0	7 999	3 806	12 381	245 817
Buskerud	275 852	6 907	6 227	0	20 414	2 530	20 487	286 383
Vestfold	273 453	485	7 492	0	8 490	8 961	22 368	258 591
Telemark	208 096	512	4 159	0	5 082	1 041	26 182	190 626
Aust-Agder	125 012	1 487	2 583	939	10 067	157	11 715	128 216
Vest-Agder	195 459	269	1 960	0	2 638	6 571	15 963	177 792
Rogaland	497 235	1 066	8 596	2 946	5 506	1 693	38 492	475 164
Hordaland	600 490	1 770	17 480	1 220	8 525	2 039	48 084	579 362
Sogn og Fjordane	134 185	642	2 251	7 040	4 468	661	12 444	135 481
Møre og Romsdal	327 819	130	2 732	2 476	15 021	3 517	22 358	322 303
Sør-Trøndelag	305 016	0	5 591	0	11 526	35 842	23 343	262 948
Nord-Trøndelag	152 783	572	366	2	12 068	5 227	17 435	143 129
Nordland	284 849	505	2 617	7 748	7 305	1 976	23 148	277 900
Troms	235 599	0	2 099	7 408	12 242	40 254	12 456	204 638
Finmark	63 294	297	0	2 236	43 418	0	5 582	103 663
Sum	6 305 675	38 042	137 166	32 340	246 177	184 255	481 579	6 093 566

Datakilde: SSB og spørreskjema til fylkeskommunene.

Kolonne VIII = Kolonne I + Kolonne II + Kolonne III + Kolonne IV + Kolonne V – Kolonne VI – Kolonne VII.

Tabell 16.13 Statlige overføringer til psykisk helsevern for voksne (1000 kroner). Fylker. 2001.

Fylke	Polikliniske refusjoner	Øremerkede tilskudd	Andre statlige tilskudd	Funksjons- tilskudd	Statlige overføringer totalt	Prosent reell endring 1999-2000	
						Polikl ref og ørem. tilskudd	Statlige overf. totalt
	I	II	III	IV	V		
Østfold	15 475	24 378	2 679	0	42 532	1	1
Akershus	24 780	59 786	4 232	0	88 798	0	0
Oslo	56 837	98 631	9 195	48 947	213 610	1	1
Hedmark	17 036	23 527	17	0	40 580	3	2
Oppland	10 736	22 572	9 816	0	43 124	3	3
Buskerud	16 251	27 092	7 372	0	50 715	2	2
Vestfold	20 582	26 589	553	0	47 724	1	1
Telemark	19 631	29 466	817	0	49 914	1	1
Aust-Agder	5 033	15 037	86	0	20 156	1	1
Vest-Agder	8 274	22 853	6 913	0	38 040	3	4
Rogaland	28 101	42 325	1 990	1 095	73 511	0	0
Hordaland	29 625	61 451	14 060	24 954	130 090	2	2
Sogn og Fjordane	7 615	19 588	291	0	27 494	3	3
Møre og Romsdal	16 813	28 802	5 212	0	50 827	1	2
Sør-Trøndelag	13 875	26 822	13 635	26 227	80 559	0	1
Nord-Trøndelag	16 493	20 057	1 642	0	38 192	2	1
Nordland	18 389	28 103	1 286	0	47 778	1	1
Troms	8 959	26 238	13 562	0	48 759	4	-1
Finnmark	5 220	9 161	1 727	0	16 108	3	1
Sum Fylkeskom	339 725	612 478	95 086	101 223	1 148 512	9	10
Staten	1 899	0	83 496	0	85 395	15	-1
Totalt	341 624	612 478	178 582	101 223	1 233 907	9	9

Datakilde: SSB og spørreskjema til fylkeskommunene.

Kolonne V = Kolonne I + Kolonne II + Kolonne III + Kolonne IV.

Tabell 16.14 Statlige overføringer til psykisk helsevern for voksne (1000 kroner). Fylker. 2000.

Fylke	Polikliniske refusjoner	Øremerkede tilskudd	Andre statlige tilskudd	Funksjons- tilskudd	Statlige overføringer totalt
	I	II	III	IV	V
Østfold	13 760	19 308	3 245	0	36 313
Akershus	21 047	55 001	4 013	0	80 061
Oslo	52 163	76 897	9 395	44 302	182 757
Hedmark	11 772	17 935	1 091	0	30 798
Oppland	10 629	12 381	7 833	0	30 843
Buskerud	14 176	20 487	4 301	0	38 964
Vestfold	16 465	22 368	568	0	39 401
Telemark	17 051	26 182	105	0	43 338
Aust-Agder	4 764	11 715	142	0	16 621
Vest-Agder	6 608	15 963	2 228	0	24 799
Rogaland	25 090	38 492	547	658	64 787
Hordaland	24 441	48 084	9 272	22 325	104 122
Sogn og Fjordane	6 949	12 444	227	0	19 620
Møre og Romsdal	16 592	22 358	1 167	0	40 117
Sør-Trøndelag	14 617	23 343	2 192	27 421	67 573
Nord-Trøndelag	11 222	17 435	2 066	0	30 723
Nordland	16 830	23 148	574	0	40 553
Troms	10 065	12 456	8 487	20 000	51 008
Finmark	4 621	5 582	3 161	0	13 364
Sum fylkeskommunene	298 862	481 579	60 614	114 706	955 762
Staten	1 530	0	77 992	0	79 522
Totalt	300 392	481 579	138 606	114 706	1 035 284

Datakilde: SSB og spørreskjema til fylkeskommunene.

Kolonne V = Kolonne I + Kolonne II + Kolonne III + Kolonne IV.

Tabell 16.15 Regnskapstall for institusjoner og poliklinikker innen psykisk helsevern for voksne (1000 kroner). 2001.

Institusjonsnavn	Brutto drifts- utgifter	Polikliniske refusjoner fra Folketrygden	Funksjons- tilskudd	Brutto drifts- inntekter	Netto drifts- utgifter
Østfold					
Sykehus					
Østfold SSH, div psykiatri	229 171	2 616	0	8 654	220 517
Distriktpsikiatrisk tilbud					
Sarpsborg psyk bo-/beh senter	32 785	0	0	403	32 382
Halden psyk. bo- og beh.senter	12 595	0	0	284	12 311
Fredrikstad psyk bo- og beh.senter	30 881	0	0	1 017	29 864
Indre Østfold psyk bo- og beh.senter	14 349	0	0	238	14 111
Poliklinikker					
VP poliklinikk Halden	6 973	2 111	0	2 363	4 610
VP poliklinikk Moss	9 538	3 677	0	4 406	5 132
Voksenpsyk poliklinikk Sarpsborg	8 096	2 400	0	2 673	5 423
Voksenpsyk. poliklinikk Indre Østfold	8 709	2 464	0	2 810	5 899
VP poliklinikk Fredrikstad	6 502	2 207	0	2 608	3 894
Sum Østfold	359 599	15 475	0	25 456	334 143
Akershus					
Sykehus					
Blakstad sykehus	233 637	2 715	0	10 358	223 279
Sentralsykeh. i Akershus, psyk avd.	163 484	0	0	1 886	161 598
Distriktpsikiatrisk tilbud					
Folloklinikken DPS	52 163	4 047	0	5 707	46 456
Lillestrømklubben DPS	45 797	6 537	0	7 698	38 099
Jessheimklubben DPS	36 278	2 957	0	4 646	31 632
Asker- og Bærumklubben	58 450	8 524	0	11 989	46 461
Sykehjem					
Fjerdingsby omsorgssenter	9 559	0	0	112	9 447
Solgården bo- og rehab.senter	7 708	0	0	0	7 708
Aurskog-Høland sykehjem psyk avd	8 569	0	0	47	8 522
Berger bo- og behandlingssenter	10 148	0	0	1 382	8 766
Sum Akershus	625 793	24 780	0	43 825	581 968

Institusjonsnavn	Brutto drifts- utgifter	Polikliniske refusjoner fra Folketrygden	Funksjons- tilskudd	Brutto drifts- inntekter	Netto drifts- utgifter
Oslo – Ullevål sektor					
Sykehus					
Ullevål sykehus Klinikk for psykiatri	464 770	4 233	21 300	52 784	411 986
Lien psykiatriske behandlingssenter	52 183	1 938	0	5 138	47 045
Distriktpsikiatrisk tilbud					
Josefinegt DPS	62 830	3 866	0	8 291	54 539
Holmlia DPS	34 729	2 819	0	5 009	29 719
Ryen DPS	35 151	3 233	0	5 629	29 522
Sykehjem					
Birkelund sykehjem	10 923	0	0	610	10 313
Fagerli sykehjem	9 874	0	0	438	9 437
Leirvoll/Granlund sykehjem	18 606	0	0	1 040	17 566
Andre døgninstitusjoner					
Solbu ettervernshjem	3 657	0	0	427	3 230
Tåsen psyk langtidspensjonat	4 091	0	0	133	3 958
Sum Oslo-Ullevål sektor	696 813	16 089	21 300	79 498	617 315
Oslo – Aker sektor					
Sykehus					
Aker sykehus div. psykiatri	302 228	4 910	22 500	44 616	257 612
Distriktpsikiatrisk tilbud					
Grorud DPS	21 326	4 253	0	4 765	16 561
Sinsen DPS	28 564	6 501	0	7 566	20 998
Furuset DPS	13 779	3 284	0	3 783	9 996
Sykehjem					
Furukollen sykehjem	34 005	0	0	794	33 211
Rishaugen sykehjem	7 875	0	0	80	7 795
Skjelfoss psyk senter	12 843	0	0	140	12 703
Grefsenlia sykehjem	30 393	0	0	108	30 285
Nesset psykiatriske senter	8 937	0	0	99	8 838
Andre døgninstitusjoner					
Loisegt 30 - psyk rehab.senter	6 220	0	0	184	6 036
Sum Oslo-Aker sektor	466 170	18 948	22 500	62 135	404 035
Oslo Lovisenberg sektor					
Sykehus					
Oslo Hospital	35 173	250	0	300	34 873

Institusjonsnavn	Brutto drifts- utgifter	Polikliniske refusjoner fra Folketrygden	Funksjons- tilskudd	Brutto drifts- inntekter	Netto drifts- utgifter
Lovisenberg sykehus	120 963	264	0	3 278	117 685
Distriktpsikiatrisk tilbud					
Tøyen DPS	53 740	9 601	0	11 923	41 817
Lovisenberg DPS	19 341	4 221	0	4 998	14 343
Sykehjem					
Hvalheim bo- og beh.senter	4 020	0	0	12	4 008
Solstad bo- og behandlingssenter	10 821	0	0	73	10 748
Nøstret bo- og behandlingssenter	8 936	0	0	10	8 926
Daginstitutioner					
Røyse treningssenter	3 010	0	0	830	2 180
Sum Oslo-Lovisenberg sektor	256 004	14 336	0	21 424	234 580
Oslo – Diakonhjemmet sektor					
Sykehus					
Diakonhj. sh psyk avd Vinderen	107 706	1 127	5 147	9 652	98 054
Distriktpsikiatrisk tilbud					
DPS Vinderen	30 568	6 337	0	8 058	22 510
Sum Oslo-Diakonhjemmet sektor	138 274	7 464	5 147	17 710	120 564
Hedmark					
Sykehus					
Sanderud sykehus	230 806	12 300	0	22 595	208 211
Distriktpsikiatrisk tilbud					
Tynset psykiatriske senter	15 050	1 533	0	2 501	12 549
Psykiatriske senter Kongsvinger	19 097	3 203	0	3 853	15 244
Sum Hedmark	264 953	17 036	0	28 949	236 004
Oppland					
Sykehus					
Oppland SSH, avd Reinsvoll	126 934	60	0	1 721	125 213
Oppland SSH, avd Gjøvik	37 347	137	0	311	37 036
Distriktpsikiatrisk tilbud					
Kløverhagen psykiatriske senter	16 458	0	0	109	16 349
Hadeland DPS	17 453	2 135	0	3 495	13 958
Poliklinikker					
Gjøvik/Land/Valdres DPS, psyk poli	35 954	2 707	0	7 574	28 380

Institusjonsnavn	Brutto drifts- utgifter	Polikliniske refusjoner fra Folketrygden	Funksjons- tilskudd	Brutto drifts- inntekter	Netto drifts- utgifter
Lillehammer og Gudbrandsdal DPS, psyk poliklinikk	37 833	2 960	0	6 607	31 226
Psykiatrisk poliklinikk Reinsvoll	9 712	2 737	0	3 694	6 018
Sykehjem					
Petershagen psykiatriske senter	15 411	0	0	322	15 089
Fekjærs psykiatriske senter	9 985	0	0	228	9 757
Sum Oppland	307 087	10 736	0	24 061	283 026
Buskerud					
Sykehus					
Buskerud sentralsykehus	149 304	0	0	3 261	146 043
Distriktpsikiatrisk tilbud					
Røysetoppen behandlingssenter	15 995	0	0	120	15 875
Fossanåsen behandlingssenter	3 999	0	0	40	3 959
Hallingdal sjukestugu psyk enhet	11 575	396	0	925	10 650
Drammen DPS	83 113	7 439	0	12 290	70 823
Kongsberg psykiatriske senter	17 938	3 762	0	5 698	12 240
Poliklinikker					
Voksenpsyk poliklinikk Modum	3 388	1 771	0	1 788	1 600
Ringerike psykiatriske senter	10 128	2 883	0	3 242	6 886
Sykehjem					
Lerberg behandlingssenter	19 764	0	0	63	19 701
Andre døgninstitusjoner					
Bergfløtt behandlingssenter	16 412	0	0	15	16 397
Spesialenheten i Buskerud	9 453	0	0	26	9 427
Sum Buskerud	341 069	16 251	0	27 468	313 601
Vestfold					
Sykehus					
Vestfold SSH psyk klinikk	149 232	1 904	0	4 093	145 139
Distriktpsikiatrisk tilbud					
Sandefjord DPS	34 815	3 615	0	4 360	30 455
Larvik DPS	31 954	2 828	0	3 219	28 735
Nordre Vestfold DPS	37 573	3 376	0	4 860	32 713
Tønsberg DPS	50 613	8 859	0	10 010	40 603
Sum Vestfold	304 187	20 582	0	26 542	277 645

Institusjonsnavn	Brutto drifts- utgifter	Polikliniske refusjoner fra Folketrygden	Funksjons- tilskudd	Brutto drifts- inntekter	Netto drifts- utgifter
Telemark					
Sykehus					
Telemark sentralsjukehus	212 567	14 643	0	18 090	194 477
Distriktpsikiatrisk tilbud					
Psykisk Eining - Notodden sykehus	50 857	3 674	0	7 692	43 165
Poliklinikker					
Kragerø kombinerte helseinst. VP	3 978	1 314	0	1 695	2 283
Sum Telemark	267 402	19 631	0	27 477	239 925
Aust-Agder					
Sykehus					
Aust-Agder sentralsjukehus	101 810	5 033	0	5 932	95 878
Distriktpsikiatrisk tilbud					
Egra psykiatriske senter	11 517	0	0	1 048	10 469
Aas psykiatriske senter	12 381	0	0	61	12 320
Mauråsen psykiatriske senter	13 146	0	0	65	13 081
Byglandsfjord psykiatriske senter	9 489	0	0	29	9 460
Sum Aust-Agder	148 343	5 033	0	7 135	141 208
Vest-Agder					
Sykehus					
Vest-Agder sentralsykehus	145 840	2 289	0	8 965	136 875
Distriktpsikiatrisk tilbud					
Lister sykehus	23 496	1 328	0	1 625	21 871
DPS Sør	65 256	4 657	0	12 322	52 934
Sum Vest-Agder	234 592	8 274	0	22 912	211 680
Rogaland					
Sykehus					
Fylkessjukehuset i Haugesund	73 045	6 534	0	9 401	63 644
Rogaland psykiatriske sjukehus	303 245	21 244	1 095	30 249	272 996
Distriktpsikiatrisk tilbud					
Jæren DPS	33 464	323	0	1 502	31 962
Sykehjem					
Kopervik bu- og behandl.heim	14 172	0	0	290	13 882
Engelsvoll psykiatriske senter	15 118	0	0	203	14 915
Klokkergarden psykiatriske senter	22 314	0	0	677	21 637
Randaberg psykiatriske senter	16 836	0	0	161	16 675

Institusjonsnavn	Brutto drifts- utgifter	Polikliniske refusjoner fra Folketrygden	Funksjons- tilskudd	Brutto drifts- inntekter	Netto drifts- utgifter
Lysskar psykiatriske senter	15 471	0	0	466	15 005
Strand psykiatriske senter	12 532	0	0	79	12 453
Varatun psykiatriske senter	24 720	0	0	375	24 345
Stølen psykiatriske senter	14 864	0	0	30	14 834
Lassahagen	17 116	0	0	350	16 766
Dalane psykiatriske senter	15 573	0	0	935	14 638
Bjødnateigen psykiatriske senter	11 678	0	0	995	10 683
Aksdal psykiatriske senter	11 059	0	0	97	10 962
Andre døgninstitusjoner					
Lassatjern ettervernshjem	4 016	0	0	86	3 930
Sum Rogaland	605 223	28 101	1 095	45 896	559 327
Hordaland					
Sykehus					
Solli nervesanatorium	37 539	3 815	0	9 334	28 205
Olaviken behandlingssenter	40 954	1 249	0	4 087	36 867
Valen sjukehus	129 019	1 386	0	4 232	124 787
Sandviken sykehus	234 497	815	12 962	26 128	208 369
Haukeland sykehus	87 769	307	11 992	13 165	74 604
Distriktpsikiatrisk tilbud					
Voss psykiatriske senter, Bjørkeli	17 270	0	0	271	16 999
Åstveit DPS	69 815	7 018	0	15 356	54 459
Betanien psykiatriske senter	29 964	3 890	0	11 933	18 031
Stord DPS	17 940	1 978	0	3 730	14 210
Odda psykiatriske senter	16 028	1 289	0	1 934	14 094
Fjell og Årstad DPS	55 400	6 405	0	9 513	45 887
Poliklinikker					
Fylkessjukehuset på Voss	5 561	1 473	0	1 914	3 647
Sykehjem					
Askviknes VPS	20 583	0	0	316	20 267
Radøy sjukeheim	11 247	0	0	97	11 150
Sum Hordaland	773 586	29 625	24 954	102 010	671 576
Sogn og Fjordane					
Sykehus					
Psikiatrisk klinikk, Førde	61 404	2 860	0	3 544	57 860

Institusjonsnavn	Brutto drifts- utgifter	Polikliniske refusjoner fra Folketrygden	Funksjons- tilskudd	Brutto drifts- inntekter	Netto drifts- utgifter
Distriktpsikiatrisk tilbud					
Nordfjord psykiatriske senter	24 362	0	0	120	24 242
Indre Sogn psykiatrisenter (S & F)	22 627	1 932	0	2 214	20 413
Poliklinikker					
Psykiatrisk senter SSSF Florø	5 331	1 686	0	2 127	3 204
Vaksenpsyk poliklinikk Nordfjordeid	5 189	1 137	0	1 438	3 751
Sykehjem					
Tronvik psyk behandlingsheim	43 897	0	0	2 648	41 249
Sum Sogn og Fjordane	162 810	7 615	0	12 091	150 719
Møre og Romsdal					
Sykehus					
Fylkessjukehuset i Molde	189 960	4 903	0	12 554	177 406
Sentralsj.h. i Møre og Romsdal	78 813	5 564	0	6 859	71 954
Distriktpsikiatrisk tilbud					
Vegsund psykiatriske senter	14 086	0	0	1 035	13 051
Eide psykiatriske senter	10 602	0	0	2 529	8 073
Volda psykiatriske senter	12 579	0	0	199	12 380
Tingvoll psykiatriske senter	9 575	0	0	198	9 377
Sande psykiatriske senter	13 582	0	0	3 229	10 353
Åslia psykiatriske senter	7 096	0	0	1 302	5 794
Nordlandet psykiatriske senter	23 904	0	0	381	23 523
Halsa psykiatriske senter	5 619	0	0	259	5 360
Sjøholt psykiatriske senter	9 381	0	0	78	9 303
Poliklinikker					
VP poliklinikk FSH i Kristiansund	11 637	3 716	0	5 594	6 043
VP poliklinikk FSH i Volda	6 818	2 630	0	2 868	3 950
Sum Møre og Romsdal	393 652	16 813	0	37 085	356 567
Sør-Trøndelag					
Sykehus					
Sør-Trøndelag Psyk Sykehus	298 970	12 783	26 227	58 392	240 578
Distriktpsikiatrisk tilbud					
Åfjord bo- og behandlingssenter	6 715	0	0	138	6 577
Haltdalen bo-/behandlingssenter	7 818	0	0	217	7 601
Betania Malvik	15 532	0	0	428	15 104
Leistad psyk bo- og beh.senter	17 936	0	0	421	17 515

Institusjonsnavn	Brutto drifts- utgifter	Polikliniske refusjoner fra Folketrygden	Funksjons- tilskudd	Brutto drifts- inntekter	Netto drifts- utgifter
Tiller psyk bo- og beh.senter	16 975	0	0	293	16 682
Poliklinikker					
Fosen-teamet	3 210	1 092	0	1 506	1 704
Sum Sør-Trøndelag	367 156	13 875	26 227	61 395	305 761
Nord-Trøndelag					
Sykehus					
Namdal sykehus, psykiatrisk avd	68 007	6 058	0	9 607	58 400
Innherrad sykehus, psykiatrisk avd	103 135	10 435	0	15 028	88 107
Sykehjem					
DPS Ytre Namdal	8 798	0	0	14	8 784
Betania psykiatriske senter	13 749	0	0	596	13 153
DPS Stjørdal	10 776	0	0	14	10 762
Sum Nord-Trøndelag	204 464	16 493	0	25 259	179 206
Nordland					
Sykehus					
Nordland psykiatriske sykehus	187 829	0	0	5 269	182 560
Distriktpsikiatrisk tilbud					
Vefsn sh, senter for psyk helsev.	22 525	2 316	0	3 558	18 967
Ofoten psykiatriske senter	31 905	515	0	1 425	30 480
Psykiatrisk senter i Vesterålen	21 895	2 377	0	3 191	18 704
Røsvik bo- og behandlingssenter	11 699	0	0	188	11 511
Poliklinikker					
Rana sykehus, voksenpsyk polikl	9 548	2 341	0	2 266	7 282
Lofoten sykehus	13 749	3 144	0	3 637	10 112
Sandnessjøen sykehus VP	10 828	2 714	0	2 989	7 839
NPS polikl Ytre Salten og rehabteam	11 064	4 982	0	5 590	5 474
Sykehjem					
Ytteren psykiatriske sykehjem	8 718	0	0	0	8 718
Andre døgninstitusjoner					
Kløveråsen utredn. og komp. senter	12 470	0	0	80	12 390
Sum Nordland	342 230	18 389	0	28 193	314 037
Troms					
Sykehus					
RiTø Psykiatrisk avd	218 478	0	0	16 088	202 390

Institusjonsnavn	Brutto drifts- utgifter	Polikliniske refusjoner fra Folketrygden	Funksjons- tilskudd	Brutto drifts- inntekter	Netto drifts- utgifter
Distriktpsikiatrisk tilbud					
Psyk senter Midt-Troms, bo- og beh.	22 490	2 640	0	4 640	17 850
Psyk senter for Tromsø og Karlsøy	35 185	3 575	0	7 407	27 778
Psykiatrisk senter Sør-Troms	19 527	2 089	0	3 032	16 495
Psyk senter region nord	17 236	655	0	1 410	15 826
Sum Troms	312 916	8 959	0	32 577	280 339
Finnmark					
Distriktpsikiatrisk tilbud					
DPS Vest-Finnmark	30 945	2 035	0	3 940	27 005
DPS Midt-Finnmark	22 680	980	0	1 863	20 817
DPS Øst-Finnmark	31 340	2 205	0	6 503	24 837
Sum Finnmark	84 965	5 220	0	12 306	72 659
Statlige institusjoner					
Sykehus					
Modum bads nervesanatorium	80 611	201	0	3 453	77 158
Poliklinikker					
Rikshospitalet	8 352	1 698	0	2 014	6 338
Sum Statlige institusjoner	88 963	1 899	0	5 467	83 496
Sum psykisk helsevern for voksne	7 746 251	341 624	101 223	776 870	6 969 380

Tabell 16.16 Regnskapstall for institusjoner og poliklinikker innen psykisk helsevern for voksne (1000 kroner).
Etter institusjonstype. 2001.

Institusjonstype	Brutto drifts- utgifter	Polikliniske refusjoner fra folketrygden	Funksjons- tilskudd	Brutto drifts- inntekter	Netto drifts- utgifter
Sykehus	5 056 429	132 573	101 223	429 024	4 627 405
Distriktpsikiatrisk tilbud	1 850 798	155 207	0	260 763	1 590 035
Poliklinikker	232 098	53 844	0	71 403	160 695
Sykehjem	547 597	0	0	13 900	533 697
Andre døgninstitusjoner	56 319	0	0	951	55 368
Daginstitusjoner	3 010	0	0	830	2 180
Sum psykisk helsevern for voksne	7 746 251	341 624	101 223	776 870	6 969 380

Datakilde: SSB.

Vedlegg

Vedlegg 1

Definisjoner og beregninger for institusjonsdata

Datagrunnlag

Tallmaterialet i SAMDATA Psykisk helsevern Tabeller er basert på flere datakilder. Opplysninger om personell, døgnplasser, regnskap og i noen grad aktivitet er hentet fra Statistisk Sentralbyrå (SSB). Opplysninger om aktivitet (utskrivninger, behandlede pasienter, tiltak) er hentet fra pasientdata for voksne (innhentet av Norsk pasientregister) (NPR) og pasientdata for barn og unge (innhentet i samarbeid med Hiadata AS). I tillegg er det innhentet opplysninger direkte fra den enkelte fylkeskommune gjennom et eget spørreskjema. I det følgende gir vi en mer utfyllende opplysninger om hvilken datakilde som er benyttet og en nærmere definisjon av de enkelte begrepene som benyttes.

Personellopplysninger

Årsverk:

Årsverk ved årets slutt, dvs sum heltidsansatte pluss sum deltidsansatte omregnet til heltidsansatte (etter stillingsbrøk) like før årsskiftet. Elever, hospitanter, praktikanter og medisinske studenter er ikke medregnet. En skal ta med alle andre ansatte, som er lønnet av institusjonen, uavhengig av om de lønnes over ordinært budsjett eller over konto for ekstrahjelp.

I institusjoner for voksne har en benyttet følgende personellkategorier:

- Leger med spesialutdanning i psykiatri og/eller barnepsykiatri
- Andre leger
- Kliniske psykologer
- Andre psykologer
- Sykepleiere med spesialutdanning i psykiatri
- Andre sykepleiere m v (omfatter offentlig godkjente sykepleiere og vernepleiere)
- Høyskoleutdannet terapipersonell med spesialutdanning i psykisk helsearbeid
- Høyskoleutdannet terapipersonell uten spesialutdanning i psykisk helsearbeid
- Annet pleiepersonell
- Annet personell (omfatter administrativt personell, vaskeripersonell, rengjøringspersonell, teknisk personell m v)

I institusjoner for barn og unge er følgende kategorier benyttet:

- Leger med spesialutdanning i psykiatri og/eller barnepsykiatri
- Andre leger
- Psykologer
- Sosionomer
- Annet terapipersonell med høyskoleutdanning (sykepleiere, vernepleiere, ergoterapeuter, fysioterapeuter, mensendiesykegymnaster, lærere, førskolelærere, spesialpedagoger og barnevernspedagoger)
- Terapipersonell uten høyskoleutdanning (omfatter offentlig godkjente hjelpepleiere, annet hjelpepersonell i sykepleien» og arbeidsterapeuter)
- Annet personell (omfatter administrativt personell, vaskeripersonell, rengjøringspersonell, teknisk personell m v)

Typologier

Institusjonstyper

Institusjoner for voksne er kategorisert på følgende måte:

Sykehus:

Omfatter psykiatriske sykehus, psykiatriske klinikker og psykiatriske døgnavdelinger ved somatiske sykehus.

Distriktpsykiatriske tilbud:

Fylkene skal selv hevde at den aktuelle enhet er et distriktpsykiatrisk tilbud etter følgende kriterier: Differensiert behandlingsenhet på lokalsykehusnivå, bestående av dag- og døgnenhet. Enheten skal i tillegg omfatte poliklinikk, eventuelt være faglig knyttet opp mot en poliklinikk.

Poliklinikker:

Omfatter frittstående poliklinikker og poliklinikker tilknyttet somatiske sykehus (der sykehuset ikke har døgnavdeling).

Sykehjem:

Omfatter psykiatriske sykehjem og psykiatriske avdelinger ved kombinerte sykehjem.

Øvrige døgninstitusjoner:

Omfatter resterende institusjoner med døgntilbud.

Daginstitusjoner:

Omfatter rene daginstitusjoner uten poliklinikk.

Institusjoner for barn og unge er kategorisert på følgende måte:

Klinikker:

Omfatter frittstående klinikker med døgntilbud og enheter med døgntilbud ved psykiatriske og somatiske sykehus.

Behandlingshjem:

Omfatter øvrige institusjoner med døgntilbud.

Poliklinikker:

Omfatter frittstående poliklinikker og rene poliklinikker tilknyttet et somatiske sykehus eller et psykiatrisk sykehus.

Daginstitutioner:

Omfatter rene daginstitutioner.

Avdelingstyper

Inndelingen bygger på Helsetilsynets avdelingstypologi (se vedlegg 2).

Produksjonsmål**Beleggsprosent:**

$$\frac{\text{Sum oppholdsdøgn i året (døgnpasienter)}}{\text{Sum døgnplasser ved utgangen av året} \cdot 365}$$

Personellfaktor:

$$\frac{\text{Sum årsverk til døgnbehandling} \cdot 365}{\text{Sum oppholdsdøgn i året (for døgnpasienter)}}$$

Merknad: Personell tilknyttet poliklinikker og dagbehandling er trukket ut. Personell ved poliklinikkene er trukket ut direkte. Personellinnsats for dagpasienter er beregnet ut fra formelen: 1 oppholdsdag = 1/2 oppholdsdøgn.

Behandlerfaktor:

$$\frac{\text{Sum universitets- og høyskoleutdannet personell ved døgnbehandling} \cdot 365}{\text{Sum oppholdsdøgn i året (for døgnpasienter)}}$$

Merknad: Personell tilknyttet poliklinikker og dagbehandling er trukket ut. Personell ved poliklinikkene er trukket ut direkte. Personellinnsats for dagpasienter er beregnet ut fra formelen: 1 oppholdsdag = 1/2 oppholdsdøgn.

Utskrevet per årsverk:

$$\frac{\text{Sum utskrivinger i året (for døgnpasienter)}}{\text{Sum årsverk til døgnbehandling}}$$

Merknad: Som for personellfaktor. For tabeller som viser avdelingsvise resultater omfatter utskrivingen også overføringer til andre avdelinger. For øvrige tabeller omfatter utskrivingen avsluttede institusjonsopphold som døgnpasient.

Oppholdsdøgn per utskriving:

$$\frac{\text{Sum oppholdsdøgn i året (for døgnpasienter)}}{\text{Sum utskrivinger (døgnpasienter)}}$$

Merknad: Som for utskrevet per årsverk.

Kostnads mål

Netto driftsutgifter per utskriving:

$$\frac{\text{Netto driftsutgifter til døgnpasienter}}{\text{Sum utskrivinger i året (døgnpasienter)}}$$

Netto driftsutgifter per oppholdsdøgn:

$$\frac{\text{Netto driftsutgifter til døgnpasienter}}{\text{Sum oppholdsdøgn i året (døgnpasienter)}}$$

Merknader til kostnads målene:

- Netto driftsutgifter til døgnpasienter =
- Brutto driftsutgifter-(brutto driftsinntekter-polikliniske inntekter)
  - beregnede utgifter til poliklinisk virksomhet
  - beregnede utgifter til dagpasienter

Basert på regnskapstall og personelltall for frittstående poliklinikker kan årsverkskostnaden for poliklinikk personell anslås til 500 000 kroner i 2000. Kostnader knyttet til poliklinisk virksomhet beregnes ved å multiplisere denne årsverkskostnaden med totalt antall poliklinisk personell ved institusjonen. Utgifter til dagpasienter er trukket ut ved at utgifter for en oppholdsdag for dagpasienter er satt lik 1/2 av kostnadene for et oppholdsdøgn. Utskrivinger omfatter ikke dagpasienter og avdelingsoverføringer internt ved institusjonene.

Prosent av personellet ved poliklinikkene:

$$\frac{\text{Årsverk ved poliklinikkene} \cdot 100}{\text{Sum årsverk totalt}}$$

Definisjoner i pasientdata for barn og unge

Tiltakstyper

Terapi/samtale/annen behandling

Individualterapi

Familieterapi

Parterapi

Terapi mor/foresatt

Terapi far/foresatt

Gruppe barn

Foresatte i gruppe

Hjemmebesøk

Annen terapi/samtale

Undersøkelse/Observasjon

Tester

Annen behandling

Indirekte tiltak

Konsultasjon

Møter

Annet indirekte arbeid

Henvisende instanser

Pasient/familie

Pasienten

Foreldre/foresatte

Fosterhjem

Andre fra familien eller pasientens miljø

Skole/førskole

Skole

Barnehage/førskole

PP-tjeneste

Spesialscole eller annen institusjon i skolevesenet

Somatisk helsevesen

Lege

Skolehelsetjenesten

Helsestasjon

Somatisk sykehus

Annen somatisk helseinstitusjon

Sosialvesenet

Sosialkontor/barnevern

Barnevernsinstitusjon

Institusjon i psykisk helsevern

Andre

Psykisk helsevern for voksne

Psykolog (privatpraksis)

Familievernkontor

Rusmiddelomsorg

Utekontakt/uteseksjon

Krisesenter

Kriminalomsorg

Politi/lensmann/rettsvesen

Andre

Vedlegg 2

Folketall i fylkene 1. januar 2002

Fylke	0 - 17 år	18 år og over	Totalt
Østfold	56 644	196 102	252 746
Akershus	120 116	357 209	477 325
Oslo	99 179	413 410	512 589
Hedmark	40 730	147 235	187 965
Oppland	39 953	143 282	183 235
Buskerud	54 518	185 275	239 793
Vestfold	50 490	165 966	216 456
Telemark	37 510	128 200	165 710
Aust-Agder	24 939	78 006	102 945
Vest-Agder	40 134	117 717	157 851
Rogaland	100 734	277 303	378 037
Hordaland	109 541	332 050	441 591
Sogn og Fjordane	26 958	80 322	107 280
Møre og Romsdal	59 220	184 635	243 855
Sør-Trøndelag	63 204	203 119	266 323
Nord-Trøndelag	31 537	95 920	127 457
Nordland	56 956	180 547	237 503
Trøms	36 721	114 952	151 673
Finnmark	18 405	55 327	73 732
I alt	1 067 489	3 456 577	4 524 066